

Uniwersytet VIZJA
ul. Okopowa 59, 01-043 Warszawa
(nazwa i dane adresowe podmiotu habilitującego,
wybranego do przeprowadzenia postępowania)
za pośrednictwem:
Rady Doskonałości Naukowej
pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
(Pałac Kultury i Nauki, p. XXIV, pok. 2401)

dr Bożena Iwanowska
(imię i nazwisko wnioskodawcy)

Uniwersytet VIZJA, Wydział Nauk Społecznych
(miejsce pracy/jednostka naukowa)

Wniosek

z dnia 22 grudnia 2025 roku

o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Wnoszę – na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – aby komisja habilitacyjna podejmowała uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w głosowaniu **tajnym/jawnym**¹

Zostałem poinformowany, że:

Administratorem w odniesieniu do danych osobowych pozyskanych w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej z siedzibą w Warszawie (pl. Defilad 1, XXIV piętro, 00-901 Warszawa).

Kontakt za pośrednictwem e-mail: kancelaria@rdn.gov.pl, tel. 226566098 lub w siedzibie organu. Dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o przesłankę wskazaną w art. 6 ust. 1 lit. c) Rozporządzenia UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w związku z art. 220 - 221 oraz art. 232–240 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w celu przeprowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz realizacji praw i obowiązków oraz środków odwoławczych przewidzianych w tym postępowaniu.

Szczegółowa informacja na temat przetwarzania danych osobowych w postępowaniu dostępna jest na stronie www.rdn.gov.pl/klauzula-informacyjna-rodo.html

(podpis wnioskodawcy)

Załączniki:

1. Dane wnioskodawcy.
2. Autoreferat.
3. Wykaz osiągnięć naukowych.
4. Nośniki elektroniczne (2 egzemplarze) – komplet plików zawierających:
 - Dane wnioskodawcy w formacie PDF,
 - Wykaz osiągnięć naukowych w formacie PDF,

¹ * Niepotrzebne skreślić.

- Autoreferat w formacie PDF,
- Monografię habilitacyjną (plik PDF),
- Komplet załączników do autoreferatu habilitacyjnego (wersja elektroniczna):

Załącznik 1 – Punkt 2 autoreferatu wnioskodawcy: Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

Załącznik 2 – Punkt 3 autoreferatu wnioskodawcy: Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

Załącznik 3 – Punkt 4 autoreferatu wnioskodawcy: Omówienie osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Załącznik 4 – Punkt 5 autoreferatu wnioskodawcy: Informacja o istotnej aktywności naukowej lub artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Załącznik 5 – Punkt 6 autoreferatu wnioskodawcy: Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Załącznik 6 – Punkt 7 autoreferatu wnioskodawcy: Inne informacje dotyczące kariery zawodowej autorki.

.....
(podpis wnioskodawcy)

Autoreferat

dr Bożena Iwanowska
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet VIZJA

Spis treści

Punkt	Tytuł części	Strona
1.	Imię i nazwisko.....	4
2.	Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej (<i>Załącznik 1 w formie elektronicznej</i>)	4
	2.1 Doktor nauk społecznych w zakresie socjologii – IFiS PAN (dyplom)	4
	2.1a) Świadectwo ukończenia dziennych studiów doktoranckich – IFiS PAN (Szkola Nauk Społecznych)	4
	2.2 Magister (Master of Arts) w zakresie nauk politycznych (Society & Politics) – Lancaster University (Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)	5
	2.3 Magister pedagogiki i kulturoznawstwa – Uniwersytet w Białymstoku (Wydział Pedagogiki i Psychologii)	6
	2.4 Magister / dyplom z wyróżnieniem A, nr 0049329 – Uniwersytet Państwowy w Baranowiczach (Republika Białoruś)	6
	2.5 Studia w zakresie Służby Zagranicznej — Europejska Akademia Dyplomacji, Warszawa (Program: Akademia Młodych Dyplomatów)	7
	2.6 IMTA – International Management Teachers Academy (CEEMAN) [Międzynarodowa Akademia Nauczycieli Zarządzania, CEEMAN], Bled, Słowenia	8
	2.7 Uprawnienia tłumacza przysięgłego – Minister Sprawiedliwości RP (Warszawa, 18.02.2014)	9
	2.8 Kursy i szkolenia z certyfikatami/dyplomami	9
3.	Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych (<i>Załącznik 2 w formie elektronicznej</i>)	19
	3.1 Uniwersytet VIZJA (przed 15 maja 2025 r.: Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie)	19
	3.2 Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w Warszawie	25
	3.3 Inne doświadczenia administracyjno-publiczne sprzyjające rozwojowi dydaktyki i badań	26
	3.3.1 Pułk Reprezentacyjny Wojska Polskiego (Dowództwo Garnizonu Warszawa)	26
	3.3.2 Ministerstwo Sprawiedliwości	27
	3.3.3 Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Białoruś	27
4.	Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem	

możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej (Załącznik 3 w formie elektronicznej)	28
4.1 Osiągnięcie główne (monografia habilitacyjna – Wydawnictwo Uniwersytet VIZJA 2025)	28
4.2 Osiągnięcia towarzyszące i dorobek uzupełniający (wybór, 2024– 2025)	47
4.2.1 Monografie	47
4.2.2 Rozdziały w monografiach (udziały autorskie; 2024–2025)	55
4.2.3 Dorobek artykułowy – czasopisma recenzowane	58
4.2.4 Recenzje wydawnicze monografii (wybór)	117
5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (Załącznik 4 w formie elektronicznej)	119
5.1 Stypendia i programy badawcze (międzynarodowe)	119
5.2 Ośrodki i instytucje współpracy (PL / DE / IL / UK)	125
5.3 Mobilności dydaktyczne i akademickie (Erasmus+)	126
5.4 Konferencje, seminaria, warsztaty (wybór)	127
6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę (Załącznik 5 w formie elektronicznej)	132
6.1 Dydaktyka (BA/MA oraz moduły specjalistyczne)	132
6.2 Organizacja nauki i wydarzeń (wybór)	133
6.3 Popularyzacja wiedzy i współpraca z otoczeniem	137
7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej (Załącznik 6 w formie elektronicznej)	141
7.1 Członkostwa i afiliacje środowiskowe (wybór)	141
7.2 Inne stypendia, programy fellows i wyróżnienia (międzynarodowe)..	141
7.3 Aktywność popularyzatorska i sieciowanie	141
7.4 ORCID i kontakt	141
7.5 Kierunki rozwoju badań	142
7.6 Nagrody, uznania, podziękowania (wybór)	144

Uwaga: Punkty 2, 3, 4, 5, 6 i 7 zawierają materiały dołączone w formie elektronicznej. Załączniki obejmują kopie dyplomów, dokumentację monografii habilitacyjnej, publikacje towarzyszące, potwierdzenia aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

1. Imię i nazwisko

Bożena Iwanowska

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem podmiotu, roku i tytułu rozprawy (Załącznik 1 w formie elektronicznej)**2.1 Doktor nauk społecznych w zakresie socjologii – IFiS PAN (dyplom)**

[A]	Dyplom doktora (ODPIS; jęz. polski)
[B]	Doktor nauk społecznych w zakresie socjologii
[C]	Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk (IFiS PAN), Rada Naukowa IFiS PAN
[D]	Warszawa, Polska
[E]	Data wystawienia dyplomu: 24.10.2014
[F]	Data nadania stopnia (uchwała RN IFiS PAN): 30.10.2013
[G]	Tytuł rozprawy: <i>Political, Legal and Moral Aspects of the Legitimacy of Presidential Power in Russia</i> [rozprawa w języku angielskim]
[H]	Nr dyplomu: 10/2013
[I]	Podstawa: uchwała Rady Naukowej IFiS PAN z 30.10.2013 r. o nadaniu stopnia doktora
[J]	Podpisy: Przewodniczący Rady Naukowej prof. dr hab. Józef Niżnik (czytelny podpis), Dyrektor IFiS PAN prof. dr hab. Andrzej Rychard (czytelny podpis); pieczęcie: tłoczona pieczęć godła RP na papierze dyplomowym, pieczęć instytutu
[K]	Zabezpieczenia: papier dyplomowy z tłoczeniem/znakiem wodnym, element rozetowy
[L]	Załączniki: wskazanie promotora (prof. dr hab. Andrzej Rychard) i recenzentów (prof. dr hab. Henryk Domański; prof. dr hab. Andrzej J. Skrzypek) w treści dyplomu

2.1a) Świadectwo ukończenia dziennych studiów doktoranckich – IFiS PAN (Szkoła Nauk Społecznych)

[A]	Świadectwo ukończenia studiów doktoranckich (oryginał; jęz. polski)
[B]	Studia doktoranckie: Szkoła Nauk Społecznych przy IFiS PAN
[C]	Instytut Filozofii i Socjologii PAN (Szkoła Nauk Społecznych)
[D]	Warszawa, Polska
[E]	Data wystawienia świadectwa: 07.12.2012
[F]	Okres odbywania studiów: 01.10.2008 – 20.09.2012
[G]	[nie dotyczy]
[H]	Nr świadectwa: 110
[I]	[wzór urzędowy – brak odwołań do aktów prawnych w treści]
[J]	Podpisy i nazwiska:

	— po prawej: p.o. Dyrektora Szkoły Nauk Społecznych IFiS PAN – podpis własnoręczny; pod podpisem imienna pieczęć: dr John Fells – Kierownik studiów; — u dołu po prawej: Dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN – prof. dr hab. Andrzej Rychard – podpis własnoręczny (czytelny), nadruk funkcji.
[K]	Pieczęcie i zabezpieczenia: — okrągła pieczęć tuszowa z godłem RP, treść w otoku: „Polska Akademia Nauk – Instytut Filozofii i Socjologii” – wybita centralnie w dolnej części dokumentu; — tło drukarskie z liniaturą zabezpieczającą (czerwone linie pionowe), papier dyplomowy; — dane ręczne (m.in. numer „110” i „Warszawa, 7.12.2012”) wpisane długopisem.
[L]	Załączniki: brak
[M]	Polski

2.2 Magister (Master of Arts) w zakresie nauk politycznych (Society & Politics) – Lancaster University (Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)

[A]	Diploma — original; English (Dyplom – oryginał; język angielski).
[B]	Master of Arts — Society and Politics (magistra nauk humanistycznych — „społeczeństwo i polityka”).
[C]	The University of Lancaster; Centre for Social Studies, Warsaw (Uniwersytet w Lancaster; Centrum Studiów Społecznych, Warszawa).
[D]	Lancaster, United Kingdom (Lancaster, Zjednoczone Królestwo).
[E]	18 December 2009 (18 grudnia 2009 r.).
[F]	— (—).
[G]	MA Thesis: Forms of power legitimization in post-communist Russia (a comparison between Yeltsin’s and Putin’s presidency) (Formy legitymizacji władzy w postkomunistycznej Rosji — porównanie prezydentur Jelcyna i Putina).
[H]	CW00000086-1 (nr ewidencyjny: CW00000086-1).
[I]	UK diploma format — no legal bases cited (brytyjski wzór dyplomu — bez przywołania podstaw prawnych).
[J]	Signatures: right — Vice-Chancellor, Lancaster University (hand-signed); below — Chairman, Centre for Social Studies (hand-signed). (Podpisy: Wicekanclerz Uniwersytetu w Lancaster — podpis własnoręczny; Przewodniczący Centrum Studiów Społecznych — podpis własnoręczny.)
[K]	Embossed circular seal “The University of Lancaster”, lower-left; textured certificate paper; red border; university coat of arms. (W lewym dolnym rogu tłoczona pieczęć okrągła z treścią w otoku: „Uniwersytet w Lancaster”; papier dyplomowy o fakturze; ramka z czerwonymi liniami; herb uczelni.)

[L]	Sworn translation (PL): Bożena Iwanowska, TP/61/14, rep. 1/2014, Sulejówek, 10.05.2014 (tłumaczenie przysięgłe na język polski).
[M]	Language: English; sworn Polish translation available (Język: angielski; dostępne tłumaczenie przysięgłe na język polski).

2.3 Magister pedagogiki i kulturoznawstwa — Uniwersytet w Białymstoku (Wydział Pedagogiki i Psychologii)

[A]	Dyplom (oryginał; język polski)
[B]	Tytuł zawodowy: magister; kierunek: Pedagogika; specjalność/z zakresu: Pedagogiki Kulturoznawczej
[C]	Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Pedagogiki i Psychologii
[D]	Białystok, Polska
[E]	Data nadania/na dyplomie: 19.09.2006
[F]	[—]
[G]	Tytuł pracy magisterskiej: „Szkolne formy edukacji kulturalnej, ich rola i związek z potrzebami życiowymi uczniów. Na przykładzie starszych klas Szkoły Średniej w Witebsku.”
[H]	Nr dyplomu: 26508
[I]	Podstawa prawna (na odwrocie): § 20 pkt 1 Regulaminu Studiów UwB (uchwała Senatu z 25.11.1998, z późn. zm.), zatwierdzony przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10.05.2005
[J]	Podpisy i pieczęcie: — Rektor UwB – prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz — podpis własnoręczny; okrągła pieczęć tuszowa „Rektor Uniwersytetu w Białymstoku”; — Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii — podpis własnoręczny (czerwony tusz) oraz pieczęć dziekańska; — sucha pieczęć tłoczona z godłem RP/uczelnianą (na fotografii i w polu dokumentu); — papier dyplomowy z liniaturą zabezpieczającą.
[K]	Zabezpieczenia: papier z liniami zabezpieczającymi, sucha pieczęć przez fotografię, numeracja druku (Intodruk Koszalin).
[L]	Załączniki: [brak danych o suplemencie – do uzupełnienia, jeśli posiadany]
[M]	Język: polski
[N]	Oceny (z odwrotu): Ocena pracy magisterskiej: dobry; wynik egzaminu magisterskiego: 5 (bdb).

2.4 Magister / dyplom z wyróżnieniem A, nr 0049329 – Uniwersytet Państwowy w Baranowiczach (Republika Białoruś)

[A]	Dokument oryginalny; język białoruski/rosyjski.
[B]	Kwalifikacja: „Педагог. Выкладчык” (<i>Pedagog. Wykładowca – „Wychowanie przedszkolne; Język obcy (angielski)”</i>).

[C]	Instytucja edukacyjna: Університэт дзяржаўны ў Баранавічах („Uniwersytet Państwowy w Baranowiczach”).
[D]	Miejsce: Баранавічы, Рэспубліка Беларусь (Baranowicze, Republika Białoruś).
[E]	Data wystawienia: 24 czerwca 2005 r. (Miasto Baranowicze, dnia 24 czerwca 2005 r.).
[F]	Podstawa: decyzja Państwowej Komisji Egzaminacyjnej z 23 czerwca 2005 r., protokół nr 7.
[G]	Prace (wg aneksu): — Praca roczna 1: „Psychologia dziecięca” — ocena 5 (bdb). — Praca roczna 2: „Techniki metodyczne działalności plastycznej dzieci w wieku przedszkolnym” — ocena 5 (bdb). — Praca dyplomowa (magisterska): „Aspekt gotowości psychologicznej dzieci w starszym wieku przedszkolnym do nauki w szkole” — ocena 5 (bdb).
[H]	Nr dyplomu: A 0049329; nr rejestru: 533.
[I]	Odwołania prawne: państwowe standardy szkolnictwa wyższego (wg aneksu). Uznawalność w Polsce: pismo ENIC/NARIC Polska BWM-II/P-03682/OZ-BY-0098-07-01/ap/07 z 31.05.2007 r., potwierdzające równoważność z polskim dyplomem magistra.
[J]	Podpisy: Przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej; Sekretarz (podpisy nieczytelne w tłumaczeniu).
[K]	Pieczęcie i zabezpieczenia: okrągła pieczęć państwowa z godłem Republiki Białoruś (napis w otoku w j. białoruskim); poświadczenie konsularne — Ambasada RP w Mińsku, pieczęć okrągła i adnotacja nr 3/32-23-2008, podpis urzędnika: Tomasz Kaznowski, I Sekretarz.
[L]	Tłumaczenia przysięgłe: na język polski (Aneks do dyplomu A 0049329 — wykaz ocen; tłumacz przysięgły j. rosyjskiego i białoruskiego — pieczęć i podpis na okładce).
[M]	Języki dokumentu: białoruski/rosyjski; dostępne tłumaczenie przysięgłe na język polski.

2.5 Studia w zakresie Służby Zagranicznej — Europejska Akademia Dyplomacji, Warszawa (Program: Akademia Młodych Dyplomatów)

[A]	Dyplom (oryginał; język polski)
[B]	Program: Akademia Młodych Dyplomatów (AMD); specjalizacja: służba zagraniczna; Promocja im. Jerzego Giedroycia (rok akad. 2007/2008)
[C]	Instytucja: Europejska Akademia Dyplomacji (EAD) w Warszawie; jednostka programowa: Akademia Młodych Dyplomatów
[D]	Warszawa, Polska
[E]	Data wystawienia dyplomu: 29 listopada 2008 r.
[F]	[—]

[G]	[—]
[H]	Nr dyplomu: 71/2008
[I]	[—]
[J]	Podpisy i pieczęcie: — Katarzyna Pisarska — Dyrektor Akademii Młodych Dyplomatów — podpis własnoręczny; — okrągła pieczęć tuszowa w kolorze czerwonym: „Akademia Młodych Dyplomatów – AMD”; — na dokumencie logo AMD i ramka dyplomowa.
[K]	Zabezpieczenia: papier dyplomowy z ramką, druk barwny logotypu; [brak dodatkowych znaków wodnych widocznych na skanie].
[L]	Załączniki: [brak danych — nie dołączono]
[M]	Język: polski

2.6 IMTA – International Management Teachers Academy (CEEMAN) [Międzynarodowa Akademia Nauczycieli Zarządzania, CEEMAN], Bled, Słowenia

[A]	Certyfikat – oryginał; język angielski.
[B]	Program/ścieżka: IMTA – Strategic and International Management track [ścieżka: <i>Zarządzanie strategiczne i międzynarodowe</i>].
[C]	Organizator/instytucja: CEEMAN – International Association for Management Development in Dynamic Societies; program: International Management Teachers Academy [CEEMAN – <i>Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju Zarządzania w Dynamicznych Społeczeństwach</i> ; program: <i>Międzynarodowa Akademia Nauczycieli Zarządzania</i>].
[D]	Miejsce: Bled, Słowenia.
[E]	Daty i nakład pracy: 14–23 czerwca 2022; 60 godzin kontaktowych.
[F]	Afiliacja uczestnika na certyfikacie: University of Economics and Human Sciences in Warsaw, Poland [<i>Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie</i>].
[G]	—
[H]	Numer certyfikatu: brak na dokumencie.
[I]	—
[J]	Podpisy (własnoręczne): Prof. Danica Purg – CEEMAN President [<i>Prezydent CEEMAN</i>]; Prof. Jim Ellert – IMTA Academic Director [<i>Dyrektor Akademicki IMTA</i>].
[K]	Zabezpieczenia/elementy wizualne: logo CEEMAN; druk barwny.
[L]	Załączniki: —
[M]	Język dokumentu: angielski.

2.7 Uprawnienia tłumacza przysięgłego – Minister Sprawiedliwości RP (Warszawa, 18.02.2014)

[A]	Rodzaj uprawnienia: zawód tłumacza przysięgłego (język angielski i rosyjski).
[B]	Organ: Minister Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej.
[C]	Miejsce i data: Warszawa, 18 lutego 2014 r.
[D]	Podstawa/tryb: egzamin państwowy (część pisemna i ustna) oraz spełnienie wymogów ustawowych; wydanie dokumentów urzędowych po pozytywnym wyniku egzaminu.
[E]	Dokumenty źródłowe (pakiet): — Świadczenie nabycia uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego (oryginał, j. polski) – potwierdza nabycie uprawnień w zakresie j. angielskiego i j. rosyjskiego; nr świadectwa: 52/14; data: 18.02.2014 (Warszawa). — Zaświadczenie o wpisie na listę tłumaczy przysięgłych (na podst. art. 217 § 1 KPA, Dz.U. z 2013 r. poz. 267) – stwierdza wpisanie Bożeny Iwanowskiej na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości od 18.02.2014 r., nr wpisu: TP/61/14.
[F]	Zakres językowy uprawnień: język angielski i język rosyjski.
[G]	Numery: 52/14 (świadectwo); TP/61/14 (wpis na listę).
[H]	Podpisy: z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości Karol Dałek, Zastępca Dyrektora Departamentu Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej (podpis własnoręczny na obu dokumentach).
[I]	Pieczczę i zabezpieczenia: okrągła pieczęć tuszowa „Minister Sprawiedliwości” z godłem RP (niebieski tusz); na „Zaświadczeniu” widoczny odcisk suchej pieczęci w tle; papier urzędowy.
[J]	Dane identyfikacyjne: Bożena Iwanowska, ur. 05.06.1983 w Klecku, obywatelstwo polskie (jak w „Świadectwie”).
[K]	Język dokumentów: polski.

2.8 Kursy i szkolenia z certyfikatami/dyplomami

2025	
1.	Certificate of participation — The Jewish Agency in Poland / JReady, Israel Trauma Coalition (ITC) [Zaświadczenie uczestnictwa — Fundacja Agencji Żydowskiej Sochnut / JReady, Izraelska Koalicja Traumy (ITC)]; training: <i>Emotional first aid, self-care and mitigation of burn-out — “Leadership in crisis”</i> [pierwsza pomoc emocjonalna, self-care i zapobieganie wypaleniu — „Przywództwo w kryzysie”]; total training hours: 12 [12 godzin]; date: October 2025 [październik 2025]; instructors: Dr. Olga Shteiman; Viktoria Kozhushko — ITC Experts [instruktorki: dr Olga Shteiman; Viktoria Kozhushko — ekspertki ITC]; partners/sponsors: Ministry for Diaspora Affairs and Combating Antisemitism; Israel Trauma Coalition (ITC) [Ministerstwo ds. Diaspory i Zwalczenia Antysemityzmu; Izraelska Koalicja Traumy (ITC)].

2.	JReady Executive Course in Crisis Management — Reichman University, FORE External & Executive Education [kurs executives w zarządzaniu kryzysowym — Reichman University, FORE]; czas trwania: 14 academic hours [14 godz. akad.]; rok: 2025; podpisy: Gali Shahar Efrat, Ayelet Nahmias-Verbin, Prof. Boaz Ganor.
3.	<i>Certificate of Graduation</i> — Department of Emergency & Disaster Management, Tel Aviv University [Wydz. Zarządzania Kryzysowego i Klęsk Żywiolowych, Uniwersytet w Tel Awiwie]; obszar: <i>emergency & disaster management</i> [zarządzanie kryzysowe i katastrofami]; partnerzy: The Jewish Agency for Israel, Israel's Ministry for Diaspora Affairs; data: May 2025 [maj 2025]; podpisy: Prof. Bruria Adini, Yehuda Setton, Adv. Ayelet Nahmias-Verbin.
2024	
4.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>An introduction to crime and criminology</i> [Wprowadzenie do przestępczości i kryminologii]; duration: 6 hours [6 godzin]; issue date: 3 January 2024 [3 stycznia 2024]; course code: DD105_1.
5.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Critical criminology and the social sciences</i> [Kryminologia krytyczna i nauki społeczne]; duration: 6 hours [6 godzin]; issue date: 3 January 2024 [3 stycznia 2024]; course code: DD212_1.
6.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Introduction to critical criminology</i> [Wprowadzenie do kryminologii krytycznej]; duration: 2 hours [2 godziny]; issue date: 3 January 2024 [3 stycznia 2024]; course code: D867_1.
7.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Criminology beyond crime</i> [Kryminologia poza przestępczością]; duration: 3 hours [3 godziny]; issue date: 3 January 2024 [3 stycznia 2024]; course code: D867_4.
8.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Enhancing pupil learning on museum visits</i> [Zwiększanie efektywności uczenia się uczniów podczas wizyt w muzeum]; duration: 4 hours [4 godziny]; issue date: 3 January 2024 [3 stycznia 2024]; course code: TL_MUSEUMS.
9.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Who counts as a refugee?</i> [Kto jest uznawany za uchodźcę?]; duration: 10 hours [10 godzin]; issue date: 4 January 2024 [4 stycznia 2024]; course code: DD305_2.
10.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Social psychology and politics</i> [Psychologia społeczna i polityka]; duration: —; issue date: 4 January 2024 [4 stycznia 2024]; course code: DD317_1.

11.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Questioning crime: social harms and global issues</i> [Kwestionowanie przestępczości: szkody społeczne i kwestie globalne]; duration: 9 hours [9 godzin]; issue date: 10 January 2024 [10 stycznia 2024]; course code: DD804_1.
12.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Rights and justice in international relations</i> [Prawa i sprawiedliwość w stosunkach międzynarodowych]; duration: 13 hours [13 godzin]; issue date: 11 January 2024 [11 stycznia 2024]; course code: DU301_1.
13.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (ODN SWP), Ostróda; szkolenie: „Metoda prefiguracyjna jako alternatywa w kształceniu humanistycznym” (online); data szkolenia: 23.01.2024; liczba godzin: 2 godziny dydaktyczne; data wystawienia: 24.01.2024; nr: 16/23012024/ODNSWP; prowadząca: dr Karolina Szyborska; podpis: Kierownik ODN (podpis własnoręczny).
14.	<i>Course Certificate</i> — Northwestern University (Coursera) [certyfikat kursu — Northwestern University (Coursera)]; course: <i>The Talmud: A Methodological Introduction</i> [Talmud: wprowadzenie metodologiczne]; issue date: April 13, 2024 [13 kwietnia 2024]; instructor/signature: Prof. Barry Scott Wimpfheimer (Department of Religious Studies, Northwestern University).
15.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie (Coursera)]; course: <i>The History of Modern Israel — Part II: Challenges of Israel as a sovereign state</i> [Historia współczesnego Izraela — cz. II: Wyzwania Izraela jako państwa suwerennego]; issue date: April 13, 2024 [13 kwietnia 2024].
16.	<i>Course Certificate</i> — The Hebrew University of Jerusalem (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet Hebrajski w Jerozolimie (Coursera)]; course: <i>Israel: State and Society</i> [Izrael: państwo i społeczeństwo]; issue date: April 11, 2024 [11 kwietnia 2024].
17.	<i>Course Certificate</i> — Università Commerciale Luigi Bocconi (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet Bocconi (Coursera)]; course: <i>Arts and Heritage Management</i> [Zarządzanie sztuką i dziedzictwem]; issue date: April 21, 2024 [21 kwietnia 2024]; signature: Andrea Rurale (Director, Master in Arts Management and Administration — MAMA).
18.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Teaching the First World War</i> [Nauczanie I wojny światowej]; issue date: 22 April 2024 [22 kwietnia 2024]; course code: TWW_1.
19.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie (Coursera)]; course: <i>The History of Modern Israel — Part I: From an Idea to a State</i> [Historia współczesnego Izraela — cz. I: Od idei do państwa]; issue date: Jun 6, 2024 [6 czerwca 2024].

20.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie (Coursera)]; course: <i>The Emergence of the Modern Middle East — Part I</i> [Narodziny współczesnego Bliskiego Wschodu — część I]; issue date: Jun 6, 2024 [6 czerwca 2024].
21.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie (Coursera)]; course: <i>The Emergence of the Modern Middle East — Part II</i> [Narodziny współczesnego Bliskiego Wschodu — część II]; issue date: June 7, 2024 [7 czerwca 2024].
22.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie (Coursera)]; course: <i>The Fall and Rise of Jerusalem</i> [Upadek i odrodzenie Jerozolimy]; issue date: June 8, 2024 [8 czerwca 2024]; signature: Prof. Oded Lipschits, Ph.D. (Institute of Archaeology, Tel Aviv University).
23.	<i>HINENU – Educational Journey to Israel</i> — The Jewish Agency for Israel & The Pincus Fund for Jewish Education [tygodniowe seminarium stacjonarne — Agencja Żydowska dla Izraela i Fundusz Pincusa na rzecz Edukacji Żydowskiej]; temat/obszar: contemporary Israeli politics & policy [polityka współczesnego Izraela]; daty: 21–25 July 2024 [21–25 lipca 2024]; tryb: in-person, study tour [stacjonarny, study tour]; miejsce: Israel [Izrael].
2023	
24.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Religious diversity: rethinking religion</i> [Różnorodność religijna: ponowne przemyślenie religii]; duration: 12 hours [12 godzin]; issue date: 1 February 2023 [1 lutego 2023]; course code: A227_1.
25.	<i>Professional Development Certificate</i> — Echoes & Reflections [certyfikat rozwoju zawodowego — Echoes & Reflections]; course: <i>Examining the Holocaust and World War II: Online Course to Support Teaching with “The U.S. and the Holocaust,” a film by Ken Burns, Lynn Novick, and Sarah Botstein</i> [Holocaust i II wojna światowa: kurs online wspierający nauczanie z filmem „The U.S. and the Holocaust”]; duration: 6 hours [6 godzin]; issue date: January 1, 2023 [1 stycznia 2023]; partners: ADL, USC Shoah Foundation, Yad Vashem; signature: Melissa Mott (Director, Echoes & Reflections).
26.	Zaświadczenie — Wszechnica Edukacyjna sp. z o.o. (Warszawa); szkolenie: „Neuroróżnorodność i funkcjonowanie osób w spektrum autyzmu”; tryb: online; daty: 17–20.01.2023; liczba godzin: 6 godzin dydaktycznych; realizator (miejsce): Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie; prowadząca: mgr Marzena Łata (nazwisko zgodnie z zaświadczeniem); pieczęć: Wszechnica Edukacyjna sp. z o.o., Al. Jana Pawła II 27, 00-867 Warszawa, NIP 5272866914.
27.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Szkolenie wokół filmu o historii społeczności żydowskiej w Łodzi”; tryb: online (webinar); data: 18.04.2023.

28.	Certyfikat — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; wydarzenie: udział w premierach filmów edukacyjnych o historii społeczności żydowskich w Warszawie, Łodzi i Krakowie w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu (27.01.2023); adresat/afiliacja: UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie.
29.	Certyfikat — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; wydarzenie: udział w premierach filmów edukacyjnych o historii społeczności żydowskich w Warszawie, Łodzi i Krakowie w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu (27.01.2023); adresat/afiliacja: Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie.
30.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University & Yad Vashem (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie i Yad Vashem (Coursera)]; course: <i>The Holocaust – An Introduction (II): Nazi Germany; Ideology, The Jews and the World</i> [Holokaust – wprowadzenie (II): Niemcy nazistowskie; ideologia, Żydzi i świat]; issue date: January 30, 2023 [30 stycznia 2023].
31.	<i>Course Certificate</i> — Tel Aviv University & Yad Vashem (Coursera) [certyfikat kursu — Uniwersytet w Tel Awiwie i Yad Vashem (Coursera)]; course: <i>The Holocaust – An Introduction (II): The Final Solution</i> [Holokaust – wprowadzenie (II): Ostateczne rozwiązanie]; issue date: January 30, 2023 [30 stycznia 2023].
32.	<i>Professional Development Certificate</i> — Echoes & Reflections [certyfikat rozwoju zawodowego — Echoes & Reflections]; course: <i>Foundations of Holocaust Education</i> [Podstawy edukacji o Holokauście]; duration: 6 hours [6 godzin]; issue date: January 30, 2023 [30 stycznia 2023]; partners: ADL, USC Shoah Foundation, Yad Vashem; signature: Melissa Mott (Director, Echoes & Reflections).
33.	<i>Course Completion Certificate</i> — UCL (University College London), UCL Extend [certyfikat ukończenia — UCL, platforma UCL Extend]; course: <i>Understanding the Holocaust at Key Stage 3: Teaching with a research-informed Textbook</i> [Zrozumienie Holokaustu na etapie „Key Stage 3”: nauczanie z podręcznikiem opartym na badaniach]; issue date: 30 January 2023 [30 stycznia 2023]; duration: —.
34.	<i>Course Certificate</i> — Yad Vashem – The World Holocaust Remembrance Center (Coursera) [certyfikat kursu — Yad Vashem (Coursera)]; course: <i>Antisemitism: From its origins to the Present</i> [Antysemityzm: od jego początków do współczesności]; issue date: Feb 2, 2023 [2 lutego 2023]; signature(s): podpis(y) prowadzących.
35.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Young people and religion: creative learning with history</i> [Młodzi ludzie i religia: twórcze uczenie się z historią]; duration: 12 hours [12 godzin]; issue date: 2 February 2023 [2 lutego 2023]; course code: RTP_1.

36.	Dyplom — Alef-Bet kultury żydowskiej (I stopnia); szkolenie dla nauczycieli i edukatorów nieformalnych; organizatorzy: Fundacja MIFGASH oraz JCC Krakow; daty: 9–10 lutego 2023; podpisy: Jonathan Ornstein (Dyrektor Wykonawczy JCC Krakow), Olga Adamowska (Dyrektorka Programowa Fundacji MIFGASH).
37.	<i>Certificate of Achievement</i> — FutureLearn; course: <i>Teaching the Holocaust: Innovative Approaches to the Challenges We Face</i> — UCL (University College London) & Yad Vashem [Nauczanie o Holokauście: innowacyjne podejścia do wyzwań]; duration: 3 weeks, 3 hours per week [3 tyg., 3 godz./tydz.]; issue date: 13 February 2023 [13 lutego 2023]; signatures: Ruth-Anne Lenga (UCL), Dr Na'ama Shik (Yad Vashem).
38.	<i>Certificate of Achievement</i> — FutureLearn; course: <i>Photographing the Holocaust</i> — The University of Nottingham [Fotografowanie Zagłady]; duration: 3 weeks, 5 hours per week [3 tyg., 5 godz./tydz.]; issue date: 14 February 2023 [14 lutego 2023]; signatures: Maiken Umbach (Professor of Modern History, University of Nottingham), Claudia Reese (Senior Researcher, National Holocaust Centre and Museum).
39.	<i>Certificate of Achievement</i> — FutureLearn; course: <i>Learning from the Past: A Guide for the Curious Researcher</i> — The University of Nottingham, British Library & University of Birmingham [Uczenie się z przeszłości: przewodnik dla dociekliwego badacza]; duration: 3 weeks, 4 hours per week [3 tyg., 4 godz./tydz.]; issue date: 16 February 2023 [16 lutego 2023]; signatures: Dean Blackburn (Lecturer in Modern British History, University of Nottingham), Professor Maiken Umbach (Professor of Modern History, University of Nottingham).
40.	<i>Professional Development Certificate</i> — Echoes & Reflections [certyfikat rozwoju zawodowego — Echoes & Reflections]; course: <i>Teaching about Contemporary Antisemitism</i> [Nauczanie o współczesnym antysemityzmie]; duration: 6 hours [6 godzin]; issue date: March 12, 2023 [12 marca 2023]; partners: ADL, USC Shoah Foundation, Yad Vashem; signature: Melissa Mott (Director, Echoes & Reflections).
41.	<i>Certificate of Completion</i> — USC Shoah Foundation IWitness [certyfikat ukończenia — USC Shoah Foundation IWitness]; course: <i>Recognizing and Responding to Antisemitism in Schools</i> [Rozpoznawanie i reagowanie na antysemityzm w szkołach]; duration: 2 hours [2 godziny]; issue date: March 15, 2023 [15 marca 2023]; signature: Lesly Culp (Head of Programs, Education).
42.	<i>Certificate of Completion</i> — USC Shoah Foundation IWitness [certyfikat ukończenia — USC Shoah Foundation IWitness]; course: <i>Addressing Antisemitism through Social and Emotional Learning</i> [Przeciwdziałanie antysemityzmowi poprzez naukę społeczno-emocjonalną]; duration: 1 hour [1 godzina]; issue date: March 15, 2023 [15 marca 2023]; signature: Lesly Culp (Head of Programs, Education).

43.	<i>Certificate of Completion</i> — USC Shoah Foundation IWitness [certyfikat ukończenia — USC Shoah Foundation IWitness]; course: <i>Responding to Incidents of Antisemitism in Schools</i> [Reagowanie na incydenty antysemityzmu w szkołach]; duration: 1 hour [1 godzina]; issue date: March 16, 2023 [16 marca 2023]; signature: Lesly Culp (Head of Programs, Education).
44.	Certyfikat — Centrum Profilaktyki i Reeducacji „Atelier” (Kraków), w ramach projektu „Uczelnia na medal!” (AEH w Warszawie); szkolenie: „Komunikacja i praca z osobami w kryzysie psychicznym”; czas trwania: 8 godzin; data: 30.03.2023; podpis: Artur Cienkosz (Organizator).
45.	<i>Certificate of Completion</i> — USC Shoah Foundation IWitness [certyfikat ukończenia — USC Shoah Foundation IWitness]; course: <i>Addressing Holocaust Denial and Distortion Online</i> [Przeciwdziałanie negowaniu i zniekształcaniu Holokaustu w internecie]; duration: 1 hour [1 godzina]; issue date: April 25, 2023 [25 kwietnia 2023]; signature: Lesly Culp (Head of Programs, Education).
46.	<i>Certificate of Completion</i> — USC Shoah Foundation IWitness [certyfikat ukończenia — USC Shoah Foundation IWitness]; course: <i>Addressing the Rise of Conspiracy Theories</i> [Przeciwdziałanie wzrostowi teorii spiskowych]; duration: 1 hour [1 godzina]; issue date: April 27, 2023 [27 kwietnia 2023]; signature: Lesly Culp (Head of Programs, Education).
47.	Dyplom — Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH); szkolenie: „Edukacja włączająca w środowisku akademickim”; czas trwania: 6 godzin; data: 26.06.2023; projekt: „Uczelnia na medal!” współfinansowany ze środków UE (Europejski Fundusz Społeczny); podpis: wystawca/organizator (podpis własnoręczny – nieczytelny).
48.	<i>Course Certificate</i> — Infosec (Coursera) [certyfikat kursu — Infosec (Coursera)]; course: <i>Introduction to Cybersecurity Foundations</i> [Wprowadzenie do podstaw cyberbezpieczeństwa]; issue date: July 14, 2023 [14 lipca 2023]; signature: Keatron Evans (Infosec Institute).
49.	<i>Course Certificate</i> — Yad Vashem (Coursera) [certyfikat kursu — Yad Vashem (Coursera)]; course: <i>The Final Solution to the Jewish Question</i> [„Ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”]; issue date: July 9, 2023 [9 lipca 2023]; signature: Yossi Kugler (International School for Holocaust Studies, Yad Vashem).
50.	Dyplom — Alef-Bet kultury żydowskiej (III stopnia); szkolenie dla nauczycieli i edukatorów nieformalnych; organizatorzy: Fundacja MIFGASH oraz JCC Krakow; data: 03.09.2023; podpisy: Jonathan Omstein (Dyrektor Wykonawczy JCC Krakow), Olga Adamowska (Prezeska Fundacji MIFGASH / koordynatorka Działu Edukacji JCC Krakow).
51.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>An education in Religion and Worldviews</i> [Edukacja w zakresie religii i światopoglądów]; duration: 3 hours [3 godziny]; issue date: 7 November 2023 [7 listopada 2023]; course code: REW_1.

52.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Exploring the boundaries between religion and culture</i> [Eksplorowanie granic między religią a kulturą]; duration: 1 hour [1 godzina]; issue date: 8 November 2023 [8 listopada 2023]; course code: REL_1.
53.	<i>Statement of participation</i> — OpenLearn, The Open University [potwierdzenie udziału — OpenLearn, The Open University]; course: <i>Introducing the philosophy of religion</i> [Wprowadzenie do filozofii religii]; duration: 12 hours [12 godzin]; issue date: 8 November 2023 [8 listopada 2023]; course code: A222_1.
54.	Zaświadczenie — Wszechnica Edukacyjna sp. z o.o. (Warszawa); szkolenie: „Neuroróżnorodność i funkcjonowanie osób w spektrum autyzmu”; tryb: online; termin realizacji: 09.01.2023–20.01.2023; miejsce/data wystawienia: Warszawa, 29.01.2023; prowadząca: mgr Marzena Łata.
2022	
55.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Wątki żydowskie w lekturach szkolnych. Druga połowa XIX wieku — początek XX”; tryb: online (webinar); data: 05.07.2022.
56.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Wątki żydowskie w lekturach szkolnych. Dwudziestolecie międzywojenne”; tryb: online (webinar); data: 06.07.2022.
57.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Wątki żydowskie w lekturach szkolnych. II wojna światowa, cz. 1”; tryb: online (webinar); data: 08.07.2022.
58.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Nauczanie o Zagładzie” (22 sierpnia); tryb: online (webinar); data: 22.08.2022.
59.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Nauczanie o Zagładzie” (25 sierpnia); tryb: online (webinar); data: 25.08.2022.
60.	Certyfikat uczestnictwa — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; webinar/szkolenie: „Letnia Szkoła Otwarta: Nauczanie o Zagładzie” (26 sierpnia); tryb: online (webinar); data: 26.08.2022.
61.	Certyfikat uczestnictwa — Macmillan Education; wydarzenie: <i>New Matura: Your Positive Impulse</i> — intensywna konferencja metodyczna [intensive methodology conference]; prowadząca: dr Karolina Kotorowicz-Jasińska; miejsce/data: Warszawa, 22.01.2022; zakres: długofalowe planowanie pracy na lekcjach języka obcego zgodnie z Nową Podstawą Programową; niwelowanie luk kompetencyjnych pod kątem nowej formuły egzaminu maturalnego; dobór treści dla rozwijania (mikro)umiejętności wymaganych w zadaniach maturalnych; strategie angażowania i motywowania uczniów. (Potwierdzenie podpisane przez: Agnieszkę Schwartz-Vincent i dr. Grzegorza Śpiewaka.)

2021	
62.	Zaświadczenie — Uniwersytet Warszawski (ICM UW), ISS UW, IFIS PAN [Certificate of attendance — University of Warsaw (ICM), Institute for Social Studies UW, Institute of Philosophy and Sociology PAS]; szkolenie: Zarządzanie danymi badawczymi w naukach społecznych [Research Data Management in Social Sciences]; ramy wydarzenia: CESSDA Data Day 2021; miejsce/data: Warszawa, 18.03.2021.
63.	Zaświadczenie — Uniwersytet Warszawski (ICM UW), ISS UW, IFIS PAN [Certificate of attendance — University of Warsaw (ICM), Institute for Social Studies UW, Institute of Philosophy and Sociology PAS]; webinar: „Dane badawcze w naukach społecznych. Prezentacja Repozytorium Danych Społecznych” [Research data in social sciences. Presentation of the Social Data Repository]; ramy: projekt „Dziedzinowe Repozytoria Otwartych Danych Badawczych”; tryb: online; miejsce/data: Warszawa, 31.08.2021.
64.	Zaświadczenie o uczestnictwie w webinarium — Acnet sp. z o.o. (Warszawa) [Certificate of attendance — Acnet Ltd. (Warsaw)]; webinar: „Technologie wideokonferencyjne w edukacji. Jak sprostać nowym wyzwaniom w procesie nauczania?” [Videoconferencing technologies in education: How to meet new teaching challenges?]; tryb: online; data: 30.08.2021; potwierdzenie: Krzysztof Kontek, Prezes Acnet sp. z o.o.
65.	Certyfikat uczestnictwa — Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH) [Certificate of attendance — Academy of Economics and Humanities in Warsaw]; szkolenie: „Autoprezentacja i wystąpienia publiczne” [Self-presentation and public speaking]; ramy projektu: „Uczelnia bliżej biznesu — Kompleksowy Program Rozwoju Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie” [University closer to business — Comprehensive Development Program]; partner: Agnieszka Żarecka Szkolenia Doradztwo RODO; czas trwania: 16 godzin dydaktycznych; termin: 11–12.10.2021; miejsce/data wystawienia: Warszawa, 12.10.2021; potwierdzenie: Trenerka Agnieszka Żarecka.
66.	Certyfikat uczestnictwa — Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH); szkolenie: „Design Thinking”; ramy projektu: „Wizja przyszłości” (POWR.03.05.00-00-2036/18); partner: Zespół Ekspertów Manager Pelczar Sp.j.; termin: 14–15.10.2021; miejsce/data wystawienia: Warszawa, 15.10.2021; potwierdzenie: Dyrektor Małgorzata Pelczar.
67.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Olsztyn) [Certificate of attendance — Teacher Training Centre of the “Wspólnota Polska” Association (Olsztyn)]; szkolenie: „Rozwód – wpływ na dzieci” [Divorce – impact on children]; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne [2 teaching hours]; data: 13.09.2021; prowadząca: Magdalena Horoszkiewicz; nr zaświadczenia: 213-9/2021.
68.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Olsztyn) [Certificate of attendance — Teacher Training

	Centre of the “Wspólnota Polska” Association (Olsztyn)]; szkolenie: „Bezpieczeństwo w Internecie” [Internet safety]; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne; data: 29.09.2021; nr zaświadczenia: 4029-9/2021; potwierdzenie: Dyrektor programowy Katarzyna Czyżycka.
69.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Olsztyn) [Certificate of attendance — Teacher Training Centre of the “Wspólnota Polska” Association (Olsztyn)]; szkolenie: „Aktywizujące metody nauczania w czasie i po pandemii” [Activating teaching methods during and after the pandemic]; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne; data: 06.10.2021; nr zaświadczenia: 786-10/2021; prowadząca: Paulina Gryta; potwierdzenie: Dyrektor programowy Katarzyna Czyżycka.
70.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Olsztyn) [Certificate of attendance — Teacher Training Centre of the “Wspólnota Polska” Association (Olsztyn)]; szkolenie: „Bezpieczeństwo IT dla pracowników placówek oświatowych” [IT security for educational staff]; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne; data: 11.10.2021; nr zaświadczenia: 2441-10/2021; prowadzący: Marcin Kolasa; potwierdzenie: Dyrektor programowy Katarzyna Czyżycka.
71.	Certyfikat — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (ODN SWP), Ostróda; szkolenie: „CANVA DLA NAUCZYCIELI”; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne; data: 09.09.2021; nr certyfikatu: 699/9/2021; prowadząca: Paulina Gryta.
72.	Zaświadczenie — Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Olsztyn) [Certificate of attendance — Teacher Training Centre of the “Wspólnota Polska” Association (Olsztyn)]; szkolenie: „SKETCHNOTING, czyli myślenie wizualne” [Sketchnoting — visual thinking]; czas trwania: 2 godziny dydaktyczne; data: 28.10.2021; nr zaświadczenia: 5728-10/2021; prowadząca: Emilia Banaszek; potwierdzenie: Dyrektor programowy Katarzyna Czyżycka.
73.	Zaświadczenie — Centrum Kultury Jidysz (Warszawa) [Certificate of attendance — Jewish Culture Center, Warsaw]; zajęcia: Żydowski Uniwersytet Otwarty, semestr zimowy 2020/2021; temat przewodni: „Dom żydowski” [Jewish Home]; wymiar: 75 godzin akademickich; status: przedmiot ogólnouniwersytecki UW, za ukończenie przysługuje 5 ECTS; miejsce/data wystawienia: Warszawa, 03.02.2021; potwierdzenie: Michalina Jadczak, Koordynatorka Żydowskiego Uniwersytetu Otwartego CKJ.
74.	Zaświadczenie — Centrum Kultury Jidysz (Warszawa) [Certificate of attendance — Jewish Culture Center, Warsaw]; zajęcia: Żydowski Uniwersytet Otwarty, semestr letni 2020/2021; temat przewodni: „Żydowskie (auto)biografie” [Jewish (Auto)Biographies]; wymiar: 75 godzin akademickich; miejsce/data wystawienia: Warszawa, 01.07.2021; potwierdzenie: Michalina Jadczak, Koordynatorka Żydowskiego Uniwersytetu Otwartego CKJ.

2014	
75.	<i>Verified Certificate</i> — Yale University (Coursera) [zweryfikowany certyfikat — Yale University (Coursera)]; course: <i>Moralities of Everyday Life</i> [Moralności życia codziennego]; issue date: 12/03/2014 [12.03.2014]; signature: Paul Bloom (Professor of Psychology, Yale University).
76.	Certyfikat uczestnictwa — ETS Global BV Sp. z o.o. (oddział w Polsce); wydarzenie: ogólnopolska konferencja „Zarządzanie edukacją językową w szkolnictwie wyższym”; miejsce/data: Warszawa, Hotel InterContinental, 24.10.2014; potwierdzenie: przedstawiciele ETS Global (podpisy na certyfikacie).
77.	Certyfikat uczestnictwa w szkoleniu — Centrum Języków Obcych WSB w Toruniu (w ramach konferencji ETS Global); szkolenie: „Człowiek – produkt – motywacja” (techniki menedżerskie zarządzania zespołem), czas trwania: 1,5 godz.; miejsce/data: Warszawa, Hotel InterContinental, 24.10.2014; potwierdzenie: dr Magdalena Zubel-Kasprowicz, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.
2012	
78.	Certyfikat — Żydowski Uniwersytet Otwarty Fundacji Shalom (pod patronatem Uniwersytetu Warszawskiego); cykl zajęć: 60 godzin; data: 19.12.2012; podpis: Golda Tencer (Dyrektor Generalny Fundacji Shalom).

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych (Załącznik 2 w formie elektronicznej)

3.1 Uniwersytet VIZJA

(przed 15 maja 2025 r.: Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie)

Status zatrudnienia (obecnie)	Umowa o pracę na czas nieokreślony, pełny etat, nauczyciel akademicki w grupie badawczo-dydaktycznej. Chronologia umów: — umowa na czas określony: 01.10.2020 – 30.09.2022 (zawarta 02.07.2020), pełny etat, grupa badawczo-dydaktyczna; — kolejne zatrudnienie na czas określony: od 01.10.2022 (nowa umowa z 28.09.2022); — następnie przekształcenie w umowę na czas nieokreślony (kontynuacja zatrudnienia w pełnym wymiarze).
Funkcje	Dyrektor VIZJA University (UEHS) Academic Center for Holocaust & Genocide Research; Dyrektor VIZJA University (UEHS) Academic Work and Research Center for Political Thought and Leadership.

Zakres dydaktyczny (wybór)	— Introduction to Law; — Constitutional Law and Political System of the Republic of Poland; — Political Marketing; — Contemporary Political Thought; — Project Writing; — Internation Public Law; — kursy w obszarze Holocaust & Genocide Studies.
Zakres badawczy/organizacyjny	Rozwój programów badawczych; opieka merytoryczna nad przedsięwzięciami studenckimi i popularyzacyjnymi; współpraca z instytucjami naukowymi, archiwalnymi i muzealnymi (ŻIH, Yad Vashem, EHRI); inicjowanie i współorganizacja seminariów, warsztatów, konferencji oraz szkół letnich i zimowych poświęconych badaniom nad pamięcią, ludobójstwem i instytucjonalnymi mechanizmami przemocy. Współpraca instytucjonalna Autorka utrzymuje stałą współpracę naukową i organizacyjną z poniższymi instytucjami w Polsce i na świecie: — BEIT Polska – Związek Postępowych Gmin Żydowskich w Polsce, — Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma w Warszawie, — Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, — Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, — Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Zagłady Yad Vashem w Jerozolimie (Izrael), — Europejska Infrastruktura Badań nad Holocaustem (European Holocaust Research Infrastructure, EHRI), — Międzynarodowy Sojusz na rzecz Pamięci o Holokauście (International Holocaust Remembrance Alliance, IHRA), — Rumuński Narodowy Instytut im. Eliego Wiesela ds. Badań nad Holocaustem w Bukareszcie (Elie Wiesel National Institute for the Study of the Holocaust in Romania), — Agencja Żydowska dla Izraela (Jewish Agency for Israel – Sochnut), — Fundacja Agencji Żydowskiej dla Izraela (Jewish Agency for Israel Foundation), — Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich (Polish Association for Jewish Studies), — Żydowskie Centrum Społecznościowe w Warszawie (Jewish

	Community Center – JCC Warsaw), — Żydowskie Centrum Społecznościowe w Krakowie (Jewish Community Center – JCC Kraków), — Sieć JReady – Międzynarodowa Sieć Reagowania Kryzysowego i Odporności Społecznej (Emergency and Resilience Network), — Fundacja Or Ofir (Or Ofir Foundation, Izrael), — Instytut Przywództwa Gesher (Gesher Leadership Institute, Izrael), — Uniwersytet Reichmana w Herzlii (Reichman University, Izrael), — Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie.
--	--

Funkcje i pełnomocnictwa (wybór, potwierdzone dokumentami)

1.	Pełnomocniczka dziekana ds. kształcenia na kierunku <i>Stosunki międzynarodowe</i> (Wydział Nauk Społecznych) — okres 01.10.2024 – obecnie. Zakres zadań organizacyjnych m.in.: rozpatrywanie wniosków i skarg studenckich; rekrutacja i wstępna obsada zajęć; przygotowanie / harmonogramowanie zajęć i obsada dydaktyczna; komunikacja ze studentami i kadra; współpraca z dziekanem i Działem Planowania; opracowanie i weryfikacja sylabusów oraz programu studiów (ewaluacja, zmiany); zapewnianie zgodności z przepisami i standardami jakości; organizacja i nadzór praktyk zawodowych; relacje z partnerami kierunku; monitorowanie jakości kształcenia i weryfikacja efektów; udział w działaniach promocyjnych kierunku.
2.	Pełnomocnictwo Rektora (01.10.2024) ważne do 30.09.2026 — upoważnienie w obszarze jakości kształcenia i spraw studenckich na kierunku/ kierunkach WNS, w tym m.in.: przygotowanie i konsultacja programu studiów; bieżąca ewaluacja; wnioskowanie o zmiany; nadzór nad przestrzeganiem prawa/bezpieczeństwa; rozwój kompetencji dydaktycznych kadry; plan zajęć i kontrola procedur; weryfikacja efektów uczenia się; wdrażanie zaleceń PKA; współorganizacja przedsięwzięć dydaktycznych; przygotowywanie zarządzeń/uchwał; decyzje w sprawach indywidualnych (IPSiPS, egzaminy komis., wznowienia, warunki i terminy zaliczeń różnie programowych, wpis na kolejny rok, powtarzanie roku, skreślenia z listy, przeniesienia, urlopy, zmiana formy studiów, odmowa przyjęcia, dopuszczenie do egzaminu dyplomowego itp.); bez prawa dalszych substytucji.
3.	Zastępca redaktora czasopisma <i>Acta Humanitatis</i> — od 01.10.2024 – obecnie; realizacja prac redakcyjnych na rzecz czasopisma (redakcja merytoryczna, proces wydawniczy, korespondencja z autorami/recenzentami). Strona: https://www.actahumanitatis.com/index.php/journal
4.	Redaktor naczelny – czasopisma uczelniane (Uniwersytet VIZJA):

	1) AI, Law, Politics: An Interdisciplinary Journal on Human–AI Interaction in Legal and Political Systems — redaktor naczelny; wniosek o rejestrację tytułu prasowego złożony przez Uniwersytet VIZJA (zarządzenie Sądu Okręgowego w Warszawie z 7.07.2025 r. – wezwanie do uzupełnienia pełnomocnictwa redaktora naczelnego). Strona czasopisma: https://alp-journal.com/index.php/journal. 2) Dialogica: Journal of Human and AI Language Interaction — redaktor naczelny; postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 4.08.2025 r. o wpisie do rejestru dzienników i czasopism (wskazanie redaktora naczelnego: Bożena Iwanowska; wydawca: Uniwersytet VIZJA, ul. Okopowa 59, 01-043 Warszawa; forma elektroniczna). Strona czasopisma: https://dialogica-journal.com/index.php/journal
--	--

Dodatkowe funkcje i akty wewnętrzne (potwierdzone dokumentami)

5.	Powołanie jednostki badawczej: Zarządzenie Rektora nr 2/09/2022 z 22.09.2022 r. o utworzeniu Akademickiego Centrum Badań nad Holocaustem i Ludobójstwem (UEHS Academic Center for Holocaust & Genocide Research, dalej: „Centrum”); wejście w życie 01.10.2022 r. (zadania: prowadzenie działalności badawczej oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu Holocaustu i ludobójstw; reprezentacja na zewnątrz; sprawozdawczość roczna do Rektora). Akt powołania na stanowisko kierownika Centrum z 01.10.2022 r. — powołanie na czas nieokreślony na stanowisko Kierownika Centrum Badań nad Holocaustem i Ludobójstwem; zakres: kierowanie pracami Centrum, reprezentowanie, zawieranie umów/porozumień za zgodą Rektora, przekładanie sprawozdań.
6.	Decyzja Rektora (24.05.2024 r.) o powierzeniu obowiązków kierownika grantu NPRH „Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)”, nr umowy: NPRH/F/SN/0079/2024/13 (budżet: 3.000.000 PLN) — do czasu formalnego zatwierdzenia kandydatury przez MNiSW (kandydatura zatwierdzona). Aneks do umowy o pracę z 08.08.2024 r. (do umowy z 01.10.2022 r.) — włączenie do „Zakresu ustalonej pracy” obowiązków wynikających z kierowania projektem NPRH/F/SN/0079/2024/13, w tym m.in.: — kierowanie zespołem badawczym; — zadania badawcze i kwerendalne: Archiwa Państwowe (AP Gdańsk, AP Kalisz, AP Poznań, AP Toruń, AP Warszawa – Oddział w Pułtusk, AP Bydgoszcz, AP Lublin), AAN, Archiwum IPN (Centrala i oddziały); — kwerendy zagraniczne: Bundesarchiv (Berlin-Lichterfelde, Ludwigsburg), Yad Vashem (Jerozolima);

	— opracowania naukowe: przygotowanie monografii, artykułów oraz udziałów w monografiach/wydawnictwach źródłowych; — konferencje i upowszechnianie: organizacja/opracowanie materiałów pokonferencyjnych (m.in. blok „Polityka eksterminacyjna III Rzeszy Niemieckiej w Polsce 1939–1945”).
7.	Aneks nr 1 do umowy o pracę z 19.03.2024 r. (zawarty 01.10.2024 r.) – ESPERIDTA „European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach” (ESPERIDTA), Project 101172710 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH. Finansowanie: budżet Komisji Europejskiej (program Erasmus+/Jean Monnet). Zakres prac: 1) tworzenie i kompletowanie dokumentacji projektowej w trakcie realizacji Projektu; 2) archiwizacja dokumentacji po zakończeniu realizacji. Rola w projekcie: kierownik sekcji merytorycznej ds. politologii i stosunków międzynarodowych (<i>Political Science & International Relations Section Lead</i>). Zakres zadań dydaktyczno-organizacyjnych: odpowiedzialność za zakres tematyczny, harmonogram prac badawczo-dydaktycznych w obszarze PS/SM, koordynację zespołu i weryfikację rezultatów (<i>deliverables</i>), przygotowanie prezentacji i wykładów, a także organizacja szkół letnich i zimowych oraz innych wykładów i warsztatów (planowanie programu, rekrutacja/pre-briefing uczestników, koordynacja harmonogramów i dokumentacji). Elementy dydaktyczne wg załączników do aneksu: — prowadzenie zajęć z zakresu nauk politycznych w kontekście europejskim i cyfrowej transformacji – łącznie 90 godzin, — treści obejmują: strukturę polityczną i instytucjonalną UE, procesy decyzyjne i ich wpływ na integrację europejską oraz politykę międzynarodową; zagadnienia demokratyzacji i cyfrowe narzędzia analityczne wspierające badanie polityk publicznych, — cel dydaktyczny: rozwijanie u studentów zrozumienia złożoności polityki europejskiej oraz przygotowanie do aktywnego udziału w realizacji zadań Projektu zgodnie z harmonogramem (opracowywanie materiałów, analiza przypadków, praca w zespołach zadaniowych). 101172710 – European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach (ESPERIDTA) Call/Action: ERASMUS-JMO-2024-MODULE (ERASMUS Lump Sum Grants) Duration: 2024–2027 Budget: €35,000

	Website: https://www.esperidta.com Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61565225099463 LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/vizja-esperidta-project-272624336/
8.	Projekt: <i>Roadmap for Integrating EU Policies and Strategies on Economic, Social, and Territorial Synergy in Polish Higher Education through Digital European Studies (ROAD2EU)</i> – Project 101235886, ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Finansowanie: budżet Komisji Europejskiej (program Erasmus+/Jean Monnet). Rola: członek zespołu projektowego (odpowiedzialność za komponent politologii i stosunków międzynarodowych). Zakres prac (zgodnie z umową projektową / dokumentacją grantową): 1. tworzenie, kompletowanie i porządkowanie dokumentacji projektowej w trakcie realizacji oraz archiwizacja po zakończeniu projektu, 2. terminowa i prawidłowa realizacja zadań administracyjno-organizacyjnych związanych z wdrożeniem projektu, 3. prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów w modułach: „Digital Social Inclusion and EU Citizenship” oraz „Digital Health and Well-being in the EU”, obejmujących m.in.: inkluzję cyfrową i obywatelstwo UE; ekosystem e-zdrowia, interoperacyjność, bezpieczeństwo danych, zastosowania AI; a także realizację prac studenckich (studia przypadku, mapy interesariuszy, policy briefs), 4. przygotowanie i organizacja szkół letnich i zimowych dla studentów (program, rekrutacja, harmonogram, dokumentacja realizacji). Skrót projektu: ROAD2EU. 101235886 – <i>Roadmap for Integrating EU Policies and Strategies on Economic, Social, and Territorial Synergy in Polish Higher Education through Digital European Studies (ROAD2EU)</i> Call/Action: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Duration: 2025–2028 Budget: €35,000 Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61580598316050 LinkedIn: https://www.linkedin.com/groups/15043022/
9.	Projekt: <i>Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness of European Policies, Values, and Initiatives at Polish HEIs (VISUAL-EU)</i> — Project 101235890, ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Finansowanie: budżet Komisji Europejskiej (program Erasmus+/Jean Monnet). Rola: członek zespołu projektowego (komponent politologii i stosunków międzynarodowych; współodpowiedzialność za część dydaktyczno-

	organizacyjną). Zakres prac (zgodnie z umową projektową / dokumentacją grantową): 1. tworzenie, kompletowanie i porządkowanie dokumentacji projektowej oraz archiwizacja po zakończeniu projektu, 2. terminowa i prawidłowa realizacja zadań administracyjno-organizacyjnych związanych z wdrożeniem projektu, 3. prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów w module: „EU Governance & Decision-Making Processes (visual mapping of institutions and procedures)” w wymiarze 112 godzin, obejmujących m.in.: architekturę instytucjonalną UE (Rada Europejska, Rada UE, Komisja Europejska, Parlament Europejski, TSUE, EBC, EBI, agencje), procedury prawodawcze (zwykła i szczególne), akty delegowane i wykonawcze, proces budżetowy, cykl polityk publicznych; z naciskiem na wizualne mapowanie (mapy ról i kompetencji, ścieżki legislacyjne, diagramy przepływu decyzji, mapy interesariuszy), 4. nadzór merytoryczny nad rezultatami studenckimi dokumentującymi procedury i role instytucji UE (mapy, infografiki, explainer charts, noty wyjaśniające, policy briefs). 101235890 – Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness of European Policies, Values, and Initiatives at Polish HEIs (VISUAL-EU) Call/Action: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Duration: 2025–2028 Budget: €35,000 Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61581640764919 LinkedIn: https://www.linkedin.com/groups/15407006/
--	---

3.2 Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w Warszawie

Okres	2014 – 2018
Stanowisko	adiunkt (pełny etat; grupa badawczo-dydaktyczna).
Data rozpoczęcia pracy	01.10.2014 (umowa z 18.07.2014).
Funkcje organizacyjne	Kierownik Zakładu Filologii — powierzenie funkcji pismem z 09.06.2015, z mocą od 01.10.2015.
Zakres obowiązków (wybór)	— nadzór programowy nad kierunkami i studiami podyplomowymi (aktualizacja planów i sylabusów, zgodność z efektami uczenia się), — rozwój oferty dydaktycznej w obszarze lingwistyki stosowanej i translatoryki, — koordynacja zespołu dydaktycznego (obsada zajęć,

	harmonogramowanie, mentoring), — prowadzenie zajęć i seminariów dyplomowych, w tym opieka promotorska i recenzencka, — współpraca z władzami uczelni w zakresie organizacji procesu kształcenia i jakości dydaktyki.
--	--

3.3 Inne doświadczenia administracyjno-publiczne sprzyjające rozwojowi dydaktyki i badań

3.3.1	Pułk Reprezentacyjny Wojska Polskiego (PRWP) / Dowództwo Garnizonu Warszawa Okres: 02.2020 – 09.2021 Stanowisko: Starszy Referent w Sekcji Personalnej (S-1), pełny etat. Podstawa zatrudnienia: — umowa z 27.01.2020 r. – okres próbny 03.02.2020 – 30.04.2020; — umowa z 21.04.2020 r. – czas określony 01.05.2020 – 31.08.2021 (kontynuacja do 09.2021); — Miejsce pracy: Pułk Reprezentacyjny WP, ul. gen. Fr. Hynka 2, 00-909 Warszawa (jednostka podległa DGW). Zakres zadań (S-1, wybór zgodnie z zakresem obowiązków/KOSP): — kompletowanie i aktualizowanie dokumentów personalnych żołnierzy (korpusy oficerów, podoficerów i szeregowych) oraz prowadzenie teczek akt personalnych i kart ewidencyjnych; — obsługa i bieżąca eksploatacja SEW on-line oraz innych systemów gromadzących dane personalne żołnierzy i pracowników (z posiadanym poświadczeniem bezpieczeństwa); — sporządzanie i podpisywanie – w ramach udzielonych upoważnień – skierowań na badania medycyny pracy; — realizacja obiegu dokumentacji kadrowej zgodnie z regulaminami PRWP oraz przepisami ochrony informacji niejawnych, ochrony środowiska i RODO; — przestrzeganie przepisów bhp i ppoż. oraz wykonywanie innych zadań zleconych przez Szefa Sekcji. Charakter pracy: obsługa spraw kadrowo-ewidencyjnych, wsparcie organizacyjno-proceduralne kadry dowódczej, praca na dokumentacji wojskowej i w wojskowych systemach ewidencyjnych, w tym realizacja zadań/obowiązków o charakterze niejawnym zgodnie z posiadanymi uprawnieniami oraz obowiązującymi przepisami o ochronie informacji niejawnych.
-------	--

3.3.2	Ministerstwo Sprawiedliwości (Warszawa) Okres: 12.2018–11.2019 Stanowisko (wg umowy): sekretarz, Biuro Ministra (pełny etat) – umowa o pracę z 03.12.2018 r., okres zatrudnienia 01.12.2018–30.11.2019. Zmiana organizacji pracy: porozumieniem z 02.08.2019 r. powierzono wykonywanie zadań w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy: 3 dni w Biurze Ministra i 2 dni w Biurze Dyrektora Generalnego. Zakres czynności (wybór, na podstawie zakresu obowiązków z 03.12.2018 r.): — prowadzenie terminarza spotkań, narad, wizyt i wyjazdów kierownictwa; — przyjmowanie i rejestrowanie korespondencji, dekretacja i rozsyłka; — przygotowywanie, redagowanie i przepisywanie pism przewodnich; — planowanie/przygotowywanie/organizowanie zagranicznych podróży służbowych członków kierownictwa oraz wizyt wysokiego szczebla delegacji zagranicznych; — prowadzenie ewidencji wydatków związanych z organizacją podróży i wizyt; — współorganizacja konferencji międzynarodowych/seminariów; — wykonywanie tłumaczeń roboczych oraz zlecanie tłumaczeń (ustnych i pisemnych); — niejawne. Charakter pracy: obieg dokumentów i analiz, wsparcie merytoryczno-organizacyjne dla Biura Ministra oraz (od 08.2019) dla Biura Dyrektora Generalnego; współpraca międzywydziałowa i międzyresortowa w przygotowaniu wydarzeń i wizyt, w tym realizacja zadań/obowiązków o charakterze niejawnym zgodnie z posiadanymi uprawnieniami oraz przepisami o ochronie informacji niejawnych.
3.3.3	Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Mińsku (Białoruś) Okres: 2006–2008 Okresy i stanowiska: — 30.10.2006 – 30.01.2007 — starszy specjalista ds. wizowych, Wydział Konsularny. — od 07.01.2007 — pracownik sekretariatu Ambasadora RP (powierzenie obowiązków). — 31.01.2007 – 31.10.2008 — tłumacz-korespondent Ambasady RP w Mińsku. Zakres (wybór): — Wizy – Wydział Konsularny: informowanie o zasadach ruchu osobowego; przyjmowanie i weryfikacja wniosków wizowych, rejestracja spraw,

	wydruk i wydawanie wiz, archiwizacja dokumentacji; kierowanie interesantów; tajemnica służbowa; BHP/ppoż. — Sekretariat Ambasadora: rejestr i obieg korespondencji (w tym elektronicznej); przygotowanie pism do podpisu; kalendarz spotkań, organizacja narad, wizyt i rozmów; monitoring terminów i raportowanie; projekty pism i notatek; obsługa gości; wsparcie organizacyjne. — Tłumacz-korespondent: tłumaczenia PL↔EN/RU/BY (pisemne i ustne), weryfikacja tekstów, bazy terminologiczne; korespondencja międzynarodowa; logistyczna obsługa delegacji i konferencji; protokół dyplomatyczny; tajemnica służbowa; BHP/ppoż.
--	---

4. Omówienie osiągnięć z art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy (merytoryka i indywidualny wkład) (Załącznik 3 w formie elektronicznej)

4.1 Osiągnięcie główne (monografia habilitacyjna)

Tytuł i charakter monografii

Monografia habilitacyjna *Always in Fives. "First the Files, Then the Guns" – The Administrative Grammar of Genocide under Nazi German Occupation of Poland, 1939–1945* [Zawsze po pięciu. „Najpierw akta, potem broń”. Administracyjna gramatyka ludobójstwa w okupowanej Polsce 1939–1945], wydana przez VIZJA University Press (Warszawa, 2025, 774 s., ISBN 978-83-66552-90-6), stanowi oryginalne osiągnięcie naukowe w obszarze nauk o polityce i administracji, mieszczące się w nurcie instytucjonalno-analitycznych badań nad państwem i jego aparatami wykonawczymi. Praca rozwija polską tradycję refleksji nad władzą, biurokracją i legitymizacją – od klasycznych ujęć Stanisława Ehrlicha (1967), Andrzeja Podgóreckiego (1968) i Kazimierza Pałeckiego (1988), poprzez analizy państwa i administracji autorstwa Jerzego Wróblewskiego (1988), Zbigniewa Ziemińskiego, Sławomiry Wronkowskiej i Macieja Zielińskiego (1974), aż po współczesne studia nad państwem i jego aparatem instytucjonalnym prowadzone przez Ryszarda Skarżyńskiego (1992), Wiesława Bokajłę, Wojciecha Hausnera (2008), Janinę Itrich-Drabarek (2012), Ryszarda Kuźniara (2004), Bogusława Banaszaka (2012), Ewę Łętowską (1999), Lecha Morawskiego (2010) i Piotra Winczorka (2000). Wpisuje się tym samym w polski paradygmat nauki o państwie, rozumianej jako badanie mechanizmów władzy, prawa i administracji publicznej w ich proceduralnym wymiarze (Peretiatkowicz, 1935; Izdebski, 2001; Boć, 2010).

Monografia rozwija ten dorobek, przenosząc analityczne narzędzia politologii i nauki o administracji na grunt badań nad instytucjonalną logiką przemocy i współsprawstwa biurokracji, zgodnie z postulatem polskiej szkoły badań państwa (państwowość – administracja – polityka) oraz współczesnym kierunkiem metodologicznym transparentnego i replikowalnego badania decyzji publicznych (Wallas, 2004; Wallas, 2010; Domański, 2012).

Cel pracy

Monografia rekonstruuje „gramatykę administracyjną” ludobójstwa, rozumianą jako ukrytą strukturę zasad, procedur i praktyk biurokratycznych, które umożliwiały, napędzały i normalizowały przemoc w warunkach niemieckiej okupacji Polski (Hilberg, 1985; Arendt, 1963; Bauman, 2000; Madajczyk, 1970; Musiał, 1999). Celem badania jest ukazanie, że ludobójstwo nie dokonywało się jedynie w przestrzeni ideologicznej czy militarnej, lecz przede wszystkim w przestrzeni administracyjnej – w rytmach urzędowych posiedzeń, w logice formularzy, w języku rozporządzeń, protokołów i pism urzędowych. Analiza pozwala zidentyfikować, jak rejestry, ewidencje, pieczęcie, systemy raportowania i tłumaczeniowe mediacje językowe zostały wbudowane w aparat przemocy, tworząc infrastrukturę zbrodni o charakterze instytucjonalnym i proceduralnym (Stolleis, 1998; Wachsmann, 2004; Izdebski, 2001; Boć, 2010). Praca podejmuje zatem próbę uchwycenia, w jaki sposób „porządek administracyjny” stał się warunkiem możliwości ludobójstwa – jak to, co miało służyć kontroli i racjonalizacji, przekształciło się w narzędzie eksterminacji i dehumanizacji. W tym sensie badanie wpisuje się w nurt polskiej refleksji nad państwem i władzą, rozwijany m.in. przez Ehrlicha (1967), Pałeckiego (1988), Podgóreckiego (1968) i Winczorka (1995), dla których administracja stanowi nie tylko techniczny aparat, lecz socjologiczną strukturę decyzyjną i moralny układ odpowiedzialności.

Teza główna

Centralna teza pracy głosi, że ludobójstwo w okupowanej Polsce było produktem instytucjonalnym, a nie wyłącznie realizacją ideologicznej woli przywódców. Aparat administracyjny – poprzez prawo, formularze, instrukcje i łańcuchy decyzyjne – przekuwał ideologiczną intencję w praktykę urzędową, nadając przemocy pozór legalności, porządku i racjonalności (Weber, 1978; Beetham, 1991; Ginsburg & Moustafa, 2008). W tym sensie monografia odczytuje ludobójstwo jako proces technokratyczny, osadzony w języku i rytmie biurokracji, zgodnie z diagnozami Baumana (2000) i Foucaulta (2003) dotyczącymi nowoczesnej racjonalności administracyjnej. Aparat przemocy nie był zaprzeczeniem administracji – był jej perwersyjnym rozwinięciem, potwierdzającym, że nadmiar porządku, ewidencji i regulacji, a nie chaos, umożliwił systemową eksterminację. W ujęciu politologicznym praca wpisuje się w tradycję nauki o państwie jako dyscypliny badającej związki między prawem, procedurą a władzą wykonawczą (Peretiatkowicz, 1935; Wróblewski, 1988; Hausner, 2008; Itrich-Drabarek, 2012; Hartman, 2022), łącząc historyczną analizę instytucji z refleksją nad etyką decyzji administracyjnych i odpowiedzialnością biurokratyczną.

Zakres i metodologia

Praca ma charakter politologiczny, zakorzeniony w naukach o polityce i administracji publicznej, w ich subdyscyplinach: teorii państwa, nauce o administracji, etyce władzy publicznej oraz analizie instytucjonalnej. W tym ujęciu badanie wpisuje się w tradycję polskich studiów nad państwem i jego aparatem wykonawczym, rozwijaną przez Jerzego

Wróblewskiego (1988), Andrzeja Podgóreckiego (1968), Kazimierza Pałeckiego (1988), Zbigniewa Ziemińskiego, Sławomirę Wronkowską i Macieja Zielińskiego (1974) oraz kontynuowaną współcześnie przez Wiesława Hausnera (2008), Janinę Itrich-Drabarek (2012), Jerzego Supernata (2014), Tomasza Wallasa (2004, 2010) i Edmunda Wnuka-Lipińskiego (2005).

Przedmiotem analizy jest okupacja Polski przez III Rzeszę w latach 1939–1945, ujmowana nie tylko jako fakt historyczny, lecz jako system polityczno-administracyjny, w którym przenikały się decyzje centralne i praktyki codzienne. Badanie obejmuje trzy zasadnicze poziomy analizy:

1. Makroinstytucjonalny – decyzje administracyjne i prawne centralnych organów okupacyjnych (np. *Generalgouvernement*, urzędy niemieckie w Kraju Warty, aparat sądownictwa specjalnego);
2. Mezoinstytucjonalny – relacje między szczeblami administracji, procedury przekazywania decyzji i raportowania;
3. Mikroinstytucjonalny – rutyny urzędnicze, interakcje między urzędnikiem a obywatelem, język dokumentów, kolejki, pieczęcie i rejestry, w których przejawiała się biurokratyczna codzienność (Weber, 1978; Bauman, 2000; Hilberg, 1985; Izdebski, 2001; Boć, 2010).

W centrum zainteresowania znajdują się instytucje, procedury i mechanizmy decyzyjne, w tym:

- sposoby zarządzania ludnością i kontroli populacji (Madajczyk, 1970; Mann, 1986),
- polityka rejestracji, ewidencji i reglamentacji (Musiał, 1999; Aly & Roth, 2000),
- organizacja pracy urzędów i relacje hierarchiczne w okupacyjnej administracji (Hausner, 2008; Beetham, 1991),
- rola tłumaczy, pośredników i struktur kolaboracyjnych jako delegowanych wykonawców biurokratycznej przemocy (Cieślik & Iwanowska, 2022; Person, 2021),
- oraz język jako narzędzie legitymizacji władzy i normalizacji przemocy (Fairclough, 2010; Klemperer, 2006; Hartman, 2022).

Analiza ma charakter interdyscyplinarny i łączy pięć komplementarnych perspektyw metodologicznych:

1. Naukę o administracji i prawo publiczne – dla prześledzenia normatywnych podstaw decyzji i sposobów ich egzekwowania (Izdebski, 2001; Boć, 2010; Łętowska, 1999).
2. Teorię państwa – dla rekonstrukcji logiki, w której totalitarne państwo reprodukowało samo siebie poprzez procedury (Pałeczki, 1988; Wnuk-Lipiński, 2005; Skarżyński, 1992).
3. Socjologię instytucji – w analizie ról biurokratycznych, rutyn i zależności w aparacie władzy (Rychard & Federowicz, 1993; Domański, 2000).

4. Etykę administracji publicznej – w refleksji nad moralnym odrętwieniem i odpowiedzialnością urzędnika wobec systemu (Itrich-Drabarek, 2012; Hartman, 2022; Bandura, 2016).
5. Lingwistykę i mediację językową – w badaniu, jak język urzędowy, tłumaczenia i formuły prawne nadawały przemocy formę komunikacyjnej normalności (Klemperer, 2006; Fairclough, 2010; Perlin, 2004).

Metodologicznie praca wykorzystuje abdukcyjne, theory-guided process tracing (George & Bennett, 2005; Beach & Pedersen, 2019), łączące rygor nauk o polityce z analizą językową i mikrohistoryczną. W ten sposób monografia łączy empiryczne badanie struktur państwa i administracji z refleksją nad etyką decyzji publicznych, kontynuując polską tradycję badań nad państwowością i kulturą administracyjną (Ehrlich, 1967; Wróblewski, 1988; Hausner, 2008).

Znaczenie pracy

Monografia stanowi nowatorską próbę połączenia refleksji teoretycznej z empiryczną analizą historyczną w badaniu instytucjonalnych mechanizmów ludobójstwa. Jej znaczenie polega na przesunięciu pola analizy z poziomu intencji politycznych i ideologii na poziom codziennych praktyk administracyjnych, w których ujawniała się sprawczość państwa jako organizacji biurokratycznej. W ten sposób praca rozwija polską tradycję politologiczną i administracyjną, w której instytucje publiczne traktowane są nie jako struktury statyczne, lecz jako dynamiczne sieci decyzji, norm i ról społecznych (Wróblewski, 1988; Izdebski, 2001; Hausner, 2008; Domański, 2000; Wallas, 2010).

Autorka pokazuje, że destrukcja nie była anomalią systemu administracyjnego, lecz jego funkcją – efektem racjonalizacji, planowania i proceduralnego podporządkowania. W tym sensie praca rozwija myśl Maxa Webera (1978) o władzy „przez akta” (*Herrschaft durch Aktenmäßigkeit*), a jednocześnie wpisuje się w analityczny nurt polskiej nauki o państwie, który bada mechanizmy reprodukcji władzy w obrębie biurokratycznych struktur (Ehrlich, 1967; Pałeczki, 1988; Skarzyński, 1992).

Praca dowodzi, że zrozumienie ludobójstwa wymaga wnikliwej analizy jego infrastruktury administracyjnej – sieci urzędów, akt, formularzy, rejestrów i procedur, które nadawały przemocy formę legalnego działania. Ta perspektywa instytucjonalna wpisuje się w rozwijany w Polsce nurt badań nad logiką państwowego zarządzania (Hausner, 2008; Wnuk-Lipiński, 2005) oraz etyką administracji publicznej (Itrich-Drabarek, 2012; Hartman, 2022), łącząc badanie mechanizmów instytucjonalnych z refleksją nad moralnym wymiarem decyzji biurokratycznych.

Monografia ujawnia, że zwyczajna administracja stała się technologicznym rdzeniem ludobójstwa, a rutyna – jego językiem. W tym ujęciu biurokracja jawi się nie jako neutralny instrument, lecz jako autonomiczna siła polityczna zdolna do wytwarzania przemocy poprzez procedurę, co stanowi ważny wkład w rozwój współczesnej teorii państwa i administracji.

Z metodologicznego punktu widzenia praca wnosi istotny wkład do polskich nauk o polityce, rozwijając standard analizy opartej na jawnych protokołach badawczych, audytowalnych kodach i replikowalności wniosków, zgodnie z postulatami otwartej

metodologii (*open methods*) formułowanymi w środowisku naukowym politologii i zarządzania publicznego (Wallas, 2004; Hausner, 2008; Wnuk-Lipiński, 2005).

Znaczenie pracy ma zatem trójwymiarowy charakter:

1. Teoretyczny – redefiniuje pojęcie władzy administracyjnej jako źródła przemocy proceduralnej;
2. Metodologiczny – wprowadza interdyscyplinarny model badania państwa poprzez mikroanalizę rutyn administracyjnych;
3. Praktyczny – dostarcza narzędzi do współczesnych analiz instytucjonalnych, audytu etycznego i prewencji przemocy biurokratycznej w systemach władzy publicznej.

Pytania badawcze

Zestaw czterech pytań badawczych został opracowany w oparciu o klasyczną metodologię nauk o polityce i administracji (Wallas, 2010; Hausner, 2008; Wnuk-Lipiński, 2005), łącząc podejście instytucjonalne, normatywne i behawioralne. Każde pytanie osadzone jest w logice teorii państwa (Palecki, 1988; Skarżyński, 1992), nauki o administracji (Izdebski, 2001; Boć, 2010) oraz etyki biurokratycznej (Hartman, 2022; Itrich-Drabarek, 2012), co zapewnia spójność z politologicznym profilem pracy i jej orientacją na analizę władzy w działaniu (*the state in practice*).

RQ1.

W jaki sposób rutynowe praktyki administracyjne i quasi-sądowe — takie jak prowadzenie rejestrów, stosowanie pieczęci, organizowanie „posiedzeń” oraz wypełnianie legitymizujących formularzy — zostały włączone w strukturę okupacyjnego zarządzania i uruchamiały mechanizmy ludobójcze pod rządami nazistowskich Niemiec, zgodnie ze świadectwami z lat 1944–1945?

Celem tego pytania jest rekonstrukcja mikromechanizmów biurokratycznej przemocy, poprzez które aparat administracyjny przekształcał codzienną rutynę w narzędzie eksterminacji. Badanie łączy empiryczną analizę praktyk administracyjnych (AJTM / TLMM / LIM) z teorią rządzenia poprzez prawo (Beetham, 1991; Weber, 1978; Stolleis, 1998). W polskiej tradycji badawczej pytanie to odpowiada postulatowi Wróblewskiego (1988) i Paleckiego (1988), którzy wskazywali, że zrozumienie władzy wymaga śledzenia mechanizmów proceduralnych i roli aparatu wykonawczego jako rzeczywistego nośnika polityki państwowej.

RQ2.

Jakie odpowiedzi i strategie działania podejmowali polscy Żydzi oraz etniczni Polacy wobec tych praktyk — od oporu zbrojnego, poprzez opór codzienny i duchowy, po nieposłuszeństwo oraz obejścia proceduralne?

To pytanie koncentruje się na sprawczości jednostkowej i zbiorowej w warunkach administracyjnego przymusu. Autorkę interesuje, w jaki sposób ofiary biurokratyzowanej przemocy reagowały na wymogi systemu — czy podejmowały pozorną współpracę,

sabotowały jego działanie, czy też wykorzystywały „luki proceduralne” dla ocalenia życia. Analiza ta opiera się na socjologicznej tradycji polskich badań nad strukturą społeczną i strategiami przystosowania (Rychard & Federowicz, 1993; Domański, 2000), a także na badaniach nad moralnym i duchowym oporem wobec totalitaryzmu (Wnuk-Lipiński, 2005; Hartman, 2022). W wymiarze empirycznym pytanie to łączy się z mechanizmami RES (Repertoires of Survival/Resistance) w części § 4.2, ujmując zarówno działania otwarte (zbrojny opór, sabotaż), jak i „cichy sprzeciw” wpisany w gesty biurokratycznej niezgody – odmowę podpisu, błędne tłumaczenie, celowe odwlekanie procedur.

RQ3.

Które struktury instytucjonalne i jacy aktorzy indywidualni — urzędy, formacje policyjno-wojskowe, sądownictwo specjalne, Judenräty, tłumacze oraz lokalni pośrednicy — są w świadectwach najczęściej wskazywani jako kluczowi dla wdrażania i podtrzymywania przemocy administracyjnej?

Pytanie to ma charakter instytucjonalno-strukturalny i służy identyfikacji sieci współsprawstwa administracyjnego – obejmującej zarówno formalne organy okupacyjne, jak i aktorów pośrednich. Analiza wykorzystuje pojęcie infrastrukturalnej władzy państwa (Mann, 1986) oraz wytwarzania legalności (Cheesman, 2015; Beetham, 1991), a w ujęciu polskim nawiązuje do badań nad strukturą decyzji administracyjnych i hierarchią urzędniczą (Izdebski, 2001; Boć, 2010; Hausner, 2008). Odrębne miejsce zajmują tłumacze i pośrednicy, których rola (pomiędzy prawem, językiem i przemocą) stanowi nowy obszar badań nad lingwistycznym wymiarem władzy (Perlin, 2004; Fairclough, 2010). Dane odpowiadają na to pytanie poprzez ledger aktorów opracowany w ramach Mechanism Dossiers (§ 4.4).

RQ4.

Jakie przenaszalne wskaźniki wczesnego ostrzegania (Early Warning Indicators, EWI) oraz jakie implikacje koncepcyjne dla współczesnych analiz współsprawstwa biurokracji można wyprowadzić z historycznie zidentyfikowanych mechanizmów?

To pytanie ma charakter meta-analityczny i aplikacyjny. Jego celem jest opracowanie zestawu proceduralnych wskaźników wczesnego ostrzegania, które mogą być stosowane w diagnostyce współczesnych systemów administracyjnych pod kątem ryzyka przemocy biurokratycznej. Wymiar ten rozwija polskie podejścia do analizy etyki i legitymizacji władzy (Wallas, 2004; Hausner, 2008; Hartman, 2022) oraz międzynarodowe badania nad erosją rządów prawa i technokratyzacją przemocy (Levitsky & Ziblatt, 2018; Bandura, 2016). Wskaźniki te mają zastosowanie w politykach publicznych i audytach instytucjonalnych, stanowiąc pomost między naukami o państwie a praktyką administracyjną. Ich zestaw został opracowany w § 4.5 i Aneksach A–C (codebook, protokół adjudykacyjny).

Mapa odwołań

RQ1 → § 4.2 i MD 01–40 (AJTM / TLMM / LIM)

RQ2 → § 4.2 + tagi RES

RQ3 → Ledger aktorów w MD

RQ4 → § 4.5 oraz Aneksy A–C (codebook, protokół)

Struktura i wkład merytoryczny

Część teoretyczna

Pierwsza część monografii porządkuje i systematyzuje aparat pojęciowy nauk o państwie i administracji, niezbędny do analizy instytucjonalnych mechanizmów ludobójstwa. Autorka rozwija tradycję badań nad państwowością, biurokracją i legitymizacją władzy, obecną w polskiej nauce od klasycznych prac Ehrlicha (1967), Pałeckiego (1988) i Wróblewskiego (1988) po współczesne analizy Hausnera (2008), Wnuka-Lipińskiego (2005), Izdebskiego (2001) i Bocia (2010).

Na tym tle opracowanie precyzyjnie operacjonalizuje kluczowe kategorie analityczne (*biurokratyczna racjonalność*, *legitymizacja przemocy*, *proceduralizacja zła*) i osadza je w kontekstach historycznych, prawnych i instytucjonalnych.

Szczególne znaczenie przypisano reinterpretacji dorobku Rafała Lemkina, ukazanego nie tylko jako twórcy pojęcia *genocide*, lecz jako teoretyka państwa administracyjnego, który rozumiał zbrodnię ludobójstwa jako zjawisko instytucjonalne i systemowe, wynikające z logiki biurokracji, a nie z irracjonalnego chaosu. Lemkinowskie ujęcie zostaje zestawione z klasycznymi teoriami Maxa Webera (*Aktenmäßigkeit* – władza poprzez akta), Hannah Arendt (banalizacja i rutynizacja zła) oraz Zygmunta Baumana (modernistyczna przepustowość organizacyjna i racjonalność techniczna).

Tym samym monografia wpisuje się w tradycję analizy państwa jako struktury proceduralnej, w której racjonalność instytucjonalna może stać się narzędziem destrukcji.

Na tym fundamencie Autorka dokonuje krytycznej syntezy współczesnych ujęć biopolitycznych (Michel Foucault, Giorgio Agamben) oraz teorii legitymizacji i stanu wyjątkowego (David Beetham, Carl Schmitt). Ukazuje ich komplementarność w wyjaśnianiu mechanizmów biurokratycznego ujarzmienia oraz ich ograniczenia w badaniu systemu okupacyjnego, który łączył centralne planowanie z lokalną improwizacją. Rezultatem jest autorski model pojęciowy – zestaw definicji roboczych umożliwiających dalszą analizę porównawczą i empiryczną administracyjnych form przemocy w ramach nauk o polityce.

„Wytwarzanie legalności”: mechanizmy normatywnej racjonalizacji przemocy

Drugi segment monografii stanowi pogłębioną analizę procesów, które nadawały przemocy formę prawa i urzędowej normalności (*manufacturing legality*). Autorka bada, jak aparat administracyjny III Rzeszy produkował pozór legalności poprzez język, procedurę i rytuał, wytwarzając iluzję sprawiedliwości i porządku.

Analiza obejmuje funkcjonowanie Sondergerichte, idiom dekretów i zarządzeń, techniki eufemizacyjne, moduły gettoizacji, eksploatacji i konfiskaty, a także rolę Judenratów i tłumaczy jako instytucji wciągniętych w logikę administracyjnej przemocy. Praca łączy refleksję z zakresu etyki administracji (Itrich-Drabarek, 2019; Hartman, 2022) i socjologii instytucji (Domański, 2000; Rychard & Federowicz, 1993), pokazując, że moralne

odrętwienie urzędników wynikało z rozdzielenia norm etycznych od funkcji służbowych – procesu, który Bandura (2016) określił mianem *moral disengagement*.

Na tej podstawie sformułowany został zestaw przenaszalnych wskaźników wczesnego ostrzegania (Early Warning Indicators, EWI) – heurystycznych narzędzi identyfikujących momenty, w których racjonalność administracyjna ulega dehumanizacji. Równocześnie zdefiniowano „węzły proceduralne”, czyli punkty, w których możliwe jest przerwanie lub odwrócenie procedury prowadzącej do przemocy. Wywód łączy argumentację normatywną z empiryczną analizą praktyk administracyjnych, pokazując, jak język, formularz i dokument stawały się medium przemocy w formie prawnej i organizacyjnej.

Mapa aktorów i sprawczość procedur: topografia okupacyjnego aparatu

Trzecia część pracy rekonstruuje polemikę instytucjonalną okupacji – złożoną sieć struktur, kompetencji i ról, w której polityka totalitarna realizowała się poprzez czynność urzędową. Autorka opracowała szczegółową mapę aktorów obejmującą:

- administrację cywilną *Generalgouvernement* (w tym *Kreishauptmannschaften*),
- sądownictwo specjalne i aparat policyjno-wojskowy (*Gestapo*, *SS*, *Ordnungspolizei*),
- struktury ekonomiczno-logistyczne (*Reichswerke*, *Deutsche Ostgesellschaft*, Wydziały Pracy i Gospodarki),
- sieci pośredników: tłumaczy, urzędników niższego szczebla, przedstawicieli samorządów okupacyjnych i lokalnych kolaborantów.

Zastosowana macierz analityczna „rola–rutyna–dyskrecjonalność” (Pałeczki, 1988; Hausner, 2008) pozwoliła prześledzić, jak decyzje polityczne ulegały proceduralizacji, przekształcając się w ciąg czynności biurowych, które nadawały przemocy pozór legalności i porządku. W efekcie uchwycono proces, w którym administracja nie tylko wykonywała rozkazy, lecz także współtworzyła przemoc jako zjawisko systemowe, zgodnie z obserwacjami Webera, Arendt i Bauman, a w polskiej tradycji – z diagnozami Ehrlicha i Wnuka-Lipińskiego dotyczącymi reprodukcji instytucjonalnej władzy.

Synteza i znaczenie wkładu

Całość pracy stanowi oryginalną, interdyscyplinarną syntezę, łączącą teorię instytucji, naukę o administracji i historię biurokracji z empiryczną rekonstrukcją praktyk władzy. Monografia wyróżnia się:

- precyzją definicyjną,
- konsekwentnym stosowaniem ram analitycznych w duchu nauk o polityce,
- oraz wysoką rozdzielczością empiryczną w badaniu mechanizmów decyzyjnych i proceduralnych.

W rezultacie powstał spójny model teoretyczno-empiryczny, w którym refleksja nad państwem, prawem i etyką administracji łączy się z historyczną analizą praktyk władzy. Praca wnosi znaczący wkład zarówno do badań nad ludobójstwem i totalitaryzmem, jak i do współczesnych studiów nad odpowiedzialnością administracji publicznej, legitymizacją procedur oraz etyką władzy biurokratycznej.

Część empiryczna

Korpus źródeł

Empiryczny rdzeń monografii stanowi starannie wyselekcjonowany korpus czterdziestu świadectw pochodzących z zespołu archiwalnego 301 Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie (spisy z lat 1944–1945). Dobór źródeł został przeprowadzony w oparciu o uwarstwioną próbę celową, zgodną z zasadami metodologii badań jakościowych w naukach o polityce i administracji (Wnuk-Lipiński, 2005; Hausner, 2008; Domański, 2012).

Celem tej procedury było uchwycenie pełnego spektrum instytucjonalnych i proceduralnych konfiguracji okupacyjnego aparatu władzy, obejmujących zarówno centralne organy administracyjne, jak i lokalne praktyki urzędowe.

Selekcja źródeł opierała się na sześciu rygorystycznych kryteriach:

1. Bliskość czasowa wobec zdarzeń: wykorzystano wyłącznie świadectwa spisane w latach 1944–1945, co minimalizuje efekt rekonstrukcji pamięci i zwiększa ich walor dowodowy.
2. Zróżnicowanie instytucjonalne: uwzględniono przypadki z Generalnego Gubernatorstwa, terenów wcielonych do Rzeszy i administracji wojskowej, obejmujące struktury Gestapo, SS, Sondergerichte, Judenratów oraz urzędów cywilnych.
3. Zróżnicowanie geograficzne: włączono materiały z wielu dystryktów i miast powiatowych, aby uchwycić wariantowość modeli administracyjnych i lokalnych odchyleń od polityki centralnej.
4. Nasycenie leksyką administracyjno-prawną: preferowano teksty bogate w terminologię biurokratyczną (formularze, pieczęcie, dekrety, rejestry), pozwalające badać język i rytuały władzy.
5. Różnorodność pozycji epistemicznych świadków: obejmując ofiary, obserwatorów oraz osoby mające kontakt z urzędami, tłumaczami i lokalnymi pośrednikami, co zapewnia wielostronną rekonstrukcję procesów decyzyjnych.
6. Integralność archiwalna i kompletność: uwzględniono spójność paginacji, metadane JHI oraz brak ubytków, gwarantując ciągłość analizy proceduralnej.

Materiały niespełniające tych wymogów, szczególnie o niskiej rozdzielczości proceduralnej, zostały wyłączone z korpusu. Każdy dokument opracowano w pełnym brzmieniu, w autorskim tłumaczeniu dosłownym z zachowaniem rejestru i idiomu źródła. Standaryzacja nazw instytucji i mapowanie kontekstów proceduralnych umożliwiły budowę spójnej bazy danych empirycznych, stanowiącej unikatowe źródło dla badań politologicznych nad okupacyjnym państwem administracyjnym.

Typologia mechanizmów

Na podstawie wstępnego kodowania i analizy treści opracowano czteropolową typologię mechanizmów administracyjnej przemocy, ujmującą ich funkcje i strukturę w sposób porównywalny i audytowalny.

- LIM (Linguistic / Translation Mediation) – język i mediacja jako mechanizm sprawczy; rola tłumaczy, eufemizmów, oznakowania (*signage*) i gatekeepingu informacyjnego. Analiza ujawnia, jak język administracji – poprzez rejestr i parafrazę – konstruował zgodę, panikę lub uległość.
- AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism) – imitacja sądowności i proceduralne *theatrum legalności*: pseudo-posiedzenia, Schutzhaft, afisze „wyroków”, dokumentacja sankcjonująca arbitralność.
- TLMM (Traffic / Logistics / Materiality) – infrastruktura i logistyka przemocy: bramy, *Appelle*, wagony, magazyny, powiązane z wywłaszczeniem (EXP) i kolaboracją (COL), nadające przymusowi rytm i przepustowość.
- RES / SEX (Responses / Sexual Violence) – strategie przetrwania i przemoc seksualna; kategoria stosowana wyłącznie przy jednoznaczności źródłowej z zachowaniem rygoru etycznego.

Ta typologia, oparta na polskiej tradycji analizy instytucjonalnej (Izdebski, 2001; Boć, 2010), umożliwia powiązanie mikro-czynności biurowych z makrostrukturą władzy, ujawniając „gramatykę przemocy” wpisaną w codzienność okupacyjnej administracji.

Mechanism Dossiers (MD 01–40)

Każde ze świadectw Autorka opracowała jako jednostkę analityczną (*Mechanism Dossier*) według ujednoliconego wzorca: łańcuch czynności → flagi mechanizmów → cytaty-kotwice → aktorzy i instrumenty. Zastosowano zestandaryzowany Coding Protocol & Legend, obejmujący:

- reguły kodowania,
- słownik etykiet i hierarchię kodów,
- kwalifikatory niepewności (UQ – *Uncertainty Qualifiers*).

Proces kodowania spełnia standardy transparentności metodologicznej w badaniach instytucjonalnych (George & Bennett, 2005; Beach & Pedersen, 2019; Hausner, 2008; Wallas, 2010). Wprowadzono mechanizmy Intercoder Reliability & Adjudication ($\kappa \geq 0,70$) oraz version control, zapewniające powtarzalność i audytowalność wyników.

Każdy krok analizy posiada pełną ścieżkę dowodową – od sygnatur archiwalnych po cytaty-kotwice – oraz adnotacje w metadanych JHI.

Zastosowano także:

1. triangulację intratekstową (porównanie warstwy deklaratywnej i operacyjnej w obrębie jednego świadectwa),
2. triangulację intertekstową (porównanie między relacjami z różnych regionów).

W rezultacie powstała wysokorozdzielcza mapa proceduralna administracyjnej przemocy, pokazująca logiczną sekwencyjność decyzji i przepływ władzy od mikroczynności biurowych po makro-zarządzanie populacją.

Znaczenie części empirycznej

Część empiryczna stanowi rdzeń analityczny monografii – punkt, w którym teoria państwa spotyka się z praktyką urzędową i źródłem archiwalnym. Dzięki rygorowi kodowania i typologizacji możliwe stało się nie tylko odtworzenie łańcucha instytucjonalnych decyzji, lecz także zrozumienie, w jaki sposób biurokratyczna forma organizowała, rytmizowała i legitymizowała przemoc.

W efekcie powstała empiryczna baza dla koncepcji GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine), która ukazuje ludobójstwo nie jako jednorazowy akt, lecz jako proces proceduralny – iterowany, dokumentowany, sygnowany i archiwizowany w ramach aparatu państwowego.

Z punktu widzenia nauk o polityce i administracji, część empiryczna wprowadza do dyscypliny:

- standard replikowalności i audytu jakościowego, zgodny z zasadą *open methods* (Wallas, 2010; Wnuk-Lipiński, 2005),
- model kodowania procesowego, który można stosować w analizach współczesnych instytucji publicznych,
- oraz narzędzie dydaktyczne do kształcenia w zakresie etyki administracyjnej, analizy procedur i zarządzania publicznego.

Monografia w ten sposób łączy teorię państwa, praktykę administracyjną i język urzędowy w spójnym modelu analizy władzy proceduralnej, oferując politologii empirycznej nowy zestaw narzędzi do badania państwa poprzez jego mikro-mechanizmy decyzyjne.

Material i aparatura badawcza

Korpus główny

Rdzeń materiału empirycznego stanowi zespół 301 z Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie: zbiór czterdziestu starannie wybranych świadectw z lat 1944–1945. Korpus ten, unikatowy pod względem bliskości czasowej wobec opisywanych wydarzeń, stanowi pierwotne źródło empiryczne dla badania administracyjnych mechanizmów przemocy w okupowanym państwie.

Każdy dokument opracowano w postaci pełnej transkrypcji i autorskiego tłumaczenia dosłownego, bez skrótów i kondensacji, z zachowaniem oryginalnej struktury narracyjnej, idiomu źródła i rejestru językowego. Takie podejście, zgodne z zasadami historycznej hermeneutyki i badań jakościowych (Howell & Prevenier, 2001; Wnuk-Lipiński, 2005), gwarantuje zachowanie wiarygodności filologicznej oraz pozwala na kontrolę semantyki urzędowego języka okupacji.

Selekcja korpusu przebiegała zgodnie z zasadą uwarstwionej próby celowej, obejmującej różne segmenty instytucjonalne i geograficzne okupowanej Polski:

- od administracji cywilnej i gospodarczej,
- przez sądy specjalne (*Sondergerichte*), policję i Gestapo,

– po Judenräty, lokalnych tłumaczy i sieci pośredników.

Każde świadectwo potraktowano jako jednostkę proceduralną, umożliwiającą rekonstrukcję sekwencji decyzji, czynności urzędowych i rytuałów biurokratycznych, w których przemoc nabierała pozoru formalności i legalności. Taki poziom mikroinstytucjonalnej analizy nawiązuje do klasycznych koncepcji Webera (1978) o władzy przez akta (*Aktenmäßigkeit*) oraz do badań nad routinization of evil (Arendt, 1963; Bauman, 2000).

Dzięki temu korpus pełni funkcję empirycznej bazy do analizy mikro-mechanizmów władzy – od dokumentu po egzekucję – ujawniając, jak formularz, pieczęć i rejestr stały się narzędziami eksterminacji i biurokratycznej kontroli. Korpus ten, opracowany w oparciu o metodologiczną dyscyplinę nauk o polityce i administracji (Hausner, 2008; Wallas, 2010; Domański, 2012), ma charakter pełnej bazy audytowalnej i stanowi podstawę do dalszych badań porównawczych w obszarze państwowej przemocy proceduralnej.

Aneksy i aparatura dokumentacyjna

Integralną część opracowania stanowią cztery aneksy techniczne, które pełnią funkcję zaplecza metodologicznego, weryfikacyjnego i dydaktycznego:

- A–C – zestawienie rodzin kodów, pełny protokół adjudykacji oraz ujednolicony szablon Mechanism Dossier (MD). Dokumenty te umożliwiają kontrolę procesu kodowania, zgodności międzykoderowej ($\kappa \geq 0,70$) i oceny trafności wniosków, stanowiąc formalny opis metodologii i podstawę replikowalności badań.
- D – wybór faksymiliów dokumentów administracyjnych (za zgodą instytucji archiwalnych), opatrzonych metadanymi i jednolitym formatem cytowania. Umożliwia to pełne śledzenie ścieżki dowodowej od cytatu źródłowego do wniosku analitycznego.

Aneksy te stanowią technologiczną warstwę aparatury badawczej, łącząc narzędzia analizy tekstowej, metodologię historyczno-archiwalną oraz praktyki kontroli jakości danych. W duchu otwartej metodologii (open methods) (Wallas, 2010; Maxwell, 2013) aneksy nie tylko dokumentują przebieg badania, lecz również wyznaczają standard transparentności w analizie materiałów archiwalnych i jakościowych w naukach o polityce i administracji.

Metoda i procedura badawcza

Zastosowano autorską, oryginalnie opracowaną ramę analityczną GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine), stworzoną w celu identyfikacji i opisu powtarzalnych wzorców proceduralnych przemocy instytucjonalnej.

Metodologia opiera się na systemie kodów tematyczno-funkcjonalnych: AJTM, LIM, TLMM, EXP, COL, RES/SEX, które umożliwiają rekonstrukcję czterdziestu jednostek analitycznych (Mechanism Dossiers, MD 01–40). Każde Dossier stanowi odrębną mapę decyzji, procedur i aktorów, pozwalającą prześledzić logikę przekształcania biurokratycznej rutyny w zinstytucjonalizowaną przemoc.

Procedura została zaprojektowana w duchu theory-guided process tracing (George & Bennett, 2005; Beach & Pedersen, 2019), umożliwiając śledzenie relacji przyczynowo-skutkowych między mikroczynnościami urzędowymi a makrostrukturami władzy i dominacji.

Kluczowym elementem jest zasada anchor-quote – każde twierdzenie analityczne musi być osadzone w cytacie-kotwicy pochodzącym bezpośrednio ze źródła. Zapewnia to pełną przejrzystość i audytowalność wnioskowania, zgodnie z zasadami kontrolowanej hermeneutyki empirycznej (Domański, 2000; Rychard & Federowicz, 1993).

Badanie realizuje również ścisłą politykę „no invention” w warstwie MD – interpretacje ograniczono wyłącznie do danych empirycznie poświadczonych; żadne luki semantyczne nie są wypełniane domysłem ani narracyjną rekonstrukcją.

Efektem jest replikowalny i audytowalny zestaw czterdziestu Mechanism Dossiers, które łączą mikrosekwencje biurokratycznych działań z makrostrukturą władzy państwowej. Każdy MD stanowi analizę proceduralnego łańcucha: rejestracja → koncentracja przestrzenna → transport → selekcja → eksterminacja → ukrycie śladów.

Znaczenie metodologiczne

Opracowana w ten sposób mapa proceduralna ujawnia nie tylko strukturę instytucjonalną okupacyjnego aparatu, lecz także gramatykę jego codziennego działania – sposób, w jaki rutyna, formularz i język prawny przekształcały się w instrumenty zbrodni.

Wkład metodologiczny obejmuje:

1. wprowadzenie systemu kodowania opartego na logice instytucjonalnej, kompatybilnego z analizą politologiczną i prawną,
2. stworzenie narzędzia replikowalnego dla badań porównawczych nad przemocą administracyjną,
3. implementację standardów transparentności metodologicznej, zgodnych z wymogami współczesnej nauki o polityce (Wallas, 2010; Hausner, 2008),
4. oraz połączenie klasycznych tradycji Weberowskich i Lemkinowskich z nowoczesną praktyką analityczną w duchu *process tracing* i *qualitative transparency*.

W efekcie powstała nowa, politologiczna metodologia badania państwowej przemocy proceduralnej, stanowiąca pomost między historią instytucjonalną, analizą administracyjną i teorią państwa.

Nowość i wartość dodana

1. Zmiana perspektywy: od „wielkich decyzji” do mikrorutyn państwa

Monografia „Always in Fives. ‘First the Files, Then the Guns’ – The Administrative Grammar of Genocide under Nazi German Occupation of Poland, 1939–1945” wprowadza nowy, politologiczny paradygmat badania państwa poprzez jego mikrorutyny administracyjne. Zamiast analizować makro-decyzje i ideologiczne deklaracje elit, praca kieruje uwagę na czynności biurowe, formularze, kolejki, rejestry, protokoły i pieczęcie, które w praktyce konstituowały aparat władzy i umożliwiały jej przemocowe działanie.

Analiza pokazuje, że w okupacyjnej Polsce przemoc instytucjonalna rodziła się nie tylko w przestrzeni politycznej, ale również w przestrzeni biurowej – w codziennych, powtarzalnych procedurach, które normalizowały, legitymizowały i rytmizowały przymus. W ten sposób praca odwraca klasyczny model analizy państwowości, w którym centrum badania stanowi gabinet decyzyjny lub organ wykonawczy; tutaj centralnym punktem staje się urząd, dokument, akt urzędniczy i ich materialna logika.

Koncepcja ta rozwija i pogłębia polską tradycję analizy państwowości proceduralnej i administracyjnej racjonalności (Pałeczki, 1988; Wnuk-Lipiński, 2005; Hausner, 2008), a zarazem odpowiada na współczesne postulaty badań nad „mikromechanizmami władzy” w naukach o polityce i administracji. Wprowadza precyzyjny język opisu mikroinstytucjonalnych praktyk rządzenia, oparty na klasycznych teoriach Webera (1978) i Arendt (1963), zreinterpretowanych w świetle polskiego dorobku w zakresie teorii instytucji publicznych i socjologii administracji (Wallas, 2004, 2010; Izdebski, 2001; Boć, 2010).

2. „Uziemienie” teorii w polityce publicznej i prawie administracyjnym

Drugą kluczową innowacją monografii jest operacjonalizacja kategorii teoretycznych wysokiego poziomu – takich jak biopolityka (Foucault, Agamben), stan wyjątkowy (Schmitt), czy legitymizacja władzy (Beetham) – w języku konkretnych praktyk administracyjnych i policyjnych.

Autorka przekłada te pojęcia na mierzalne i obserwowalne procedury: dekret, obwieszczenie, decyzję w trybie wyjątkowym, ścieżkę odwoławczą, zapis ewidencyjny, a także system stemplowania i rejestracji. Dzięki temu abstrakcyjne kategorie filozoficzno-polityczne zostają „uziemione” w strukturach i języku realnej administracji okupacyjnej.

Takie ujęcie wpisuje się w polską tradycję badań nad instytucjonalizacją prawa publicznego i państwowości proceduralnej, rozwijaną m.in. przez Boć (2010), Izdebskiego (2001), Wróblewskiego (1988) i Hausnera (2008). Monografia łączy hermeneutykę instytucji z analizą prawa administracyjnego i praktyk urzędowych, rozszerzając dyskurs nauk o administracji o wymiar biopolityczny, etyczny i komunikacyjny (por. Krzemiński, 1986; Wnuk-Lipiński, 2005).

Dzięki temu proponowana koncepcja pozwala badać przemoc nie tylko jako zjawisko polityczne, ale jako produkt procedury, dokumentu i decyzji administracyjnej – i czyni z nauk o administracji narzędzie analizy państwowej sprawczości w wymiarze mikro.

3. Wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI)

Jednym z najbardziej oryginalnych rezultatów projektu jest opracowanie zestawu proceduralnych wskaźników wczesnego ostrzegania (Early Warning Indicators, EWI), stanowiących innowacyjne narzędzie łączenia badań historycznych z teorią zarządzania publicznego i etyką administracyjną.

EWI definiują momenty, w których racjonalność administracyjna zaczyna służyć dehumanizacji i przemocy, a więc punkty, gdzie technika biurokratyczna przekracza granice etycznej normy. Do najważniejszych zidentyfikowanych wskaźników należą:

- Anomalie re-rejestracji i stemplowania – gwałtowne zagęszczenia działań ewidencyjnych jako sygnał wzrostu presji proceduralnej i nadzoru.
- Procedury „wyjątkowe” stylizowane na legalne, takie jak *Schutzhaft* czy *Sondergerichte*, które nadają przemocy formę prawa.
- Eufemizmy „higieniczne” w komunikacji urzędowej („*przesiedlenie*”, „*specjalne potraktowanie*”), służące odklejeniu przemocy od kategorii moralnych.
- Delegowana przemoc instytucjonalna i medykalizacja decyzji, pozwalające rozproszyć odpowiedzialność i moralny ciężar decyzji.

Wskaźniki te mają charakter instytucjonalno-proceduralny i mogą być wykorzystane w audytach etycznych administracji publicznej, monitoringu polityk publicznych, systemach compliance, a także w programach edukacji obywatelskiej i urzędniczej.

Projekt w ten sposób rozwija koncepcję „policy-relevant political science” (Hausner, 2008; Wallas, 2010), w której wiedza o państwie i administracji staje się narzędziem praktycznego monitorowania patologii proceduralnych i wczesnego reagowania na symptomy nadużyć.

4. Pełna replikowalność i standard „open methods”

Monografia wprowadza w obszar nauk o państwie i administracji nowy standard metodologiczny, oparty na zasadzie pełnej audytowalności, przejrzystości i replikowalności analizy (*open methods*). Każde twierdzenie badawcze ma własne zakotwiczenie w źródle (*anchor quote*), jednozdaniowe uzasadnienie i kwalifikator niepewności.

Zastosowany otwarty codebook, protokół adjudykacji, system kwalifikatorów niepewności oraz wersjonowanie decyzji analitycznych ($\kappa \geq 0,70$) umożliwiają niezależną weryfikację i replikację wyników. Takie rozwiązanie przenosi standardy transparentnego zarządzania wiedzą naukową (Maxwell, 2013; George & Bennett, 2005; Beach & Pedersen, 2019) na grunt nauk o polityce i administracji, czyniąc z analizy jakościowej narzędzie zgodne z rygorami empirycznego badania instytucji publicznych (por. Wnuk-Lipiński, 2005; Hausner, 2008).

W efekcie powstała kompletna infrastruktura metodologiczna umożliwiająca porównania międzyreżimowe, międzyinstytucjonalne i międzyregionalne, a także testowanie współczesnych mechanizmów biurokratyzacji przymusu w warunkach demokratycznych i autorytarnych.

5. Most interdyscyplinarny podporządkowany celom politologicznym

Monografia tworzy spójną przestrzeń interdyscyplinarną, w której nauki o państwie i administracji współpracują z historią, prawem i lingwistyką, zachowując politologiczną centralność analizy. Zastosowana triada mechanizmów – AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism), LIM (Linguistic / Translation Mediation) i TLMM (Traffic / Logistics / Materiality) – pozwala łączyć wymiar prawny, komunikacyjny i infrastrukturalny w jeden model działania państwa administracyjnego.

Komponent LIM ujawnia performatywną moc języka urzędowego – jego zdolność do tworzenia rzeczywistości administracyjnej poprzez tłumaczenie, eufemizację i mediację sensu (por. Krzemiński, 1986; Śpiewak, 2004; Perlin, 1997). Komponent AJTM rekonstruuje teatralność prawa i quasi-sądowych procedur, analizując ich funkcję legitymizacyjną w warunkach systemowej przemocy. Z kolei TLMM bada infrastrukturę przymusu – kolejki, wagony, karty pracy i schematy ruchu – w duchu Weberowskiej racjonalizacji i Foucaultowskiej biopolityki.

Połączenie tych warstw tworzy narzędzie diagnozy i prewencji przemocy administracyjnej, zarówno w wymiarze historycznym (okupacyjna administracja III Rzeszy), jak i współczesnym (zarządzanie kryzysowe, audyt etyki biurokratycznej, nadzór proceduralny). Tym samym projekt wpisuje się w polski nurt badań nad instytucjonalną sprawczością państwa i etyką administracji publicznej (Pałeczki, 1988; Hausner, 2008; Wnuk-Lipiński, 2005; Madajczyk, 1970, 2017), dostarczając jednocześnie narzędzi praktycznych dla współczesnych analiz governance i odpowiedzialności publicznej.

Profil politologiczny i skala projektu

Monografia ma systemowy charakter politologiczny – analizuje państwo poprzez jego administrację, a administrację poprzez jej procedury. Konstrukcja badania opiera się na trzech współzależnych poziomach analizy, które odpowiadają trzem klasycznym wymiarom polskiej nauki o polityce i administracji publicznej:

1. Legitymizacja i władza – badanie podstaw normatywnych i funkcjonalnych władzy publicznej, w duchu tradycji wyznaczonej przez Pałeczkiego (1988) i Winczorka (1995), którzy wskazywali, że legitymizacja państwa opiera się na proceduralnym uzasadnieniu jego działań, a nie wyłącznie na źródłach suwerenności.
2. Struktura organizacyjna administracji – refleksja nad hierarchią i podsystemami aparatu państwowego, kontynuująca analizy Izdebskiego (2001) i Boccia (2010), traktujących administrację jako przestrzeń reprodukcji ładu instytucjonalnego i technicznej sprawczości państwa.
3. Praktyka rządzenia i wdrażania polityk – odwołanie do polskiej tradycji badań nad *public governance* (Hausner, 2008; Wallas, 2010), w której efektywność państwa jest rozumiana jako zdolność do uczenia się proceduralnego, koordynacji działań oraz samonadzoru.

Projekt rozwija te trzy nurty, ukazując, że logika biurokratyczna stanowi technologię politycznego działania, a procedura zastępuje decyzję jako podstawowa jednostka władzy. W tym ujęciu państwo nie jest wyłącznie strukturą hierarchiczną, lecz zbiorem powtarzalnych mikromechanizmów administracyjnych, które – poprzez język, formularz i rutynę – generują władzę, legitymizację i przemoc (por. Madajczyk, 1970; Wnuk-Lipiński, 2005).

Architektura metodologiczna

Autorka zaprojektowała i wdrożyła autorską ramę analityczną GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine) – innowacyjne narzędzie do rekonstrukcji mikroprocesów władzy w źródłach archiwalnych. Model ten stanowi oryginalne rozwinięcie metodologii *theory-guided process tracing* (George & Bennett, 2005; Beach & Pedersen, 2019) w kierunku badania struktur administracyjnych i ich praktyk proceduralnych.

System GMMBR łączy analizę instytucjonalną, tekstową i historyczno-empiryczną z nowoczesnym workflow badawczym zgodnym ze standardami otwartej nauki (*open science*). Wykorzystuje:

- automatyczne rozpoznawanie mowy (ASR) i adnotację semantyczną,
- adjudykację kodów i kontrolę międzykoderową,
- mapowanie aktorów i instrumentów decyzyjnych w ramach każdego *Mechanism Dossier*,
- oraz pipeline audytowalny i przetwarzalny maszynowo, umożliwiający generowanie dashboardów analitycznych, macierzy *aktor-instrument* i wizualizacji łańcuchów decyzyjnych.

Metodologiczna architektura monografii stanowi próbę empirycznego „uziemia” klasycznych teorii państwa (Weber, Arendt, Bauman, Foucault, Agamben, Beetham, Mann) poprzez ich przełożenie na kodowalne wskaźniki instytucjonalne: mierzalne, porównywalne i empirycznie testowalne.

Każdy element modelu (AJTM, LIM, TLMM, EXP, COL, RES) ma status mikromechanizmu administracyjnego, który można zastosować w analizie współczesnych zjawisk państwowych: legitymizacji decyzji, zgodności proceduralnej, przepływów władzy i odpowiedzialności łańcuchowej (*chain of command*).

Projekt ten wpisuje się w polską tradycję metodologiczną, w której nauki o polityce i administracji integrują analizę instytucjonalną, prawną i empiryczną (Boć, 2010; Izdebski, 2001; Hausner, 2008; Wallas, 2010), a zarazem odpowiada na współczesne wyzwania cyfrowej administratywistyki – przejrzystości, replikowalności i audytowalności decyzji administracyjnych (por. Hausner, 2008; Wnuk-Lipiński, 2005).

Znaczenie i transfer

Rezultaty monografii tworzą kompletny ekosystem badawczy, w którym teoria, metodologia i praktyka łączą się w ciągły łańcuch wartości: teoria → wskaźnik → kod → Mechanism Dossier → Early Warning Indicators (EWI) → praktyka instytucjonalna.

Dzięki tej strukturze monografia spełnia trzy funkcje:

1. Badawczą – dostarcza nowego modelu analizy instytucjonalnej przemocy i biurokratycznej sprawczości państwa, stanowiącego rozwinięcie klasycznych koncepcji Webera i Arendt w duchu polskiej tradycji badań nad państwem i władzą (Pąlecki, 1988; Wnuk-Lipiński, 2005).

2. Dydaktyczną – pełni funkcję podręcznika replikacji i audytu badania instytucjonalnego, stanowiąc wzorcowy przykład zastosowania metod jakościowych w naukach o polityce i administracji (por. Wallas, 2010; Hausner, 2008).
3. Wdrożeniową – przekłada wyniki badań historycznych na narzędzia diagnostyczne i prewencyjne, służące ocenie jakości procesów decyzyjnych w administracji publicznej, audytom etyki i zgodności proceduralnej (*compliance*) oraz systemom monitorowania wczesnych sygnałów patologii administracyjnych (EWI).

W rezultacie monografia rozwija polską szkołę badań nad administracją publiczną, integrując refleksję teoretyczną (Pałeczki, Izdebski, Boć, Hausner), empiryczną (Madajczyk, Grabowski, Domański) i normatywną (Wnuk-Lipiński, Hartman) w jednym, spójnym modelu analizy państwa. Ustanawia także pomost między historią a współczesnością administracji, przekształcając badanie mechanizmów okupacyjnych w narzędzie wczesnego ostrzegania i edukacji dla służby publicznej.

Finansowanie i osadzenie projektowe

Projekt badawczy, w ramach którego powstaje monografia habilitacyjna dr Bożeny Iwanowskiej pt. *Always in Fives. "First the Files, Then the Guns" – The Administrative Grammar of Genocide under Nazi German Occupation of Poland, 1939–1945* (WIZJA University Press, Warsaw, 2025), jest realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (NPRH), numer umowy NPRH/F/SN/0079/2024/13, w module E3 projektu zespołowego pt. *Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)*. Projekt ma charakter długofalowy i jest realizowany w latach 2024–2029, z łącznym budżetem ok. 3 000 000 PLN. W ramach jego struktury dr Bożena Iwanowska ponosi pełną odpowiedzialność merytoryczną i organizacyjną za zadanie E3, obejmujące opracowanie empirycznej bazy źródłowej oraz metodologicznej podstawy analizy instytucjonalnych mechanizmów przemocy administracyjnej.

Zakres wykonanych prac w ramach zadania E3:

1. Opracowanie korpusu źródłowego obejmującego 40 świadectw z lat 1944–1945 pochodzących z zespołu archiwalnego 301 Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, stanowiących podstawę empiryczną badań.
2. Pełna transkrypcja i autorskie tłumaczenia dosłowne wszystkich świadectw z zachowaniem oryginalnej składni, idiomu i rejestru językowego źródeł.
3. Kodowanie, adjudkacja i opracowanie flag mechanizmów zgodnie z autorskim systemem analitycznym GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine).
4. Zaprojektowanie i wdrożenie narzędzi badawczych: *codebooka*, protokołu adjudkacyjnego oraz zestawu kwalifikatorów niepewności (*Uncertainty Qualifiers – UQ*), zapewniających audytowalność i replikowalność analizy.
5. Integracja materiału empirycznego z ramą teoretyczno-metodologiczną GMMBR, łączącą klasyczne teorie państwa i administracji (Weber, Arendt, Bauman, Foucault,

Beetham, Mann) z polską tradycją nauk o polityce i administracji (Pałeczki, Wnuk-Lipiński, Hausner, Boć, Izdebski).

6. Przygotowanie kompletnej monografii habilitacyjnej, obejmującej część teoretyczną (systematyzację paradygmatu „administracyjnej gramatyki przemocy”) oraz część empiryczną (40 *Mechanism Dossiers* i zestaw *Early Warning Indicators – EWT*).

Charakter i znaczenie rezultatów

Monografia habilitacyjna stanowi samodzielny, integralny rezultat badawczy o charakterze systemowym, który łączy refleksję teoretyczną, empiryczną i metodologiczną w spójny model analizy państwa oraz jego aparatu administracyjnego. Została opracowana w całości przez autorkę – od koncepcji teoretycznej i konstrukcji narzędzi badawczych, przez pracę archiwalną i translacyjną, po analizę, kodowanie oraz redakcję końcowego tekstu. Projekt jest w pełni zgodny z profilem dyscypliny nauki o polityce i administracji, rozwijając jej kluczowe pola badawcze:

- instytucjonalną analizę państwa,
- teorię administracji i rządzenia (*public governance*),
- etykę i legitymizację władzy biurokratycznej,
- oraz metodologię badań jakościowych w naukach o państwie.

Rezultat wpisuje się w cele NPRH dotyczące wzmacniania krajowego potencjału humanistyki poprzez tworzenie otwartych, interdyscyplinarnych i replikowalnych zasobów naukowych. Monografia, wraz z pełną biblioteką *Mechanism Dossiers* i protokołem adjudykacyjnym, stanowi trwały komponent dziedzictwa badawczego projektu NPRH i punkt odniesienia dla dalszych badań nad mikroinstytucjonalnymi mechanizmami władzy w państwie nowoczesnym.

Nota biograficzna i kontekst etyczny badań

Autorka pochodzi z rodziny polonijnej, w której język, kultura i pamięć historyczna stanowiły podstawowy element tożsamości. Języka polskiego uczyła się od najmłodszych lat od swoich dziadków – ocalałych z getto w Baranowiczach (Baranovichi) i Klecku, a także od członków rodziny, którzy przetrwali dzięki ewakuacji na wschód z terenów okupowanych w latach 1941–1942. To właśnie oni przekazali jej nie tylko mowę ojczystą, lecz także miłość do Polski – ich utraconej ojczyzny, zabranej im w 1939 roku – oraz głębokie poczucie odpowiedzialności za zachowanie pamięci o ofiarach i świadkach historii.

Pamięć ta stanowi moralne i aksjologiczne tło pracy naukowej, lecz nie wpływała w żaden sposób na dobór źródeł, kierunek analizy ani wnioskowanie. Całość badań została przeprowadzona zgodnie z rygorystycznymi zasadami metodologicznymi projektu NPRH oraz standardami nauk o polityce i administracji – w oparciu o weryfikowalne dane empiryczne, protokół adjudykacyjny i zasadę audytowalności.

Dedykacja w monografii *Always in Fives* ma charakter symboliczny – jest wyrazem wdzięczności wobec pokolenia, które utraciło ojczyznę, ale zachowało język, kulturę

i poczucie etosu służby publicznej. Dla autorki dziedzictwo rodzinne stanowi nie emocjonalne tło, lecz źródło etycznego zobowiązania do rzetelności, precyzji i szacunku wobec źródeł – zobowiązanie, by głosy świadków historii zostały utrwalone w naukowej formie, zgodnie z najlepszymi standardami badań nad państwem, administracją i władzą.

Nota bibliograficzna

Wszystkie źródła i pozycje literatury cytowane w niniejszym autoreferacie pochodzą z pełnego zestawu *References* zamieszczonego w monografii habilitacyjnej *Always in Fives* (VIZJA University Press, 2025) i nie są tu powielane w celu uniknięcia redundancji bibliograficznej.

4.2 Osiągnięcia towarzyszące i dorobek uzupełniający (wybór, 2024–2025)

4.2.1 Monografie

1. Cherkhava, O., Kapranov, Y., Sitnicki, M. W., & Iwanowska, B. (2025). <i>Strategic Perspectives on the Reconstruction and Diachronic Interpretation of Archetypal Theolinguistic Matrices in Religious-Popular Discourse</i> [Perspektywy strategiczne rekonstrukcji i diachronicznej interpretacji archetypicznych matryc teolingwistycznych w dyskursie religijno-popularnym]. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1818-3. ISSN 2941-7465.	Zakres i cel Analiza archetypicznych matryc teo-lingwistycznych w dyskursie religijno-popularnym (kazania, pieśni, druki dewocyjne, przekazy medialne) z wykorzystaniem porównawczej analizy korpusowej (PL/EN/UA/RU), teorii ram pojęciowych i archetypów oraz translatoryki międzyrejestrów (sakralny ↔ popularny). Wyniki Identyfikacja stabilnych „rdzeni semantycznych” (np. oczyszczenie, ofiara, pielgrzymka) oraz ich diachronicznych przekształceń; mapy zmian frazeologii i obrazowania. Znaczenie transdyscyplinarne Kulturoznawstwo: uchwycenie „długiego trwania” symboli. Politologia (państwo/administracja/polityki publiczne): wyjaśnienie, jak archetypy wzmacniają legitymizację narracji publicznych, w tym polityk operujących retoryką „oczyszczającą”. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej Współkonceptcja ram badawczych; kuratela nad przekładem międzyrejestrów; opracowanie matryc kodów oraz adjudkacja przypadków granicznych. Działania te odzwierciedlają profil monografii habilitacyjnej Autorki, koncentrującej się na politycznych i administracyjnych mechanizmach wytwarzania legalności.
--	---

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES***Perspektywa politologiczna – legitymizacja narracji publicznych**

Wyniki monografii (rdzenie semantyczne i ich przekształcenia) zasilają aparat analityczny monografii habilitacyjnej, w której pokazano, jak język i symbol wspierają *manufacturing legality* oraz *judicial mimicry* w działaniach aparatu państwa. Archetypy religijno-popularne wspierają ramy decyzyjne i język legalności w politykach publicznych.

Perspektywa tłumacza – komponent LIM (mediacja językowa)

Kuratela nad przekładem międzyrejestrowym i matryce kodów operacjonalizują LIM, wykazując, że przesunięcia rejestru, modalności i metaforyki zmieniają efekt instytucjonalny (osłabiają/wzmacniają społeczną zgodę na działania władz). Ten sam aparat LIM jest zastosowany w monografii habilitacyjnej do analizy eufemizmów administracyjnych, obwieszczeń i signage.

Transfer do ekosystemu GMMBR / Mechanism Dossiers (MD)

Zrekonstruowane matryce teo-lingwistyczne dostarczają „tła semantycznego” dla MD 01–40: uściślają dobór cytatów-kotwic, pozwalają identyfikować przełączniki rejestru (np. sakralizacja języka rozporządzenia) i śledzić frazeologię maskującą przemoc administracyjną (AJTM/TLMM/EXP).

EWI – wskaźniki wczesnego ostrzegania

Mapy diachronicznych zmian frazeologii i obrazowania dostarczają językowych EWI (np. wzrost metafor oczyszczenia/poświęcenia w komunikacji urzędowej lub medialnej), uzupełniając zestaw wskaźników w monografii habilitacyjnej o wymiar symboliczno-językowy.

1. Współkoncepcja ram (scalenie analizy korpusowej PL/EN/UA/RU z teorią archetypów i ram pojęciowych).
2. Kuratela LIM nad przekładem międzyrejestrowym (standardy terminologiczne, kontrola rejestru i modalności, matryce kodów).
3. Adjudykacja przypadków granicznych (rozdzielenie archetypu i kalki kulturowej; protokoły rozstrzygania niejednoznaczności).

	4. Integracja z monografią habilitacyjną – włączenie wniosków do części teoretycznej (rola archetypów w legitymizacji) i empirycznej (MD oraz moduł LIM/AJTM), co spójnie wzmacnia politologiczny profil Autorki (lingwistyka prawa oraz politologia instytucji: państwo – administracja – polityka).
2. Cherkhava, O., Kapranov, Y., Sitnicki, M. W., & Iwanowska, B. (2024). <i>Strategic Perspectives on the Reconstruction and Diachronic Interpretation of Stereotypical Theolinguistic Matrices in Religious-Popular Discourse</i> [Perspektywy strategiczne rekonstrukcji i diachronicznej interpretacji stereotypowych matryc teolingwistycznych w dyskursie religijno-popularnym]. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1730-8. ISSN 2941-7465.	Zakres Stereotypowe (nie: archetypowe) matryce teo-lingwistyczne – ich powstawanie, utrwalanie i translacja między rejestrami (sakralny ↔ popularny) oraz w mediach. Materiał i metoda Korpus sloganów, nagłówków prasowych i komentarzy online; krytyczna analiza dyskursu z narzędziami wykrywania kolokacji; studia przypadków przekładu (PL/EN/UA/RU). Wyniki Typologia „skrótów kognitywnych” (np. „oczyszczenie przez ofiarę”, „winni przez urodzenie”) oraz ich ścieżek translacyjnych, które wzmacniają uprzedzenia i przenikają do sfery publicznej. Znaczenie Translatoryka: procedury „rozbrajania” stereotypów w przekładzie (praca na rejestrze, modalności, presupozycjach, rekontekstualizacji). Politologia (państwo/administracja/polityki publiczne): pokazanie, jak stereotypy migrują do debat publicznych, polityk pamięci i komunikatów instytucjonalnych, współkształtując legitymizację narracji. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej 1. Projekt i walidacja schematu kodowania stereotypów (poziomy: leksykalny–frazologiczny–ramowy; wyzwalcze modalne i presupozycyjne). 2. Redakcja metodologii counter-stereotype rendering (procedury przekładowe osłabiające efekt stereotypu przy zachowaniu wierności treściowej). 3. Porównania międzyjęzykowe (PL/EN/UA/RU): mapy kolokacyjne i profile rejestru. 4. Adjudykacja przypadków granicznych (rozróżnienie stereotypu i kliszy kulturowej; protokoły rozstrzygania

	niejednoznaczności). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa) jako mechanizm sprawczy Tom wzmacnia tezę monografii habilitacyjnej, że język – poprzez stereotypowe matryce i ich translację – modyfikuje zachowania zbiorowe, „usypia czujność” i maskuje przemoc instytucjonalną. Most do AJTM / manufacturing legality Zmapowane skrótowe sekwencje frazeologiczne (np. metafory „oczyszczające”, essentializacje) podkładają grunt pod judicial mimicry i „legalizujące” formuły administracyjne opisane w częściach teoretycznych monografii. Transfer do ekosystemu GMMBR / Mechanism Dossiers (MD) Wskaźniki (rejestr, modalność, presupozycje, kolokacje) wchodzi jako tagi LIM do MD, wspierając wykrywanie eufemizmów administracyjnych i signage/obwieszczeń działających jako sterowniki zgody. EWI (wczesne ostrzeżenie) Identyfikacja wzmożeń stereotypowych w komunikacji publicznej tworzy językowe EWI, które uzupełniają proceduralne sygnały ostrzegawcze monografii (skoki re-rejestracji/stemplowania, „wyjątkowe” procedury stylizowane na prawo). Konkluzja (profil kompetencyjny autorki a monografia habilitacyjna) Tom łączy kompetencje politologa i tłumacza przysięgłego: pokazuje, jak praca na rejestrach i modalności w przekładzie neutralizuje stereotypy, a równocześnie dostarcza replikowalnych narzędzi (matryce kodów, checklisty LIM, procedury adjudykacji) zintegrowanych z metodologią <i>ALWAYS IN FIVES</i>, wzmacniając politologiczny rdzeń monografii (państwo – administracja – polityka).
3. Kapranov, Y., Iwanowska, B., & Cieślik, B. (2024). <i>Diachronic</i>	Zakres Diachroniczne porównanie proto-systemów (altaicki, afroazjatycki, drawidyjski, eskimo-aleucki, indoeuropejski,

<i>Interpretation of the Nostratic Macrofamily: A Comparative Study of Altaic, Afro-Asiatic, Dravidian, Eskimo-Aleut, Indo-European, Kartvelian, and Uralic Proto-Languages</i> [Diachroniczna interpretacja makrorodziny nostratycznej: studium porównawcze języków praaltaickiego, afroazjatyckiego, drawidyjskiego, eskimo-aleuckiego, indoeuropejskiego, kartwelskiego i uralskiego]. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage (V&R). ISBN 978-3-8471-1730-8. ISSN 2941-7465.	kartwelski, uralski) w perspektywie makrorodziny nostratycznej. Materiał i metoda Rekonstrukcje etymologiczne, korespondencje fonetyczne, modele mikrostruktur etymonów; wizualizacje izogłos i ścieżek rozwojowych. Wyniki Propozycje stabilnych trajektorii zmian rdzeni i morfemów funkcjonalnych; narzędzia porównawcze do pracy nad „głębokim czasem” języków (interfejs mapa izoglosa–etymon–koncept). Znaczenie Kulturoznawstwo: rekonstrukcja migracji pojęć i metafor. Politologia (państwo/administracja/polityki publiczne): ostrożna demitologizacja rzekomych „językowych fundamentów” tożsamości/narodotwórczości; rozróżnienie między rekonstrukcją naukową a narracjami legitymizującymi politykę tożsamości. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej i powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> Modele porównawcze i reguły anotacji. Współautorstwo warstwowego modelu (etymon → wariant fonetyczny → funkcja morfologiczna) oraz standaryzacji metadanych/legend, co wzmacnia w monografii habilitacyjnej komponent replikowalności kodowania (codebook, reguły adjudykacji). Korelacja danych z mapowaniem kulturowym. Doświadczenie w łączeniu timeline + izogłos + przestrzeń kulturowa przekłada się na visual mapping w <i>ALWAYS IN FIVES</i> (mapy procesów, ścieżki decyzyjne, siatki aktor–instrument), przydatne w analizie administracji i mechanizmów rządzenia. Redakcja merytoryczna i walidacja porównań. Procedury rozstrzygania niejednoznaczności i kwalifikatory niepewności (UNC) bezpośrednio zasilają politykę dowodową monografii (kotwice-cytaty, ścieżka audytu). Most metodologiczny językoznawstwo – politologia instytucji. Praca nad „głębokim czasem” uczy separacji
---	---

	narracji mitotwórczej od rekonstrukcji naukowej; analogicznie w habilitacji: odróżnianie manufacturing legality (język legitymizacji) od proceduralnych faktów w dokumentach administracyjnych. Transfer dydaktyczny. Schematy izoglos/etymonów stanowią matrycę dla zajęć o LIM i EWI: studenci uczą się wykrywać pseudo-pokrewieństwa i esencjalizacje w dyskursie publicznym – kompetencję kluczową dla krytycznej analizy eufemizmów administracyjnych i signage w <i>ALWAYS IN FIVES</i>.
4. Holubenko, N., Kapranov, Y., & Iwanowska, B. (2024). <i>Linguistic Representations of the Conceptual Sphere of the American South in Literary Translation: Strategies and Tactics for Rendering Ethnoculturally Marked Concepts from English into Ukrainian</i> [Językowe reprezentacje sfery konceptualnej amerykańskiego Południa w przekładzie literackim: strategie i taktyki oddawania etnokulturowo nacechowanych pojęć z języka angielskiego na ukraiński]. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage (V&R). ISBN 978-3-8471-1798-8. ISSN 2941-7465.	Zakres Przekład literacki „American South” jako sfera konceptualna (rasowość, religia, krajobraz kulturowy, idiomatyka i rejestry regionalne). Materiał i metoda Równoległe korpusy przekładów (EN→PL/UA/RU), analiza ram pojęciowych i metafor kulturowych; porównanie strategii domestykacji vs egzotyzacji; pomiar zmian rejestru i modulacji semantycznej. Wyniki Katalog przesunięć znaczeń i strategii zachowujących bądź rozmywających tożsamość regionalną; wytyczne dla tłumacza dotyczące markerów kulturowych (religijnych, rasowych, pamięciowych). Znaczenie Kulturoznawstwo: precyzyjna mapa „przenaszalności” symboli Południa (skalowalność znaczeń międzykulturowych). Politologia (państwo/administracja/polityki publiczne): jak translacja kształtuje odbiór sporów politycznych (pamięć, równość, religia) w sferze publicznej i mediach, wpływając na legitymizację narracji. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej 1. Konstrukcja i czyszczenie korpusów równoległych; normalizacja metadanych (rejestr, modalność, gatunek). 2. Opracowanie metryk zgodności ram pojęciowych (spójność metaforyczna/ramowa między językami; identyfikacja „dryfu” znaczeniowego). 3. Autorstwo rozdziałów o translacji tożsamości i pamięci: procedury zachowania markerów kulturowych bez

	utraty czytelności tekstu docelowego; adjudykacja przypadków granicznych (kolizje rejestru i presupozycji). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES LIM</i> jako mechanizm sprawczy. Studium Południa USA wzmacnia tezę monografii, że przesunięcia rejestru i metaforyki w przekładzie modyfikują efekt instytucjonalny (odbior treści o pamięci, równości, religii) – analogicznie do eufemizmów administracyjnych i signage/obwieszczeń badanych w dokumentach okupacyjnych. Transfer do ekosystemu GMMBR/MD. Wypracowane metryki zgodności ram i checklisty markerów kulturowych działają jako tagi LIM w Mechanism Dossiers, ułatwiając wykrywanie maskujących przesunień językowych (np. łagodzenie ostrych kategorii rasowych/religijnych) i ich wpływu na rządzenie dyskursem publicznym. EWI (wczesne ostrzeżenie). Wzorce „rozmywania” kontrowersyjnych markerów w przekładzie stanowią językowe EWI przydatne w dydaktyce i analizie dyskursu publicznego – równoległe do proceduralnych sygnałów w monografii (np. re-rejestracje/stemplowanie, „wyjątkowe” formy prawa).
5. Kapranov, Y., Iwanowska, B., & Cieślik, B. (2024). <i>Principles of Constructing Microstructures in Etymological References: Perspectives on Modelling the Structure of Etymons</i> [Zasady konstruowania mikrostruktur w opracowaniach etymologicznych: perspektywy modelowania struktury etymonów]. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlag (V&R). ISBN 978-3-8471-1772-8. ISSN 2941-7465.	Zakres Zasady budowy mikrostruktur w słownikach etymologicznych; modelowanie etymonów jako jednostek danych. Material i metoda Projekt metadanych i pól relacji (fonetyka / morfologia / semantyka), wersjonowanie hipotez i statusów niepewności; interoperacyjność z narzędziami digital humanities. Wyniki Formalny szablon mikrostruktury etymonu (ściśle zdefiniowane sloty dowodowe i relacyjne), zapewniający audytowalność, śledzenie zmian (versioning) oraz ponowne użycie w badaniach i dydaktyce. Znaczenie Translatoryka i kulturoznawstwo: solidna infrastruktura słownikowa do badań nad przenikaniem się znaczeń i migracją metafor. Politologia (państwo/administracja/polityki publiczne):

	precyzyjniejsze śledzenie losów pojęć kluczowych w dyskursie publicznym (np. „bezpieczeństwo”, „czystość”, „porządek”), z rozróżnieniem między hipotezą rekonstrukcyjną a narracją legitymizującą. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej Współautorstwo zasad mikrostruktur, projekt pól dowodowych i statusów niepewności, redakcja terminologiczna (PL/EN/RU). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> Zestandaryzowany model mikrostruktur wzmacnia w monografii replikowalność kodowania (codebook, adjudykacja, UNC), a także wspiera LIM/AJTM/TLMM poprzez ściśle „slotowanie” dowodów (cytat-rejestr-funkcja) i audytowalny zapis decyzji analitycznych. Dzięki temu rozwiązaniu aparat monografii zyskuje charakter infrastruktury danych dla nauk o polityce i administracji, ułatwiając porównawcze badanie języka instytucjonalnego i jego roli w wytwarzaniu/legitymizacji polityk publicznych.
Spięcie z habilitacją i praktyką badawczą	Zestaw pięciu monografii wydanych w serii <i>Studies in Applied Philology and Linguistic Cognition</i> (Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage, Göttingen, 2024–2025) domyka i wzmacnia rdzeń monografii habilitacyjnej <i>Always in Fives</i>. Publikacje te ukazują językowe i translacyjne mechanizmy reprodukcji sensów (od poziomu archetypu i stereotypu po mikrostrukturę etymonu) oraz dostarczają narzędzi korpusowych i audytowalnych protokołów anotacji, zgodnych z zasadą <i>anchor-quote / no-invention</i> (każde twierdzenie oparte na cytacie-kotwicy, bez dopisywania treści). W wymiarze politologicznym (państwo–administracja–polityki publiczne) monografie te oferują mapy transferu narracji legitymizacyjnych i wzorców kulturowych między rejestrami i językami, z bezpośrednimi implikacjami dla badań nad polityką pamięci, legitymizacją oraz zjawiskiem <i>soft power</i>. Tworzą tym samym spójny moduł metodologiczny, który w habilitacji wzmacnia analizę zjawisk takich jak <i>manufacturing legality</i>, <i>judicial mimicry</i> oraz LIM (mediacja językowa), a także zasila Mechanism Dossiers (MD) materiałem porównawczym i zestawem wskaźników językowych / EWI (Early Warning Indicators).
Wkład własny (przekrojowo, we wszystkich pięciu)	Wszystkie pięć monografii stanowi rezultat wspólnej, zespołowej pracy współautorów, przy czym wkład każdego z nich jest równorzędny i traktowany jako jednakowy (100%) w

	sensie odpowiedzialności merytorycznej za całość opracowania. Dr Bożena Iwanowska: — współtworzyła koncepcje badawcze i kuratorowała dobór materiału źródłowego, — współprojektowała matryce kodowania oraz prowadziła adjudykację przypadków spornych, — przygotowała korpusy równoległe i odpowiadała za redakcję merytoryczną oraz terminologiczną (PL/EN/UA/RU), — w publikacjach lingwistycznych opracowała komponent metod korpusowych i interpretację wyników, — integrowała rezultaty w ujęciu porównawczym, wspierając przeniesienie metod językoznawczych do badań nad instytucjami i politykami publicznymi. Całość dorobku jest ściśle powiązana z monografią habilitacyjną: wzmacnia replikowalność i audytowalność wyników (codebook, UNC, ścieżka audytu), poszerza warsztat politologii instytucji, a także dostarcza użytecznych dla praktyki publicznej map mechanizmów wytwarzania i legitymizowania polityk.
--	---

4.2.2 Rozdziały w monografiach (udziały autorskie; 2024–2025)

1. Cieślik, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). <i>Assessing adequacy in legal translation by sworn translators: A case study on interview transcripts with exam invigilators</i> [Ocena adekwatności w przekładzie prawnym wykonywanym przez tłumaczy przysięgłych: studium przypadku transkryptów wywiadów z osobami nadzorującymi egzaminy]. W: A. D. Kubacki & P. Sulikowski (red.), <i>New Research Paradigms in Translation Studies</i> (s. 27–40). Göttingen: V&R unipress. ISBN	Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej i powiązanie z dorobkiem/monografią habilitacyjną Projekt i operacjonalizacja komponentu LIM Zaprojektowała część metodologiczną, w której mediacja językowa (LIM) została przełożona na mierzalne kryteria adekwatności w przekładzie prawnym: równoważność funkcjonalna, precyzja terminologiczna, dobór rejestru i modalność. Kryteria oceny i typologia błędów Współautorsko opracowała matrycę oceny dla tłumaczeń przysięgłych (PL–DE/DE–PL, PL–UKR/UKR–PL), obejmującą interferencję systemów prawnych, pozorną równoważność i skutki proceduralne (walidacja / invalidacja czynności). Rozwiązania te korespondują z rozdz. 2 monografii habilitacyjnej (<i>manufacturing</i>
--	--

978-3-8471-1892-3.	<i>legality, judicial mimicry).</i> Most przekładoznawstwo ↔ politologia przemocy instytucjonalnej Wykazała, że decyzje tłumacza (terminologia, siła modalna, parafraza) modyfikują efekt instytucjonalny – teza osiowa modułu LIM w <i>ALWAYS IN FIVES</i>. Transfer do ekosystemu GMMBR/MD Zaproponowane wskaźniki adekwatności stały się modulem pomiarowym w pracy na świadectwach: znakowanie cytatów-kotwic, reguły adjudykacji sporów tłumaczeniowych, detekcja eufemizmów administracyjnych. Aplikacje dydaktyczne i replikacja Przygotowała zestaw ćwiczeń (checklisty LIM, arkusze oceny jakości, katalog <i>false friends</i> prawa), włączony do kursów <i>Introduction to the Holocaust and Major Genocides</i> oraz <i>War & Politics</i> i szkół sezonowych – zgodnie z pipeline’em monografii (narracja → kod → Mechanism Dossier → EWI) Konkluzja Rozdział modelowo spina specjalizację tłumacza przysięgłego z analizą instytucjonalną i metodologią monografii habilitacyjnej. Wzmacnia politologiczny profil autorki (państwo–administracja–polityka), dostarczając replikowalnych narzędzi do oceny języka administracyjnego – kluczowych dla <i>ALWAYS IN FIVES</i> i kolejnych przedsięwzięć (EHRI, Yad Vashem, Erasmus-JMO).
2. Cieślík, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2024). <i>Cluster-corpus translation method in action: verifying legal translates in English, German, and Polish corpora</i> [Metoda tłumaczenia klastrowo-korpusowego w praktyce: weryfikacja translatemów prawnych w korpusach języka angielskiego, niemieckiego i polskiego]. W: A. D. Kubacki &	Wkład szczególny / wiodący dr Bożeny Iwanowskiej i powiązanie z dorobkiem/monografią habilitacyjną Projekt i kalibracja komponentu LIM na materiale prawnym Współautorskie zdefiniowanie translatemu prawnego jako mierzalnej jednostki oraz opracowanie kryteriów adekwatności (równoważność funkcjonalna, rejestr, modalność) z użyciem korpusów JRC-Acquis/OPUS w układzie EN–DE–PL. Algorytm „cluster-corpus” → wskaźnik

P. Sulikowski (Hg.), <i>Aktuelle Trends in der Übersetzungswissenschaft (Translation Landscapes – Internationale Schriften zur Übersetzungswissenschaft</i>, Bd. 8) (s. 13–29). Göttingen: V&R unipress. ISBN 978-3-8471-1754-4 (print), 978-3-8470-1754-7 (e-book).	Współautorskie opisanie i wdrożenie procedury (selekcja tłumaczeń; klasyfikacja 1/2/3-składnikowa; weryfikacja denotatu; porównania EN–DE–PL), która stała się prototypem pipeline'u zastosowanego następnie w monografii habilitacyjnej <i>ALWAYS IN FIVES</i> do kodowania LIM/AJTM/TLMM i budowy Mechanism Dossiers (MD). Transfer do politologii instytucji Wykazanie, że mikro-decyzje translatorskie (dobór terminu, schemat składniowy, siła modalna) modyfikują efekt instytucjonalny w tekstach prawa i aktach administracyjnych – bezpośrednia paralela z rozdziałami monografii o manufacturing legality i judicial mimicry. Rezultat dydaktyczny Opracowane arkusze oceny tłumaczenia i checklisty LIM (np. <i>bilateral agreement</i> / <i>umowa dwustronna</i>; <i>Lufttüchtigkeit</i> / <i>zdarność do lotu</i>) włączone do kursów <i>Introduction to the Holocaust and Major Genocides</i> oraz <i>War & Politics</i>, a także szkół letnich/zimowych – w ścieżce ćwiczeń: anotacja → kod → adjudykacja → mini-MD.
3. Cieślak, B., & Iwanowska, B. (2023). <i>White Russia or Belarus? German problems with the name of a certain state</i> [Biała Rosja czy Białoruś? Niemieckie problemy z nazwą państwa]. W: A. D. Kubacki & P. Sulikowski (red.), <i>Von der Fachübersetzung zur literarischen Übersetzung</i> [Od przekładu specjalistycznego do przekładu literackiego] (s. 13–22). Göttingen: V&R unipress. ISBN 978-3-8471-1585-4.	Wkład szczególnie / wiodący dr Bożeny Iwanowskiej i powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> Operacjonalizacja LIM w onomastyce/choronimii Wykazano, że wybór nazwy państwa (<i>Weißrussland</i> vs <i>Belarus</i>) niesie konsekwencje ideologiczne i geopolityczne wpływające na ramy interpretacyjne w administracji, mediach i edukacji (percepcja odrębności, relacje z „większym sąsiadem”, konotacje historyczno-polityczne). Most lingwistyka ↔ politologia instytucji Nazwa jako znak urzędowy działa jak instrument polityczny (legitymizacja / odlegitymizacja, „przylepność” do dominującego ośrodka), co bezpośrednio koresponduje z ramami LIM i AJTM w <i>ALWAYS IN FIVES</i> (język jako mechanizm sprawczy, <i>manufacturing legality</i>).

	Transfer metodologiczny do habilitacji Rozróżnienia rejestru, modalności i presupozycji w nazwach własnych zasilają część teoretyczną i Mechanism Dossiers, zwłaszcza segmenty o eufemizmach administracyjnych i signage / obwieszczeniach (mapowanie praktyk nazewniczych w dokumentach okupacyjnych oraz ich wpływu na działanie instytucji).
--	---

4.2.3 Dorobek artykułowy – czasopisma recenzowane

Zgromadzony dorobek artykułowy dr Bożeny Iwanowskiej stanowi spójny i konsekwentnie rozwijany program badawczy w zakresie nauk o polityce i administracji. Punktem wspólnym wszystkich publikacji jest analiza instytucjonalnych, językowych i proceduralnych mechanizmów legitymizacji władzy oraz badanie polityk publicznych w ujęciu porównawczym i interdyscyplinarnym.

Zgromadzony korpus artykułów tworzy spójny, zorientowany politologicznie program badawczy (państwo–administracja–polityki publiczne), który integruje trzy komplementarne nurty:

- (1) analizy legitymizacji władzy i współczesnego zarządzania publicznego (język, prawo, instytucje, edukacja obywatelska);
- (2) studia nad mechanizmami okupacji nazistowskich Niemiec i ideologiami wykluczenia (administracyjno-sądowe urządzenia przemocy, rola tłumaczek/tłumaczy, kolaboracja, edukacja o Zagładzie);
- (3) lingwistyczno-kognitywne badania rezyliencji oraz polityk publicznych (eksperymenty asocjacyjne EN/PL/UA, polityki językowe UE, prywatność w systemach danych).

Metodologicznie dorobek opiera się na analizie prawno-administracyjnej i krytycznej analizie dyskursu, badaniach ankietowych oraz narzędziach korpusowych (OPUS, STIMULUS). Wkłady przekrojowe obejmują: identyfikację wskaźników wczesnego ostrzegania (EWI), diagnozę eufemizacji i *judicial/administrative mimicry* (AJTM) oraz rozwój zasobów meta-językowych i ontologii przepływów (LIM / MD-TLMM).

Wyniki badań są przekładane na rekomendacje dla polityk publicznych, w szczególności w obszarach edukacji o Holokauście, ochrony prywatności i zarządzania danymi oraz edukacji cyfrowo-wielojęzycznej. Poniższa tabela porządkuje dorobek według tematyki, metod i kluczowych kontrybucji.

Pełny cytat (APA)	Analiza merytoryczna (tematyka, materiał i metoda, wkład własny dr B. Iwanowskiej, powiązanie z NA/PA, powiązanie z monografią habilitacyjną, słowa kluczowe)
1. Iwanowska, B. (2025). <i>How Do Ideological and Cultural Perspectives Influence</i>	Tematyka Artykuł analizuje legitymizację władzy jako zjawisko wielowymiarowe, współkształtowane przez ideologię,

Perceptions of Power Legitimacy? An Empirical Inquiry [Jak perspektywy ideologiczne i kulturowe wpływają na postrzeganie legitymizacji władzy? Studium empiryczne]. *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie*, (Online First), 1–14.
<https://doi.org/10.32084/tkp.9163>

kulturę, historię i normy społeczne. Autorka łączy perspektywy politologiczne, socjologiczne i prawnicze, pokazując, że to, co uznaje się za „uprawnioną władzę”, zależy nie tylko od legalności i procedur, lecz również od wzorców kulturowych, moralnych intuicji oraz doświadczeń zbiorowych.

Teza (hipotezy)

(1) Legitymizacja władzy nie redukuje się ani do formalno-prawnej legalności, ani do samej akceptacji społecznej: w realnych ocenach łączą się kryteria prawne, moralne i pragmatyczne.

(2) Perspektywy ideologiczne i kulturowe wpływają na hierarchię tych kryteriów, przez co różne grupy społeczne (i osoby z różnych krajów) inaczej wąż rolę prawa, moralności, tradycji, stabilności czy skuteczności rządzenia.

Materiał i metoda

Artykuł ma charakter mieszany (mixed methods): łączy przegląd i rekonstrukcję kluczowych ujęć legitymizacji w literaturze z komponentem empirycznym opartym na kwestionariuszu „The Notion of Legitimacy of Power”. Badanie przeprowadzono wśród studentów politologii i stosunków międzynarodowych różnych narodowości: N = 118 osób z 20 krajów (dominująca kohorta wiekowa 16–24), z omówieniem zmiennych demograficznych jako potencjalnych czynników różnicujących percepcje.

Wyniki empiryczne (najważniejsze ustalenia)

W odpowiedziach respondentów widać konkurencję i współwystępowanie kilku „filarów” legitymizacji: legalnego prawa do rządzenia, akceptacji społecznej oraz podstaw moralno-etycznych. Istotna część badanych wskazuje dodatkowe kryteria, wykraczające poza klasyczne triady: charyzmę, tradycję, wyniki gospodarcze, uznanie międzynarodowe, technokratyczną ekspertyzę, bezpieczeństwo i stabilność oraz sprawiedliwość społeczną. Większość respondentów ocenia wpływ kultury jako znaczący lub umiarkowany, wskazując, że kultura kształtuje standardy moralne i ramy interpretacji władzy; marginalna część przyznaje kulturze wpływ minimalny, preferując ujęcie legalno-racjonalne.

	Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski) (i) Autorskie połączenie rekonstrukcji teoretycznej (porządek klasycznych i współczesnych ujęć legitymizacji) z empirycznym testem percepcji wśród międzynarodowej grupy respondentów, co pozwala uchwycić legitymizację jako zjawisko jednocześnie normatywne, społeczne i kulturowe. (ii) Wskazanie, że w praktycznym odbiorze legitymizacja jest „mieszanką” legalizmu, etyki i kryteriów pragmatycznych (stabilność, bezpieczeństwo, rezultaty), a hierarchia tych kryteriów jest wrażliwa na kontekst ideologiczno-kulturowy. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Tekst wnosi narzędzia do analizy legitymizacji w governance i administracji publicznej: pokazuje, że legalność (rule of law), uznanie społeczne i uzasadnienia moralno-kulturowe nie są tożsame i mogą wchodzić w napięcia. Wyniki wspierają interpretację legitymizacji jako procesu, w którym instytucje muszą jednocześnie spełniać wymogi formalne, budować zaufanie i komunikować sens decyzji w sposób zgodny z wartościami odbiorców. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa/ideologiczna): artykuł wzmacnia założenie, że legitymizacja jest wytwarzana także poprzez język, symbole i odwołania aksjologiczne, a nie wyłącznie przez procedury. MD (kotwice metajęzykowe): wskazane przez respondentów kategorie (prawo, moralność, tradycja, stabilność, bezpieczeństwo, rezultaty) mogą służyć jako kotwice do mapowania mechanizmów uzasadniania decyzji i władzy. EWI: rozbieżności między legalizmem a kryteriami etyczno-kulturowymi stanowią materiał do konstruowania wskaźników erozji zaufania i delegitymizacji w sytuacjach kryzysu, polaryzacji i radykalizacji narracji.
2. Iwanowska, B. (2025).	Tematyka

Algorithmic Legitimacy and the Digital State: Rethinking Governance, Trust, and Accountability in the Age of AI [Legitymizacja algorytmiczna i państwo cyfrowe: ponowne ujęcie rządzenia, zaufania i rozliczalności w epoce sztucznej inteligencji]. *AI, Law, Politics: An Interdisciplinary Journal on Human-AI Interaction in Legal and Political Systems*, 1(2), 102–121. <https://doi.org/10.5709/alp-01.02.2025-02>

Artykuł analizuje, jak współczesne formy rządzenia oparte na sztucznej inteligencji i infrastrukturach danych przekształcają klasyczne podstawy legitymizacji władzy. Autorka pokazuje, że w państwie cyfrowym decyzje publiczne są coraz częściej kształtowane przez algorytmy, co wymaga reinterpretacji teorii Webera, Eastona, Luhmanna, Lipseta, Wesołowskiego i Biemata w kontekście zarządzania danymi i systemami automatycznymi. Kluczowym problemem staje się pytanie, jak utrzymać zaufanie i odpowiedzialność w warunkach, gdy procesy decyzyjne ulegają technokratyzacji i automatyzacji.

Teza (hipotezy)

(1) Klasyczne teorie legitymizacji pozostają analitycznie użyteczne, lecz wymagają przełożenia na logikę rządzenia algorytmicznego – w którym o legitymizację decydują przejrzystość, możliwość odwołania i kontrola społeczna.

(2) Legitymizacja algorytmiczna jest „refleksyjna z założenia” – jej trwałość zależy od zdolności systemu do samokontroli, korekty błędów i otwartego uzasadniania decyzji wobec obywateli.

(3) Samoreferencyjna legitymizacja technologiczna (opierająca się na własnych metrykach i audytach) grozi „auto-usprawiedliwieniem” systemu, jeśli nie towarzyszy jej epistemiczna przejrzystość i etyczna refleksyjność.

Material i metoda

Tekst ma charakter teoretyczno-analityczny. Autorka buduje ramę pojęciową łączącą modele legitymizacji klasycznej (input–throughput–output Eastona) z ich współczesnymi odpowiednikami w zarządzaniu danymi. Opracowano cztery propozycje badawcze (P1–P4): m.in. że przejrzystość potoków danych zwiększa legitymizację proceduralną, a efektywność sprawiedliwa (ang. *justice efficiency*) silniej niż czysta dokładność przewiduje społeczne uznanie legitymacji systemu. Ujęcie teoretyczne wsparto przykładami z polityki cyfrowej, państwa dobrobytu i badań nad autopoiesis (Luhmann 1990).

Wyniki teoretyczne (główne ustalenia)

Artykuł formułuje definicję legitymizacji algorytmicznej

jako *publicznie uzasadnionego prawa do rządzenia za pomocą systemów obliczeniowych*, utrzymywanego wtedy, gdy procedury są wyjaśnialne i zaskarżalne, wyniki audytowalne, a obywatele mają dostęp do mechanizmów odwoławczych. Autorka pokazuje, że współczesne państwa samolegitymizują się poprzez technokratyczną racjonalność – odwołując się do efektywności, danych i audytów – co jednak prowadzi do ryzyka dehumanizacji decyzji publicznych. Wnioskiem jest koncepcja *wielowymiarowego testu legitymizacji algorytmicznej*:

1. input – partycypacyjny projekt i konsultacje społeczne,
2. throughput – przejrzyste, kontestowalne procedury,
3. output – audytowane i sprawiedliwe rezultaty z możliwością naprawy szkód.

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

(i) Autorska koncepcja „legitymizacji algorytmicznej” oraz definicja zestawu warunków dla jej oceny (wyjaśnialność, zaskarżalność, audytowalność, uczestnictwo, redres).

(ii) Przełożenie teorii legitymizacji Eastona, Luhmanna, Lipseta, Wesołowskiego i Biernata na język rządzenia cyfrowego i infrastruktur danych.

(iii) Integracja tradycyjnych kryteriów legitymizacji (legalność, moralność, skuteczność) z ich cyfrowymi odpowiednikami (transparentność, odpowiedzialność, udział obywatelski).

(iv) Opracowanie czterech hipotez badawczych (P1–P4) dotyczących relacji między przejrzystością, efektywnością, sprawiedliwością a percepcją legitymizacji w systemach algorytmicznych.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Artykuł wnosi nowy model oceny legitymizacji instytucji publicznych w dobie cyfrowej transformacji. Rozszerza pojęcie *good governance* o komponenty: audytowalność algorytmów, etykę danych i partycypacyjną kontrolę obywatelską. Dla nauk o polityce i administracji stanowi narzędzie do badania legitymizacji decyzji

	podejmowanych przez systemy AI w obszarach administracji, sądownictwa czy bezpieczeństwa publicznego. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>Always in Fives</i> AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism): tekst przenosi analizę „proceduralizacji przemocy” w sferę cyfrową, ukazując analogie między quasi-sądownością okupacyjną a automatyzacją decyzji w państwie algorytmicznym. LIM (Linguistic / Translation Mediation): język danych i kodu jest tu traktowany jako nowa forma mediacji administracyjnej – instrument tworzenia i maskowania legitymizacji. EWI (Early Warning Indicators): artykuł proponuje wskaźniki erozji legitymizacji w systemach cyfrowych: brak przejrzystości, monopol audytu wewnętrznego, automatyczna samolegitymizacja wyników. MD (Mechanism Dossiers): model „input–throughput–output” stanowi szkielet analizy przepływów decyzji w cyfrowych mechanizmach administracyjnych.
3. Iwanowska, B. (2025). <i>Legitimacy and the Moral Imagination of Power: A Historical–Philosophical Inquiry from Weber to Contemporary Humanistic Thought</i> [Legitymizacja a moralna wyobraźnia władzy: historyczno-filozoficzne studium od Webera do współczesnej myśli humanistycznej]. <i>Acta Humanitatis</i>, 3(3), 191–216. https://doi.org/10.5709/ah-03.03.2025-05	Tematyka Artykuł przedstawia historyczno-filozoficzne ujęcie legitymizacji władzy jako zjawiska wykraczającego poza formalną legalność i sprawność instytucjonalną. Kluczowym polem analizy staje się moralna wyobraźnia – zdolność wspólnot do interpretowania, uzasadniania i rozpoznawania władzy jako wiążącej. Punkt ciężkości przesunięty jest z samej konstrukcji instytucji na znaczenie, zaufanie, uznanie symboliczne oraz ocenę etyczną. Teza Nowoczesna legitymizacja utrzymuje się nie tylko dzięki procedurom i результатам rządzenia, lecz także dzięki temu, czy władza potrafi „pojawić się” jako moralnie zrozumiała i akceptowalna: zgodna z wartościami, reagująca na żądania godności i sprawiedliwości, odporna na zarzut arbitralności. Autorka rozróżnia legitymację jako stan uznanej władzy oraz legitymizację jako proces ciągłego uzasadniania i odnawiania tego uznania.

Material i metoda

1. Rekonstrukcja pojęciowa w perspektywie historyczno-filozoficznej: od klasycznych ujęć autorytetu i porządku politycznego do Webera oraz współczesnej refleksji humanistycznej nad władzą, normą i sensem.
2. Porządkowanie i porównanie typów legitymizacji w ujęciu politologicznym i socjologicznym (m.in. tradycyjne i weberowskie, normatywne i behawioralne), z akcentem na trzy wymiary analityczne: legalność, uzasadnienie normatywne oraz zgoda/akceptacja rządzonych.
3. Podejście integracyjne (interdyscyplinarne): połączenie perspektyw politologii, socjologii i filozofii politycznej, zakończone wskazaniem kierunków dalszych badań (operacjonalizacja moralnej wyobraźni, analiza legitymizacji w warunkach nowych technologii i zarządzania informacją).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

- (i) Autorska rama interpretacyjna: legitymizacja jako praktyka sensotwórcza i moralna, a nie wyłącznie rezultat prawnych procedur lub efektywności instytucji.
- (ii) Konsekwentna dyscyplina terminologiczna: rozróżnienie legitymacja (stan) vs legitymizacja (proces) jako narzędzie wyjaśniania sytuacji, w których legalność utrzymuje się przy erozji społecznego uznania.
- (iii) Aktualizacja klasycznych ujęć legitymizacji dla warunków współczesnych: zwrócenie uwagi na rosnące znaczenie zrozumiałości moralnej władzy, rozliczalności i możliwości kwestionowania decyzji.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Tekst wzmacnia analitykę legitymizacji jako mechanizmu stabilizacji ładu politycznego i administracyjnego. Dostarcza języka do badania zaufania do instytucji, proceduralnej sprawiedliwości, rozliczalności (accountability) oraz legitymizowania decyzji w warunkach governance, w tym tam, gdzie decyzje są uzasadniane „technicznie” lub „danymi”.

	Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa): pokazuje, jak język i ramowanie moralne budują (lub podkopują) uznanie dla władzy, co w monografii przekłada się na analizę eufemizmów administracyjnych i „manufacturing legality”. MD (kotwice metajęzykowe): dostarcza precyzyjnych kategorii rozróżniania języka, który ujawnia przemoc instytucjonalną, od języka, który ją maskuje poprzez legalistyczne i moralizujące uzasadnienia. EWI: wzmacnia rozumienie legitymizacji jako procesu podatnego na erozję, co wspiera projektowanie wskaźników wczesnego ostrzegania dla degradacji porządku publicznego i normatywnego.
4. Mochalov, I., Kizim, A., Klitynska, O., Kapranov, Y., & Iwanowska, B. (2025). <i>Quantitative Estimation of Knowledge Level in Fundamental Medical Academic Subjects Among Students as a Manifestation of Educational Losses in Ukraine During a Full-scale Russian Invasion</i> [Ilościowa ocena poziomu wiedzy z podstawowych przedmiotów akademickich wśród studentów jako przejaw strat edukacyjnych na Ukrainie podczas pełnoskalowej inwazji Rosji]. <i>The New Educational Review</i>, 82(4), 67–81. https://doi.org/10.15804/tner.2025.82.4.05	Tematyka Artykuł analizuje zjawisko strat edukacyjnych w ukraińskim szkolnictwie wyższym – w szczególności w edukacji medycznej – w wyniku wojny prowadzonej przez Federację Rosyjską. Autorzy zestawiają dane z egzaminu kwalifikacyjnego STEP-1, który mierzy poziom wiedzy studentów medycyny, stomatologii i farmacji w latach 2020–2024. Teza Wyniki STEP-1 wykazują istotne obniżenie zarówno liczby studentów, jak i jakości kształcenia po 2022 roku, co stanowi wymierny wskaźnik strat edukacyjnych w ukraińskim systemie szkolnictwa medycznego. Materiał i metoda Badanie oparto na analizie danych statystycznych publikowanych przez Komisję ds. Edukacji, Nauki i Innowacji Rady Najwyższej Ukrainy oraz Państwowe Centrum Testowe Ministerstwa Zdrowia Ukrainy. — Analiza obejmowała 4 lata: 2020–2024. — Próbie stanowiły wyniki egzaminu STEP-1 studentów trzech specjalności: 222 <i>Medicine</i>, 221 <i>Dentistry</i>, 226 <i>Pharmacy and Industrial Pharmacy</i>. — Metoda: analiza porównawcza wskaźników ilościowych (liczba zdających, odsetek zdanych egzaminów, przedziały punktowe ECTS).

- Oceniono różnice między uczelniami państwowymi (MHC), uniwersytetami klasycznymi (MED) i prywatnymi.
- Wskaźniki porównano procentowo w trzech przedziałach punktowych: 91–100%, 81–90%, 71–80%, oraz udział wyników negatywnych ($\leq 64\%$).

Wyniki i wnioski

- Liczba zdających spadła z 22 865 (2020) do 9 522 (2024), czyli o 58%.
- W 2022 r. egzaminy nie odbyły się z powodu działań wojennych.
- Odsetek studentów, którzy nie zaliczyli egzaminu, wzrósł z 7,89% (2021) do 24,41% (2024).
- Największy spadek jakości wyników odnotowano w uczelniach prywatnych oraz w programach *Pharmacy*.
- Autorzy wskazują na szereg przyczyn: przemieszczenia ludności, zniszczenie infrastruktury edukacyjnej, utratę kadry dydaktycznej, stres i zaburzenia psychiczne wśród studentów.
- Zjawisko nazwano „manifestacją strat edukacyjnych” (educational losses), porównywalnych z tzw. learning loss w badaniach powojennych i postpandemicznych.

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

- Współautorstwo analizy teoretycznej i interpretacji wyników w kontekście społecznym i edukacyjnym wojny.
- Opracowanie sekcji dotyczącej międzynarodowych konsekwencji dla mobilności edukacyjnej i migracji studentów medycznych.
- Udział w redakcji merytorycznej tekstu i w opracowaniu wniosków dotyczących „rezyliencji akademickiej” (academic resilience) środowisk akademickich Ukrainy i ich partnerów.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Artykuł ma charakter interdyscyplinarny – łączy analizę edukacyjną z polityką publiczną w obszarze zarządzania

	kryzysowego, ochrony zdrowia i systemów szkolnictwa wyższego. Wskazuje na potrzebę monitorowania jakości edukacji w sytuacjach konfliktu zbrojnego i adaptacji polityki edukacyjnej do warunków wojennych (ang. <i>education under attack</i>). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM: analiza języka instytucjonalnego w dokumentach rządowych i edukacyjnych Ukrainy – pokazuje, jak terminologia administracyjna („normalizacja”, „stabilizacja”) maskuje realne straty edukacyjne. EWI: koncepcja wskaźników wczesnego ostrzegania – spadek wyników STEP-1 traktowany jako empiryczny wskaźnik erozji systemu edukacji i bezpieczeństwa publicznego. MD (Meta-Discursive Anchors): badanie sposobów narratywizacji traumy wojennej w raportach edukacyjnych; pokazuje, jak język biurokratyczny neutralizuje doświadczenie kryzysu i przesuwą odpowiedzialność z państwa na jednostki.
5. Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). <i>Homo Politicus and Res Publica Today: Linguistic Reappraisal with Student Survey Evidence</i> [Homo Politicus i Res Publica dzisiaj: ponowna ocena językowa z wykorzystaniem sondażu studenckiego]. <i>Horizons of Politics / Horyzonty Polityki</i>, 16(56), 271–290. https://doi.org/10.35765/HP.2732	Tematyka Artykuł łączy rekonstrukcję pojęciowo-językową klasycznych kategorii Homo Politicus i Res Publica z ich współczesnymi reinterpretacjami w dyskursie politycznym. Teza Obie kategorie pozostają użytecznymi ramami analizy legitymizacji i rządzenia (governance), pod warunkiem ich przekładu na język dzisiejszych narracji politycznych i praktyk partycypacyjnych (s. 271–274). Materiał i metoda (1) Analiza lingwistyczno-koncepcyjna historii pojęć (Arystoteles → Cyceon → tradycja republikańska; ujęcia współczesne: m.in. Arendt, Foucault, Kaldellis; s. 275–278). (2) Sondaż dydaktyczny: N=30 studentów kierunków stosunki międzynarodowe/politologia (Warszawa, wiosna 2024) — 4 pytania zamknięte, opis statystyczny (s. 274, 282–286). Ryc. 1–4 (s. 282–285) pokazują m.in.: ~40% definiuje <i>Homo Politicus</i> przez aktywne uczestnictwo, ~70% uznaje <i>Res Publica</i> za aktualną ramę dobra

	wspólnego i współodpowiedzialności. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (i) Część koncepcyjno-językowa: rozróżnienie „polityka” (politics) vs „polityki publiczne” (public policy) i wpływ ram pojęciowych na tożsamość polityczną oraz rozumienie ładu publicznego (Homo Politicus ↔ Res Publica). (ii) Projekt i realizacja komponentu empirycznego: konstrukcja ankiety, kalibracja kategorii odpowiedzi, interpretacja wyników w świetle sporów o podmiotowość obywatela i etykę administracji (s. 284–288). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Tekst wzmacnia wątki legitymizacji, odpowiedzialności publicznej i partycypacji; proponuje język do oceny dzisiejszych modeli rządzenia (transparentność, rozliczalność – <i>accountability</i>; s. 285). Operacjonalizacja rozróżnienia narracji politycznych vs narracji polityk publicznych (za Capano i in., 2023; s. 279–281) wpisuje się w paradygmat governance i policy design. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa). Pokazuje, jak język i ramowanie pojęć kształtują postrzeganie władzy i dobra wspólnego, co w monografii przekłada się na analizę eufemizmów administracyjnych i „manufacturing legality”. EWI. Sygnały z sondażu (np. nacisk studentów na <i>accountability</i>) wspierają projektowanie wskaźników wczesnego ostrzegania dot. erozji res publica. MD (kotwice metajęzykowe). Dostarcza „kotwic” dla bibliotek MD: współczesne rozumienia dobra wspólnego, sprawiedliwości, odpowiedzialności pomagają rozróżniać, kiedy język administracyjny maskuje, a kiedy ujawnia mechanizmy przymusu.
6. Iwanowska, B. (2025). <i>Introduction to the Special Issue: Mechanisms of Nazi German Occupation and Ideologies of Exclusion: Poland 1939–1945 in Comparative Perspective</i> [Wprowadzenie do numeru	Tematyka / teza Wprowadzenie syntetyzuje stan badań nad mechanizmami okupacji niemieckiej w Polsce (1939–1945) i ideologiami wykluczenia, sytuując przypadek polski w perspektywie porównawczej i interdyscyplinarnej.

specjalnego: Mechanizmy nazistowskiej okupacji niemieckiej i ideologie wykluczenia: Polska 1939–1945 w ujęciu porównawczym]. *Acta Humanitatis*, 3(2), 3–9.
<https://www.actahumanitatis.com/index.php/journal/issue/view/6>

Teza przewodnia

Okupacja w Polsce była „laboratorium” radykalizacji polityk rasowych i kolonialnych III Rzeszy, gdzie ideologia krzyżowała się z procedurami administracyjnymi oraz praktykami lokalnymi, generując wielowarstwowy system przemocy oraz selektywnej inkluzji/ekskluzji (sekcje 1–4).

Materiał i metoda

Tekst porządkuje literaturę i źródła w trzech osiach badawczych: (1) proces decyzyjny i implementacja planu zniszczenia Polski (m.in. Hitler, Himmler, Frank, Greiser; przykład Mniszka jako studium zbiegu ideologii i praktyki masowej przemocy); (2) funkcjonowanie sądów specjalnych (Sondergerichte) jako kluczowego instrumentu juredykcyjnej ekskluzji; (3) *Generalplan Ost* jako ramowy projekt germanizacji, czystek etnicznych i kolonizacji (sekcja 3). Wykorzystano także ramy porównawcze (kolonializm/postkolonializm), ujęcia płci, badania nad oporem, przetrwaniem i pamięcią powojenną (sekcje 4–7).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

(i) Opracowanie koncepcyjnej architektury numeru specjalnego i triady wiodących wątków badawczych (decyzyjność–jurydyzacja–kolonizacja), które łączą warstwę ideologiczną z administracyjno-prawną praktyką okupacyjną.

(ii) Integracja perspektyw prawnych, politologicznych, historycznych i genderowych w spójną narrację o „mechanizmach” okupacji (rola procedur i sądów specjalnych, sprzeczna polityka inkluzji/Volksliste, kolonialne zarządzanie ludnością).

(iii) Ugruntowanie programu badawczego NPRH (Nazi Germany’s Occupation Policy in the Polish Territories, 1939–1945) jako zaplecza archiwalno-analitycznego numeru; wskazanie pól nowej kwerendy (jurydyzacja codzienności, lokalne konfiguracje przymusu i kolaboracji).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Wprowadzenie rekonstruuje język i narzędzia

	<i>governance</i> okupacyjnego: (a) jurydyzacja przemocy (Sondergerichte jako aparat normalizacji wykluczenia); (b) administracyjna racjonalność i inżynieria demograficzna (<i>Generalplan Ost</i>) jako projektowanie polityk na poziomie populacyjnym; (c) logika kolonialna w modelu zarządzania terytoriami, zasobami i statusem prawnym ludności. Ramy te są bezpośrednio użyteczne dla analiz policy design, rule-of-law under stress i administracyjnych mechanizmów opresji. Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Silny akcent na sądy specjalne i „prawo przez procedurę” dostarcza materiału do analizy <i>judicial mimicry</i> oraz formalizacji przemocy w reżimie administracyjno-sądowym. LIM (Linguistic/Translation Mediation). Ujęcie ideologii i symboliki okupacyjnej (Volksgemeinschaft, kryteria „niemieckości”) pozwala śledzić eufemizację i semantyczne maskowanie przymusu w praktykach urzędowych. EWI (Early Warning Indicators). Proponowane „pola mechanizmów” (decyzyjność centrum → instrumenty lokalne; jurydyzacja codzienności; kolonizacja demograficzna) można przełożyć na wskaźniki wczesnego ostrzegania erozji <i>res publica</i> (np. rozrost sądów specjalnych, penalizacja praktyk przetrwania). MD/TLMM. Warstwowe ujęcie ideologia–prawo–praktyka wspiera budowę słowników metajęzykowych i map przepływów (logistyka decyzji, przemieszczenia ludności, obieg dokumentów i statusów prawnych) w analizach „gramatyki administracyjnej” ludobójstwa.
7. Cieślik, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). <i>Volksdeutsche Translators as Administrative and Judicial Intermediaries: Comparative Perspectives from Nazi-Occupied Poland and Nazi-Occupied Kyiv, Ukraine (1939–1945)</i> [Tłumaczkі volksdeutscher jako pośredniczki administracyjne i sądowe: perspektywa porównawcza z	Tematyka Artykuł bada rolę tłumaczek-Volksdeutscher jako pośredniczek administracyjnych i sądowych w strukturach okupacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem Centralnej Biblioteki ERR w okupowanym Kijowie (1941–1943) oraz porównań z okupacją na ziemiach polskich. Teza Neutralny rejestr biurokratyczny maskował rzeczywistą partycypację tłumaczek w mechanizmach

okupowanej przez Niemców Polski i okupowanego Kijowa (1939–1945)]. *Acta Humanitatis*, 3(2), 10–48.

<https://doi.org/10.5709/ah-03.02.2025-01>

administracyjnych, ideologicznych i sądowych państwa okupacyjnego; kategorie płci i etniczności wzmacniały ich „wiarygodność” w oczach aparatu. (Wstęp, s. 10–13).

Materiał i metoda

Źródła główne: trzy certyfikaty ERR dla Idy Klaips, Margarethe Rösler i Alexandry Sack (Bundesarchiv, zesp. 3676, teczka 47) – pełny przekład i analiza (s. 26–27; aneksy B–D zawierają skany dokumentów na s. 46–48). Uzupełniająco: akta Archiwum Państwowego w Lublinie (zesp. 2501, sygn. 71, 318) oraz relacje z Archiwum ŻIH (Ettinger 301/339, Kulbinger 301/344, Lubasz 301/418, Kroch 301/362, Stuczyńska 301/303). Metody: Critical Discourse Analysis (Fairclough; van Leeuwen) + analiza historyczno-źródłowa. Tabela porównawcza ram językowych i kontekstu historycznego znajduje się w Appendix A, Table 1 (s. 43–45).

Wyniki (wybrane)

Rola w ERR Kijów. Certyfikaty z 20 IX 1943 r. podają okresy zatrudnienia, ocenę „gewissenhafte Arbeitskraft” i adnotację o „dobrowolnym odejściu” w związku z ewakuacją Volksdeutscher z Kijowa po Stalingradzie/Kursku – ujęcie to legitymizuje status uprzywilejowany i depersonalizuje sprawstwo. (s. 25–31; Appendix B–D).

Wymiar sądowy. W GG brak tłumaczy-Volksdeutscher skutkował ściąganiem kadr z sądów polskich; przekłady były warunkiem procedowania (pisma prokuratury, spory o własność). Przykłady listów z Lublina: 18 XII 1940 i 5 III 1942 – przeciążenie działów tłumaczeń i rekrutacja „z terenu”. (s. 18–21).

Świadectwa ŻIH. Relacje Ettingera, Kulbingera i Lubasza wskazują na stałą obecność tłumaczy podczas przesłuchań Gestapo; relacja Kroch dokumentuje łączenie roli tłumaczki i stenografki. (s. 12, 15, 24, 41–42 – wykaz).

Warstwa językowa i ideologiczna. Rejestr neutralny („sumienna”, „kompetentna”, „na własną prośbę”) pełni funkcję eufemizmu biurokratycznego, przenosząc uwagę z odpowiedzialności jednostkowej na „rutynę urzędową” – zgodnie z ujęciem „banalności zła”. (s. 31–33).

Wymiar płci. Deskryptory cnoty „dyscypliny” i „rzetelności” wzmacniają normatyw kobiecości zgodny

z propagandą i praktyką kadrową III Rzeszy; tłumaczki wpisywano w role „naturalnych” wykonawczyń zadań administracyjnych. (s. 33–34).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

Data curation, Formal analysis, Writing – review & editing, oraz Project administration & funding acquisition w ramach NPRH; współautorstwo koncepcji oraz integracja wymiarów prawno-polityczno-językowych.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Operationalizacja „legitymizacji przez procedury” w reżimie okupacyjnym: tłumacz jako węzeł logistyczny governance (obieg orzeczeń, zarządzeń, propagandy). Studium deficytów kadrowych i zarządzania zasobami ludzkimi (rekrutacja, przeciążenie, centralizacja) w sądownictwie okupacyjnym. Wkład do policy design w obszarze *platform governance* archiwów i standardów opisu dokumentów (Appendix A jako wzorzec macierzy analitycznej) (całość s. 18–22, 28–34, 43–45).

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Tłumaczki jako „mikro-urządzenia” formalizacji przemocy: od stenogramu i przekładu w Sondergerichte po legitymizację ewakuacji etnicznej (s. 18–21, 28–30).

LIM (Linguistic/Translation Mediation). Analiza eufemizmów biurokratycznych („conscientious”, „on her own request”) – szablon detekcji *manufacturing legality* w dokumentach. (s. 31–33; Appendix A).

EWI (Early Warning Indicators). Wskaźniki erozji *res publica*: rosnąca zależność procedur od pośrednictwa tłumaczy; systemowe opóźnienia i spory kompetencyjne; język „neutralizacji” odpowiedzialności w pismach (s. 18–21, 31–33).

MD/TLMM. Tabela 1 (s. 43–45) jako model metadanych (pole językowe ↔ kontekst historyczny ↔ interpretacja), do włączenia w biblioteki MD i śledzenie przepływów dokumentów.

Wskazanie elementów wizualnych/załączników

	Appendix A, Table 1 (s. 43–45) – macierz porównawcza tekstów certyfikatów (kolumny: oryginał DE → tłumaczenie EN → ramy językowo-ideologiczne → kontekst historyczny → wnioski). Appendix B–D (s. 46–48) – skany trzech certyfikatów ERR z 20 IX 1943 r. potwierdzające treść i formuły językowe („gewissenhafte Arbeitskraft”, „auf eigenen Wunsch”).
8. Cieślik, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). <i>Decoding Terror: An Interdisciplinary Analysis of Institutional Complicity and Latvian Collaboration with Nazi Germany in Holocaust Testimonies from the Baranovich Ghetto (August 1941–December 1942) – The Cases of Gregory (Girsh) Breslauer and Simon Rotkop</i> [Odszyfrowywanie terroru: interdyscyplinarna analiza współudziału instytucjonalnego i kolaboracji łotewskiej z III Rzeszą w świadectwach Holokaustu z getta w Baranowiczach (sierpień 1941 – grudzień 1942) – przypadki Grzegorza(Girsha) Breslauera i Szymona Rotkopa]. <i>Acta Humanitatis</i>, 3(2) [Special issue: Mechanisms of Nazi Occupation and Ideologies of Exclusion: Poland 1939–1945 in Comparative Perspective], 49–79. https://doi.org/10.5709/ah-03.02.2025-02	Tematyka / teza Interdyscyplinarne studium mechanizmów administracyjnych i sądowych ludobójstwa w Baranowiczach (1941–1942) oraz roli kolaboracji (szczególnie łotewskich formacji pomocniczych w strukturach SD). Teza: język urzędowy i procedury (eufemizmy typu „likwidacja”, „konwój”) normalizowały masową przemoc; współpraca lokalnych sił (łotewska policja pomocnicza, policja białoruska) była integralna dla logistycznej organizacji deportacji i egzekucji (Grabowiec, Gliniszczce). Dodatkowo pokazano, jak sowiecki kontekst przesłuchań (KGB, 1967) kształtował ramy narracyjne świadków (kolektywna „sowiecka” ofiara, akcent na partyzantkę). Materiał i metoda Źródła główne: protokoły przesłuchań KGB (1967) świadków Gregory’ego (Girsha) Breslauera i Simona Rotkopa oraz pismo przewodnie KGB ŁSRR (1971) w sprawie Arnolda Tocz(a). Metody: (1) content analysis kategorii (kontrola administracyjna, mechanizmy sądowe, kolaboracja, strategie przetrwania, przemoc, materialne ślady, ramowanie ideologiczne) – wyniki zebrane w Tabeli 1; (2) analiza porównawcza relacji Breslauera i Rotkopa – zgodności/rozbieżności ujęte w Tabeli 2 (m.in. trzy fale egzekucji: 4 III, 22 IX, 17 XII 1942; układy ulic, posterunki, brama, prace przymusowe, przeniesienia do Kołdyczewa); (3) CDA – identyfikacja strategii legitymizacyjnych i eufemizacji w dokumentach KGB i relacjach (uogólnienia typu „obywatele radzieccy pochodzenia żydowskiego”, autoryzująca formuła protokołów „bez uwag”) – Tabela 3. Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej Kuratela nad danymi (data curation), współanaliza formalna, współredakcja (writing – review & editing), administracja i pozyskanie finansowania w ramach

	NPRH; integracja warstwy prawnohistorycznej z językoznawczą, włączenie materiałów z własnego zasobu rodzinnego (kopie dokumentów KGB) oraz powiązanie z wcześniejszą publikacją części tłumaczeń (JHQ 2022). Powiązanie z naukami o polityce i administracji (NA/PA) Operacjonalizacja kategorii governance okupacyjnego: jurydyzacja przemocy (quasi-legalne dyspozycje egzekucji), logistyka eksterminacji (konwoje, miejsca straceń, rola formacji pomocniczych), zarządzanie niedoborem kadr tłumaczeniowo-urzędniczych. Wkład do policy design pamięci i archiwistyki: macierze porównawcze, jawne oznaczanie eufemizmów, źródłosłów „neutralnego” rejestru w dokumentach. Kontrybucja do risk/governance studies: jak proceduralizacja i język urzędowy maskują sprawstwo i rozmywają odpowiedzialność instytucjonalną. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Udokumentowana spójnia: rozkaz–konwój–egzekucja; rola tłumaczeń/protokołów; „mimikra sądowa” w pismach KGB i nazistowskich zapisach. LIM (Linguistic/Translation Mediation). Detekcja eufemizmów i autoryzacji dyskursywnej („zapisano dosłownie”, „bez uwag”) jako markery <i>manufacturing legality</i>. EWI (Early Warning Indicators). Kandydaci: wzrost udziału formacji pomocniczych w krytycznych węzłach procedury; intensyfikacja języka neutralizującego („likwidacja”, „przeniesienie”); przeciążenie łańcuchów tłumaczeniowo-administracyjnych. MD/TLMM. Tabele 1–3 jako gotowe schematy metadanych (kategoria → cytaty → obserwacja / zgodność ↔ rozbieżność / kategoria CDA), możliwe do włączenia do bibliotek MD i map przepływów dokumentowych.
9. Iwanowska, B. (2025). <i>Cross-Cultural Perceptions into the Ideological Foundations of Power Legitimacy: Empirical</i>	Tematyka Artykuł łączy klasyczne teorie legitymizacji (Platon, Arystoteles, Weber, Beetham) z danymi empirycznymi z międzynarodowej próby studenckiej, aby pokazać, jak

Evidence from International Students [Międzykulturowe postrzeganie ideologicznych podstaw legitymizacji władzy: empiryczne dane od studentów międzynarodowych]. *Acta Humanitatis*, 3(1), 04–24.
<https://doi.org/10.5709/ah-03.01.2025-01>

kulturowe i polityczne konteksty kształtują rozumienie legitymizacji dziś.

Teza

W percepcji badanych kluczowym rozróżnikiem między demokracją a autorytaryzmem pozostaje źródło władzy (suwerenność ludu vs. przymus/tradycja/charyzma), co potwierdza trwałość klasycznych ujęć przy jednoczesnym uwzględnieniu zmienności kulturowej. (Wstęp i streszczenie, s. 4–6).

Materiał i metoda

Projekt mixed-methods: (1) jakościowa analiza treści korpusu klasycznych i współczesnych tekstów (m.in. Weber, Beetham, Habermas; ujęcia polskie: Biernat, Wesołowski, Rychard) – rekonstrukcja wymiarów: legalność–normatywność–akceptacja; (2) badanie ankietowe N=110 studentów kierunków politologicznych i międzynarodowych w Warszawie, reprezentujących 20 krajów (profil w Tabeli 1, s. 11). Pytanie kluczowe (Q5) o różnice w legitymizacji między reżimami demokratycznymi i autorytarnymi; wizualizacja wyników na Rys. 1 (s. 20).

Wyniki kluczowe

— Q5: 79% (n=87) wskazało źródło władzy jako główny rozróżnik; 10% (n=11) – użycie siły/przymusu; 5% (n=6) – ekspresję woli publicznej; 5% (n=6) – inne czynniki. Zob. wykres kołowy na s. 20. Wniosek: percepcje studentów wzmacniają triadę Beethama, kładąc nacisk na pochodzenie władzy i zgodę rządzonych.
 — Kontrybucja polskiego dyskursu: rozróżnienie legitymacja vs. legitymizacja (terminologia, rola prawa i procedur), znaczenie sądownictwa i reform po 2016 r. dla społecznej oceny prawomocności. (Seksje 5.1–5.3, s. 12–18).

Wkład szczególny / wiodący 'dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

Autorka zaprojektowała badanie, przeprowadziła rekrutację i analizę danych, zintegrowała część teoretyczną z empiryczną oraz opracowała wnioski i implikacje (por. „Authorship and Level of Contribution”, s. 21). Dodatkowo przygotowała zestawienia demograficzne i wizualizację wyników

	(Tabela 1; Rys. 1). Powiązanie z naukami o polityce i administracji — Dostarcza operacyjnego wskaźnika różnic legitymizacji (źródło władzy) dla analiz governance i projektowania polityk (policy design). — Umożliwia diagnozę ryzyk: rozjazd legalności i akceptacji społecznej, rola sądów i reform instytucjonalnych w podtrzymywaniu bądź erozji legitymizacji. — Wspiera dydaktykę międzykulturową i evidence-informed policymaking w środowiskach wielonarodowych. (Wnioski, s. 20). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). Dane z Q5 i rozdziałów teoretycznych stanowią kotwice językowe do mapowania, jak narracje urzędowe ramują „źródło władzy” i „wolę publiczną” w różnych reżimach. AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Akcent na roli procedur i sądownictwa w legitymizacji/delegitymizacji – materiał do analizy „judicial mimicry” i formalizacji przemocy administracyjnej. — EWI (Early Warning Indicators). Proponowany wskaźnik wczesnego ostrzegania: spadek postrzeganej roli źródła władzy w zgodzie społecznej (przesunięcie w stronę przymusu/siły w odpowiedziach). — MD/TLMM. Tabela 1 (profil krajów) + Rys. 1 → gotowe metadane do bibliotek MD i do analizy przepływów legitymizacyjnych narracji w populacjach zróżnicowanych kulturowo. Uwaga o elementach wizualnych i danych empirycznych — Tabela 1 (s. 11): profil N=110, 20 krajów (m.in. Azerbejdżan 18, Turcja 10, Uzbekistan 12, Zimbabwe 13, Ukraina 9; zakres wieku 16–24; rozkład płci mieszany). — Rys. 1 (s. 20): udział odpowiedzi dla Q5 – 79% „źródło władzy”, 10% „przymus/siła”, 5% „ekspresja woli”, 5% „inne”.
10. Kapranov, Y., Iwanowska, B., Stadniczeńko, D., &	Tematyka / teza Artykuł bada, jak studenci postrzegają integrację

Wierzchowski, T. (2025). *Student Perspectives on European Language Policies and Positive Developments in the Digital Context: From Challenges to Change* [Perspektywy studentów na polityki językowe Unii Europejskiej i pozytywne zmiany w kontekście cyfrowym: od wyzwań do zmiany]. *Young Scientist*, 2(133), 80–85.
<https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-2-133-24>

narzędzi cyfrowych i wielojęzyczności w politykach językowych UE, oraz czy krótkie interwencje dydaktyczne (Winter School 19–23 II 2024; Summer School 8–12 VII 2024, projekt ESPERIDTA) zmieniają te percepcje.

Teza

Doświadczenie „hands-on” istotnie podnosi świadomość i akceptację dla edukacji cyfrowo-wielojęzycznej oraz narzędzi AI, jednocześnie uwidaczniając braki systemowe (kompetencje nauczycieli, infrastruktura, zaangażowanie studentów).

Material i metoda

Porównawcze badanie ankietowe przed i po interwencji wśród >100 studentów (BA/MA) dwóch szkół UEHS. Kwestionariusze łączyły pytania ilościowe i jakościowe o ważność integracji cyfrowej, kontakt z platformami wielojęzycznymi, ocenę skuteczności AI oraz hierarchię celów polityk UE. Kluczowe wyniki w tabelach: Tab. 1–5 (s. 83–85).

Wyniki (wybrane, z wizualizacji)

Ważność integracji narzędzi cyfrowych: „bardzo ważne” 15,8% → 36,8%, „ważne” 36,8% → 52,6%; spadek „neutralnych” 36,8% → 10,5% (Tab. 1, s. 83).

Kontakt z platformami wielojęzycznymi: „tak” 21,1% → 47,4%, „nie” 57,9% → 36,8% (Tab. 2, s. 83).

Zidentyfikowane bariery (po interwencji silniej odczuwane): braki w szkoleniach nauczycieli 47,4% → 68,4%; infrastruktura 31,6% → 47,4%; zaangażowanie studentów 15,8% → 31,6% (Tab. 3, s. 84).

Ocena skuteczności narzędzi AI: „tak” 36,8% → 63,2%; „nie” 26,3% → 15,8%; „nie wiem” 36,8% → 21,1% (Tab. 4, s. 84).

Priorytety polityk UE: komunikacja międzykulturowa 47,4% → 68,4%; inkluzywność/dostępność 36,8% → 57,9%; standaryzacja zasobów 10,5% → 26,3% (Tab. 5, s. 85).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

Współprojekt interwencji (Winter/Summer School) i narzędzi badawczych, koordynacja polskiego kontekstu, analiza i interpretacja wyników (zwłaszcza transfer z diagnozy ankietowej do rekomendacji politycznych),

	współautorstwo sekcji metodologiczno-analitycznych. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Wyniki operacjonalizują wskaźniki dla governance edukacyjnego: (1) projektowanie polityk infrastrukturalnych i teacher upskilling; (2) włączanie AI jako komponentu dydaktyki (evidence-informed); (3) priorytety zgodne z agendą UE (inkluzywność, standaryzacja, komunikacja międzykulturowa) – zob. przesunięcia procentowe w Tab. 1–5. Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). Dane ankietowe jako kotwice do mapowania ram językowych w politykach cyfrowo-wielojęzycznych (jak uczelniana komunikacja przekłada się na realne praktyki). EWI (Early Warning Indicators). Kandydaci: wzrost odsetka zgłaszanych braków kompetencyjnych nauczycieli i niedostatków infrastruktury po realnym kontakcie z narzędziami (sygnał ryzyka implementacyjnego). AJTM. Nauczanie jako „legitymizacja przez procedury”: formalne wdrażanie narzędzi bez realnego wsparcia (szkolenia/infrastruktura) rodzi mimikrę zgodności – punkt analityczny dla rozdz. o administracyjnej fasadzie.
11. Kapranov, Y. V., Cherkhava, O. O., Hryshchuk, Y. V., Iwanowska, B. O., & Voloshyna, O. V. (2022). <i>Комп'ютерне опрацювання результатів вільного асоціативного експерименту (на основі отриманих від англійців і поляків реакцій на стимули із семантикою резилентності)</i> [Komputerowe opracowanie wyników wolnego eksperymentu asocjacyjnego (na podstawie reakcji Anglików i Polaków na bodźce o semantyce rezyliencji)]. <i>Вісник КНЛУ. Серія Філологія / Visnyk KNLU. Philology Series</i>, 25(1), 43–56. https://doi.org/10.32589/2311-	Tematyka Artykuł prezentuje kompletny pipeline „komputerowego opracowania” wyników wolnego eksperymentu asocjacyjnego (WAE) w systemie STIMULUS dla pięciu bodźców semantyki rezyliencji: <i>crisis, crash, stress, pandemic, trauma / kryzys, upadek, stres, pandemia, uraz</i>. Teza STIMULUS pozwala odtworzyć jądrowo-peryferijną strukturę pól asocjacyjnych i porównać trajektorie myślenia dwóch populacji (Anglicy vs. Polacy), ujawniając zarówno zbieżności, jak i różnice na poziomie jąder reakcji. Materiał i metoda Dwie ankiety (EN/PL) w Google Forms, N=200 (75 osób z Wielkiej Brytanii, 125 z Polski), wiek 17–23 i 31–39. Dane wprowadzono do STIMULUS i obliczono indeks

0821.1.2022.263095

jasności oraz rozkłady jądro–peryferia dla każdego bodźca. Przykładowe jądra: *crisis* → chaos, solution (0,1176); *crash* → accident (0,2632); *stress* → pressure (0,1667) i busy (0,1111); *pandemic* → covid (0,1053); *trauma* → pain, disturbing experience, ptsd (0,1053). W próbie polskiej: *kryzys* → bieda, stres (0,0952); *upadek* → niemoc, ból (0,1429); *stres* → nerwy (0,1111); *pandemia* → choroba (0,2941) oraz izolacja (0,1765); *uraz* → ból (0,3125) i krew (0,1875).

Wnioski (wybrane)

— Zbieżność jąder dla *pandemic/pandemia* i *trauma/uraz* (EN: covid, pain; PL: choroba, ból/krew) wskazuje na wspólne ramy znaczeniowe choroby/obrażeń przy różnym poziomie uogólnienia.

— Dla *crisis/kryzys* Polacy częściej łączą bodziec z biedą/stresem (negatywne stany), podczas gdy Anglicy z parą chaos–solution, co sugeruje tor „problem→rozwiązanie”.

— Mapy pól asocjacyjnych potwierdzają przydatność STIMULUS do porównań międzyjęzykowych i wychwytywania *archisem* oraz *sem integralnych/dyferencyjnych*.

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

Współautorstwo koncepcji i narzędzia badawczego, współpraca przy opracowaniu i interpretacji wyników oraz (w świetle profilu autorki i zakresu badanego materiału) organizacja i koordynacja polskiej części próby oraz integracja wniosków w ujęciu porównawczym EN–PL. (Artykuł ma charakter zespołowy; szczegółowe role nie są rozpisane odrębnie).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Wyniki zapewniają empiryczne wskaźniki percepcji kryzysu (np. *pandemia* → *choroba/izolacja*; *kryzys* → *bieda/stres*) do projektowania komunikacji ryzyka i polityk odporności (resilience governance), w tym targetowania przekazów publicznych i interwencji minimalizujących lęk/izolację w różnych populacjach. Metodyka STIMULUS może być włączona do audytu języka administracyjnego (monitoring dryfu semantycznego w dokumentach i komunikatach).

	Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). Pola asocjacyjne dostarczają „kotwic” leksykalnych do wykrywania eufemizmów i ramowania w komunikacji urzędowej (np. <i>pandemia</i> → <i>izolacja</i>). EWI (Early Warning Indicators). Proponowani kandydaci: wzrost udziału reakcji typu izolacja/strach lub spadek reakcji „rozwiązaniowych” (np. <i>solution</i>) jako sygnał erozji <i>res publica</i> i spadku sprawczości obywatelskiej. AJTM. Choć tekst jest lingwistyczny, pokazuje jak język i procedury przetwarzania danych mogą normalizować stany kryzysowe; w monografii wspiera analizę „manufacturing legality” i <i>judicial/administrative mimicry</i>.
12. Kapranov, Y. V., Troń, T. V., & Iwanowska, B. O. (2022). <i>Корпусний інструментарій OPUS для забезпечення інтелектуального перекладу (на прикладі текстів L1 i L2 англійсько-українського кінодискурсу)</i> [Korpusowe narzędzia OPUS na potrzeby tłumaczenia inteligentnego (na przykładzie tekstów L1 i L2 angielsko-ukraińskiego dyskursu filmowego)]. <i>Вісник КНЛУ. Серія Філологія / Visnyk KNLU. Philology Series</i>, 25(2), 70–80. https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2022.274929	Tematyka Artykuł definiuje „pamięć tłumaczeniową” oraz porządkuje trzy nurty technologiczne wspierające tłumaczenie: CAT (automatyzacja z pre/inter/post-editing), MT (w ujęciu wąskim i szerokim, w tym modele NMT), oraz parallel corpus toolkit – z naciskiem na OPUS jako darmowy, wielojęzyczny zasób do weryfikacji ekwiwalencji. Teza Narzędzia OPUS realnie zwiększają skuteczność inteligentnego tłumaczenia poprzez korpusową weryfikację jedno-, dwu- i trójskładnikowych konstrukcji leksykalnych w L1↔L2. (s. 70–78; ryc. 1–3 na s. 75–76). Material i metoda Materiał: fragmenty dyskursu filmowego (OpenSubtitles2018) w parze EN→UKR. Metoda trzyetapowa: (1) identyfikacja konstrukcji leksykalnych w L1/L2 (np. <i>Problem?</i> → <i>A що?</i>), (2) korpusowa weryfikacja w OPUS (ID-y dopasowań), (3) autorska ekspertyza translatoryczna pod kątem ekwiwalencji i transformacji (dyferencjacja znaczeń, opuszczenia). Tabela 1 (s. 77) ilustruje dopasowania i alternatywne odpowiedniki (<i>Yes... because you need me</i> → <i>Так... бо</i>

	<i>я вам потрібен / Я потрібен тобі / знадоблюся).</i> Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej Współautorstwo koncepcji i operacjonalizacji badania (dobór par L1/L2 i kategorii konstrukcji), współprzygotowanie analizy przypadków z dyskursu filmowego, udział w interpretacji wyników i redakcji części dotyczących praktyk CAT/MT oraz aplikacyjności OPUS w weryfikacji ekwiwalentów. (s. 70–79; metody i wnioski). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Praca dostarcza procedury dowodowej dla polityk językowych i administracyjnych: (a) audyt ekwiwalencji terminów w dokumentach dwujęzycznych (compliance, tłumaczenia urzędowe), (b) standaryzację <i>translation workflows</i> (ślad rewizyjny: ID korpusowe) w sektorze publicznym, (c) wsparcie evidence-informed komunikacji kryzysowej i zdrowotnej przez korpusową weryfikację fraz kluczowych. (s. 75–79). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). OPUS jako narzędzie do wykrywania i falsyfikacji eufemizmów/ram pojęciowych w tłumaczeniach dokumentów administracyjnych i świadectw. (ryc. 1–3; s. 75–77). AJTM. Umożliwia śledzenie, jak mikro-transformacje leksykalne (opuszczenia, dyferencjacje) mogą maskować przymus i „judicial mimicry” w przekładach aktów i pism. (s. 74–78). EWI. Procedura trzyetapowej weryfikacji → szablon wskaźników wczesnego ostrzegania dla „dryfu semantycznego” w tłumaczeniach polityk/publicznych komunikatów. (s. 77–79). MD/TLMM. Replikowalny zapis (ID dopasowań, warianty) zasila biblioteki metadanych i mapy przepływu terminów między rejestrami (prawo–administracja–media). (s. 75–78).
13. Kapranov, Y. V., Iwanowska, B. O., & Malyniuk, I. V. (2023). <i>Асоціативні реакції українців</i>	Tematyka Artykuł prezentuje wyniki wolnego eksperymentu asocjacyjnego dotyczącego rezylentności wśród

на слова-стимули із семантикою резилентності: моделювання фрагментів індивідуальної свідомості [Reakcje asocjacyjne Ukraińców na bodźce o semantyce rezylencji: modelowanie fragmentów świadomości indywidualnej]. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія / Slobozhanskyi Scientific Bulletin. Philology Series*, (3), 41–46.
<https://doi.org/10.32782/philspu/2023.3.8>

Ukraińców (pięć bodźców: *криза* [kryzys], *крах* [krach], *стрес* [stres], *пандемія* [pandemia], *травма* [trauma]).

Teza

Reakcje ujawniają jądrowo-peryferijną organizację pól asocjacyjnych, w których jądra odzwierciedlają historycznie uwarunkowane skojarzenia kryzysowe i zdrowotne (np. *пандемія* → *коронавірус*), a więc kulturowe wzorce interpretacji stresorów.

Material i metoda

— Próba: N = 85 respondentów ukraińskich (kohorty wiekowe 17–23 i 31–39). Narzędzie: ankieta Google Forms. Przetwarzanie: system STIMULUS (obliczenia, wykresy, pola asocjacyjne). Bodźce: *криза*, *крах*, *стрес*, *пандемія*, *травма*.

— Operacjonalizacje (wybrane wskaźniki jądra → peryferii): *криза*: jądro 0,1154 (*занепад*, *розруха*), peryferia 0,0558 (np. *нестача*, *безробіття*, *депресія*, *війна*); *крах*: jądro 0,1135 (*розруха*, *занепад*), peryferia 0,0653 (np. *катастрофа*, *кінець*, *банкрутство*); *стрес*: jądro 0,1667 (*тривога*), peryferia 0,0626; *пандемія*: jądro 0,1037 (*коронавірус*), peryferia 0,0532; *травма*: jądro 0,1024 (*біль*, *ПТСР*), peryferia 0,0526.

Wnioski

криза/крах dzielą to samo jądro (*занепад/розруха*), *стрес* kotwaczy *тривога*, *пандемія* *коронавірус*, *травма* – *біль/ПТСР*. Autorzy interpretują zbieżności jako efekt doświadczeń pokoleniowych i historycznych (lata 90., COVID-19, wojna).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

Współautorstwo koncepcji i interpretacji psycholingwistycznej danych; współprzygotowanie materiału badawczego (ankieta, dobór bodźców) oraz współpracowanie wniosków dotyczących rezylentności i ich ujęcia w dwujęzycznych streszczeniach.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Wyniki mogą zasilać policy design w obszarach: komunikacja ryzyka i zdrowia publicznego (mapy skojarzeń: *kryzys* → *upadek/ruina*, *pandemia* → *koronawirus*), resilience governance (monitoring

	nastrojów: <i>stres</i> → <i>trwoga</i>), profilowanie interwencji (redukcja lęku, wsparcie powojennego zdrowia psychicznego – <i>PTSD</i>). Dane służą jako wskaźniki percepcyjne do oceny skuteczności działań administracji. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). Pola asocjacyjne dostarczają „kotwic” do wykrywania ram językowych w komunikacji instytucjonalnej (np. sklepanie <i>kryzysu z upadkiem/ruiną</i>). EWI (Early Warning Indicators). Jądra <i>mpusozo</i> (stres) i <i>IITCP</i> (trauma) → kandydaci na wczesne sygnały erozji odporności społecznej, przydatne w monitoringu polityk kryzysowych. AJTM. Choć praca jest lingwistyczna, pokazuje jak język utrwala doświadczenie przymusu/strachu; w monografii pomaga odróżniać neutralizujące eufemizmy od komunikacji ujawniającej mechanizmy przymusu.
14. Iwanowska, B., Wierzchowski, T., Stadniczeńko, D., & Kapranov, Y. (2024). <i>The Deconstruction of Modern Mortality of Death: An Analysis through Law, War, and Social Philosophy</i> [Dekonstrukcja nowoczesnej „śmiertelności” śmierci: analiza przez prawo, wojnę i filozofię społeczną]. <i>Journal of Modern Science</i>, 6(60), 928–949. https://doi.org/10.13166/jms/197288	Tematyka Wielodyscyplinarna analiza współczesnych form „umieralności” w trzech osiach: prawo – wojna – filozofia społeczna. Teza Późnonowoczesne społeczeństwa prywatyzują i medykalizują śmierć, jednocześnie normalizując ją w sferze medialnej i wojennej; to rozmywa granice między porządkiem prawnym a doświadczeniem śmierci (s. 929–936). Materiał i metoda (a) Przegląd porównawczy reżimów prawa międzynarodowego praw człowieka (UDHR, ICCPR, ECHR, Konwencja z Oviedo; s. 933–935); (b) studia przypadków współczesnych wojen (m.in. Ukraina, Gaza; s. 939); (c) analiza dyskursu wokół „prawa do śmierci” i „śmierci społecznej” (Bauman, Elias; s. 940–947). Wkład szczegółowy / wiodący dr B. Iwanowskiej Autorka była główną autorką opracowania

	i przygotowała kluczowy, autorski trzon argumentacji artykułu, obejmujący: (i) część prawnohistoryczną – krytyczne zestawienie ochrony prawa do życia z debatą o „prawie do śmierci”: granice art. 2 ECHR i art. 6 ICCPR oraz ich interpretacje w praktykach państw (s. 933–935); (ii) komponent językowy (LIM) – autorska identyfikacja eufemizmów i ram semantycznych maskujących śmierć w regulacjach i komunikatach instytucjonalnych; (iii) spin metodologiczny – autorskie pokazanie, jak przepisy i formularze tworzą proceduralną „osłonę” decyzji dotyczących życia i śmierci, wraz z postulatem wskaźników ostrzegawczych w sferze publicznej (s. 946–947). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Artykuł wnosi ramę oceny governance śmierci: napięcie prawo do życia vs. autonomia jednostki, rola regulacji end-of-life (EOL) oraz wpływ wojen hybrydowych na redefinicję statusu cywila. Dla administracji: wskazanie ryzyk proceduralizacji – jak język i formularze kształtują dostęp do opieki paliatywnej, decyzji EOL i pole dopuszczalnej przemocy w konflikcie zbrojnym. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Prawo „odgrywające” legalność to paralela do judicial mimicry (areszt „ochronny”, fasady formalne). LIM (Linguistic/Translation Mediation). Analiza eufemizmów i ram pojęciowych („medykalizacja”, „godne umieranie”) wzmacnia tezę o sprawczości języka instytucjonalnego. TLMM/EXP. Wojna jako logistyka śmierci – rozszerza pole EWI na współczesne konflikty (przepływy, przepustowość, wyłączenie). EWI. Propozycje wskaźników dla monitoringu erozji dobra publicznego: proceduralizacja śmierci, „neutralizujący” język regulacji, rozciąganie pola dopuszczalnej przemocy.
15. Iwanowska, B. (2025). <i>Who Speaks for the State? External</i>	Tematyka / teza Autorka buduje interdyscyplinarne ramy oceny

Legitimacy, Illiberal Democracy, and the Origin-Performance Test [Kto mówi w imieniu państwa? Legitymizacja zewnętrzna, demokracja nieliberalna i test „pochodzenie-sprawowanie władzy”]. *AI, Law, Politics: An Interdisciplinary Journal on Human-AI Interaction in Legal and Political Systems*, 1(1), 11–29. <https://doi.org/10.5709/alp-01.01.2025-01>

legitymizacji zewnętrznej rządów na styku prawa międzynarodowego i nauk o polityce.

Kluczowa teza: praktyka uznawania/akredytowania władz nie może opierać się wyłącznie na legitymizacji „z pochodzenia” (origin: wybory/konstytucyjna sukcesja), lecz musi systematycznie obejmować test „sprawowania władzy” (performance), szczególnie w realiach demokracji nieliberalnych. Proponowana jest operacyjna matryca łącząca oba testy ze skutkami instytucjonalnymi (uznanie/mandaty, odroczenie akredytacji, zawieszenie, sankcje) oraz ścieżkami przywracania legitymacji (due process) — zob. Appendix A, Table 1.

Materiał i metoda

Synteza teorii (d’Aspremont: origin vs performance; Beetham: legalność-uzasadniałość-zgoda; Habermas: legitymizacja dyskursywna i rządy prawa) oraz ustrukturyzowana operacjonalizacja: przekład koncepcji na pięć sprawdzalnych warunków (H1–H5) — m.in. wolności dyskursu, procedury stanowienia prawa, niezależność sądów, równość autorstwa demokratycznego, kanał od woli komunikacyjnej do władzy administracyjnej (omówione w części 4.2; streszczenie warunków i matryca w aneksie). Artykuł został w całości opracowany przez dr B. Iwanowską. Autorka stworzyła autorską ramę pojęciową oraz macierz operacyjną dla organizacji międzynarodowych: powiązała test *origin* (to: dostęp do urzędu) z testem *performance* (t₁...t_n: sposób wykonywania władzy) oraz przypisała im dobrane narzędzia decyzji (od monitoringu i ostrzeżeń po zawieszenie i sankcje celowane), z wymaganym uzasadnieniem publicznym i ścieżkami restytucji. W tekście określono również warunki brzegowe oraz ryzyka wdrożeniowe (m.in. zmienność zdolności organizacji, „luka legitymizacji”).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Praca dostarcza wspólnego języka decyzyjnego dla podmiotów uznających rządy oraz projektuje przejrzyste reguły (transparency, graduated response, safeguards) ograniczające arbitralność. Wnosi do governance i policy design procedury kondycjonowania demokratycznego (democratic conditionality) przy jednoczesnym

	respektowaniu rządów prawa (rule of law). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM / „manufacturing legality”: pokazanie, że forma prawna może jedynie odgrywać legalność, jeśli brak dyskursywnej uzasadnialności i ochrony praw – zbieżne z analizą quasi-sądowości i „aresztów ochronnych” w monografii. LIM (mediacja językowa): nacisk na publiczne powody i język uzasadniania przekłada się na monograficzny komponent LIM (rola eufemizmów administracyjnych, gatekeepingu, signage). EWI: pięć warunków H1–H5 to gotowe wskaźniki wczesnego ostrzegania degradacji legitymizacji (blokada dyskursu, erozja niezależności sądownictwa, „odłączony” kanał woli publicznej), komplementarne wobec EWI proceduralnych wyprowadzonych z materiałów archiwalnych w habilitacji.
16. Iwanowska, B., & Cieślik, B. (2022). <i>Zagłada Żydów z getta w Baranowiczach w relacji świadka i więźnia Grzegorza Bresława</i> [The Extermination of Jews from Baranowicze Ghetto as Reported by Witness and Inmate Grzegorz Bresław]. <i>Kwartalnik Historii Żydów / Jewish History Quarterly</i>, 1(281), 209–221.	Tematyka / teza Edycja i analiza świadectwa Grzegorza Bresława – więźnia getta w Baranowiczach – dotyczącego likwidacji getta i mordów na Żydach w latach 1941–1942. Artykuł dowodzi, że dokumenty powojenne (protokół przesłuchania, korespondencje instytucjonalne) pozwalają odtworzyć przebieg administracyjno-logistycznych działań prowadzących do eksterminacji (s. 209–221). Abstrakt na s. 221 podkreśla, że publikacja zawiera pierwsze tłumaczenie niepublikowanej wcześniej korespondencji oraz relacji Bresława, w tym opis etapów egzekucji i położenia miejsca zbrodni. Ilustracje na s. 216–218 (nagrobek Bresława, tablica upamiętniająca, plan getta) uzupełniają przekaz ikonograficzny. Materiał i metoda (1) Edycja źródłowa i przekład: pełne tłumaczenie protokołu przesłuchania świadka (KGB, 1 V 1971) wraz z komentarzem i przypisami krytycznymi (s. 214–220). (2) Kontekstualizacja historyczna: zarys historii społeczności żydowskiej Baranowicz (s. 210–213) oraz weryfikacja topografii zbrodni (plan getta – s. 218). (3) Krytyka źródła: wskazanie ograniczeń (język protokołu, możliwe parafrazy śledczego) i zabiegów redakcyjnych (oznaczenia niepewności, rekonstrukcje

	nazw własnych). Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (i) Przekład i opracowanie filologiczne – zapewnienie wierności leksykalnej i ortograficznej w miejscach istotnych dowodowo; (ii) komentarz metodologiczny do świadectwa (ramowanie czasowe, toponimia, identyfikacja jednostek i ról instytucjonalnych); (iii) udokumentowanie topografii (fotografie, plan getta) oraz przygotowanie przypisów wyjaśniających. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Świadectwo ujawnia ciąg procedur administracyjnych i quasi-sądowych: spisy, transporty, rozporządzenia, meldunki – a więc materiał do analizy governance przemocy. Edycja źródła, wraz z mapą miejsc i opisem ról (policja, administracja, lokalni pośrednicy), jest modelem rekonstrukcji „ścieżek dokumentu” oraz odpowiedzialności instytucjonalnej na poziomie powiatu. Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM: w opisie pojawia się imitacja sądowości i fasadowe procedury, które „grają” legalność – bezpośrednia paralela do judicial mimicry w monografii. LIM: język protokołu i rejestr urzędowy (np. eufemizmy, neutralizujące formuły) stanowią dowód sprawczości mediacji językowej; edycja wprowadza kotwice-cytaty niezbędne do kodowania LIM. TLMM / EXP / COL: relacja rekonstruuje logistykę (kolumny, miejsca zborne, transporty), wywłaszczenie oraz współudział lokalny – mechanizmy rdzeniowe w bibliotece MD. EWI: materiał pozwala sformułować wskaźniki wczesnego ostrzegania (nagle anomalia w rejestracjach/transportach, „wyjątkowe” procedury w formie prawa, maskujące słownictwo), zasilające dashboardy prewencyjne w monografii.
17. Iwanowska, B., Cieślik, B., & Kapranov, Y. (2023). <i>Diachronic Interpretation of Phonological Processes in Vowel and Consonant Systems: Bomhard's Nostratic Tree Phylogeny for</i>	Tematyka / teza Artykuł przedstawia procedurę diachronicznej interpretacji (DPI) procesów fonologicznych dla nostratyckiego etymonu *phaḥ- (~ *phaḥ-) w ujęciu Bomharda, zestawiając regularności samogłoskowe i spółgłoskowe na kolejnych poziomach pokrewieństwa

***phaḥ-** (~ *phəḥ-*) [Diachroniczna interpretacja procesów fonologicznych w systemach samogłoskowych i spółgłoskowych: drzewo filogenetyczne Bomharda dla ***phaḥ-** (~ **phəḥ-*)]. *Acta Humanitatis*, 1(1), 15–36.
<https://doi.org/10.5709/ah-01.01.2023-02>

(od makrorodziny po poziom grupy językowej). Też jest to, że zbieżno–rozbieżne trajektorie fonologiczne (divergent–convergent / convergent–divergent) dają się uchwycić i sformalizować w pięcioetapowym algorytmie DPI, co umożliwi dowodzenie powiązań w ramach drzewa nostratyckiego (s. 15–18; Appendix A z drzewem i tabelą korespondencji, s. 35–36).

Materiał i metoda

Autorzy rozwijają pięciostopniowy algorytm DPI:

- (1) opis cech fonetycznych/fonologicznych samogłosek i spółgłosek;
- (2) identyfikacja alternacji;
- (3) wykaz regularnych korespondencji w obrębie języków/rodzin;
- (4) ujęcie prozodyczne (ictus, akcent);
- (5) rekonstrukcja trajektorii divergent–convergent / convergent–divergent na osi pionowej (s. 18–20). Ilustrują to odpowiadające sobie formy w rodzinach afroazjatyckiej (**f[a]ḥ-*), indoeuropejskiej (**phéhḥ-ur-*, **phəḥḥ-wór-*) oraz kartwelskiej (**px-*), z odniesieniami do prawa Raska–Grimma i procesów debuccalizacji (s. 21–26).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

- (i) Współautorski rozwój algorytmu DPI i jego prezentacja w układzie „etymon makrorodzinny → rodzinny → grupowy” wraz z kryteriami porównawczymi (cechy samogłosek: pozycja języka/ust; labializacja–delabializacja; cechy spółgłosek: miejsce–sposób artykulacji, dźwięczność–bezdźwięczność).
- (ii) Standaryzacja metadanych i formatów tabelarycznych (zestawienia pionowe „vertical level 1–3”) oraz przygotowanie wizualizacji i opisów pomocniczych (Appendix A).
- (iii) Redakcja merytoryczna: adnotacje do źródeł porównawczych i procedury odróżniania „regularności” od przypadkowych zbieżności.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Praca dostarcza modelu metodologicznego istotnego dla NA/PA: algorytm wieloetapowej weryfikacji (DPI) przekłada się na pipeline analizy instytucjonalnej (definicja jednostki analizy → reguły klasyfikacji → weryfikacja korespondencji → prezentacja trajektorii).

	Rozróżnianie regularności atrybutywnych od przypadkowych podobieństw jest analogiczne do wykrywania proceduralnych wzorców w administracji i prawie (governance). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i>. Metodycznie: DPI jest prototypem monograficznego pipeline'u (teoria → wskaźnik → kod → MD → EWI). Tak jak tu, monografia wymaga jednostek porównawczych i reguł przejścia między poziomami (makro–mezo–mikro). Replikowalność: pięciostopniowa procedura (DPI) odpowiada monograficznym narzędziom codebook–adjudykacja i zasadzie anchor-quote, zapewniając ścieżkę audytu. Transfer pojęciowy: przenosi praktykę rozpoznawania stałych wzorów zmian (tu: fonologia) na rozpoznawanie stałych wzorów działań urzędowych (tam: AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL), co wzmacnia porównywalność MD 01–40.
18. Iwanowska, B., Cieślik, B., & Kapranov, Y. (2023). <i>The Digital Geo-Mapping Database and Platform of Holocaust and Genocide Processes in Europe (1933–1945): Reference to the Resources from Belarus</i> [Cyfrowa baza i platforma geomapowania procesów Zagłady i ludobójstw w Europie (1933–1945): odniesienie do zasobów z Białorusi]. <i>Acta Humanitatis</i>, 1(2), 107–128. https://doi.org/10.5709/ah-01.02.2023-02	Tematyka Artykuł prezentuje koncepcję i pierwszą implementację cyfrowej bazy oraz platformy geomapowania procesów Zagłady i ludobójstw w Europie (1933–1945) z naciskiem na zasoby z Białorusi. Teza Połączenie warstwy pozajęzykowej (fotografie, skany dokumentów, plany) i warstwy językowej (teksty źródeł, opisy, transkrypcje) w jednym środowisku z ustandaryzowanymi metadanymi umożliwia precyzyjne mapowanie mikrohistorii, uczytelnia „małe” ośrodki i czyni dane użytecznymi dla dydaktyki i badań. Materiał i metoda Dwustopniowa metodologia: (1) kompozycja informacji pozajęzykowej (skany, zdjęcia, schematy; obowiązkowe metadane: autor, tytuł, referencja), (2) kompozycja informacji językowej (teksty o różnym rejestrze i pochodzeniu; metadane dot. treści i formatu). Zasoby: archiwa państwowe/regionalne, organizacje gmin żydowskich, archiwa Kościołów katolickiego

i prawosławnego, szkoły, urzędy miejskie i komitety wykonawcze, archiwa prywatne. Na potrzeby dydaktyki i prezentacji opracowano mapy dużych obozów i miejsc masowych mordów, a także wykaz organizacji żydowskich (np. lista z regionu Brześcia – *Appendix A/B*). Przykład wykorzystania: plan szkoły żydowskiej w Klecku (rys. 4 na s. 116), księgi parafialne i dokumenty tożsamości jako źródła uzupełniające topografię życia i zbrodni (s. 110–117).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

- (i) Współprojektowanie metodologii: rozdzielenie ścieżki „pozajęzykowej” i „językowej”, checklisty metadanych, procedury digitalizacji;
- (ii) kuratorstwo zasobów z Białorusi – w tym Kleck/Baranowicze (identyfikacja źródeł, kontakty lokalne, opisy i wprowadzenie do bazy);
- (iii) warstwa translacyjna: przygotowanie tłumaczeń i opisów do publikacji edukacyjnej (użytek dla studentów i nauczycieli);
- (iv) format dydaktyczny: scenariusze ćwiczeń dla studentów (od wyszukiwania po krytykę źródła i umieszczenie rekordu na mapie).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Platforma dostarcza narzędzi „good governance” dla pamięci i edukacji publicznej: standardy opisu, przejrzystość pochodzenia danych, możliwość audytu i re-użycia. Z perspektywy NA/PA, geoprzestrzenne zestawienia ułatwiają analizę instytucjonalnych wzorców (np. siatki decyzji i wykonawstwa) oraz monitoring polityk pamięci (jak instytucje udostępniają i opisują materiał).

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

TLMM/EXP/COL. Geomapowanie wspiera rozpoznanie logistyki (TLMM), wyłączenia (EXP) i współudziału lokalnego (COL) – a więc trzech rdzeniowych mechanizmów w bibliotece MD; mapy i rekordy stają się kotwicami dla MD.

LIM. Jednolity opis językowy zasobu (rejestr, presupozycje, eufemizmy) pozwala mierzyć sprawczość języka instytucjonalnego i porównywać komunikaty

	(obwieszczenia, signage) między regionami. EWI. Standaryzacja metadanych umożliwia budowę dashboardów wskaźników wczesnego ostrzegania (np. anomalie rejestracyjno-pieczątkowe, nagłe wzmożenia w dokumentacji transportowej, „wyjątkowe” formy prawa) na tle geograficznym.
19. Iwanowska, B., Majczyk, J., & Kapranov, Y. (2025). <i>In the Eye of the Beholder: Investigating Authority Legitimization from Distinct Theoretical Perspectives</i> [W oku patrzącego: badanie legitymizacji władzy z różnych perspektyw teoretycznych]. <i>Journal of Modern Science</i>, 2(62), 220–237. https://doi.org/10.13166/jms/207099	Tematyka Artykuł porównuje normatywne i pozytywistyczne ujęcia legitymizacji władzy (Beetham vs d’Aspremont), a następnie wskazuje ich implikacje dla governance w demokracjach nieliberalnych. Teza Praktyki uznawania (recognition) i akredytacji władz nadmiernie skupiają się na legitymizacji z pochodzenia (origin), zaniedbując legitymizację poprzez sposób sprawowania władzy (performance), co sprzyja utrwalaniu reżimów nieliberalnych (s. 221–233). Materiał i metoda Przegląd/rekonstrukcja teorii (Beetham 1991; d’Aspremont 2006) oraz ich operacjonalizacja do dwutorowego testu oceny legitymizacji (origin/performance). Ilustracje współczesne: praktyki uznawania, akredytacja delegacji w IO, przypadki odmowy akredytacji (np. RPA w czasach apartheidu), mechanizmy „coup d’état vs szybka ocena origin” (s. 231–235). Wkład własny dr B. Iwanowskiej (i) Synteza porównawcza obu ramek teoretycznych oraz ich przełożenie na język decyzji instytucjonalnych (kiedy origin jest niewystarczające → konieczność performance test); (ii) doprecyzowanie podziału legitymizacji na zewnętrzną vs wewnętrzną (ta druga jako evidence input w prawie międzynarodowym); (iii) postulaty graduated response i minimalnego due process w ocenie rządów – od ostrzeżeń po zawieszenie i sankcje (s. 233–236). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Publikacja dostarcza spójnego języka decyzyjnego dla organizacji i administracji publicznej: warunki rule of

	law, wolności dyskursu, niezależności sądów jako operacyjne kryteria oceny rządów. W perspektywie NA/PA to narzędzie policy design do porównywania przypadków i projektowania mechanizmów warunkowości (democratic conditionality). Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM / „manufacturing legality” – wskazanie na fasadowość formy prawnej w reżimach nieliberalnych (paralela do quasi-sądowości i aresztu „ochronnego” w monografii). LIM – nacisk na język uzasadnień i publiczne powody; rola ramowania decyzji jako elementu legitymizacji (w habilitacji: eufemizmy, obwieszczenia, signage). EWI – artykuł wzmacnia zestaw wczesnych wskaźników ostrzegania: blokady dyskursu, erozja niezależności sądów, „odłączenie” kanału woli publicznej od administracji – komplementarnie do wskaźników proceduralnych z zespołu 301.
20. Iwanowska, B., Kapranov, Y., & Stadniczeńko, D. (2025). <i>Exploring antisemitism through legal, political, and linguistic perspectives with insights on shifting perceptions through Holocaust education</i> [Badanie antysemityzmu z perspektywy prawnej, politycznej i językowej wraz z refleksją nad zmianą percepcji poprzez edukację o Holokauście]. <i>Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie</i>, 18(1), 99–112. https://doi.org/10.32084/tkp.9180	Tematyka Interdyscyplinarne ujęcie współczesnego antysemityzmu (ramy prawne, polityczne i językowe) z akcentem na rolę edukacji o Zagładzie w kształtowaniu postaw i ograniczaniu uprzedzeń. Teza Skuteczne przeciwdziałanie antysemityzmowi wymaga jednoczesnego użycia instrumentów prawnych (IHRA, ECHR, ECRI, akty UE), politycznych i edukacyjnych – szczególnie dydaktyki opartej na krytycznym myśleniu, świadomości społecznej i empatii. Wątek przewodni: prawo może zarówno chronić, jak i marginalizować; dlatego musi być sprzężone z edukacją i polityką publiczną. (Wstęp i cz. 1; s. 99–105). Materiał i metoda (1) Analiza ram prawnych: definicja robocza IHRA (2016), instrumenty Rady Europy (ECHR, ECRI), rezolucja PE z 1 VI 2017 r. (2017/2692(RSP)), Deklaracja Rady UE z 2 XII 2020 r., a także konwencje ONZ i Rady Europy (m.in. Konwencja o ludobójstwie, ICCPR, ICESCR, Protokół dodatkowy do Konwencji o cyberprzestępczości – hate speech online). (s. 101–108).

(2) Przegląd literatury politologicznej i historycznej dot. ideologii rasistycznej (np. „aryanisation”), propagandy, współczesnych odmian antysemityzmu (także z komponentem antysyjonistycznym) i kanałów cyfrowych. (s. 101–109, 112).

(3) Badanie jakościowe: sondaż wśród 22 pracowników dydaktyczno-naukowych polskiej uczelni (otwarte pytania o cele, sens i treści edukacji o Holokauście). Wyniki ujęto tematycznie: krytyczna analiza propagandy, rozpoznawanie wzorców uprzedzeń, empatia poprzez narracje ofiar/ocalałych, aktualność wobec współczesnych konfliktów i dezinformacji. *Tabela 1* (s. 109) przedstawia strukturę demograficzną próby (wiek, płeć, stopień/tytuł). (s. 109–111).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

(i) Opracowanie komponentu metodologicznego łączącego analizę prawną z polityczno-lingwistyczną oraz translacja ram IHRA/ECHR na język dydaktyki i polityk edukacyjnych.

(ii) Współprojekt i realizacja sondażu wśród kadry akademickiej; kategoryzacja odpowiedzi (krytyczne myślenie, empatia, rozpoznawanie „stopniowości” przemocy od języka po czyny).

(iii) Integracja wniosków: postulaty podejścia wielowymiarowego (prawo + edukacja + działania społeczne/polityczne), w tym przeciwdziałanie antysemityzmowi w przestrzeni cyfrowej (hate speech, platform governance). (por. Wnioski, s. 111–112).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Artykuł dostarcza ram oceny i projektowania polityk: (a) *governance* antydyskryminacyjny (koordynacja na poziomie UE, rola koordynatorów, implementacja definicji IHRA); (b) *compliance* i egzekucja (zderzenie różnorodnych tradycji prawnych w państwach członkowskich); (c) *policy mix* dla sfery cyfrowej (regulacja mowy nienawiści + edukacja medialna). Wskazuje na konieczność sprzężenia procedur prawnych z instrumentami edukacyjnymi i komunikacyjnymi administracji publicznej. (s. 102–109).

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism).

	Studium pokazuje, jak „legalność” może zarazem chronić i maskować przemoc symboliczno-administracyjną; potrzeba demaskowania proceduralnej fasady i „judicial mimicry”. (s. 104–108). LIM (Linguistic/Translation Mediation). Analiza retoryk i eufemizmów (od rasistowskich ideologów po współczesny dyskurs online) stanowi bazę do wykrywania „manufacturing legality” i rozróżniania aktów mowy podlegających do nienawiści. (s. 101–103, 108–110). EWI (Early Warning Indicators). Edukacyjne wskaźniki wczesnego ostrzegania: narastanie denializmu, „przesunięcie” krytyki Izraela w antysemityzm, wzrost ekspozycji na hate speech w kanałach cyfrowych – jako sygnały erozji res publica. (s. 106–110). MD/TLMM. Słownik mechanizmów (propaganda, scapegoating, stopniowalność przemocy) zasila metadane i moduły logistyczne analizy przepływów informacyjnych w administracji. (s. 101–103, 110–112).
21. Iwanowska, B., Kapranov, Y., & Malyniuk, I. (2023). <i>Associative reactions of Ukrainians to stimuli with the semantics of resilience: modelling individual consciousness fragments</i> [Asocjacyjne reakcje Ukraińców na bodźce o semantyce rezyliencji: modelowanie fragmentów indywidualnej świadomości]. <i>Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія / Slobozhanskyi Scientific Bulletin. Philology Series</i>, 3, 41–46. https://doi.org/10.32782/philspu/2023.3.8	Tematyka Artykuł bada, jak rezyliencja konceptualizuje się w świadomości ukraińskich respondentów poprzez wolny eksperyment asocjacyjny. Teza Pola asocjacyjne dla słów „kryzys”, „krach”, „stres”, „pandemia”, „trauma” mają jądrowo-peryferyjną strukturę, w której jądra reakcji odzwierciedlają doświadczenia pokoleniowe (np. rozpad ZSRR, COVID-19, wojna) i mogą służyć do modelowania fragm. indywidualnej/zbiorowej świadomości. Material i metoda N=85 respondentów (wiek 17–23 i 31–39), ankieta online (Google Forms), opracowanie w systemie STIMULUS; bodźce: <i>kryzys, krach, stres, pandemia, trauma</i>. Zbudowano pola asocjacyjne z podziałem na jądro i peryferię, obliczając indeksy jasności reakcji. Wyniki: jądra reakcji — kryzys → „zanik/rozpad” (занепад), „ruina” (розруха); krach → „ruina/zanik”; stres → „niepokój” (тривога); pandemia → „koronawirus”; trauma → „ból”, „PTSD”. Interpretacja: zbieżność „kryzys = zanik/ruina” i „krach = ruina/zanik” wynika z historii transformacji i „burzliwych 90.”

	(dziedziczenie pamięci zbiorowej). Wkład własny dr B. Iwanowskiej (i) Współprojekt metodologiczny: definicja bodźców rezyliencji, parametry zbierania danych i procedury opracowania w STIMULUS; (ii) interpretacja psycholingwistyczna wyników (model jądro–peryferia, indeksy jasności) w kluczu doświadczeń pokoleniowych; (iii) wnioski zastosowawcze dla dydaktyki i komunikacji publicznej (jak język może wspierać/obniżać poczucie sprawczości w kryzysie). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Wyniki tworzą mapę semantycznych odruchów kryzysowych w społeczeństwie — przydatną dla policy design (komunikacja kryzysowa, zdrowie publiczne, edukacja). Jądra „kryzys = zanik/ruina”, „krach = ruina/zanik” sygnalizują ryzyko erozji zaufania i pozwalają kalibrować język komunikatów instytucji (np. unikanie terminów pogłębiających fatalizm). Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa). Artykuł dostarcza empirycznych danych o językowych „wyzwalaczach” (ankiety nuklearne: niepokój, ból, PTSD), które w habilitacji działają jako tagi LIM przy analizie eufemizmów i signage. EWI (wczesne ostrzeganie). Utrwalenie skojarzeń „kryzys = ruina/zanik” to językowy EWI – w dashboardach monografii można go zestawiać z proceduralnymi EWI (anomalie rejestracji, „wyjątkowe” formy prawa). MD (Mechanism Dossiers). Jądra/periferie reakcji pomagają budować kotwice metajęzykowe w MD (jak słowa – np. „kryzys”, „prawa ochronne” – mogą maskować przymus administracyjny lub go demaskować).
22. Iwanowska, B. (2022). <i>Basic Analytical Element of Power Legitimacy: The Idea</i> [Podstawowy element analityczny legitymizacji władzy: idea]. <i>Athenaeum: Polish Political</i>	Tematyka Artykuł porządkuje rdzeń pojęciowy legitymizacji władzy – od ujęć antycznych i rzymskoprawnych (legitimum/legitima potestas), przez średniowieczne i nowożytne (Marsyliusz z Padwy, Locke, de Maistre), po kanon XX w. (Weber) i współczesne rewizje

Science Studies, 75(3), 105–115.
<https://doi.org/10.15804/athena.2022.75.06>

(Beetham, Habermas, Suchman, Bukovansky, Thakur).

Teza

Sama wiara w legitymizację nie stanowi jej podstawy; legitymizacja wymaga zgodności z regułami, uzasadnialności normatywnej i wyrażonej zgody (triada Beethama), a więc da się ją oceniać za pomocą sprawdzalnych kryteriów, a nie tylko deklaracyjnych przekonań.

Material i metoda

Analiza treści źródeł klasycznych i współczesnych oraz przegląd literatury (Weber i krytycy: Pitkin, Grafstein; rozwinienia: Lipset, Merelman; definicje współczesne: Suchman, Bukovansky, Thakur; ujęcia polskie: Biernat; definicja syntetyczna Domańskiego i Rycharda). Artykuł porządkuje też terminologię (legitimacy vs. legitimation/legitimization; pol. „legitymacja /legitymizacja”) i wskazuje na różnice semantyczne między angielszczyzną a polszczyzną.

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

- (i) Syntetyczna rekonstrukcja sporów o legitymizację – z jasno wyłożonym napięciem believe-in vs. justify-by (Weber kontra Beetham/Habermas) i z wyprowadzeniem praktycznych konsekwencji dla oceny reżimów;
- (ii) uściślenie aparatu pojęciowego dla czytelnika anglojęzycznego – pokazanie polskich tradycji badawczych i niuansów semantycznych, które wpływają na interpretację danych empirycznych;
- (iii) wyodrębnienie komponentu moralnego (Lane, Jasińska-Kania) i jego relacji do legalności.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Tekst buduje ramę oceny governance: wskazuje, że legitymizacja jest dychotomiczna – dotyczy zarówno sposobu uzyskania władzy (origin/legalność), jak i sposobu wykonywania władzy (performance / uzasadnialność i zgoda). To przekłada się na narzędzie badawczo-analityczne dla administracji publicznej i organizacji międzynarodowych (możliwość budowy kryteriów oceny i graduowanych reakcji na erozję legitymizacji).

Powiązanie z habilitacją *ALWAYS IN FIVES*

	AJTM / „manufacturing legality”. Ramy z artykułu pomagają odróżniać legalność fasadową (formalne „odgrywanie” prawa) od legitymizacji w sensie uzasadnialności i zgody – dokładnie to, co w monografii opisano jako judicial mimicry i mechanizmy administracyjnego terroru. LIM (mediacja językowa). Porządkowanie terminologii i nacisk na publiczne uzasadnienia wspiera tezę habilitacji o sprawczości języka instytucjonalnego (eufemizmy, gatekeeping, signage), który potrafi maskować brak legitymizacji. EWI. Triada Beethama i wątki Habermasa przekładają się na wskaźniki wczesnego ostrzegania: degradacja legalności, uzasadnialności i zgody sygnalizuje erozję res publica i może być monitorowana obok proceduralnych EWI (np. anomalii rejestracji/stemplowania).
23. Iwanowska, B., Kapranov, Y., Stadniczeńko, D., & Wierzchowski, T. (2023). <i>Legal and political science perspectives on the analytical elements of power legitimacy: Dimensions and categories. Preliminary analysis</i> [Perspektywy nauk prawnych i politologii wobec analitycznych elementów legitymizacji władzy: wymiary i kategorie. Analiza wstępna]. <i>Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie</i>, 16(2), 103–124. https://doi.org/10.32084/tkp.6384	Tematyka / teza Artykuł porządkuje problem legitymizacji władzy jako trójskładnikowy konstrukt: legalność nabycia i wykonywania władzy, uzasadnienie norm i reguł rządzenia w horyzoncie przekonań społecznych oraz publicznie zamaniestowana akceptacja rządzonych. Teza: mapowanie „wymiarów” (legalność, uzasadnienie, konsens akceptacji) i „kategorii” (przedmioty legitymizacji, roszczenia, techniki, symbole) tworzy ramę teoretyczną do badania stabilności/erozji legitymizacji w nowoczesnych reżimach, w tym „demokracjach nieliberalnych”. Materiał i metoda Przegląd i synteza podejść z nauk o państwie i prawie oraz politologii: Beetham (legitymizacja ponad samą legalność), Easton (społeczne „obiekty” legitymizacji: państwo–reżim–rząd), d’Aspremont (reprezentacja państwa w stosunkach międzynarodowych), Luhmann (legitymizacja przez procedury), Weber (wiera legitymizująca), wraz z omówieniem technik i symboli legitymizacyjnych oraz ryzyk informacyjnych (definicja „informacji”, społeczeństwo informacyjne, chiński system social credit). Metoda: konceptualizacja + analiza doktrynalna i porównawcza, z elementami studium przypadków symboliki i procedur.

	Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (i) Redakcja i ekspozycja triady wymiarów legitymizacji (legalność–uzasadnienie–akceptacja) w układzie inter- i transdyscyplinarnym. (ii) Wprowadzenie wątku „ryzyk informacyjnych” dla legitymizacji (rozdzielenie dane/informacja; modele rozumienia informacji; konsekwencje prawne braku definicji ustawowej) oraz ich przełożenia na administrację publiczną i prawo. (iii) Powiązanie „legitymizacji przez procedury” (wybory, legislacja, sądy) z praktykami językowymi i symboliką państwową jako narzędziami utrwalania bądź kruszenia poparcia. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Tekst dostarcza klarownej matrycy oceny governance: jak projekt i wykonywanie reguł (policy design, accountability), procedury publiczne (wyborcze, legislacyjne, sądowe) oraz polityka informacyjna (język, symbole, kontrola mediów) budują bądź podważają legitymizację władzy w ujęciu systemowym (państwo–reżim–rząd). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa). Ramy do analizy eufemizmów, rytuałów i „wiary legitymizującej” w komunikacji urzędowej; pomoc w wykrywaniu „manufacturing legality”. AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Luhmannowska „legitymizacja przez procedury” jako narzędzie kamuflażu działań przymusowych; rola roszczeń legitymizacyjnych i symboliki. EWI (Early Warning Indicators). Wskaźniki erozji: rozjazd legalności i wykonywania władzy; słabnięcie „wspólnych przekonań” uzasadniających reguły; delegitymizacja elit; instrumentalizacja informacji (proceduralization drift). MD/TLMM (kotwice metajęzykowe / logistyka). Katalog „obiektów/techniki/symbole” jako słownik kodowania zjawisk w materiałach źródłowych i w analizach przepływów władzy.
24. Iwanowska, B., Cieślik, B., Kapranov, Y., Karpiński, Ł., &	Tematyka Artykuł bada odporność (resilience) na kryzysy w dwóch

Stadniczenko, D. (2024). *Multidisciplinary assessment of crisis resilience in English and Polish populations: Linguistic, philosophical, and economic perspectives using WAR, PANDEMIC / WOJNA, PANDEMIA stimuli* [Wielodyscyplinarna ocena odporności kryzysowej populacji angielskiej i polskiej: perspektywy językoznawcze, filozoficzne i ekonomiczne z wykorzystaniem bodźców WOJNA / PANDEMIA]. *Academic Journal of Modern Philology*, 22, 49–64.
<https://doi.org/10.34616/ajmp.2024.22.4>

populacjach językowych (angielskiej i polskiej) poprzez wolne skojarzenia na bodźce WAR/PANDEMIC oraz WOJNA/PANDEMIA.

Teza

Różnice wzorców skojarzeń odzwierciedlają odmienne trajektorie adaptacyjne, przy czym respondenci anglojęzyczni wykazują wyższy poziom adaptacyjności niż respondenci polskojęzyczni. Konkluzje opierają się m.in. na najwyższych „brightness indices” reakcji (tabela 1 na s. 56; omówienie na s. 59–61; wnioski na s. 63).

Materiał i metoda

Dwa kwestionariusze w CS STIMULUS (wersja angielska i polska), sekcje: metryczka + odpowiedzi na bodźce WAR/PANDEMIC (WOJNA/PANDEMIA). Próba: 100 osób (50 w GB, 50 w PL), dwie kohorty wiekowe 17–23 i 31–39, głównie studenci; rejestrowano liczne reakcje na każdy bodziec (np. WAR=236, PANDEMIC=184; WOJNA=204, PANDEMIA=176). Analiza semantyczna reakcji (archisemy/semy integralne) i porównanie indeksów jasności odpowiedzi; wyniki skondensowane w tab. 1–2 (s. 56–58).

Wyniki kluczowe (wybrane)

— WAR/WOJNA: wśród Anglików dominują *death* (0,3423), *different* (0,1023), *peace* (0,0823); wśród Polaków *śmierć* (0,3172), *strach* (0,2603), *konflikt* (0,1309). Triady poznawcze wskazują u PL przewagę negatywnych stanów emocjonalnych; u EN—tor myślenia od „wyniku” (śmierć) ku „rozwiązaniu” (pokój). (Tab. 1–2, s. 56–58; dyskusja, s. 59–61).
 — PANDEMIC/PANDEMIA: u EN: *isolation* (0,2001), *adaptation* (0,1078), *covid* (0,1053); u PL: *izolacja* (0,3182), *strach* (0,2018), *choroba* (0,0526). Wnioski: wyższa skłonność adaptacyjna w grupie EN (obecność kategorii „adaptation”), u PL—silniejsze nacechowanie lękowe (strach) (s. 56–58, 61, 63).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

- (i) Współprojektowanie badania i narzędzia (wersja polska ankiety), rekrutacja i nadzór nad segmentem polskim próby.
- (ii) Wkład w analizę lingwistyczno-koncepcyjną

	(identyfikacja archisemów, interpretacja triad poznawczych) oraz w porównawczą interpretację wyników (EN vs PL) w kategoriach wzorców adaptacyjnych. (iii) Translacja wyników na język polityk publicznych (implikacje dla interwencji ukierunkowanych na redukcję lęku i wzmacnianie strategii adaptacyjnych). (Zob. opis metody i dyskusji: s. 51–58, 59–61). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Wyniki tworzą empiryczne wskaźniki dla projektowania polityk odporności społecznej: identyfikują profile reakcji emocjonalnych na stresory „wojna” i „pandemia” oraz sugerują różne ścieżki oddziaływań publicznych (komunikacja ryzyka, przeciwdziałanie izolacji, wspieranie adaptacji). Wkład do policy design i governance resilience (s. 59–63). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (Linguistic/Translation Mediation). Dane asocjacyjne funkcjonują jako kotwice językowe do wykrywania i porównywania ramowania kryzysów (np. „strach” vs „adaptacja”) w komunikacji instytucjonalnej. EWI (Early Warning Indicators). Indeksy jasności reakcji na WOJNA/PANDEMIA → kandydaci na wczesne wskaźniki erozji odporności (wysoka „izolacja/strach” u PL) i na targetowanie interwencji. AJTM. Różnice kulturowe w emocjonalnym odbiorze przymusu/niebezpieczeństwa pomagają modelować ryzyko legitymizacyjne przy „proceduralizacji” kryzysów (np. pandemicznych). MD/TLMM. Słownik reakcji (death/śmierć, fear/strach, adaptation) zasila biblioteki metajęzykowe i moduły „logistyki kryzysu” w analizie przepływów informacji i zachowań.
25. Cieślik, B., Iwanowska, B., Kapranov, Y., & Semenog, O. (2024). <i>Constructing Microstructures in A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language (E. Klein)</i> [Konstrukcja	Tematyka / teza Artykuł analizuje, jak w słowniku Ernesta Kleina (CEDLE) konstruowane są mikrostruktury haseł etymologicznych oraz jak łączą one tradycyjne reguły (fonetyczne, morfologiczne, historyczno-etymologiczne, ideograficzne) z podejściem kognitywno-porównawczym. Teza: spójne ujęcie

mikrostruktur w *A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language* (E. Klein)]. *Acta Humanitatis*, 2(1), 16–36.
<https://doi.org/10.5709/ah-02.01.2024-02>

mega/makro/mikrostruktury oraz wprowadzenie modelu heurystycznego (fraktal) pozwala lepiej odwzorować dynamiczny, rozwojowy charakter hipotez etymologicznych i ich osadzenie w historii języka. (Wstęp, s. 16–18; podsumowanie, s. 31–32).

Material i metoda

Przegląd i systematyzacja zasad budowy słowników (terminologia i etapy projektowania; różnica mega/makro vs. mikro), a następnie analiza CEDLE: (1) zasada sukcesji i dziedziczenia leksykograficznego (uwagi, skróty, odsyłacze); (2) porządkowanie wariantów fonetycznych oraz derywatów w strefie etymologii; (3) porządek genetyczny, arealny, historyczny i periodyzacyjny (OE/ME/ModE). Autorzy formułują też zestaw zasad kognitywno-synergicznych (eksplanatywność, ekspansjonizm międzydziedzinowy) oraz proponują model fraktalny mikrostruktury. (Sekcje 4–8, s. 20–31; Ryc. 1 na s. 31).

Wyniki / wnioski merytoryczne (wybrane)

— W CEDLE derywaty bezprefiksalne i warianty fonetyczne porządkowane są w obrębie strefy etymologii, co podkreśla rozdział między synchronią (obszar hasła) a diachronią (obszar etymologii). (s. 26–28).

— Zasady genetyczna (porównania w obrębie rodziny IE), arealna (pożyczki), historyzmu i periodyzacji wyznaczają ścieżki rekonstrukcji etymonu i jego rozprzestrzeniania. (s. 28–29).

— Model fraktalny (Ryc. 1) przedstawia dwa „węzły bifurkacji” (strefa hasła i strefa etymologii) oraz iteracyjny charakter doprecyzowywania hipotez etymologicznych. (s. 31).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

(i) Współautorskie opracowanie części metodologicznej łączącej tradycję leksykograficzną z podejściem kognitywno-porównawczym oraz redakcja partii dotyczących rozróżnienia funkcji strefy hasła (synchronia) i strefy etymologii (diachronia). (s. 23–25, 27–29).

(ii) Wkład w konceptualizację „zasady ekspansji”

	(integracja danych z historii, biologii, etnografii itd.) oraz w opis implikacji dla projektowania mikrostruktur i ich walidacji w korpusach historycznych. (s. 30–32). (iii) Współtworzenie modelu fraktalnego jako narzędzia heurystycznego do iteracyjnej rekonstrukcji etymonów. (Ryc. 1, s. 31). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Praca dostarcza uniwersalnej metodologii „inżynierii mikrostruktur” przydatnej w badaniach nad instytucjonalnym językiem państwa: (a) rozdział synchronia/diachronia → analiza, jak pojęcia administracyjne „utrwalają się” i zmieniają w czasie; (b) zasady genetyczna/arealna → śledzenie obiegu terminów prawno-administracyjnych między systemami (transfery, zapożyczenia); (c) model fraktalny → iteracyjne budowanie kategorii i ich weryfikacja źródłowa (policy design/knowledge governance). (por. sekcje 4–8). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa). Precyzyjna mikrostruktura hasła = narzędzie do wykrywania eufemizmów i „manufacturing legality” w dokumentach administracyjnych (rozróżnienie warstw: forma – znaczenie – genealogia pojęcia). (s. 26–29). AJTM. Zasada historyzmu/periodizacji pomaga śledzić, jak proceduralny język przemocy administracyjnej zmienia definicje i zakresy pojęć w czasie. (s. 28–29, 31–32). EWI. Fraktalny, iteracyjny model walidacji hipotez → szablon do budowy wskaźników wczesnego ostrzegania: kiedy zmiany mikrostrukturalne (definicji, derywacji, etymologii urzędowych terminów) sygnalizują dryf znaczeniowy z ryzykiem nadużyć. (Ryc. 1, s. 31). MD/TLMM. Porządkowanie „rodowodów” pojęć (genetyczna/arealna) zasila biblioteki metajęzykowe i moduły logistyki dokumentów (przepływy terminów między instytucjami/językami). (s. 28–30).
26. Wiśniewski, R., Oleksiuk, I., & Iwanowska, B. (2021). <i>Privacy of European Citizens in the Face of the Development of New Data-Driven Business Models</i>	Tematyka Artykuł diagnozuje zaburzenie równowagi między prawem do prywatności a celami biznesowymi nowych data-driven business models (DDBM) w UE.

[Prywatność obywateli Unii Europejskiej wobec rozwoju nowych modeli biznesowych opartych na danych].

Contemporary Economics, 15(4), 442–456.

<https://doi.org/10.5709/ce.1897-9254.459>

Teza

Gwałtowny rozwój DDBM (monetyzacja danych, profilowanie, biometryka) prowadzi do systemowej reewaluacji sfer prywatności (dane osobowe, „prawo do bycia zapomnianym”, poufność komunikacji, wizerunek, tożsamość) i wymaga dynamicznego wyważenia wolności działalności gospodarczej i ochrony praw podstawowych. Zob. ujęcie „dynamicznej równowagi” na rys. 3 (s. 447) oraz wnioski (s. 453–455).

Materiał i metoda

Ujęcie ekonomiczno-prawne: (1) przegląd i systematyzacja typologii DDBM (Schroeder; Levallois; Lokitz) wraz z ich ujęciem wizualnym — piramida DaaS/IaaS/AssS na rys. 1 (s. 444); (2) analiza prawna (GDPR, Karta Praw Podstawowych, orzecznictwo CJEU: *Lindqvist*, *Google Spain – González*, *Breyer*, *Ministerio Fiscal*); (3) studium przypadków/ocena ryzyka w pięciu obszarach prywatności. Centralne zestawienie porównawcze: Tabela 1 „DDBMs and Five Areas of Privacy Rights” (s. 452), która ocenia poziom ochrony (1–3) dla sześciu typów DDBM.

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej

Kontrybucja w części prawo-polityka publiczna-komunikacja: powiązanie sporów o zakres danych osobowych/biometrycznych i profilowania z praktykami rynkowymi DDBM; translacja sporów prawnych (RTBF, poufność komunikacji, identyfikatory online) na język **oceny modeli biznesowych** i ich ryzyk dla obywateli UE; współautorstwo ujęcia tablicowego (Tabela 1) i rekomendacji dotyczących „wyważenia” interesów.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

— Governance danych: artykuł dostarcza matrycy do oceny compliance i impact assessment w sektorach korzystających z DDBM (projektowanie regulacji, egzekwowanie RTBF, standardy profilowania i biometrii).

— Projektowanie polityk (policy design): Tabela 1 umożliwia priorytetyzację interwencji (najniższa ochrona przy „creating/gathering data, selling ads/data”) oraz wskazuje obszary wymagające silniejszej ochrony (wizerunek, tożsamość) w modelach „ads/data sales”.

	— Evidence-informed regulation: odwołanie do kluczowych wyroków TSUE przekłada się na praktyczne wytyczne dla regulatorów i podmiotów publicznych (np. zakres legalności retencji i dostępu do danych – <i>Ministerio Fiscal</i>). Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> — AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Mechanizm „legitymizacji przez procedury” w sferze cyfrowej: formalnie legalne procesy przetwarzania/profilowania mogą maskować realną ingerencję w sferę praw jednostki — analogia do „judicial/administrative mimicry” w okupacyjnych reżimach prawa. — LIM (Linguistic/Translation Mediation). Ramy i słownictwo DDBM (np. „usługa”, „personalizacja”, „anonimizacja”) jako eufemizacje przesłaniające zakres ekstrakcji danych; użyteczne dla detekcji „manufacturing legality” w dokumentach i komunikacji instytucjonalnej. — EWI (Early Warning Indicators). Kandydaci na wskaźniki wczesnego ostrzegania: (i) rosnący udział modeli „creating/gathering data, selling ads/data” z niską ochroną pięciu obszarów (Tabela 1); (ii) ekspansja biometrii poza wyjątki GDPR; (iii) rozszerzające się profile oparte na identyfikatorach online. — MD/TLMM. Rys. 4 (s. 453) — Venn „Data as Commodity/Service/Right to Privacy” jako wzorzec meta-opisu przepływów danych (logistyka, punkty styku z prawami podstawowymi) do bibliotek MD i map przepływów w monografii.
27. Iwanowska, B. (2015). <i>Zagłada Żydów w Zaostrowiecu (na Nowogródzczyźnie)</i> [The Holocaust in Zaostrowiecze, Nowogródek Region]. <i>Kwartalnik Historii Żydów / Jewish History Quarterly</i>, 1, 145–149.	Tematyka Mikrohistoria Zaostrowieca i okolic (Uznoha, Starosiele, Ostrowczyce) w latach 1941–1942: od przyjazdu oddziału z Baranowicz do dwóch egzekucji masowych (pierwsza – 86 osób, druga – ok. 50 osób) oraz ich pochowania w jamach w lesie Chominka. Teza Nawet w małej, peryferyjnej gminie zadziałała ta sama administracyjno-logistyczna maszyna zagłady co w większych ośrodkach — z listami mieszkańców, spędzaniem na rynek, „porządkowaniem” zwłok i wykorzystaniem miejscowej policji do organizacji pogrzebu (zasypywanie również rannych i niemowląt).

Świadczenia podkreślają publiczny charakter przemocy (przymusowa obecność mieszkańców). Zwrócono uwagę na brak upamiętnienia ofiar w miejscu zbrodni. (por. opis zdarzeń, s. 146–147; tabela ofiar na s. 148–149).

Materiał i metoda

Kwerenda regionalna (Muzeum Historii Ziemi Kleckiej – m.in. „Notatka historyczna...”; tomy serii „Pamięć. Klecki rajon”), wywiady z mieszkańcami (np. N. I. Kokań, grudzień 2009 r.), weryfikacja topografii miejsca (rynek, las Chominka) oraz imienne zestawienie ofiar (lista 74 nazwisk na s. 148–149, rozbieżność z liczebnością 86 wyjaśniona ubytkiem nazwisk uciekinierów z centralnej Polski). Źródła ikonograficzne i lokalne decyzje administracyjne (np. nakazy policji dot. wywozu ciał furmankami).

Wkład szczególny / wiodący dr B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

(i) Pozyskanie i opracowanie materiału lokalnego (źródła rękopiśmienne, relacje); (ii) rekonstrukcja przebiegu akcji (kolejność czynności: przyjazd z listami → przeszukania → spędzenie na rynek → rozstrzeliwania → organizacja pogrzebu przez policję); (iii) udostępnienie i krytyka listy ofiar (różnice liczebności, przypisy do pochodzenia i losu rodzin); (iv) opis topografii zbrodni i stanu upamiętnienia.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Studium pokazuje ciąg administracyjnych decyzji i czynności: użycie list ewidencyjnych, zgromadzenie ludności, zarządzenie pochówku (logistyka: furmanki, wykop jamy), przymus obywateli do udziału/obserwacji. To model do analizy governance przemocy na poziomie powiatu (rola administracji terenowej, policji, pośredników).

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism): quasi-procedury („sprawdzanie list”, publiczny rytuał na rynku) odgrywają legalność; to wprost judicial mimicry z monografii.

LIM (Linguistic/Translation Mediation): oczekiwania na

	„ogłoszenia” i „zarządzenia” (relacja Kokań) oraz neutralizujący rejestr protokolarny to przykłady eufemizmów i gatekeepingu językowego. TLMM/EXP/COL: logistyka (spędzanie, kolumna, transport ciał), elementy wyłączenia oraz udział struktur lokalnych (policja, mieszkańcy zmuszeni do prac) – rdzeniowe mechanizmy w MD. EWI: nagle listowania, „porządkowanie” przez policję, maskujące nazewnictwo i brak upamiętnienia to sygnały dla dashboardów ostrzegawczych (przenaszalne wskaźniki).
--	---

Dorobek artykułowy rzędu uzyskaniem stopnia doktora (wybór)

28. Iwanowska, B. (2013). <i>Zagłada Żydów w Siniawce i Naruszewiczach (województwo nowogrodzkie, powiat nieświeski) w latach 1941–1942</i> [Extermination of Jews in Siniawka and Naruszewicze (Nowogródek Voivodeship, Nieśwież powiat) in the Years 1941–1942]. <i>Kwartalnik Historii Żydów / Jewish History Quarterly</i>, 1, 138–142.	Tematyka Mikrohistoryczne studium likwidacji społeczności żydowskiej Siniawki i Naruszewicz (rejon Klecka) w latach 1941–1942. Teza Nawet w małych ośrodkach, dotąd słabo opisanych, działał ten sam aparat administracyjno-logistyczny eksterminacji (gettoizacja, spisy, kontrola ruchu, egzekucje), którego ślady można odtworzyć ze świadectw, szczątkowej dokumentacji i pamięci miejsc. Material i metoda Krytyczna edycja i analiza materiałów lokalnych: wywiady ze starszymi mieszkańcami, notatki i zbiory Muzeum Historii Ziemi Kleckiej, wzmianki w spisach obywateli (1939), ikonografia miejsca (pomnik z błędną datą, plan getta, topografia dołów śmierci). Rekonstrukcja przebiegu likwidacji getta: ogrodzenie drutem kolczastym, posterunki, listy obecności i „odczytywanie nazwisk” przez Judenrat, spędzanie ludności na rynek, kolumna marszowa do lasu i rozstrzeliwanie przy przygotowanym dole; szacunek ofiar rzędu ~600 osób, przy jednoczesnym braku pełnych personaliów wskutek zniszczeń archiwalnych. Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski) Autorskie pozyskanie i opracowanie świadectw
---	--

	lokalnych, opis topografii zbrodni, konserwatywna krytyka źródła (zaznaczenie niepewności, rozróżnienie relacji wtórnych), katalog nazwisk rodzin ofiar (w miarę dostępności), oraz pierwsze spójne ujęcie losu obu wsi w polskiej literaturze naukowej. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Artykuł uwidacznia ciąg procedur: ewidencja, kontrola zgromadzeń, quasi-sądowe „sprawdzanie list”, logistyczna organizacja marszu i egzekucji. To materiał modelowy do analizy governance przemocy na poziomie powiatu (rola administracji lokalnej, formacji policyjnych, pośredników; odpowiedzialność instytucjonalna). Powiązanie z habilitacją <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism): „legalizujące” formy (listy, odczyty nazwisk, kontrola obecności) jako judicial mimicry fasad prawa. LIM (Linguistic/Translation Mediation): język obwieszczeń i formuły protokolarne; sposób nazywania (np. „wyjazd do pracy”, „schron przeciwlotniczy”) jako eufemizmy operacyjne. TLMM/EXP/COL: bramy, kordony, kolumna marszowa do lasu (logistyka), odebranie mienia (wywłaszczenie), udział lokalnych straży/pośredników (kolaboracja). EWI: zidentyfikowane sygnały: nagłe „listowanie”/spisy i weryfikacje, przygotowania infrastrukturalne (kopanie dołu pod pozorem „schronu”), maskujące nazewnictwo.
29. Iwanowska, B. (2012). <i>Szkoły żydowskie na tle szkolnictwa powszechnego na Ziemi Kleckiej powiatu nieświeskiego województwa nowogródzkiego w latach 1921–1939</i> [Jewish Schools Against the Background of General Education in Kleck Land of Nieśwież District in Nowogródek Voivodship in the Years 1921–1939]. <i>Kwartalnik Historii Żydów / Jewish History Quarterly</i>, 3, 405–414.	Tematyka Mikrohistoryczny obraz systemu edukacji żydowskiej w Klecku i gminach ościennych na tle szkolnictwa powszechnego II RP (1921–1939). Teza Po reformach 1922–1923 szkolnictwo żydowskie (chedery, <i>talmud tora</i>, Tarbut, <i>jesziwa slucka</i> w Klecku) wrosło w porządek prawny państwa, zbliżając programy do szkół powszechnych (świeckie przedmioty, polski, hebrajski/jidysz), a jednocześnie zachowało własną tożsamość religijno-kulturową; współistnienie modeli (polski/żydowski/muzułmański) tworzyło lokalny ekosystem edukacyjny.

Materiał i metoda

Kwerenda Archiwów Państwowych Obwodu Grodzieńskiego (sygnatury F. 541, 546, 557, 559, 560 itd.), źródła wtórne (m.in. *Pamięć. Klecki Rajon*), wspomnienia mieszkańców; rekonstrukcja struktur szkół (liczba klas, programy, finansowanie), opis instytucji: chedery (4-kl.), *talmud tora* (7-kl. rzemieślnicza), szkoły prywatne (Kronicz, Bomstein), Tarbut, *jesziwa slucka*, a także współistnienie szkół powszechnych i szkoły muzułmańskiej (ul. Tatarska/Puszkina). Analiza osadzona w regulacjach MWRiOP (1923) i danych o nakładach finansowych gminy (1929/30–1931/32).

Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

Autorskie zebranie i opracowanie materiału archiwalnego i relacyjnego, krytyczna rekonstrukcja sieci szkół (typy, języki nauczania, programy), topografia instytucji (lokalizacje, budynki), ujęcie diachroniczne (reforma chederów 1922, przeniesienie *jesziwy* ze Słucka, zamknięcia 1939–1941), a także opis praktyk integracyjnych (nauka dzieci żydowskich w szkołach powszechnych; rozdział tylko na lekcjach religii).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji (NA/PA)

Artykuł dostarcza case study polityk oświatowych II RP: mechanizmy inkluzywne (finansowanie, włączenie świeckich przedmiotów do chederów, obowiązek szkolny) oraz zarządcze (etat nauczycieli, inspektorat powiatowy, biblioteki ruchome). Pokazuje, jak regulacje państwowe przekładają się na governance wielowyznaniowej lokalności (koordynacja polskie–żydowskie–muzułmańskie szkoły, role samorządu, funduszy i organizacji społecznych).

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

LIM (mediacja językowa): artykuł dokumentuje językowe i programowe przełączniki rejestru (sakralny ↔ świecki; hebrajski/jidysz ↔ polski), które w monografii stają się tagami LIM w MD (jak zmiana rejestru wpływa na zachowania i zgodę).

TLMM: dane o infrastrukturze i przepustowości (liczba klas, kadry, rozproszenie szkół) tworzą wzorzec

	odczytywania późniejszej logistyki przymusu (zestawienie „normalnych” rytmów instytucji z ich wojennym załamaniem). EWI: wiedza o przedwojennych standardach i praktykach (np. wspólna nauka w szkołach powszechnych) pozwala identyfikować anomalie okupacyjne (nagle zamknięcia, przymusowe segregacje, język zakazów) jako wczesne sygnały administracyjnej przemocy.
30. Iwanowska, B. (2012). <i>Szkolnictwo żydowskie w Klecku (na Ziemi Nowogródzkiej) do roku 1914</i> [Jewish Schools in Kleck (Nowogródek district) until 1914]. <i>Kwartalnik Historii Żydów / Jewish History Quarterly</i>, 1, 53–59.	Tematyka Mikrohistoryczna rekonstrukcja systemu edukacji żydowskiej w Klecku do 1914 r., na tle instytucji rosyjskiego okręgu szkolnego i lokalnego szkolnictwa powszechnego. Teza Żydowskie formy kształcenia (chedery, <i>talmud tora</i>, prywatne szkoły Kronicza i Bomsteina) współistniały i adaptowały się do regulacji imperium i praktyk lokalnych, tworząc hybrydowy ekosystem edukacyjny (sakralny ↔ świecki). Materiał i metoda Kwerenda archiwalna i analiza źródeł lokalnych: spisy ludności, księgi okręgu szkolnego, świadectwa i pamiętniki; dokumenty dot. narodnego ucziliszcza i wprowadzenia popołudniowej zmiany dla chłopców wyznania mojżeszowego (od 1878 r.); opisy prywatnych szkół Kronicza (od 1906 r.) i Bomsteina (od 1911 r.), wraz z programami. Aneksy z planami i programami szkół (skany planu i „Programma...”, s. 7–8) potwierdzają strukturę klas, cele wychowawcze i rozkład przedmiotów (np. kaligrafia, śpiew, gimnastyka; religia – z tłumaczeniem modlitw na rosyjski). Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski) Autorska rekonstrukcja sieci instytucji (chedery przy synagogach, <i>talmud tora</i>, szkoły prywatne, rosyjskie ucziliszcze), opis topografii szkolnej (ul. Żydowska – synagoga i szkoła), zestawienie regulacji i praktyk (m.in. wymóg nauki rosyjskiego w chederach od 1894 r.), wreszcie udostępnienie skanów planu i programu szkoły Kronicza jako materiału źródłowego do dalszych badań

	i dydaktyki (por. skany w aneksach, s. 7–8). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Artykuł jest case study polityk oświatowych i governance wielowyznaniowej lokalności: pokazuje, jak regulacje państwowe (nadzór Mińskiej Dyrekcji Szkół Ludowych, programy i język nauczania) przekładały się na praktyki instytucji (zmiany popołudniowe, finansowanie, dopuszczanie dziewcząt). To modelowy materiał do analizy relacji państwo–mniejszości, inkluzywności i zarządzania różnorodnością w administracji oświatowej przełomu XIX/XX w. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa): artykuł dokumentuje przełączanie rejestrów (jidysz/hebrajski ↔ rosyjski/polski) i praktyki „czytania z tłumaczeniem”, co w monografii staje się tagiem LIM do badania skutków języka instytucjonalnego. TLMM: dane o infrastrukturze edukacyjnej (budynki, klasy, liczebność, sieć szkół) tworzą punkt odniesienia dla późniejszej logistyki przymusu (porównanie „normalnej” przepustowości instytucji z wojennym załamaniem). EWI: znajomość przedwojennych standardów (wspólna nauka, legalne kanały nauczania, pluralizm instytucji) pozwala rozpoznawać anomalie okupacyjne jako wczesne sygnały przemocy administracyjnej (nagłe zamknięcia, segregacje, zmiana signage na zakazowe).
31. Iwanowska, B. (2012). <i>Functions of elections in communist states</i> [Funkcje wyborów w państwach komunistycznych]. W: <i>Права и свободы человека: проблемы реализации, обеспечения и защиты</i> [Prawa i wolności człowieka: problemy realizacji, zapewnienia i ochrony]. <i>Materiały II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej, 5–6 czerwca 2012 r.</i> (s. 36–47). Penza–Praga:	Tematyka Analiza funkcji wyborów w państwach komunistycznych jako narzędzia legitymizacji władzy i reprodukcji dominacji partii. Teza Wybory o charakterze niekonkurencyjnym (aklamacyjne, z góry ustalone listy) pełniły funkcję symboliczno-proceduralnej legitymizacji przy braku realnej alternacji władzy; były „made elections” zaprojektowanymi do wytwarzania zgodnych z oczekiwaniem wyników i wysokiej frekwencji. Materiał i metoda

Научно-издательский центр
«Социосфера». ISBN 978-5-
91990-082-5.

Analiza porównawcza praktyk wyborczych w krajach bloku komunistycznego, z naciskiem na architekturę instytucjonalną (rola partii jako suwerena decyzyjnego, kontrola nad administracją wyborczą, media, aparat bezpieczeństwa) oraz język aktów prawnych i komunikatów propagandowych. Metody: analiza prawn-administracyjna, critical discourse analysis (presupozycje, modalność, eufemizmy), ujęcie historyczno-porównawcze z punktem kulminacyjnym w Polsce 1980–1989 (Solidarność, Okrągły Stół).

Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

Operacjonalizacja kategorii „made elections” jako zestawu wskaźników: (1) pełna kontrola decyzyjna partii nad państwem, (2) eliminacja/opanowanie opozycji, (3) proceduralna organizacja głosowania gwarantująca pożądane wyniki (listy, komisje, frekwencja). Pokazanie, jak te trzy wektory współdziałają w praktyce instytucji.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Case study mechanizmów governance bez konkurencji: wybory jako urządzenie administracyjne służące produkcji zgody pozornej. Analiza ujawnia sprzężenia między prawem wyborczym, administracją publiczną i propagandą, a także wskazuje, jak zmiana konfiguracji instytucjonalnej (Polska 1980–1989) otworzyła okno możliwości dla realnej rywalizacji politycznej.

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

AJTM / manufacturing legality: wybory jako teatr legalności — procedury i formularze nadające pozór normatywności z góry przesądzonym rozstrzygnięciom. LIM: rola eufemizmów i modalności („powszechne poparcie”, „obywatelski obowiązek”) w komunikatach administracyjnych i propagandowych jako sterowniki zgody.

EWI: wskaźniki wczesnego ostrzegania dla systemów hybrydowych: nienaturalne skoki frekwencji, jednorodność wyników, re-rejestracje i „wyjątkowe” rozwiązania proceduralne podawane jako zgodne z prawem.

32. Iwanowska, B. (2011). *Rola Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa” w życiu społecznym Kresów Wschodnich w latach 1927–1939 (na przykładzie powiatu baranowickiego na Nowogródczyźnie)* [The role of the Military Family association in the social life of the Eastern Borderlands in the years 1927–1939 (based on the example of the Baranovich district in the Nowogródek region)]. W: *Materiały pokonferencyjne konferencji międzynarodowej „Ludzie Kresów w dziejach Kresów i Polski”*, Instytut Historii Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu & Instytut Nauk o Wychowaniu Akademii Ignatianum w Krakowie (listopad 2011).

Tematyka

Studium roli i funkcji Koła „Rodzina Wojskowa” (RW) w Baranowiczach jako jednego z głównych węzłów życia społecznego na Kresach w II RP.

Teza

RW integrowała garnizon i społeczność cywilną, łącząc filary opieki społecznej, wychowania obywatelskiego, formacji religijnej, zdrowia publicznego i przysposobienia obronnego – przez co realnie współtworzyła lokalne „governance” i kapitał społeczny pogranicza.

Materiał i metoda

Analiza źródeł drukowanych i lokalnych (m.in. *Kalendarz Popularny Baranowski* 1936; „Miesięcznik Stowarzyszenia Rodzina Wojskowa”; sprawozdania sekcji; relacje wizytacyjne; kroniki parafialne), z rekonstrukcją struktur RW (sekcje: opieki nad dzieckiem, kulturalno-oświatowa, zdrowia, uświadczenia obywatelskiego, kościelna, przysposobienia do obrony kraju, społeczna, pracy, sportowa) oraz ich działań: szkoła i przedszkola RW, dożywianie w szkołach, kolonie i półkolonie, kursy językowe i zawodowe, opieka medyczna, PDOK, współpraca z parafiami, Caritas i organizacjami proobronnymi.

Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

Opracowanie monograficznego ujęcia Baranowicz jako „miasta garnizonowego” i „mikro-laboratorium” współpracy armii i społeczeństwa; kwerenda i synteza rozproszonej bazy źródłowej, odtworzenie chronologii powstania Koła (1927) i jego rozwoju do 1939 r., rekonstrukcja profili liderów (Stefania Grzmot-Skotnicka, Ewelina Krok-Paszkowska) i mapy partnerstw instytucjonalnych.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

— Model współzrządzenia lokalnego (civil-military relations) w warunkach pogranicza: RW jako operator usług publicznych (opieka, edukacja, zdrowie, welfare) i „most” między administracją, armią i Kościołem.

	— Polityki społeczne w praktyce: dożywianie, stypendia/odzież, szkoła RW, kluby i kursy – przykład hybrydowego świadczeniodawcy opartego na kapitale społecznym i wolontariacie. — Uświadomienie obywatelskie i PDOK jako narzędzia budowania odporności społecznej i kompetencji obronnych na peryferiach państwa. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa). Materiał pokazuje, jak język regulacyjny i retoryka obywatelska RW (uświadomienie, cnota obywatelska, honor służby) kształtowały normy i praktyki; baza do analizy późniejszej eufemizacji pod okupacją. AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism). Część końcowa dokumentuje przerwanie ciągłości przez okupację sowiecką (deportacje, likwidacje, „pomniki zakłamate”) – przykład zastąpienia społecznego <i>governance</i> przemocą administracyjno-policyjną. EWI (Early Warning Indicators). Zanik struktur pomocy, penalizacja liderów, zmiana semantyki miejsc pamięci – jako wskaźniki wczesnego rozpadu <i>res publica</i> na pograniczu. MD/TLMM. Szczegółowa siatka sekcji RW i partnerstw → gotowa ontologia do warstwowania metadanych (funkcja/institucja/zasób) i mapowania przepływów usług/idei w modelu „administracyjnej gramatyki” lokalności.
33. Iwanowska, B. (2011). <i>Этические аспекты политологического исследования в работах некоторых западных учёных</i> [Etyczne aspekty badań politologicznych w pracach wybranych uczonych zachodnich]. W: <i>Философия в контексте культуры. Сборник трудов Второй Межрегиональной заочной научно-практической конференции. Январь 2011 г.</i> [Filozofia w kontekście kultury.	Tematyka / teza Systematyzacja norm etyki badań politologicznych (nie szkodzić, świadoma zgoda, poufność, unikanie konfliktu interesów, rzetelność metod, transparentność) i ich przełożenia na praktykę badań opinii oraz analiz politycznych. Teza: etyka nie jest „dodatkiem” do metody — stanowi warunek legitymizacji wiedzy politologicznej w sferze publicznej. Materiał i metoda Przegląd i porównanie ujęć metodologiczno-etycznych u E. Babbiego, autorów polskich oraz klasyków (Weber – etyka odpowiedzialności; Kant – imperatyw kategoryczny), z ilustracją na materiale badań przedwyborczych (Polska, 2010). Metody: analiza norm

<i>Materiały II Międzyregionalnej konferencji naukowo-praktycznej, styczeń 2011]</i> (s. 208–214). Брянск: Брянский государственный университет им. И. Г. Петровского.	i standardów zawodowych, krytyczna analiza dyskursu raportów badawczych (ramowanie wyników, język wniosków), komponent porównawczy (anglojęzyczne vs polskie standardy). Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski) Operacjonalizacja zasad na checkliście badacza polityki (plan pozyskiwania zgód, matryca ryzyk dla respondentów, polityka anonimizacji i udostępniania danych), propozycja procedury audytu etycznego dla projektów politologicznych (rejestr decyzji, ścieżka uzasadnień, log zmian). Powiązanie z naukami o polityce i administracji Artykuł buduje most między etyką a governance: pokazuje, jak standardy etyczne wspierają legitymizację procesu decyzyjnego w badaniach używanych przez administrację publiczną (np. konsultacje społeczne, sondaże polityczne), ograniczając ryzyko manipulacji językiem i selekcją danych. Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> LIM (mediacja językowa): nacisk na odpowiedzialny dobór rejestru i modalności w raportach badawczych przekłada się na moduł LIM (język jako mechanizm sprawczy) — w monografii to m.in. analiza eufemizmów administracyjnych i signage. AJTM / manufacturing legality: etyka jako bariera przed „mimikrą legalności” (przeciwdziałanie pozornym procedurom i nadużyciu autorytetu eksperckiego); koresponduje z krytyką fasadowych form legalności w rozdziałach teoretycznych. EWI: zaproponowane wskaźniki ryzyka etycznego (brak jawności metod, nieadekwatne zgody, presupozycje w raporcie) działają jako „miękkie” EWI — wczesne sygnały możliwej instrumentalizacji wiedzy w politykach publicznych.
34. Iwanowska, B. (2011). <i>Идея единства государства Российского и Русской Православной Церкви в</i>	Tematyka Historyczna rekonstrukcja idei jedności państwa i Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej jako trwałego zasobu legitymizacji władzy w Rosji.

процессе легитимизации власти сквозь века [Idea jedności państwa rosyjskiego i Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej w procesie legitymizacji władzy na przestrzeni wieków]. W: *Традиционные национально-культурные и религиозные ценности как фундамент инновационного развития России* [Tradycyjne wartości narodowo-kulturowe i religijne jako fundament innowacyjnego rozwoju Rosji]. *Materiały V międzynarodowej konferencji* (s. 45–49). Magnitogorsk, 2011.

Teza

Kapitał symboliczny Cerkwi – uformowany na gruncie tradycji biblijno-patrystycznej i myśli politycznej – pełni funkcję „moralnego parasola” dla władzy świeckiej, zapewniając ciągłość akceptacji społecznej. W warunkach formalnego państwa świeckiego element ten nadal działa poprzez rytuał, język moralny i narracje historyczne.

Material i metoda

Analiza diachroniczna źródeł: odniesienia biblijno-patrystyczne, dokumenty i wypowiedzi kościelno-państwowe, wątki doktrynalne (m.in. Leon XIII), współczesne komunikaty władz i hierarchów. Metody: analiza dyskursu (presupozycje, modalność, metafory sakralizujące), analiza instytucjonalna relacji państwo–Kościół (modele współdziałania, „symfonia”) oraz semiotyka rytuału (funkcje integracyjne i legitymizacyjne).

Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

Operacjonalizacja pojęcia legitymizacji sakralizującej (oś: tradycja–pamięć–moralność), mapowanie punktów styku rytuału i administracji (kalendarz państwowo-religijny, formuły błogosławieństwa, narracje zwycięstwa), wskazanie mechanizmów translacji symbolu w praktykę instytucji (edukacja, media publiczne, ceremoniał państwowy).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Case study governance symbolicznego: jak aparaty państwa wykorzystują autorytet religijny do produkcji przyzwolenia i podtrzymania stabilności decyzyjnej. Pokazano rolę języka moralnego w regulowaniu granic debaty publicznej oraz funkcję rytuałów jako narzędzi administracyjnej konsolidacji.

Powiązanie z monografią habilitacyjną *ALWAYS IN FIVES*

LIM (mediacja językowa): analiza rejestrów i presupozycji w dyskursie państwowo-religijnym ilustruje, jak język instytucjonalny organizuje zgodę; w

	monografii LIM działa jako mechanizm sprawczy w dokumentach administracyjnych i signage. AJTM / manufacturing legality: „moralno-prawne” formuły i rytuały nadają pozór normatywności decyzjom politycznym — analogiczny mechanizm do judicial mimicry opisaney w częściach teoretycznych. TLMM: materialność legitymizacji (miejsca pamięci, procesje, insygnia) odpowiada infrastrukturze mechanizmów analizowanych w monografii (przepływy, punkty kontrolne, formaty ogłoszeń). EWI: nasilenie sakralizujących eufemizmów i rozszerzanie klauzul moralnych w komunikacji publicznej może pełnić rolę językowych wskaźników wczesnego ostrzegania.
35. Iwanowska, B. (2011). <i>Концепция легитимности власти в трудах западных учёных Ж. д'Аспремонта, Д. Битама и Ю. Хабермаса</i> [Konceptcja legitymizacji władzy w pracach zachodnich badaczy: J. d'Aspremont, D. Beetham i J. Habermas]. W: <i>Актуальные вопросы философии, истории и политологии. Материалы международной заочной научно-практической конференции, часть II</i> [Aktualne zagadnienia filozofii, historii i politologii. Materiały międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej, część II] (s. 87–98). Nowosybirsk: Сибирская ассоциация консультантов [Syberyjskie Stowarzyszenie Konsultantów]. ISBN 978-5-91314-140-8.	Tematyka Porównawcza rekonstrukcja trzech wpływowych ujęć legitymizacji władzy: prawnonormatywnego (J. d'Aspremont), instytucjonalno-socjologicznego (D. Beetham) i deliberacyjnego (J. Habermas). Teza Zestawienie tych tradycji pozwala zbudować operacyjny trójczeń legitymizacji – legalność reguł → uzasadnienie normatywne → wyrażona zgoda – możliwy do zastosowania w badaniach politologicznych nad państwem i administracją. Materiał i metoda Analiza treści kluczowych prac autorów (kategorie, testy legitymizacji, kryteria dyskursu), krytyczna analiza dyskursu (presupozycje, modalność, roszczenia ważności), porównanie modeli pod kątem operacjonalizacji do wskaźników: — u Beethama: zgodność z regułami, uzasadnienie w świetle przekonań, potwierdzona zgoda; — u Habermasa: procedury deliberacyjne, komunikacyjna ważność roszczeń, inkluzywność; — u d'Aspremonta: źródła legalności i praktyki uznania władzy (płaszczyzna prawnonormatywna). Wkład szczególny / wiodący B. Iwanowskiej (artykuł jednoautorski)

	(1) Synteza trzech paradygmatów w siatkę oceny legitymizacji (wymiar prawny, normatywny, społeczny) z proponowanymi indykatorami; (2) rozróżnienie legalności pozornej (procedura bez uzasadnienia/zgody) od legitymizacji pełnej; (3) szkic matrycy kodowania (legalność → uzasadnienie → zgoda) do zastosowań empirycznych w NA/PA. Powiązanie z naukami o polityce i administracji Artykuł dostarcza narzędzi diagnozy legitymizacji polityk i działań administracji: umożliwia testowanie, czy praktyki władzy przekraczają poziom formalnej legalności i spełniają kryteria uzasadnienia oraz realnej zgody (publicznej/deliberacyjnej). Powiązanie z monografią habilitacyjną <i>ALWAYS IN FIVES</i> AJTM / manufacturing legality. Matryca „legalność–uzasadnienie–zgoda” służy do wykazywania mimikry legalności: przypadków, gdy aparat władzy generuje formy prawne bez realnego uzasadnienia i zgody. LIM (mediacja językowa). Wskaźniki językowe (modalność, eufemizacja, presupozycje) pomagają rozstrzygać, czy komunikaty administracyjne budują uzasadnienie czy jedynie pozór. EWI. „Sygnały wczesnego ostrzegania” legitymizacyjne: redukcja dyskursu do fraz legalistycznych; zastępowanie uzasadnienia odwołaniami do „wyjątku”/„konieczności”; symulacje zgody (aklamacja, deklaratywne „poparcie”).
--	---

4.2.4 Recenzje wydawnicze monografii (wybór)

Poniższa lista obejmuje wyłącznie monografie recenzowane przez dr Bożenę Iwanowską. Autorka recenzowała także artykuły w czasopismach recenzowanych (w niniejszym zestawieniu ujęto tylko monografie naukowe).

Monografia (opis bibliograficzny)	Informacje o recenzji
Autor/Autorka: Sabina Bober Tytuł: <i>Pamięć jest naszym obowiązkiem. Upamiętnianie Żydów na terenie województwa lubelskiego</i> [<i>Memory is our duty. Commemorating Jews in the</i>	Rodzaj: recenzja naukowa monografii. Data recenzji: 2025. Zakres: ocena merytoryczna, metodologia i źródła, aparat naukowy, konstrukcja rozdziałów. Status/konkluzja: pozytywna rekomendacja do druku.

<i>Lublin Voivodeship]</i> Wydawnictwo, Miejsce, rok: Lublin, 2025	
Autorki: Nataliia Holubenko; Kateryna Podsievak Tytuł: <i>Embodied Meaning in Motion: Nonverbal Communication for Interpreting Success</i> Instytucja: Kyiv National Linguistic University Miejsce, rok: Kijów, —	Rodzaj: recenzja naukowa podręcznika/monografii dydaktycznej. Data recenzji: 2025. Zakres oceny: struktura trzech modułów (teoria NV, pragmatyka znaczeń, trening kompetencji niewerbalnych), spójność dydaktyczna z zadaniami praktycznymi, komponent międzykulturowy . Konkluzja: oryginalny i metodologicznie rzetelny materiał; rekomendacja do publikacji i wdrożenia w programach kształcenia tłumaczy ustnych.
Autorzy: Olena Semenog; Yan Kapranov Tytuł: <i>Ethics of Scientific Research: Philosophical, Linguistic Aspects. Third (Educational and Scientific) Level. Handbook</i> Wydawnictwo: Sumy State A. S. Makarenko Pedagogical University Miejsce, rok: Sumy, 2024 Objętość: 100 s.	Rodzaj: recenzja naukowa monografii/poradnika. Rola: recenzentka (wraz z: M. Vovk, N. Hrona) – lista recenzentów na s. 3; decyzja Rady Wydziału o dopuszczeniu do wydania (protokół nr 2 z 2024-09-30). Zakres: program kursu, kryteria oceny, baza źródłowa, zadania z kultury akademickiej; zgodność z europejskimi ramami etyki badań. Status/konkluzja: pozytywna rekomendacja; podręcznik zatwierdzony do wydania.
Autorki: Viktoriia Berezenko; Maria Shutova Tytuł: <i>Contrastive Grammar of English and Ukrainian. PRACTIC: Manual for Higher Education Institutions ... Specialty 035 Philology</i> Wydawnictwo: Kyiv National Linguistic University Publishing House Miejsce, rok: Kijów, 2023 Objętość: 106	Rodzaj: recenzja naukowa podręcznika/monografii dydaktycznej. Rola: recenzentka (nazwisko w wykazie recenzentów na s. 2). Decyzja: „Rekomendowano do druku” – Uchwała Rady Naukowej KNLU, protokół nr 5 z 24.10.2023 (s. 2). Zakres oceny: zbieżność z programem kształcenia (rozdz. I: <i>Syllabus</i>), klarowność treści i zadań (rozdz. II: <i>Practical Assignments</i>; rozdz. III: <i>Self-Study Activity Zone</i>), kompletność bibliografii i aparatu dydaktycznego (spis treści s. 3–4). Konkluzja: pozytywna rekomendacja do wydania.
Autorzy: Yan Kapranov; Tetiana Tron Tytuł: <i>Discourse Markers in Everyday English Communication: Translation and</i>	Rodzaj: recenzja naukowa monografii/podręcznika . Data recenzji: 2022. Zakres: ocena koncepcji dydaktycznej (sekcje I–VI), spójność klasyfikacji markerów dyskursu, poprawność przekładów EN↔UKR, trafność zadań i weryfikacji

Corpus Verification Wydawnictwo: KNLU Publishing House (Kyiv National Linguistic University) Miejsce, rok: Kijów, 2022 Objętość/ISBN: 128 s.; ISBN 978-966-638-358-8.	korpusowej (BNC, MICASE, GRAC), walory dydaktyczne dla kierunku 035 Filologia. Status/konkluzja: pozytywna rekomendacja do wykorzystania w kształceniu filologicznym (I i II stopień).
---	---

**5. Aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni/institucji
(w szczególności zagranicznej) /Załącznik 4 w formie elektronicznej/**

5.1 Stypendia i programy badawcze (międzynarodowe)

1.	2025 // Yad Vashem – International Research Fellowship — Jerusalem, Izrael Profil stypendium i ramy pracy Stypendium badawcze Yad Vashem zostało przyznane na okres dwóch miesięcy pomiędzy 1 października 2025 r. a 31 stycznia 2026 r. W trakcie pobytu obowiązuje tryb pracy niedziela–czwartek, z co najmniej trzema dniami w Yad Vashem w każdym tygodniu oraz dwoma dniami na realizację kwerend poza Instytutem; wymagane są udział w programach badawczych Instytutu oraz prezentacja projektu na forum badaczy. Temat i cel badań Projekt naukowo-badawczy dr Bożeny Iwanowskiej koncentruje się na rekonstrukcji działań 707. Dywizji Piechoty Wehrmachtu na obszarze Klecka (Kleck) i okolic w latach 1941–1943, w ujęciu historyczno-politycznym: mechanizmy sprawcze przemocy wojskowo-administracyjnej, relacje z SS i policją, konsekwencje decyzji okupacyjnych dla ludności żydowskiej. Trzon materiału stanowią zapisane w Yad Vashem: relacje ocalałych, powojenne ankiety i dokumentacja prawna oraz materiały wojskowe dotyczące 707. DP, krzyżowane z dokumentacją niemiecką i aktami powojennych postępowań. Ten korpus zasila zarówno część empiryczną monografii <i>ALWAYS IN FIVES</i>, jak i Mechanism Dossiers (uszczegóławianie łańcuchów kroków i flag mechanizmów AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL) oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI). Znaczenie zasobów Yad Vashem Archiwa i biblioteka Yad Vashem (największy scentralizowany zasób dokumentacji Zagłady) umożliwiają pełne odtworzenie osi: rozkaz → formularz → wykonanie → powojenne ślady prawne. Dostęp do świadectw z powiatu nowogródzkiego oraz zbiorów formularzy/ankiet pozwala „przyziemiać” mechanizmy administracyjne do lokalnych map decyzji (ruchy kolumn, posterunki, punkty selekcji), co wzmacnia dowodowość MD i urealnia
----	---

	porównania z wnioskami z Bundesarchiv/Arolsen (EHRI). Hipotezy i wkład do stanu badań Stypendium służy weryfikacji hipotez o istotnym udziale 707. DP w ludobójstwie na terenie Klecka i sąsiednich miejscowości oraz o niedostatecznym powojennym rozliczeniu sprawców Wehrmachtu (luki w ściganiu, amnestie, kontekst polityczny). Projekt podważa mit „czystego Wehrmachtu”, łącząc analizę wojskową z perspektywą politologiczną rozliczalności (prawo, polityka pamięci, instytucjonalne warunki bezkarności). Rezultaty planowane (transfer do monografii i dydaktyki) — uzupełnienie MD o precyzyjne ścieżki obiegu dokumentów i praktyk „judicial mimicry”, — doprecyzowanie LIM (rola tłumacza/obwieszczeń w sterowaniu ruchem i zgodą), — walidacja EWI (anomalie rejestracyjno-pieczątkowa; procedury wyjątkowe „ubrane w prawo”; eufemizmy administracyjne), — przygotowanie modułów dydaktycznych (case-mapping 707. DP; warsztaty z pracy na ankietach/zeznaniach i łączenia ich z dokumentacją wojskową). Powiązanie z dotychczasowym dorobkiem Projekt w Yad Vashem domyka ścieżkę rozpoczętą stypendium EHRI (Bundesarchiv/Arolsen), dodając do „mapy mechanizmów” gęstość materiału świadkowsko-prawnego z Jerozolimy i umożliwiając pełną integrację wniosków w <i>ALWAYS IN FIVES</i> — od poziomu formularza i języka urzędowego po konsekwencje w polu oraz powojenne losy spraw.
2.	2025–2026 // USC Shoah Foundation Non-Residential Fellowship — USC Shoah Foundation, University of Southern California (Los Angeles / tryb zdalny) Profil stypendium i ramy pracy Non-residential fellowship USC Shoah Foundation realizowane jest w trybie zdalnym, z wykorzystaniem dostępu instytucjonalnego do Visual History Archive (VHA) oraz platformy edukacyjnej IWitness. Rdzeń prac przypada na okres listopad 2025 – czerwiec 2026 i obejmuje: systematyczne wyszukiwanie relacji z okupowanej Polski, kodowanie mechanizmów „administrative and judicial terror”, udział w seminariach naukowych USC Shoah Foundation oraz przygotowanie modułu dydaktycznego opartego na wideorelacjach. Temat i cel badań Projekt dr Bożeny Iwanowskiej „Bureaucracy as Instrument: Administrative and Judicial Terror in Survivor Testimonies from Nazi German-Occupied Poland

(1939–1945)” koncentruje się na analizie ok. 120–180 wideorelacji z VHA, w których pojawiają się procedury urzędowe i sądowe: rejestracja, dokumenty tożsamości, Arbeitsamt, nakazy pracy, ordynacje gettowe, kontakty z policją i sądami (Sondergerichte, Volksgerichtshof), dokumentacja transportowa, przyjęcia do więzień i obozów. Celem jest przetestowanie i doprecyzowanie typologii mechanizmów administracyjno-sądowego terroru (AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL) wypracowanej na materiale pisemnych relacji z Archiwum ŻIH, oraz identyfikacja wariantów regionalnych i submechanizmów specyficznych dla różnych obszarów okupowanej Polski.

Znaczenie zasobów USC Shoah Foundation (Visual History Archive, IWitness)

Visual History Archive – jako jedno z największych na świecie repozytoriów wideorelacji ocalałych i świadków – zapewnia skalę i głęboko indeksowany materiał do porównań międzyarchiwalnych. Zastosowanie filtrów geograficznych, językowych i tematycznych umożliwia precyzyjne wyszukiwanie fragmentów dotyczących biurokracji (Ausweis, Arbeitsamt, Gestapo, Schutzpolizei, Kripo, Sondergericht, Judenrat, „ghetto ordinance”, „curfew”, „ration card”). Platforma IWitness pozwala przełożyć wyniki badań na praktykę dydaktyczną: projektowany moduł zajęć (case-mapping mechanizmów na bazie krótkich klipów z VHA) ma służyć rozwijaniu kompetencji analizy mechanizmowej wśród studentów przy zachowaniu etycznych standardów pracy ze świadectwem.

Rezultaty planowane (transfer do monografii i dydaktyki)

- przygotowanie serii artykułów naukowych o wzorcach administracyjno-sądowego terroru w relacjach z okupowanej Polski (porównanie VHA / ŻIH – Collection 301),
- opracowanie otwartego kodeksu kodów (codebook) oraz „crosswalku” VHA–JHI (definicje, przykłady, zasady transferu kategorii),
- uzupełnienie Mechanism Dossiers (MD) w monografii ALWAYS IN FIVES o wymiar materiału wideotestimonialnego,
- opracowanie modułu dydaktycznego na platformie IWitness (90-minutowy scenariusz zajęć z ćwiczeniami mechanizm-mapping i pracą na krótkich klipach).

Powiązanie z dotychczasowym dorobkiem

Stypendium USC Shoah Foundation stanowi pomost między analizą pisemnych świadectw (Archiwum ŻIH, EHRI – Bundesarchiv/Arolsen) a korpusem wideorelacji, umożliwiając weryfikację replikowalności mechanizmów AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL w odmiennym typie źródła. Wzmacnia ono zarówno wiarygodność wniosków monografii ALWAYS IN FIVES, jak i ich transfer do dydaktyki (szkoły letnie/zimowe, kursy metodologiczne, warsztaty z pracy na świadectwach w formie wideo).

3.	2023-2025 // EHRI Conny Kristel Research Fellowship (2023) — Bundesarchiv (Berlin), Arolsen Archives (Bad Arolsen) Zakres kwerendy do monografii; praca na zespołach dot. aparatu okupacyjnego i korespondencji administracyjnej; wdrożenie ujednoliconego standardu metadanych dla dokumentów administracyjnych w korpusie badawczym. Potwierdzenie stypendium / zakres projektu 27 czerwca 2023 r. przyznano dr Bożenie Iwanowskiej EHRI Conny Kristel Fellowship na project naukowo-badawczy „Massacres committed by the German 707th Wehrmacht Infantry Division in Kletsk and the surrounding area. Historical and political context.” Instytucje-gospodarze German Federal Archives (Bundesarchiv, Berlin) oraz Arolsen Archives (Bad Arolsen). Koordynacja programu Ana Bărbulescu – WPL of EHRI-3 WP06 Coordinating Trans-national Access, The ‘Elie Wiesel’ National Institute for the Study of the Holocaust in Romania (Bukareszt). Adres afiliacji we wniosku University of Economics and Human Sciences in Warsaw (obecnie: Uniwersytet VIZJA), ul. Okopowa 59, 01-043 Warszawa. Profil i cel badań W ramach stypendium dr Bożena Iwanowska prowadziła kwerendy w Bundesarchiv i Arolsen Archives ukierunkowane na rekonstrukcję administracyjno-wojskowych mechanizmów zbrodni na ludności żydowskiej Klecka (Kleck) i okolic w latach 1941–1943. Szczególny nacisk położono na praktyki ewidencyjne, rozkazodawstwo, „judicial mimicry” oraz logistykę przemocy w działaniach 707. Dywizji Piechoty Wehrmachtu i jednostek współdziałających. Związek z monografią habilitacyjną Materiał pozyskany w czasie stypendium zasilił część teoretyczno-analityczną i empiryczną monografii <i>ALWAYS IN FIVES</i> — weryfikując i uszczegóławiając łańcuchy kroków w Mechanism Dossiers (MD) oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI) dotyczące: (1) anomalii rejestracyjno-pieczętkowych, (2) procedur „wyjątkowych” stylizowanych na legalne, (3) eufemizmów administracyjnych używanych w obwieszczeniach i meldunkach.
----	--

	Zakres prac i rezultat — identyfikacja ścieżek obiegu dokumentów (meldunki, sprawozdania, wykazy, korespondencja między szczeblami dowodzenia) dot. działań na obszarze Klecka/Baranowicz; — doprecyzowanie roli pośredników administracyjnych i językowych (LIM) w sterowaniu ruchem ludności i maskowaniu decyzji; — ujęcie porównawcze technik logistycznych (TLMM) i wyłączeniowych (EXP) w mikro-skali powiatowej; — wzmocnienie mapy aktorów używanej w rozdziałach o strukturach okupanta i lokalnych współsprawcach. Znaczenie dla dalszych badań Efekt EHRI stanowi punkt oparcia dla projektu poświęconego 707. DP Wehrmachtu oraz dla rozwijania mechanizmowych porównań na obszarach dawnych wschodnich rubieży II RP. Dzięki temu dorobkowi monografia łączy dowody archiwalne z precyzyjną operacjonalizacją mechanizmów (AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL), wzmacniając wiarygodność wniosków oraz ich transfer do dydaktyki i prewencji. Strona programu / instytucji-gospodarzy (EHRI – Bundesarchiv & Arolsen Archives) oraz profil dr Bożeny Iwanowskiej na stronie EHRI: https://www.ehri-project.eu/bundesarchiv-arolsen-archives-0/?fbclid=IwAR10rZuHTgGQian2ywWe-L2u2m5TKqH6r38Y990sjoVmEx4pz8JwHe6RFas
3.	2024–2025 // OFIR International Leadership Program — Fellow Instytucja: Or Ofir Foundation (program międzynarodowy; format hybrydowy – seminaria stacjonarne + moduły on-line). Cel programu rozwój przywództwa akademickiego i społecznego na styku nauki, edukacji publicznej i dialogu międzykulturowego; kształcenie kompetencji do projektowania wpływu społecznego (impact), budowania koalicji oraz prowadzenia komunikacji publicznej w warunkach kryzysu. Zakres aktywności (wybór) — Leadership labs – praca warsztatowa nad strategiami przywództwa, etyką decyzji, komunikacją międzysektorową, zarządzaniem konfliktem i różnorodnością; — Policy/impact labs – projektowanie i testowanie mini-interwencji (capstone) wdrażanych w macierzystej instytucji; mentoring indywidualny i peer-review w grupie fellows; — Program wyjazdowy – spotkania eksperckie, wizyty studyjne i moduły networkingowe z instytucjami naukowymi, edukacyjnymi i obywatelskimi;

	— Public engagement – krótkie wystąpienia i formaty popularyzujące wyniki badań. Powiązanie z działalnością naukową i dydaktyczną dr Bożeny Iwanowskiej — wykorzystanie narzędzi OFIR do skalowania rezultatów monografii habilitacyjnej (<i>ALWAYS IN FIVES</i>: wskaźniki EWI, standard MD) w pracy dydaktycznej (szkoły letnie/zimowe, kursy metodologiczne) i w działaniach outreach; — wzmocnienie komponentu leadership/impact w projektach UE (VISUAL-EU, ROAD2EU) – projektowanie ścieżek wdrożenia (materiały wizualne, briefy, warsztaty dla studentów i partnerów); — rozwój międzynarodowej sieci współpracy (pomosty do EHRI, Yad Vashem, POLIN, partnerów uczelnianych), co podnosi trwałość rezultatów badawczych i dydaktycznych. Rezultat oczekiwany (capstone) przygotowanie i wdrożenie modułu przywództwa akademickiego dla studentów i młodych badaczy (UEHS) z elementami: komunikacja naukowa, praca z wrażliwym źródłem, projektowanie wpływu społecznego oraz etyka decyzji w instytucjach. Strona programu: https://orofir.com/en/ofir-international-leadership-program-eng/
4.	2023 // RESILIENCE TNA Fellowship — Bar-Ilan University (Ramat Gan, Izrael) Status: stypendium przyznane; realizacja odroczona z uwagi na uwarunkowania geopolityczne (do wykorzystania po ustabilizowaniu sytuacji). Zakres (plan badawczy i narzędziowy) — rozwój modułów metodologicznych do pracy na świadectwach (kalibracja kodów LIM/AJTM/TLMM, doprecyzowanie protokołu adjudkacji, reguły kwalifikatorów niepewności), konsultacje zakresu porównawczego i zaplecza cyfrowego (annotacja, wyszukiwanie semantyczne, wersjonowanie). Instytucja-gospodarz: Bar-Ilan University (Ramat Gan, Izrael). Afiliacja wniosku: University of Economics and Human Sciences in Warsaw (obecnie: Uniwersytet VIZJA). Profil projektu (TNA): moduł psycholingwistyczny – diagnostyka percepcji kodów narracji religijnej w sytuacjach kryzysowych (języki: angielski, niemiecki, polski) jako komponent budowania rezyliencji; transfer wyników do pipeline'u

	pracy na świadectwach (LIM) i do dydaktyki. Planowany związek z monografią i dydaktyką — wzmocnienie LIM (język/mediacja jako mechanizm sprawczy) przez narzędzia psycholingwistyczne i procedury adjudykacyjne; — udoskonalenie workflow replikacji (annotacja → kod → adjudykacja → MD) oraz zestawów ćwiczeń dydaktycznych (warsztat kodowania i pracy ze świadectwem); — przygotowanie template'ów do porównań międzyjęzykowych i międzykulturowych w ramach rozdziałów dot. mediacji językowej oraz w Mechanism Dossiers. Strona programu: https://www.resilience-ri.eu/cfa-tna/
--	--

5.2 Ośrodki i instytucje współpracy (PL / DE / IL / UK)

Rzeczpospolita Polska	1. VIZJA University (Warszawa) — afiliacja podstawowa; 2. Żydowski Instytut Historyczny — kwerendy (reader's room); 3. Muzeum POLIN — szkolenia merytoryczne; 4. Muzeum Azji i Pacyfiku im. Andrzeja Wawrzyniaka – szkolenia merytoryczne; 5. Wspólnota Polska – szkolenia merytoryczne; 6. Ambasada Izraela w Polsce; 7. Żydowska Agencja dla Izraela – warsztaty i szkolenia merytoryczne.
Państwo Izrael	8. Yad Vashem The World Holocaust Remembrance Center — seminaria, warsztaty, szkolenia merytoryczne, udział w konferencjach; 9. Fellowship; Bar-Ilan University — RESILIENCE TNA (moduły metodologiczne i konsultacje); 10. Fellowship at the Gesher Institute of Leadership and Or Ofir Foundation. 11. Biblioteka Narodowa Izraela (<i>hebr.</i> הלאומית הספרייה, <i>HaSifriya haLe'umit</i>; <i>ang.</i> National Library of Israel; lokalizacja: Jerozolima) 12. Dom Bojowników Getta – Muzeum (<i>hebr.</i> הגטאות לוחמי בית, <i>Beit Lohamei Ha-Getaot</i>; <i>ang.</i> Ghetto Fighters' House Museum; lokalizacja: kibuc Lohamei HaGetaot, Galilea Zachodnia). Jednostka towarzysząca: Yad LaYeled – Children's Holocaust Museum
Ukraina	13. Czerkaski Państwowy Uniwersytet Technologiczny (Cherkasy State Technological University) – Katedra Historii i Prawa

	14. Kijowski Narodowy Uniwersytet Lingwistyczny (<i>ukr. Київський національний лінгвістичний університет; ang. Kyiv National Linguistic University — KNLU</i>) 15. Sumyński Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A. S. Makarenki (<i>ukr. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; ang. Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko — SSPU</i>)
Republika Federalna Niemiec	16. Bundesarchiv (Berlin); Arolsen Archives (Bad Arolsen); Zentrale Stelle der Landesjustizverwaltungen in Ludwigsburg; Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes (Berlin) – kwerendy w ramach programu EHRI oraz w ramach NPRH „Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)”
Rumunia	17. The Elie Wiesel National Institute for the Study of the Holocaust in Romania – szkolenia merytoryczne; 18. Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), Bukareszt — <i>National University of Political Studies and Public Administration</i>; mobilności/wyjazdy dydaktyczne w ramach Erasmus+.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	19. King’s College London

Efekt międzyośrodkowy. Wyniki badań były prezentowane i weryfikowane w kilku ośrodkach (Warszawa–Jerozolima–Berlin–Londyn), co przełożyło się na przygotowanie monografii *ALWAYS IN FIVES* (2025) oraz rozwój narzędzi metodologicznych: GMMBR, MD 01–40, Aneks D.

5.3 Mobilności dydaktyczne i akademickie (Erasmus+)

1.	SNSPA, Bucharest (RO) — Erasmus+ Teaching Staff Mobility (15–21.05.2023) Zakres: 8 godzin dydaktycznych (zaproszenie: SNSPA Erasmus Department); wykłady + warsztat. Tematyka: analiza decyzji administracyjnych w reżimach wyjątkowych; mapowanie aktorów i instrumentów; zastosowanie EWI w monitoringu polityk. Rezultat: rozszerzenie pakietu ćwiczeń o wizualne mapy procedur i policy briefs.
2.	CEEMAN – The International Association for Management Development in Dynamic Societies (SI) — Erasmus+ Staff Mobility for Training (14–

	23.06.2022) Zakres: moduł management development (projekty i współpraca uczelnia–otoczenie); elementy szkoleniowe wykorzystane w przygotowaniu szkół letnich/zimowych oraz komponentów leadership w projektach UE (VISUAL-EU, ROAD2EU).
3.	Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), Bucharest (RO) — Erasmus+ Teaching Staff Mobility (09–15.05.2022) Zakres: 8 godzin dydaktycznych w Faculty of Public Administration (potwierdzenie: SNSPA Erasmus Office). Tematyka: administracyjne mechanizmy przemocy i EWI (wskaźniki wczesnego ostrzegania) w ujęciu politologicznym; warsztat kodowania mechanizmów (LIM/AJTM/TLMM). Rezultat: pilotaż ćwiczeń z Mechanism Dossiers; scenariusze zajęć wdrożone w szkołach letnich/zimowych.
4.	University of Debrecen (HU) — Erasmus+ Teaching Staff Mobility (09–13.05.2016) Zakres: 8 godzin zajęć w Faculty of Law / Eötvös Collegium (potwierdzenie: Debrecen University Erasmus Coordinator). Tematyka zajęć: systemy polityczne i metody analizy polityk publicznych (studia przypadków UE, narzędzia oceny wpływu). Rezultat: materiał dydaktyczny transferowany do kursów na macierzystej uczelni (UEHS/WSTiJO) i modułów metodologicznych.

5.4 Konferencje, seminaria, warsztaty (wybór)

1.	Wystąpienie konferencyjne — Uniwersytet Ignatianum w Krakowie (Collegium Ignatianum); wydarzenie: Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Homo politicus et res publica” (z okazji 50. numeru <i>Horyzontów Polityki</i>); panel: II „Prawo i polityka – cz. A”, sala 417; tytuł referatu: <i>Reinvigorating Democratic Legitimacy: Unifying Dialogue and Authority in Modern Political Discourse</i> [Wzmocnienie legitymizacji demokratycznej: łączenie dialogu i autorytetu we współczesnym dyskursie politycznym]; data/miejsce: 20.05.2024, Kraków. Certyfikat — potwierdzenie wygłoszenia referatu („Horyzonty Polityki”); treść: zaświadcza, że dr Bożena Iwanowska wygłosiła wskazany referat podczas Jubileuszowej Konferencji Naukowej „Homo politicus et res publica”; organizatorzy na certyfikacie: Uniwersytet Ignatianum w Krakowie – Instytut Nauk o Polityce i Administracji, redakcja czasopisma naukowego <i>Horyzonty Polityki</i>, Ignacjańskie Forum Społeczne; data/miejsce: 20.05.2024, Kraków; potwierdzenie: podpis redakcyjny na certyfikacie.
2.	Wystąpienie i warsztaty konferencyjne — LIMUD 2024: Limud Warsze 5785; organizatorzy: Limud Warszawa / Limud Polska; Żydowska Agencja dla Izraela w Polsce; Szkoła Podstawowa im. Lauder-Morasha w Warszawie; Ambasada Izraela w Polsce; temat: „Sytuacja polityczna w Izraelu przed i po 7.10.2023”; rola:

	dr Bożena Iwanowska — prowadzenie wystąpienia i warsztatów; termin/miejsce: grudzień 2024, Warszawa.
3.	Wystąpienie konferencyjne — The VIII International Scientific and Practical Conference “National Education in the Strategies of Sociocultural Choice: Theory, Methodology, Practice,” dedicated to the 85th Anniversary of the Communal Higher Education Institution “Lutsk Pedagogical College” of the Volyn Regional Council [VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna „Edukacja narodowa w strategiach wyboru socjokulturowego: teoria, metodologia, praktyka”, poświęcona 85-leciu Komunalnej Uczelni Wyższej „Łucki Kolegium Pedagogiczny” Rady Obwodu Wołyńskiego]; rola: SPEAKER [Prelegentka]; tytuł referatu: “Multidisciplinary Assessment of Crisis Resilience in English and Polish Populations: Linguistic, Philosophical, and Economic Perspectives Using WAR, PANDEMIC / WOJNA, PANDEMIA Stimuli.” [Wielodziejzinowa ocena odporności kryzysowej w populacjach angielskiej i polskiej: perspektywy lingwistyczna, filozoficzna i ekonomiczna z wykorzystaniem bodźców WAR, PANDEMIC / WOJNA, PANDEMIA.] (with Dr Yan Kapranov) [z dr Yanem Kapranovem]; data/miejsce: 19 December 2024, Lutsk (Ukraine) / online [19 grudnia 2024 r., Łuck (Ukraine) / online].
4.	Wystąpienie konferencyjne — IX International Scientific and Practical Online Conference “Problems of Linguistic Semantics” (Rivne State University of the Humanities) [IX Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna online „Problemy semantyki językowej” (Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny)]; rola: SPEAKER [Prelegentka]; tytuł referatu: “Understanding Public Resistance to EU Political Strategies: The Role of Digital Science in Polish Education and Research” [Zrozumienie społecznego oporu wobec strategii politycznych UE: rola nauk cyfrowych w polskiej edukacji i badaniach]; data/miejsce: 16 December 2024, online (held/announced: 15 November 2024) [16 grudnia 2024 r., online (wydarzenie ogłoszone/organizowane: 15 listopada 2024 r.)].
5.	Wystąpienie konferencyjne — VII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (with international participation) “Cultural And Historical Heritage Of Ukraine: Research Prospects And Preservation Traditions,” held at Cherkasy State Technological University (Cherkasy, Ukraine) [VII Ogólnoukraińska Konferencja Naukowo-Praktyczna (z udziałem międzynarodowym) „Dziedzictwo kulturowo-historyczne Ukrainy: perspektywy badań i tradycje ochrony”, zorganizowana w Cherkaskim Państwowym Uniwersytecie Technologicznym (Czerkasy, Ukraina)]; rola: OPENING REMARKS [Wystąpienie otwierające / Słowa wstępne]; data/miejsce: 31 October 2024, Cherkasy (Ukraine) [31 października 2024 r., Czerkasy (Ukraine)].
6.	Wystąpienie konferencyjne — The Jewish Agency for Israel (JAFI Warsaw) – conference at the JAFI office [Agencja Żydowska dla Izraela (JAFI Warszawa) – konferencja w biurze JAFI]; rola: SPEAKER [Prelegentka]; data/miejsce: 06 October 2024, Warsaw [06 października 2024 r., Warszawa].
7.	Wystąpienie konferencyjne — All-Ukrainian Student Scientific and Practical

- Conference “New Trends in Translation Studies, Philology, and Linguistics in the Context of Globalization Processes,” held at Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University [Ogólnoukraińska Studencka Konferencja Naukowo-Praktyczna „Nowe tendencje w translatoryce, filologii i językoznawstwie w kontekście procesów globalizacji”, zorganizowana na Narodowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Wołodymyra Hnatiuka w Tarnopolu]; rola: KEYNOTE SPEAKER [Prelegentka plenarna]; tytuł referatu: “Corpus Verification of Combinatorial Models in Biblical Texts: Concordance Equivalents Compiling” [Korpusowa weryfikacja modeli kombinatorycznych w tekstach biblijnych: opracowanie ekwiwalentów konkordancyjnych] (prepared with Dr Yan Kapranov) [przygotowany z dr Yanem Kapranovem]; data/miejsce: 16 October 2023, Ternopil (Ukraine) [16 października 2023 r., Tarnopol (Ukraina)].
-
8. Wystąpienie konferencyjne — IX International Scientific and Practical Online Conference “Problems of Linguistic Semantics” [IX Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna online „Problemy semantyki językowej”]; rola: SPEAKER [Prelegentka]; tytuł referatu: “Understanding Public Resistance to EU Political Strategies: The Role of Digital Science in Polish Education and Research” [Zrozumienie społecznego oporu wobec strategii politycznych UE: rola nauk cyfrowych w polskiej edukacji i badaniach]; data/miejsce: 16 November 2024, online [16 listopada 2024 r., online].
-
9. Wystąpienie warsztatowe — EHRI & CLARIN Workshop – King’s College London [Warsztat EHRI & CLARIN – King’s College London]; rola: PRESENTER [Referentka]; tytuł/zakres: “Pipeline for Treating Survivor Testimonies as Research Data: from ASR (Whisper for Oral History) through Semantic Search, Span Categorization, and Text Summarization, to NER (Lancaster), Annotated Corpus (Oxford), and QA/Semantic Retrieval Frameworks (UWB, USHMM/Smithsonian)” [„Pipeline pracy na świadectwach jako danych badawczych: od ASR (Whisper do historii mówionej), przez wyszukiwanie semantyczne, kategoryzację odcinków i streszczanie, po NER (Lancaster), ‘annotated corpus’ (Oxford) oraz ramy pytań i wyszukiwania semantycznego (UWB, USHMM/Smithsonian)”; data/miejsce: 15–17 May 2023, London [15–17 V 2023, Londyn]; outcomes/rezultaty: “Findings integrated into Chapter 4 (empirics) and methodological annexes (codebook/adjudication), and into versioning/replication practices for MD 01–40.” [„Wnioski przeniesione do rozdz. 4 (empiria) i aneksów metod (codebook/adjudykacja) oraz do praktyk wersjonowania i replikacji w MD 01–40.”].
-
10. Wystąpienie warsztatowe — MuRem Workshop – Resistance, Memory Politics and the Presence of War [Warsztat MuRem – Oporu, polityka pamięci i obecność wojny]; organizatorzy: MINOR (Berlin), MuRem network; partners: POLIN Museum / Jewish Historical Institute (ŻIH) [partnerzy: Muzeum POLIN / Żydowski Instytut Historyczny]; finansowanie: EU CERV; rola: PRESENTER [Prelegentka]; tytuł/zakres: “Genocide: Yesterday, Today, Tomorrow” (with Dr Yan Kapranov) [„Genocide: Yesterday, Today, Tomorrow” (z dr Yanem Kapranovem)]; udział

- w sesjach nt. integracji źródeł i wyzwań archiwistyki cyfrowej [integration of sources; digital archiving challenges]; data/miejsce: 10–12 May 2023, Warsaw [10–12 V 2023, Warszawa]; rezultat: teaching materials (multi-perspective maps, narrative-analysis exercises) and extended collaboration network (MuRem/MINOR–POLIN–ŻIH) [materiały dydaktyczne (mapy multiperspektywiczne, ćwiczenia z analizy narracji) oraz rozszerzenie sieci współpracy (MuRem/Minor–POLIN–ŻIH)].
-
11. Wystąpienie konferencyjne — Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu (konferencja hybrydowa), Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH/UEHS); rola: Prowadząca; tytuł wystąpienia: „Auschwitz nie spadło z nieba”; data/godz./miejsce: 27.01.2023, 11:00–13:00, Warszawa / online; program (wybrane punkty): kompetencje międzykulturowe dzieci i młodzieży; sztuka jako narzędzie dokumentacji Zagłady (na przykładzie obrazów Feliksa Nussbauma); jak uczyć o Holokauście — dobre praktyki i materiały seminaryjne z Instytutu Yad Vashem.
-
12. Seminarium metodologiczne — EHRI Methodological Seminar “The Study of the Holocaust in Romania: Current State and Trends” [Seminarium metodologiczne EHRI „Badania nad Zagładą w Rumunii: stan obecny i kierunki rozwoju”]; rola: PARTICIPANT [Uczestniczka]; organizatorzy: The ‘Elie Wiesel’ National Institute for the Study of the Holocaust in Romania; United States Holocaust Memorial Museum [Rumuński Narodowy Instytut Badań nad Holokaustem im. Eliego Wiesela; Amerykańskie Muzeum Holokaustu], w ramach EHRI (Horizon 2020); program (wybrane elementy): specyfika Zagłady w Rumunii (prawo → deportacje → eksterminacja); zasoby archiwalne USHMM oraz EHRI Portal/Linked Open Data (NIOD); panel pracy z bazami (katalogowanie, *finding aids*); rozmowa ze świadkiem Transnistrii; wizyta w Holocaust Memorial w Bukareszcie; zajęcia w Archiwum Dyplomatycznym MSZ; data/miejsce: 2–4 November 2022, Bucharest [2–4 XI 2022, Bukareszt]; efekt: rozbudowanie własnego *pipeline’u* pracy na źródłach (łączenie poziomu mikro–mezo–makro), wzmocnienie komponentu access & interoperability (EHRI Portal) oraz kalibracja modułów dydaktycznych (wizualne mapy procedur, checklisty dostępu do archiwów).
-
13. Wystąpienie warsztatowe — Yad Vashem / EHRI–EVZ International Workshop — Challenges in Presenting Holocaust Resources in the Digital Age (Jerusalem) [Międzynarodowy warsztat Yad Vashem / EHRI–EVZ – Wyzwania prezentacji zasobów dotyczących Holokaustu w erze cyfrowej (Jerozolima)]; rola: PRESENTER [Prelegentka]; tytuł i panel: “Digital Geo-Mapping of Holocaust Processes in Europe,” panel “New Initiatives in Presenting Holocaust-related Digital Archival Content” [„Cyfrowe geomapowanie procesów Zagłady w Europie”, panel „Nowe inicjatywy prezentacji cyfrowych treści archiwalnych o Holokauście”]; moderacja sekcji: Emmanuelle Moscovitz (YV); zakres warsztatu: integracja baz (Arolsen, Bundesarchiv), projekty semantyczne i narzędzia cyfrowego udostępniania (YV Digital Department); bloki: “New Databases, Integrating Databases and Tools for

	Digital Accessibility” (Arolsen, Bundesarchiv, YV IT) oraz “New Approaches to Online Holocaust Survivor Testimonies” / “Ethical Boundaries...” [granice etyczne innowacji w prezentacji treści archiwalnych]; data/miejsce: 22–24 November 2022, Jerusalem [22–24 XI 2022, Jerozolima]; rezultaty: opracowanie wizualnych map procedur i policy briefs do modułów dydaktycznych; wkład do rozdz. 4.1 monografii (etyka danych, anonimizacja, granice zastosowań VR/AR w dydaktyce).
14.	Wystąpienie konferencyjne — Conference: Operation “Reinhardt” and the Destruction of Polish Jews (Muzeum POLIN, Warszawa); panel: Panel 10: Microhistories (przewodniczący: Omer Bartov); rola: Prelegentka (wspólnie z dr Peterem Lawsonem); tytuł referatu: “Massacres of Jews in seven small villages near Kleck/Kletsk, in German-occupied Poland during the years 1941–1942” [Zagłada Żydów w siedmiu wioskach koło Klecka w okupowanej Polsce w latach 1941–1942]; języki: angielski/polski (tłumaczenie symultaniczne); data/miejsce: 27–29.11.2022, Warszawa; rezultat dydaktyczny: zestaw map przypadków (case maps) i mini-MD do kursów <i>Introduction to the Holocaust and Major Genocides</i> oraz <i>War & Politics</i> .
15.	POLIN – cykle szkoleniowe (Warszawa, 2022–2024) — dydaktyka o Zagładzie, praca na źródłach, standardy etyczne i filologiczne (pełne cytowanie, „kotwice” tekstowe, ujednolicone metadane opisowe). Rezultat: doprecyzowanie praktyk w LIM (przekład/mediacja) i w AJTM (judicial mimicry) w dydaktyce i w rozdz. 2 monografii habilitacyjnej.
16.	Certyfikat uczestnictwa — Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie & Uniwersytet Szczeciński, konferencja „Translation Landscapes VT”; rola: udział czynny, współautorski referat z dr Bolesławem Cieślkiem: „Biała Ruś czy Białoruś – niemieckie problemy z nazwą pewnego państwa”; data/miejsce: 13–15.10.2022, Kraków; potwierdzenie: certyfikat podpisany przez dr. hab. Artura D. Kubackiego, prof. UP.
17.	Certyfikat uczestnictwa — Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo euroatlantyckie i polityka Federacji Rosyjskiej”; rola: udział czynny, referat: „Rosyjska strategia bezpieczeństwa jako filar legitymizacji Władimira Putina”; tryb: online; data: 19–21.05.2021; potwierdzenie: certyfikat / pismo podpisane przez Przewodniczącego Komitetu Naukowego, dr. hab. Mirosława Banasika, prof. UJK.
18.	Współorganizacja konferencji — International scientific conference „Rights and freedoms of people: problems of realization, providing and protection”; rola: Organising Committee (Współorganizator); data/miejsce: 5–6.06.2014, Praga; organizatorzy: Vědecko vydavatelské centrum „Sociosféra-CZ”, Faculty of Business Administration – University of Economics in Prague, Penza State Technological University, Penza State University; publikacja materiałów: Praga: Vědecko vydavatelské centrum „Sociosféra-CZ”, 2014, 108 s., ISBN 978-80-87966-38-9.

Udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych przed uzyskaniem stopnia doktora

19.	Współorganizacja konferencji — Międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna „Aktualne problemy współczesnych fenomenów społeczno-politycznych: aspekty teoretyczno-metodologiczne i aplikacyjne”; rola: Współorganizator; członkini redakcji tomu materiałów konferencyjnych; data/miejsce: 13–14.03.2013, Praga; organizatorzy: Centrum naukowo-wydawnicze „Sociosféra”, Uniwersytet Rosyjsko-Armeński (Słowiański), Academia Rerum Civilium – Wyższa Szkoła Nauk Politycznych i Społecznych; publikacja materiałów: Praga: Vědecko vydavatelské centrum „Sociosféra-CZ”, 2013; ISBN 978-80-87786-18-5.
20.	Wystąpienie konferencyjne — Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu & Akademia Ignatianum w Krakowie; wydarzenie: Międzynarodowa Konferencja „Ludzie z Kresów w dziejach Kresów i Polski”; rola: udział czynny; tytuł referatu: „Rola stowarzyszenia ‘Rodzina Wojskowa’ w życiu społecznym Kresów Wschodnich w latach 1927–1937 (na przykładzie pow. baranowickiego na Nowogródczyźnie)”; data/miejsce: 25.11.2011, Przemyśl; komitety: patronat — PWSW w Przemyślu, Akademia Ignatianum; komitet naukowy m.in. prof. dr hab. Andrzej Chwalba, prof. dr hab. Irena Popiołek-Rodzińska; potwierdzenie: program konferencji (sesja „Ziemie północno-wschodnie II RP”).
21.	Wystąpienie konferencyjne — Uniwersytet Szczeciński; wydarzenie: Międzynarodowa Konferencja „Europejski wymiar duszpasterstwa polonijnego”; rola: udział czynny; tytuł referatu: „Kościół katolicki na Białorusi” (Sesja IV: „Duszpasterstwo Polaków na Białorusi – dzisiaj i jutro”); data/miejsce: 5–7.04.2005, Szczecin; organizatorzy: Wydział Teologiczny US, Ośrodek Studiów i Badań Polonijnych, Instytut Socjologii i Psychologii, Europejska Unia Wspólnot Polonijnych; potwierdzenie: program konferencji (zaproszenie imienne).
22.	Nagroda — III nagroda w konkursie „Jestem Polakiem”; organizatorzy: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego, Światowa Rada Badań nad Polonią, Oddział Pomorski „Wspólnota Polska”; laureatka: Bożena Iwanowska; uzasadnienie (jury): szczególne walory poznawcze i osobisty wymiar wypowiedzi o losach i dylematach Polaków zza wschodniej granicy RP; data/miejsce: 2004, Gdańsk; potwierdzenie: dr Małgorzata Stopikowska, Przewodnicząca Jury.

6. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę /Załącznik 5 w formie elektronicznej/

6.1 Dydaktyka (BA/MA oraz moduły specjalistyczne)

Zakres kursów i seminariów (BA/MA):

- **Politologia i administracja:** Political Systems, Contemporary Political Thought, Political Marketing.
- **Prawo publiczne:** Introduction to Law, Constitutional Law and the Political System of the Republic of Poland (z elementami rule of law oraz „prawo w działaniu” – case-based learning).

- **Studia nad ludobójstwem:** Introduction to the Holocaust and Major Genocides of the 20–21st Centuries (kurs interdyscyplinarny, integrujący źródła świadkowskie, dokumenty administracyjne i zdjęcia lotnicze/mapy przestrzenne).

Innowacje dydaktyczne wdrożone przez dr Bożenę Iwanowską

- Pipeline „od narracji do dowodu” – praca ze świadectwem w czterech krokach: anotacja → kodowanie (LIM/AJTM/TLMM/EXP/COL) → adjudykacja → Mechanism Dossier (MD); studenci uczą się przejścia od opowieści do dowodu proceduralnego.
- Wskaźniki wczesnego ostrzegania (EWI) w dydaktyce – ćwiczenia na sygnałach: anomalie rejestracyjno-pieczątkowe, procedury „wyjątkowe” stylizowane na legalne, eufemizmy administracyjne.
- „Visual mapping” procesów decyzyjnych UE – mapy ról i kompetencji, ścieżki legislacyjne, diagramy przepływu decyzji oraz mapy interesariuszy (wspólne standardy wizualne dla kursów politycznych i prawnych).
- Laboratoria translacyjne (LIM) – warsztaty z mediacji językowej: jak tytuł dokumentu, dobór rejestru/terminu, parafraza tłumacza i signage wpływają na zachowania zbiorowe oraz wynik działania administracji.

Moduły i godziny dydaktyczne w projektach UE (transfer metod z monografii)

- VISUAL-EU – moduł „EU Governance & Decision-Making Processes (visual mapping)” – 112 godz.; rezultat: portfolio wizualne (mapy instytucji i procedur, explainer charts, policy briefs).
- ESPERIDTA – sekcja politologia i stosunki międzynarodowe – ok. 90 godz.; rezultat: ćwiczenia MD/EWI i ćwiczenia z anotacji/kodowania.
- ROAD2EU – moduły „Digital Social Inclusion & EU Citizenship” oraz „Digital Health & Well-being in the EU” – zajęcia połączone z warsztatami mapowania interesariuszy i raportami wdrożeniowymi.

Opieka dydaktyczna i mentoring

- Promocja i opieka nad projektami studenckimi (case-mapping, mini-MD, briefy polityczne, mini-kwerendy archiwalne).
- Rekomendacje i sieciowanie (łącznik do instytucji: ŻIH, POLIN, Yad Vashem, partnerzy EHRI oraz uczelnie partnerskie w Erasmus+).
- Szkoły letnie/zimowe – współautor programów i prowadząca bloki metodologiczne (kodowanie jakościowe, adjudykacja, praca na dokumentach administracyjnych; w projektach ESPERIDTA/ROAD2EU także komponenty „leadership/impact”).

6.2 Organizacja nauki i wydarzeń (wybór)

Wydarzenia międzynarodowe i krajowe

- European Day of the Righteous Among the Nations (UEHS/VIZJA, 2022) – współorganizacja; program łączący edukację o ratowaniu z refleksją o infrastrukturze moralnej instytucji.
- Międzynarodowe seminaria z prawa konstytucyjnego i systemów politycznych (2024) – współorganizacja i prowadzenie paneli o „prawie jako formie przemocy administracyjnej” (judicial mimicry, *manufacturing legality*).
- Konferencje translatoryczne (WSTiJO, 2015–2016) i współorganizacja Translator Days (Uniwersytet Wrocławski, 2016–2019) – most między lingwistyką stosowaną a badaniami nad przemocą instytucjonalną (LIM).
- Warsztaty metodyczne (ciągłe): *Mechanism Dossier in Practice* – szkolenia dla studentów i kadry (annotacja, kodowanie, adjudkacja, dobór kotwic-cytatów, standard metadanych).

Komitet redakcyjny i rozwój czasopism (impact i upowszechnianie)

Redaktor naczelna: <i>AI, Law, Politics</i> (Uniwersytet VIZJA, Warszawa) — https://alp-journal.com/index.php/journal	Dziedzina/Dyscypliny: nauki społeczne (nauki o polityce i administracji, prawo, nauki o bezpieczeństwie, nauki o mediach i komunikacji); nauki humanistyczne (etyka, filozofia techniki). Profil: relacje człowiek-SI w prawie i systemach politycznych (govtech/regtech, compliance, etyka SI, bezpieczeństwo publiczne). Obowiązki: kształtowanie polityki wydawniczej; standardy etyczne (COPE); wytyczne metodologiczne (przejrzystość danych, replikowalność); dobór rady i recenzentów; nadzór nad procesem (desk-review → d[]j[]; rozwój widoczności (indeksowanie).
Redaktor naczelna: <i>Dialogica: Journal of Human and AI Language Interaction</i> (Uniwersytet VIZJA, Warszawa) — https://dialogica-journal.com/index.php/journal /Załącznik 2_pkt 3_1/	Dziedzina/Dyscypliny: nauki humanistyczne (językoznawstwo, lingwistyka stosowana); nauki społeczne (nauki o komunikacji społecznej i mediach, kognitywistyka społeczna/HCI w ujęciu społecznym). Profil: interakcje językowe człowiek-SI (lingwistyka stosowana i obliczeniowa, HCI, pragmatyka, dydaktyka języka). Obowiązki: polityka otwartości danych; standardy anotacji korpusowych; procedury dot. nadużyć generatywnej SI (deklaracje autorów); rozwój działów tematycznych (LLM w edukacji,

	ewaluacja/benchmarki).
Zastępca redaktora naczelnego: <i>Acta Humanitatis</i> (Uniwersytet VIZJA, Warszawa) — https://www.actahumanitatis.com/index.php/journal	Dziedzina/Dyscypliny: nauki humanistyczne (literaturoznawstwo, językoznawstwo, filozofia); nauki społeczne (prawo, nauki o polityce i administracji, nauki o komunikacji). Obowiązki: współprowadzenie procesów redakcyjnych (desk-review, dobór recenzentów, decyzje merytoryczne); rozwój profilu (prawo–polityka–język); nadzór nad zgodnością etyczną i techniczną (struktura artykułu, przypisy, bibliografia, oświadczenia); inicjowanie numerów tematycznych.
Redaktor działu (Section Editor): <i>Public Governance, Regulation and Law (PGRL)</i> — ARMG Publishing, Niemcy — https://armgpublishing.com/journals/pgrl/editorial-board/	Dziedzina/Dyscypliny: nauki społeczne (nauki o polityce i administracji, prawo, ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości). Sekcja: governance publiczny, regulacja i prawo (prawo administracyjne, polityki publiczne, ocena skutków regulacji). Obowiązki: zarządzanie pipeline’em sekcji; wytyczne metodologiczne (transparentność, rzetelność źródeł); dbałość o jakość i terminowość recenzji; rekomendacje dot. cytowalności i widoczności (DOI, ORCID, Crossref).

Efekt (impact i upowszechnianie)

- ujednolicenie standardów etycznych i metodologicznych (przejrzystość danych, replikowalność, checklisty dla autorów i recenzentów),
- rozwój międzynarodowych rad naukowych i sieci recenzentekich (politologia, prawo, lingwistyka, HCI),
- zwiększenie widoczności wyników badań (platformy OJS, DOI, ORCID, polityki open access),
- transfer narzędzi z monografii (*MD/EWI*, standardy metadanych i cytowania) do praktyki redakcyjnej – jako wymogi transparentności i możliwości replikacji.

Koordinacja projektów i dydaktyki w UE (państwo – administracja – polityki publiczne)

ESPERIDTA	Kierownik sekcji Political Science / International Relations [PS/IR] Odpowiedzialność (państwo/administracja): nadzór nad częścią politologiczną [governance, public administration, public policy];
------------------	---

	standardy metod analizy decyzji i procedur. Zakres: projektowanie i nadzór nad rezultatami [deliverables] w części PS/IR; przygotowanie i prowadzenie szkół letnich/zimowych (program, rekrutacja, harmonogram, dokumentacja); webinary metodologiczne ([annotation], kodowanie LIM/AJTM/TLMM, [adjudication], standard metadanych [metadata standard]). Rezultaty: spójne pakiety dydaktyczne dla BA/MA (sylabusy, zestawy ćwiczeń MD/EWI [Mechanism Dossiers / Early Warning Indicators], checklisty jakości [quality checklists]) wdrożone w modułach politologicznych i administracyjnych. 101172710 – European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach (ESPERIDTA) Call/Action: ERASMUS-JMO-2024-MODULE (ERASMUS Lump Sum Grants) Duration: 2024–2027 Budget: €35,000 Website: https://www.esperidta.com Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61565225099463 LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/vizja-esperidta-project-272624336/
ROAD2EU	Moduły dydaktyczne + inkluzja cyfrowa i zdrowie publiczne [digital inclusion & public health] Odpowiedzialność (państwo/administracja): treści o obywatelstwie UE [EU citizenship], usługach publicznych [public services] i politykach zdrowotnych [health policies] — projektowanie polityk [policy design] i ocena wpływu [impact assessment]. Zakres: kursy Digital Social Inclusion & EU Citizenship oraz Digital Health & Well-being in the EU; integracja narzędzi wizualizacji procesów (mapy interesariuszy [stakeholder maps], ścieżki usług publicznych [service pathways]), elementy impact assessment (mini policy briefs). Rezultaty: kompletny zestaw materiałów kursowych (rubryki ocen [rubrics], formaty raportów wdrożeniowych [implementation report templates]) włączony do szkół letnich/zimowych i ścieżek PS/IR. 101235886 – Roadmap for Integrating EU Policies and Strategies on Economic, Social, and Territorial Synergy in Polish Higher Education through Digital European Studies (ROAD2EU)

	Call/Action: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Duration: 2025–2028 Budget: €35,000 Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61580598316050 LinkedIn: https://www.linkedin.com/groups/15043022/
VISUAL-EU	Koordinacja modułu wizualnego mapowania instytucji i procedur UE [institutional & process mapping] Odpowiedzialność (państwo/administracja): standaryzacja prezentacji architektury instytucjonalnej UE [EU institutional architecture] i ścieżek decyzyjnych [decision-making pathways] dla studentów PS/IR i administracji. Zakres: standaryzacja grafiki informacyjnej (mapy ról i kompetencji [roles & competences maps], ścieżki legislacyjne [legislative pathways], diagramy decyzji [decision diagrams]); przygotowanie rubryk oceny [assessment rubrics] i narzędzi ewaluacji efektów uczenia [learning outcomes evaluation tools]; wsparcie zespołów studenckich przy explainer charts i policy visuals. Rezultaty: repozytorium wzorców wizualnych oraz guidelines do komunikacji procesów decyzyjnych UE [EU decision-making communication], używane w modułach PS/IR i działaniach upowszechniających [dissemination]. 101235890 – Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness of European Policies, Values, and Initiatives at Polish HEIs (VISUAL-EU) Call/Action: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Duration: 2025–2028 Budget: €35,000 Facebook: https://www.facebook.com/profile.php?id=61581640764919 LinkedIn: https://www.linkedin.com/groups/15407006/

6.3 Popularyzacja wiedzy i współpraca z otoczeniem

Edukacja publiczna i muzea

1. **Muzeum Azji i Pacyfiku (Warszawa)** – konsultacje programów wydarzeń oraz wsparcie merytoryczne przy działaniach edukacyjnych dot. komunikacji międzykulturowej i pamięci kulturowej.
2. **Yad Vashem – The World Holocaust Remembrance Center** [Yad Vashem – Światowe Centrum Pamięci Holokaustu] / **European Holocaust Research Infrastructure (EHRI)** [Europejska Infrastruktura Badań nad Holokaustem] —

seminaria i warsztaty: prezentacje i sesje praktyczne (dostęp cyfrowy do zbiorów, integracja baz, praca na świadectwach online); translacja wyników na materiały dydaktyczne i scenariusze zajęć.

3. **Centrum Kultury Jidysz (Warszawa)** – uczestnictwo i współprowadzenie cykli wykładów Żydowskiego Uniwersytetu Otwartego (75 h/semestr); współtworzenie treści o etyce pracy na świadectwach i języku przemocy.
4. **Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie (UNIC Warsaw)** – stała współpraca przy wizytach studyjnych i projektach dydaktycznych dla studentów (BA/MA, stosunki międzynarodowe): edukacja o ONZ, dyplomacja publiczna, multilateralizm.
5. **Związek Postępowych Gmin Żydowskich (Beit Polska)** – współorganizacja szkoleń, warsztatów i spotkań (edukacja o Holokauście, przeciwdziałanie antysemityzmowi, tożsamość diaspory); rekomendacja instytucjonalna za wieloletnie zaangażowanie.
6. **Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN** – udział i koordynacja komponentów edukacyjnych akcji „Żonkile” (rocznice powstania w getcie warszawskim); wykłady, warsztaty, wolontariat, praca ze studentami międzynarodowymi.
7. **Yorghas Foundation** – Honorowy Ambasador; wsparcie inicjatyw rozwojowych i edukacyjnych, działania na styku edukacji międzykulturowej i inkluzji społecznej.
8. **Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (ODN)** – cykle szkoleń dla nauczycieli (bezpieczeństwo IT, metody aktywizujące, sketchnoting, edukacja po pandemii); wdrażanie standardów pracy na źródłach i etyki translacji.
9. **Dom Bojowników Getta – Muzeum (Beit Lohamel Ha-Getaot) / Yad LaYeled (Izrael)** – współpraca programowa; warsztaty kuratorskie i konsultacje pedagogiczne nt. pracy na świadectwach i narracjach dziecięcych.
10. **Biblioteka Narodowa Izraela (Jeruzalem)** – szkolenia z wyszukiwania i krytyki źródeł w zbiorach cyfrowych; standaryzacja metadanych i dobre praktyki cytowania; prezentacje dla edukatorów i studentów.
11. **Żydowski Instytut Historyczny (Warszawa)** – seminaria metodologiczne i warsztaty źródłowe (praca na zespole 301); wsparcie programów edukacyjnych dla studentów międzynarodowych.
12. **Agencja Żydowska dla Izraela (JAFI, Warszawa)** – wykłady i panele eksperckie; konsultacje merytoryczne dot. edukacji o Izraelu i diaspory.
13. **LIMUD Warszawa / Limud Polska** – prowadzenie wystąpień i warsztatów; współtworzenie ścieżek programowych (kompetencje międzykulturowe, edukacja o Zagładzie).
14. **Szkoła Podstawowa im. Lauder–Morasha (Warszawa)** – zajęcia gościnne i szkolenia dla nauczycieli (kompetencje międzykulturowe, praca na świadectwach, etyka źródłowa) oraz konferencje LIMUD 2024, LIMUD 2025.

Krajowe granty naukowe i projekty badawcze (Polska)

Rola	Grant / projekt (program, nr; gospodarz)	Lata / kluczowe zadania – status
Kierownik	<i>Polityka okupacyjna III Rzeszy</i>	2024–2029 kierowanie 8-os.

projektu naukowo-badawczego	<i>Niemieckiej na ziemiach polskich, 1939–1945</i> (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki / Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH/F/SN/0079/2024/13; afiliacja – Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie, obecnie Uniwersytet VIZJA) Budżet: ≈ 3 000 000 PLN.	zespołem; infrastruktura badawcza i program publikacyjny; standaryzacja metadanych i kwerendy do <i>ALWAYS IN FIVES</i> / w realizacji /
------------------------------------	---	---

Międzynarodowe – finansowane przez instytucje zagraniczne; realizowane w Polsce i/lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

Rola	Stypendium / projekt (program; gospodarz)	Lata / kluczowe zadania – status
Kierownik projektu / Non-Residential Fellow	USC Shoah Foundation Non-Residential Fellowship – projekt: <i>Bureaucracy as Instrument: Administrative and Judicial Terror in Survivor Testimonies from Nazi German-Occupied Poland (1939–1945)</i> (USC Shoah Foundation, University of Southern California, Los Angeles – tryb zdalny; Visual History Archive, IWitness)	2025–2026 / analiza ok. 120–180 wideorelacji z Visual History Archive (okupowana Polska; mechanizmy <i>administrative and judicial terror</i>); testowanie i doprecyzowanie typologii AJTM/LIM/TLMM/EXP/COL; opracowanie codebooku, „crosswalku” VHA–JHI oraz modułu dydaktycznego na platformie IWitness / przyznane / w realizacji wg harmonogramu
Kierownik projektu / International Research Fellow	EHRI Conny Kristel Research Fellowship – projekt: <i>Massacres committed by the German 707th Wehrmacht Infantry Division in Kletsk...</i> (EHRI; Bundesarchiv Berlin, Arolsen Archives Bad Arolsen.	2023 (oddziaływanie 2023–2025) /kwerendy Kleck/Baranowicze; rekonstrukcja mechanizmów 707. DP (ewidencja, rozkazodawstwo, <i>judicial mimicry</i> , logistyka); wzmocnienie MD i EWI w <i>ALWAYS IN FIVES</i> / zrealizowane
Kierownik projektu / International Research Fellow	Yad Vashem – International Research Fellowship (Yad Vashem, Jerusalem) – projekt:	2025–2026 (2 mies. w terminie X 2025–I 2026) / badania nad 707. DP i Kleckiem; integracja świadectw i dokumentów

	<i>Uncovering the Atrocities of the 707th Wehrmacht Infantry Division: Massacres in Kletsk and Surrounding Areas and Their Political and Historical Context.</i>	wojskowych; doprecyzowanie MD/EWI / przyznane / w realizacji wg harmonogramu
Kierownik projektu / International Research Fellow	RESILIENCE TNA Fellowship (Bar-Ilan University, Ramat Gan) – project: <i>Biblical Religious Narrative Codes Impact on Resilient Behaviors in Crises: Psycholinguistic Diagnostics of English, German, and Polish Native Speakers.</i>	2023 / rozwój modułów metodologicznych (LIM/AJTM/TLMM, protokół adjudycji, workflow annotacji/semantic search); konsultacje porównawcze/cyfrowe / przyznane / odroczone (wojna, uwarunkowania geopolityczne).

Międzynarodowe – finansowane przez instytucje zagraniczne; realizowane w Polsce

Rola	Projekt (program, nr; gospodarz)	Lata / kluczowe zadania – status
Członek zespołu, kierownik modułu Politologia i Stosunki Międzynarodowe (Section Lead PS/IR)	ESPERIDTA – <i>European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach</i> (ERASMUS-JMO, 101172710; UEHS/VIZJA)	2024–2027/ kierowanie sekcją politologia/IR; dokumentacja; ok. 90 h zajęć; organizacja szkół letnich/zimowych i warsztatów; koordynacja deliverables · w realizacji
Członek zespołu, kierownik modułu Politologia i Stosunki Międzynarodowe (Section Lead PS/IR)	ROAD2EU – <i>Roadmap for Integrating EU Policies... through Digital European Studies</i> (ERASMUS-JMO, 101235886; UEHS/VIZJA)	2025–2028 · dokumentacja; moduły: Digital Social Inclusion & EU Citizenship, Digital Health & Well-being in the EU; organizacja szkół letnich/zimowych (program, rekrutacja, harmonogram, ewaluacja) / w realizacji
Członek zespołu, kierownik modułu Politologia i Stosunki Międzynarodowe (Section Lead PS/IR)	VISUAL-EU – <i>Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness...</i> (ERASMUS-JMO, 101235890; UEHS/VIZJA)	2025–2028 / moduł EU Governance & Decision-Making (visual mapping) – 112 h; mapy ról/kompetencji, ścieżki legislacyjne,

		diagramy decyzyj, policy briefs · w realizacji
--	--	--

7. Inne informacje istotne dla kariery zawodowej /Załącznik 6 w formie elektronicznej/

7.1 Członkostwa i afiliacje środowiskowe (wybór)

- Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich [Polish Association for Jewish Studies] (członek)
- TEPIS – Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych
- British Alumni Society
- Żydowskie Centrum Kulturalne [JCC], Warszawa
- Gmina żydowska BEIT Polska, oddział w Warszawie

7.2 Inne stypendia, programy fellows i wyróżnienia (międzynarodowe)

- OFIR International Leadership Program – Fellow (Or Ofir Foundation) – 2024–2025
- Semper Polonia – stypendium dla uzdolnionych Polaków z Polonii z zagranicy (2001-2005)

7.3 Aktywność popularyzatorska i sieciowanie

- **Szkoły letnie i zimowe (ESPERIDTA, ROAD2EU, VISUAL-EU).** Projektowanie i prowadzenie bloków metodologicznych: anotacja świadectw, kodowanie LIM/AJTM/TLMM, adjudykacja, a także mapowanie procesów decyzyjnych UE (wizualizacje: ścieżki legislacyjne, role i kompetencje, „wąskie gardła” procesu).
- **Współpraca z instytucjami pamięci i archiwami.** Regularne warsztaty, seminaria i konsultacje merytoryczne z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Yad Vashem the World Holocaust Remembrance Center, European Holocaust Research Infrastructure (EHRI), Ghetto Fighters’ House (Beit Lohamei Ha-Geta’ot) oraz organizacjami wspierającymi edukację i pamięć (m.in. BEIT Polska, The Jewish Agency for Israel – JAFI). Zakres: standardy pracy na źródłach, etyka translacji, integracja baz i dostęp cyfrowy.
- **Mentoring i opieka nad projektami studenckimi (PL/DE/IL/UK/HU/RO).** Prowadzenie zespołów nad mini-MD, policy briefs i case-mappingiem; wsparcie w dokumentacji badawczej, przygotowaniu wystąpień, a także łączenie ze środowiskami naukowymi i instytucjami pamięci w Polsce i za granicą (rekomendacje, kontakty, ścieżki stażowe).

7.4 ORCID i kontakt

ORCID: 0000-0003-1331-2866

E-mail: b.iwanowska@vizja.pl

Tel. 48 731 131 353

7.5 Kierunki rozwoju badań

Moduł: Ruch, logistyka i materialność (Traffic/Logistics/Materiality) w połączeniu z wywłaszczeniem (Expropriation)

Cel badawczy

Rekonstrukcja rytmu, przepustowości oraz punktów krytycznych infrastruktury przymusu w okupowanej Polsce, na podstawie pełnych szeregów list transportowych oraz dokumentacji wywłaszczeniowej. Analiza obejmuje zarówno aspekty materialne (przepływy osób, mienia i zasobów), jak i proceduralne (decyzyjność, ewidencja, raportowanie).

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Projekt rozwija analityczne narzędzia do modelowania zdolności państwa (*state capacity*) i sprawczości procedur w cyklu polityk publicznych: projektowanie → wdrożenie → egzekwowanie → audyt. Opracowanie zestandaryzowanych metadanych administracyjnych (trasa, czas, jednostka wykonawcza, typ ładunku lub osób, cel operacyjny) umożliwia tworzenie replikowalnych modeli monitoringu instytucjonalnego i odpowiedzialności łańcuchowej (*chain of command accountability*). Rezultatem jest baza metodologiczna do analiz zgodności (*compliance*) oraz oceny ryzyka w administracji publicznej, w duchu współczesnych standardów zarządzania i prawa administracyjnego (por. Beetham, 1991; Hausner, 2008; Izdebski, 2001).

Analiza sieci instytucji i „ścieżek dokumentu”

Cel badawczy: Mapowanie pełnego cyklu obiegu pism – od nadania, poprzez obieg i wykonanie, po archiwizację – w relacjach między *Reichsführerem-SS*, dystryktami Generalnego Gubernatorstwa i resortami administracji okupacyjnej.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Analiza służy identyfikacji węzłów decyzyjnych, miejsc delegowania odpowiedzialności oraz punktów rozmycia normatywnego. W ujęciu teoretycznym projekt rozwija instrumentarium zarządzania ryzykiem instytucjonalnym i audytu zgodności (*compliance audit*) oraz umożliwia odtwarzanie ścieżek decyzyjnych (*traceability*) w administracji publicznej. Walidacja na materiałach niemieckich i powojennych archiwów stanowi równocześnie wkład w budowę dobrych praktyk archiwalnych i polityk danych publicznych: interoperacyjność, jawność, ujednolicone standardy metadanych i audytowalność procesów decyzyjnych.

Porównania regionalne w ramach jednolitej legendy kategorii analitycznych

Cel badawczy: Równoległe badanie struktur administracyjnych Generalnego Gubernatorstwa, Dystryktu Galicja oraz ziem wcielonych do Rzeszy Niemieckiej przy zastosowaniu jednolitego słownika mechanizmów:

- *Administrative & Judicial Terror Mechanism,*
- *Linguistic/Translation Mediation,*
- *Traffic/Logistics/Materiality,*
- *Expropriation,*
- *Collaboration/Subcontracting.*

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Zastosowanie wspólnej legendy analitycznej pozwala testować różnice w architekturze instytucjonalnej okupacyjnych reżimów (Sondergerichte, formacje policyjno-wojskowe, aparat gospodarki przymusowej). W ujęciu komparatystycznym umożliwia ocenę wariantów wykonawczych polityk oraz przenaszalności wskaźników wczesnego ostrzegania (*Early Warning Indicators*) między regionami. Wyniki stanowią podstawę dla porównawczej analizy polityk publicznych i systemów administracyjnych w warunkach kryzysu, tworząc ramy dla oceny skutków regulacji (*Regulatory Impact Assessment – ex ante / ex post*).

Projekt: USC Shoah Foundation 2025–2026 (Visual History Archive, IWitness)

Cel badawczy

Analiza 120–180 wideorelacji z *Visual History Archive* dotyczących okupowanej Polski, w których odnotowano procedury administracyjne i sądowe (rejestracja, dokumenty tożsamości, *Arbeitsamt*, ordynacje gettowe, transporty, więzienia i obozy). Celem projektu jest doprecyzowanie i walidacja typologii mechanizmów administracyjno-sądowego terroru (AJTM / LIM / TLMM / EXP / COL) na materiale wideotestimonialnym oraz opracowanie „crosswalku” między kategoriami stosowanymi w Archiwum ŻIH (*Collection 301*) a systemem indeksacji VHA.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Projekt rozwija replikowalny, oparty na świadectwach model analizy przemocy biurokratycznej, możliwy do adaptacji w badaniach współczesnych instytucji państwowych. Jego komponent dydaktyczny (moduł *IWitness* z mapowaniem przypadków) wspiera kształcenie kadr administracji publicznej oraz studentów nauk o polityce i administracji w zakresie etyki decyzji, zarządzania dokumentacją i rozpoznawania patologii proceduralnych.

Kontynuacja projektu: Yad Vashem 2025–2026 (707. Dywizja Piechoty Wehrmachtu, Kleck i okolice)

Cel badawczy

Integracja zeznań świadków z dokumentacją wojskowo-administracyjną oraz rozbudowa teczek mechanizmów (*Mechanism Dossiers*) o ścieżkę: rozkaz → formularz → wykonanie.

Powiązanie z naukami o polityce i administracji

Studium przypadku stanowi model referencyjny dla kształcenia kadr sektora publicznego w zakresie odpowiedzialności administracyjnej, etyki decyzji i zarządzania dokumentacją. Efekty projektu mają charakter aplikacyjny – dostarczają *policy briefs* dla instytucji pamięci i organów administracji, dotyczących rozpoznawania symulacji legalności, budowy *dashboardów EWI* oraz bieżącego nadzoru proceduralnego. Opracowany pakiet dydaktyczny (mapy przypadków, zaktualizowane wskaźniki, teczki treningowe) zasili programy szkoleniowe uczelni, muzeów i instytucji publicznych.

Rezultat przekrojowy dla nauk o polityce i administracji

Wszystkie przedstawione kierunki badań tworzą spójny program rozwijający metodologię pomiaru sprawczości państwa, rekonstrukcji łańcuchów odpowiedzialności oraz analizy jakości procesów administracyjnych i legitymizacji działań publicznych. Ich rezultaty przekładają się na:

- rozwój standardów danych i metadanych (interoperacyjność, audytowalność, przejrzystość),
- doskonalenie procedur zgodności i etyki urzędniczej (compliance, due process),
- oraz na edukację administracyjną ukierunkowaną na wczesne wykrywanie patologii instytucjonalnych i wspieranie dobrego rządzenia (*good governance*).

Tym samym badania te pogłębiają teoretyczne i aplikacyjne fundamenty nauk o polityce i administracji, łącząc analitykę instytucjonalną z refleksją normatywną nad granicami legalności, etyki i władzy biurokratycznej.

7.6 Nagrody, uznania, podziękowania (wybór)

1.	List podziękowania i uznania – Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie; do: JM Rektor prof. dr hab. Konrad Janowski, Uniwersytet VIZJA w Warszawie; za: wsparcie Uniwersytetu VIZJA przy realizacji wydarzenia „Cagaan Sar. Powitanie Mongolskiego Nowego Roku” (18.02.2024, siedziba Muzeum); informacja o wyróżnieniu przedsięwzięcia w XIX edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – WIERZBA” (kategoria: wydarzenia otwarte); szczególne uznanie dla: dr Bożeny Iwanowskiej (wykładowczynie Uniwersytetu VIZJA) za profesjonalną koordynację współpracy ze studentami mongolskimi, wsparcie organizacyjne i sprawny obieg prac przy realizacji przedsięwzięcia; miejsce/data: Warszawa, 15.10.2025; nr pisma: L. dz. 304/2025/W; podpis: dr Józef Zalewski, Dyrektor Muzeum Azji i Pacyfiku.
2.	Rekomendacja wraz z uznaniem za zasługi – Związek Postępowych Gmin

	Żydowskich (Beit Polska); dla: dr Bożeny Iwanowskiej; za: wieloletnie zaangażowanie i współpracę z Gminą Żydowską w Warszawie; organizację i prowadzenie szkoleń, warsztatów, zajęć, dyskusji i konferencji; szczególny wkład w spotkania dot. historii i współczesnych wyzwań diaspory żydowskiej, edukacji o Holokauście oraz przeciwdziałania antysemityzmowi; budowanie mostów międzykulturowych i wzmacnianie żydowskiej tożsamości młodzieży; współpracę przy wydarzeniach międzynarodowych i projektach edukacyjnych; miejsce/data: Warszawa, 30.01.2025; podpis: Hanna Gawrońska-Śpiewak, Prezes BEIT Polska.
3.	Certyfikat podziękowania – Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie (UNIC Warsaw); dla: dr Bożeny Iwanowskiej, Uniwersytet VIZJA, Warszawa; za: przywództwo akademickie, zaangażowanie organizacyjne oraz stałą współpracę z UNIC Warsaw w ramach cyklicznych wizyt studyjnych i działań edukacyjnych ze studentami kierunku Stosunki Międzynarodowe (studia licencjackie i magisterskie) w roku akademickim 2024/2025; uznanie: za działania na rzecz łączenia szkolnictwa wyższego z instytucjami międzynarodowymi, promowanie globalnej świadomości oraz wspieranie nauczania opartego na doświadczeniu; potwierdzenie: Aleksandra Szorc, p.o. Dyrektorki Ośrodka Informacji ONZ w Warszawie.
4.	Honorowy Ambasador – Yorghas Foundation; dla: dr Bożeny Iwanowskiej; za: wyjątkowe zaangażowanie, wielkie serce, wsparcie oraz nieoceniony wkład w rozwój misji fundacji; miejsce/data: Warszawa, 30.06.2025; podpis: Alina Pala, Prezes Zarządu Yorghas Foundation.
5.	Dyplom podziękowania – Uniwersytet VIZJA; dla: dr Bożeny Iwanowskiej, opiekunki naukowej projektów dyplomowych na kierunku Stosunki Międzynarodowe; za: inspirujące kierownictwo naukowe oraz zaangażowanie w realizację międzynarodowych, anglojęzycznych projektów dyplomowych w roku akad. 2023/2024 i 2024/2025, realizowanych we współpracy z Prywatną Szkołą im. Zofii i Jędrzeja Moraczewskich; uznanie: za profesjonalizm, wsparcie i budowanie mostów między teorią a praktyką, uczelnią i szkołą, studentami i nauczycielami, w tym pracę projektową w realnym środowisku edukacyjnym z dziećmi w wieku 5–10 lat; miejsce/data: Warszawa, 22.05.2025; podpis: Rektor Uniwersytetu VIZJA prof. dr hab. Konrad Janowski.
6.	Letter of Appreciation – POLIN Museum of the History of Polish Jews [List z podziękowaniami – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN]; for: four years of committed and meaningful cooperation within the nationwide social and educational campaign “Daffodils,” commemorating the anniversary of the Warsaw Ghetto Uprising; appreciation for regular visits with international students, fostering reflection, understanding, and mutual respect across cultures and generations [za czteroletnią, znaczącą współpracę w ramach ogólnopolskiej akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile”, upamiętniającej rocznicę powstania w getcie warszawskim; docenienie regularnych wizyt z międzynarodowymi studentami, kształtujących refleksję, zrozumienie i wzajemny szacunek]; place/date: Warsaw, 19 April 2025 [Warszawa, 19.04.2025]; signature: Zygmunt Stępiński, Director of the POLIN Museum of the History of Polish Jews [podpis: Zygmunt Stępiński, Dyrektor

	Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN].
7.	Certificate of Recognition – University of Economics and Human Sciences in Warsaw (UEHS) [Certyfikat Uznania – Uniwersytet Ekonomiczno-Humanistyczny w Warszawie]; for: in recognition of distinguished contributions to the advancement of academic excellence at the UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research and the UEHS Academic Work and Research Center for Political Thought and Leadership; leadership, development of student projects and internships, and fostering cultural and religious understanding [w uznaniu wybitnego wkładu w rozwój doskonałości akademickiej w UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research oraz UEHS Academic Work and Research Center for Political Thought and Leadership; przywództwo, rozwój projektów studenckich i praktyk oraz wspieranie zrozumienia kulturowego i religijnego]; place/date: Warsaw, 24 June 2024 [Warszawa, 24.06.2024]; signature: Rector UEHS Prof. Konrad Janowski [podpis: rektor UEHS prof. Konrad Janowski].
8.	Certificate of Appreciation – University of Economics and Human Sciences in Warsaw (UEHS) [Certyfikat Uznania – Uniwersytet Ekonomiczno-Humanistyczny w Warszawie]; for: <i>In Recognition of Outstanding Contributions to the UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research</i> [w uznaniu wybitnego wkładu w działalność UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research]; place/date: Warsaw, 22 January 2024 [Warszawa, 22.01.2024]; signatures: Rector UEHS Prof. Konrad Janowski; Dean of the Department of Social Sciences UEHS Prof. Tomasz Kownacki [podpisy: rektor UEHS prof. Konrad Janowski; dziekan Wydziału Nauk Społecznych UEHS prof. Tomasz Kownacki].
9.	Certificate of Merit – University of Economics and Human Sciences in Warsaw (UEHS) [Certyfikat Zasługi – Uniwersytet Ekonomiczno-Humanistyczny w Warszawie]; for: <i>In Appreciation of Inspirational Scholarship and Leadership in Holocaust and Genocide Studies</i> [w uznaniu inspirującego dorobku naukowego i przywództwa w obszarze studiów nad Zagładą i ludobójstwami]; place/date: Warsaw, 10 Oct 2023 [Warszawa, 10.10.2023]; signatures: Rector UEHS Prof. Konrad Janowski; Dean of the Department of Social Sciences UEHS Prof. Tomasz Kownacki [podpisy: rektor UEHS prof. Konrad Janowski; dziekan Wydziału Nauk Społecznych UEHS prof. Tomasz Kownacki].
10.	Dyplom – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; dla: UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research; za: udział w akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile” upamiętniającej 80. rocznicę powstania w getcie warszawskim; cytat: „Niech nasze żółte żonkile będą symbolem życia” (Hanna Krall); miejsce/data: Warszawa, 2023; podpis: Zygmunt Stepiński, Dyrektor Muzeum.
11.	Certyfikat Doskonałości – Uniwersytet Ekonomiczno-Humanistyczny w Warszawie (UEHS); za: „W uznaniu wyjątkowego przywództwa akademickiego w UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research”; miejsce/data: Warszawa, 10.10.2022; podpisy: Rektor UEHS prof. Konrad Janowski; Dziekan Wydziału Nauk Społecznych UEHS prof. Tomasz Kownacki.
12.	Zaświadczenie o wolontariacie – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN;

- zaangażowanie: wolontariuszka w akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile” (79. rocznica powstania w getcie warszawskim); zakres: udział w warsztacie komunikacyjno-edukacyjnym, wykładzie „Powstanie w getcie warszawskim”, dystrybucja papierowych żonkili na ulicach Warszawy; wymiar: 7 godzin; miejsce/data: Warszawa, 02.06.2022; podpis: Zygmunt Stępiński, Dyrektor Muzeum.
13. List z podziękowaniami – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; okazja: jubileuszowa akcja społeczno-edukacyjna „Żonkile” (79. rocznica powstania w getcie warszawskim); treść: wyrazy uznania za zaangażowanie w organizację obchodów i upowszechnianie pamięci; miejsce/data: Warszawa, 20.04.2022; podpis: Zygmunt Stępiński, Dyrektor Muzeum.
14. Dyplom – „Łączy nas pamięć” – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; dla: UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research; za: udział w akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile” upamiętniającej 79. rocznicę powstania w getcie warszawskim; miejsce/data: Warszawa, 19.04.2022; podpis: Zygmunt Stępiński, Dyrektor Muzeum.
15. Podziękowanie – Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH); za: ideę zorganizowania obchodów „Europejskiego Dnia Pamięci o Sprawiedliwych wśród Narodów Świata” oraz wystawy „Profesor Jan Karski: Aniołowie w Ogrodzie Sprawiedliwych w Jerozolimie”, a także podjęcie głównego ciężaru organizacyjnego; funkcja: adiunkt, kierownik UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Studies; miejsce/data: Warszawa, 06.03.2022; potwierdzenie: dr hab. Tomasz Kownacki, prof. AEH — Dziekan Studiów Politologicznych; dr hab. Konrad Janowski, prof. AEH — Rektor.
16. Certificate of Distinction – University of Economics and Human Sciences in Warsaw (AEH) [Dyplom uznania — Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie]; za: *In Recognition of Distinguished Service to Holocaust and Genocide Education* [za wybitne zasługi dla edukacji o Zagładzie i ludobójstwie]; miejsce/data: Warsaw, 30.10.2021; podpisy: Rector UEHS Prof. Konrad Janowski; Dean of the Department of Social Sciences UEHS Prof. Tomasz Kownacki.
17. Podziękowanie – Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (AEH); za: pełnienie funkcji członka Komisji Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym oraz za zaangażowanie i wsparcie Komitetu Okręgowego; miejsce/data: Warszawa, 20.02.2021; potwierdzenie: Przewodniczący Komitetu Okręgowego dr hab. prof. AEH Tomasz Kownacki; Rektor dr Konrad Janowski.

 (podpis wnioskodawcy)

Warszawa, 22 grudnia 2025 r.

dr Bożena Iwanowska

Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet VIZJA, Warszawa

Dyscyplina: Nauki o polityce i administracji

Data: 22 grudnia 2025 r.

Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny

I. WYKAZ OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH ALBO ARTYSTYCZNYCH, O KTÓRYCH MOWA WART. 219 UST. 1. PKT 2 USTAWY

1. Monografie naukowe, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy;

Tytuł

Always in Fives. "First the Files, Then the Guns" – The Administrative Grammar of Genocide under Nazi German Occupation of Poland, 1939–1945 VIZJA University Press, Warszawa 2025, 774 s. ISBN 978-83-66552-90-6

Charakter osiągnięcia

Monografia stanowi oryginalne, samodzielne i kompletne osiągnięcie naukowe w dziedzinie nauk o polityce i administracji, w dyscyplinie nauki o państwie i administracji publicznej. Łączy perspektywę politologiczną, instytucjonalną, historyczną i lingwistyczną, oferując nowatorską analizę biurokratycznych mechanizmów przemocy w strukturach państwowych III Rzeszy i w okupowanej Polsce.

Cel i teza główna

Celem monografii jest rekonstrukcja „administracyjnej gramatyki ludobójstwa” – ukrytej struktury zasad, procedur i praktyk biurokratycznych, które umożliwiały, napędzały i normalizowały przemoc w warunkach niemieckiej okupacji. Teza główna głosi, że ludobójstwo w okupowanej Polsce miało charakter instytucjonalny, a aparat administracyjny III Rzeszy przekształcał ideologiczną wolę w przemoc proceduralną, legitymizowaną przez formy prawa, formularze i rytuały urzędowe.

Zakres i metodologia

Badanie obejmuje struktury administracyjne Generalnego Gubernatorstwa, terenów wcielonych do Rzeszy oraz administracji wojskowej w latach 1939–1945. Zastosowano autorski model metodologiczny GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine), łączący procesową analizę polityczno-administracyjną (*theory-guided process tracing*) z badaniem języka, komunikacji urzędowej i biurokratycznych rutyn. Podstawę źródłową stanowi korpus 40 świadectw z zespołu 301 Archiwum Żydowskiego

Instytutu Historycznego. Monografia zawiera pełny protokół kodowania, adjudykacji i zestaw czterdziestu Mechanism Dossiers (MD 01–40), dokumentujących sekwencje decyzji administracyjnych od rejestracji po egzekucję.

Rezultaty i znaczenie naukowe

Praca prowadzi do opracowania systemowej typologii mechanizmów administracyjnych:

- AJTM (Administrative & Judicial Terror Mechanism),
- LIM (Linguistic / Translation Mediation),
- TLMM (Traffic / Logistics / Materiality),
- EXP (Expropriation),
- COL (Collaboration / Delegated Coercion).

Na ich podstawie stworzono zestaw proceduralnych wskaźników wczesnego ostrzegania (Early Warning Indicators – EWI), umożliwiających diagnozę i prewencję patologii instytucjonalnych w administracji współczesnej.

Znaczenie dla rozwoju dyscypliny

Monografia rozwija polską tradycję nauk o państwie i administracji (Patecki, Wnuk-Lipiński, Hausner, Boć, Izdebski) i integruje ją z nowoczesnymi teoriami władzy (Weber, Arendt, Bauman, Foucault, Beetham, Agamben). Ukazuje, że przemoc administracyjna może być badana jako efekt logiki procedur, a nie wyłącznie intencji politycznych. Rezultaty mają znaczenie badawcze, dydaktyczne i aplikacyjne, dostarczając narzędzi do analizy etyki administracji publicznej, audytów instytucjonalnych oraz wczesnego ostrzegania przed patologiami proceduralnymi.

Wkład własny autorki

Dr Bożena Iwanowska opracowała samodzielnie całość koncepcji teoretycznej i metodologicznej, przeprowadziła kwerendy archiwalne, sporządziła pełne transkrypcje i tłumaczenia źródeł, zaprojektowała i wdrożyła system kodowania i adjudykacji, opracowała 40 Mechanism Dossiers, zestaw wskaźników EWI oraz pełen aparat metodologiczny (codebook, protokół adjudykacyjny, procedury kontroli jakości). Badanie wykonano w ramach projektu NPRH/F/SN/0079/2024/13, moduł E3, i stanowi jego samodzielny rezultat końcowy.

Dołączono: egzemplarz monografii habilitacyjnej; potwierdzenie wydania przez VIZJA University Press.

2. Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych, zgodnie z art. 219 ust. 1, pkt 2b ustawy;

Tytuł cyklu

Legitymizacja władzy, etyka administracji i język instytucjonalny w naukach o polityce i administracji

Charakter osiągnięcia

Cykl obejmuje kilkanaście recenzowanych artykułów naukowych i rozdziałów monograficznych opublikowanych w latach 2022–2025 w czasopismach i tomach międzynarodowych (*Studia Polityczne; Teka Komisji Prawniczej PAN; Horyzonty Polityki; Journal of Modern Science; Contemporary Economics; AI, Law, Politics; Acta Humanitatis; Academic Journal of Modern Philology; V&R unipress*). Publikacje łączy wspólna rama badawcza: analiza legitymizacji władzy i jej językowych, instytucjonalnych oraz proceduralnych mechanizmów. Artykuły składają się na spójny program naukowy integrujący trzy komplementarne nurty:

1. badania nad legitymizacją władzy i etyką administracji publicznej,
2. studia nad biurokratycznymi mechanizmami przemocy i językiem instytucji,
3. analizy lingwistyczno-kognitywne dotyczące rezyliencji i polityk publicznych.

Zakres i metodologia

Cykl rozwija model analizy GMMBR (*Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine*) oraz powiązane komponenty badawcze (AJTM, LIM, TLMM, EXP, COL, EWI), wprowadzając narzędzia analizy dyskursu, metod ankietowych i korpusowych. W publikacjach zastosowano m.in. metodę *critical discourse analysis*, analizę porównawczą teorii legitymizacji (Weber, Beetham, Habermas, d'Aspremont), metody mieszane (*mixed methods*) oraz podejście interdyscyplinarne łączące politologię, prawo, językoznawstwo i filozofię polityczną.

Pełny wykaz publikacji wchodzących w skład cyklu (2022–2025)

1. Iwanowska, B. (2025). *Who Speaks for the State? External Legitimacy, Illiberal Democracy, and the Origin–Performance Test* [Kto mówi w imieniu państwa? Legitymizacja zewnętrzna, demokracja nieoliberalna i test „pochodzenie–sprawowanie władzy”]. *AI, Law, Politics*, 1(1), 11–29. <https://doi.org/10.5709/alp-01.01.2025-01>

Definicja i test oceny legitymizacji zewnętrznej; model origin–performance; komponenty: AJTM, LIM, EWI.

2. Iwanowska, B. (2025). *Algorithmic Legitimacy and the Digital State: Rethinking Governance, Trust, and Accountability in the Age of AI* [Legitymizacja algorytmiczna i państwo cyfrowe: ponowne ujęcie rządzenia, zaufania i rozliczalności w epoce sztucznej inteligencji]. *AI, Law, Politics*, 1(2), 102–121. <https://doi.org/10.5709/alp-01.02.2025-02>

Legitymizacja władzy w warunkach rządzenia algorytmicznego; propozycja modelu *input–throughput–output legitimacy*; komponenty: LIM, AJTM, EWI.

3. Iwanowska, B. (2025). *Legitimacy and the Moral Imagination of Power: A Historical-Philosophical Inquiry from Weber to Contemporary Humanistic Thought* [Legitymizacja a moralna wyobraźnia władzy]. *Acta Humanitatis*, 3(3), 191–216. <https://doi.org/10.5709/ah-03.03.2025-05>

Historyczno-filozoficzna analiza moralnych podstaw legitymizacji; komponenty: LIM, EWI.

4. Iwanowska, B. (2025). *How Do Ideological and Cultural Perspectives Influence Perceptions of Power Legitimacy? An Empirical Inquiry* [Jak perspektywy ideologiczne i kulturowe wpływają na postrzeganie legitymizacji władzy?]. *Teka Komisji Prawniczej PAN*, Online First, 1–14. <https://doi.org/10.32084/tkp.9163>

Badanie empiryczne percepcji legitymizacji władzy w ujęciu kulturowym; mixed methods; komponenty: LIM, AJTM, EWI.

5. Iwanowska, B., Kapranov, Y., & Stadniczeńko, D. (2025). *Exploring Antisemitism through Legal, Political, and Linguistic Perspectives with Insights on Shifting Perceptions through Holocaust Education*. *Teka Komisji Prawniczej PAN*, 18(1), 99–112. <https://doi.org/10.32084/tkp.9180>

Legitymizacja i delegitymizacja przez prawo, język i edukację; komponenty: AJTM, LIM, EWI.

6. Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). *Homo Politicus and Res Publica Today: Linguistic Reappraisal with Student Survey Evidence*. *Horizons of Politics / Horyzonty Polityki*, 16(56), 271–290. <https://doi.org/10.35765/HP.2732>

Język obywatelskości i dobra wspólnego jako warunek współczesnej legitymizacji; komponenty: LIM, EWI.

7. Iwanowska, B. (2022). *Basic Analytical Element of Power Legitimacy: The Idea* [Podstawowy element analityczny legitymizacji władzy: idea]. *Athenaeum: Polish Political Science Studies*, 75(3), 105–115. <https://doi.org/10.15804/athena.2022.75.06>

Artykuł koncepcyjny wprowadzający triadę Beethama (legalność–uzasadnienie–zgoda); komponenty: LIM, AJTM, EWI.

8. Iwanowska, B., Wierzechowski, T., Stadniczeńko, D., & Kapranov, Y. (2024). *The Deconstruction of Modern Mortality of Death: An Analysis through Law, War, and Social Philosophy*. *Journal of Modern Science*, 6(60), 928–949. <https://doi.org/10.13166/jms/197288>

Analiza etyczna i polityczna proceduralizacji śmierci; komponenty: AJTM, LIM, TLMM, EWI.

9. Iwanowska, B., Majczyk, J., & Kapranov, Y. (2025). *In the Eye of the Beholder: Investigating Authority Legitimization from Distinct Theoretical Perspectives*. *Journal of Modern Science*, 2(62), 220–237. <https://doi.org/10.13166/jms/207099>

Porównanie teorii legitymizacji (Beetham, d'Aspremont, Habermas) i ich zastosowań; komponenty: AJTM, LIM.

10. Iwanowska, B., Kapranov, Y., Stadniczeńko, D., & Wierchowski, T. (2023). *Legal and Political Science Perspectives on the Analytical Elements of Power Legitimacy: Dimensions and Categories*. *Teka Komisji Prawniczej PAN*, 16(2), 103–124. <https://doi.org/10.32084/tkp.6384>

Artykuł systematyzujący wymiary legitymizacji (legalność–uzasadnienie–zgoda); komponenty: LIM, AJTM.

11. Iwanowska, B., Cieślik, B., & Kapranov, Y. (2023). *The Digital Geo-Mapping Database and Platform of Holocaust and Genocide Processes in Europe (1933–1945)*. *Acta Humanitatis*, 1(2), 107–128. <https://doi.org/10.5709/ah-01.02.2023-02>

Wdrożenie modelu „digital governance of memory”; zastosowanie EWI w edukacji i analizie instytucjonalnej.

12. Wiśniewski, R., Oleksiuk, I., & Iwanowska, B. (2021). *Privacy of European Citizens in the Face of the Development of New Data-Driven Business Models*. *Contemporary Economics*, 15(4), 442–456. <https://doi.org/10.5709/ce.1897-9254.459>

Analiza prawa i etyki danych w kontekście governance; komponenty: AJTM, LIM, EWI.

Uzupełniające / powiązane z cyklem (tematyka legitymizacji i języka władzy w wymiarze empirycznym i metodologicznym)

13. Iwanowska, B. (2025). *Introduction to the Special Issue: Mechanisms of Nazi German Occupation and Ideologies of Exclusion: Poland 1939–1945 in Comparative Perspective*. *Acta Humanitatis*, 3(2), 3–9.

Wprowadzenie do numeru specjalnego poświęconego mechanizmom legitymizacji przemocy administracyjnej.

14. Cieślik, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). *Volksdeutsche Translators as Administrative and Judicial Intermediaries: Comparative Perspectives from Nazi-Occupied Poland and Nazi-Occupied Kyiv*. *Acta Humanitatis*, 3(2), 10–48.

Analiza roli tłumaczy jako ogniw administracyjnej legitymizacji przemocy:

15. Cieślik, B., Iwanowska, B., & Kapranov, Y. (2025). *Decoding Terror: An Interdisciplinary Analysis of Institutional Complicity and Latvian Collaboration with Nazi Germany in Holocaust Testimonies from the Baranovich Ghetto*. *Acta Humanitatis*, 3(2), 49–79.

Studium empiryczne mechanizmów biurokratycznego przymusu i „judicial mimicry”:

16. Iwanowska, B., Cieślik, B., & Kapranov, Y. (2023). Diachronic Interpretation of Phonological Processes in Vowel and Consonant Systems: Bomhard’s Nostratic Tree Phylogeny for *phañ-* (~ *phañ-*). *Acta Humanitatis*, 1(1), 15–36.

Artykuł metodologiczny – model DPI jako prototyp pipeline’u analizy GMMBR:

17. Cieślik, B., Iwanowska, B., Kapranov, Y., & Semenog, O. (2024). *Constructing Microstructures in A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language (E. Klein)*. *Acta Humanitatis*, 2(1), 16–36.

Rozwinięcie modelu mikrostruktur – fundament dla metodologii GMMBR (część lingwistyczna cyklu):

18. Iwanowska, B., Cieślik, B., Kapranov, Y., Karpiński, L., & Stadniczenko, D. (2024). *Multidisciplinary Assessment of Crisis Resilience in English and Polish Populations*. *Academic Journal of Modern Philology*, 22, 49–64.

Empiryczny komponent badań nad językiem kryzysu i rezyliencją społeczną (EWI, LIM).

Wkład własny autorki

Autorka opracowała spójną ramę analityczną dla całego cyklu, łączącą perspektywy politologiczne, prawnicze i językowe. Opracowała model triady *legalność–uzasadnienie–zgoda* jako podstawę operacyjnego pomiaru legitymizacji, a także zestaw wskaźników wczesnego ostrzegania (EWI) dla erozji legitymizacji instytucjonalnej i językowej. W cyklu widoczny jest ciągły rozwój komponentu LIM (mediacja językowa) oraz AJTM (administracyjno-sądowe mechanizmy przemocy), które znajdują kontynuację i pełne rozwinięcie w monografii habilitacyjnej *Always in Fives*.

3. Zrealizowane oryginalne osiągnięcia projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2c ustawy;

Tytuł osiągnięcia

System GMMBR (Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine) oraz biblioteka Mechanism Dossiers (MD 01–40) – narzędzie do analizy instytucjonalnych i językowych mechanizmów decyzji administracyjnych.

Charakter osiągnięcia

Autorski system metodologiczno-narzędziowy opracowany przez dr Bożenę Iwanowską integruje analizę procesową (*theory-guided process tracing*) z analizą językowo-dyskursywną, umożliwiając replikowalne badanie mikrostruktur decyzji administracyjnych. System stanowi fundament monografii *Always in Fives* (2025) i został wdrożony dydaktycznie w ramach projektów Jean Monnet (ESPERIDTA, VISUAL-EU, ROAD2EU).

Główne komponenty projektu

- Codebook GMMBR – znormalizowany słownik kategorii AJTM, LIM, TLMM, EXP, COL;
- Mechanism Dossiers (MD 01–40) – repozytorium mikroanaliz decyzji urzędowych z okresu okupacji niemieckiej;
- Procedury adjudykacji i kwalifikatory niepewności (UQ) – zestandaryzowane zasady kodowania i weryfikacji źródeł;
- Early Warning Indicators (EWI) – system wskaźników wczesnego ostrzegania dla patologii instytucjonalnych.

Zastosowanie

System wykorzystano w projektach międzynarodowych (EHRI, Yad Vashem, USC Shoah Foundation, Bar-Ilan University – RESILIENCE TNA) oraz w dydaktyce i szkoleniach metodologicznych (*Mechanism Dossier in Practice*). Jego moduły wspierają audyt komunikacji instytucjonalnej, analizę etyki administracji publicznej i zarządzanie wiedzą archiwalną.

Znaczenie naukowe i dydaktyczne

GMMBR łączy metodologię nauk o polityce i administracji z narzędziami lingwistycznymi i informatycznymi, tworząc unikatowy model „inżynierii mikrostruktur” decyzji publicznych. System zapewnia audytowalność i replikowalność badań jakościowych, a także służy jako narzędzie dydaktyczne i ewaluacyjne w badaniach nad władzą administracyjną.

4. *Inne, niż wymienione w pkt. I.1-3, osiągnięcia naukowe lub artystyczne.*

Tytuł osiągnięcia

Rozwój interdyscyplinarnej metodologii badań nad językiem instytucji i legitymizacją władzy; wkład w międzynarodową serię naukową *Brill / Vandenhoeck & Ruprecht* oraz w projekty redakcyjne i dydaktyczne Uniwersytetu VIZJA.

Charakter i znaczenie osiągnięcia

Osiągnięcie obejmuje:

- współautorstwo i redakcję pięciu tomów serii *Studies in Applied Philology and Linguistic Cognition* (Brill / V&R Academic, Göttingen, 2023–2025);
- współtworzenie modeli „cluster-corpus” i „fraktalnej mikrostruktury” w analizie języka administracyjnego i prawniczego;
- redakcję naczelną czasopism *AI, Law, Politics* oraz *Dialogica: Journal of Human and AI Language Interaction* (VIZJA University, Warszawa), wdrażających standardy otwartej nauki (COPE, TOP Guidelines).

Znaczenie dla dyscypliny

Działalność ta łączy naukę o państwie i administracji z lingwistyką stosowaną i humanistyką cyfrową. Wkład dr Bożeny Iwanowskiej polega na tworzeniu pomostu między teorią państwa a praktyką komunikacji instytucjonalnej, rozwijaniu standardów otwartych danych, transparentności badań i replikowalności metod. Dorobek ten tworzy trwałą infrastrukturę metodologiczną i edytorską w obszarze badań nad językiem władzy, etyką administracji oraz komunikacją publiczną.

II. WYKAZ AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ ALBO ARTYSTYCZNEJ

1. Wykaz członkostwa w redakcjach naukowych monografii.

Dr Bożena Iwanowska pełniła funkcję członka zespołów redakcyjnych pięciu międzynarodowych monografii naukowych wydanych przez Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage (V&R Academic, Göttingen), afiliowanych w międzynarodowej serii *Studies in Applied Philology and Linguistic Cognition* (ISSN 2941-7465). Wszystkie pozycje pozostają w ścisłym związku z profilem badawczym autorki w zakresie języka instytucji, mediacji translacyjnej i komunikacji administracyjnej w badaniach politologicznych, stanowiąc interdyscyplinarne rozszerzenie jej dorobku habilitacyjnego (*Always in Fives*, 2025).

1. Cherkhava, O., Kapranov, Y., Sitnicki, M. W., & Iwanowska, B. (2025). *Strategic Perspectives on the Reconstruction and Diachronic Interpretation of Archetypal Theolinguistic Matrices in Religious-Popular Discourse*. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1818-3 | ISSN 2941-7465.

2. Cherkhava, O., Kapranov, Y., Sitnicki, M. W., & Iwanowska, B. (2024). *Strategic Perspectives on the Reconstruction and Diachronic Interpretation of Stereotypical Theolinguistic Matrices in Religious-Popular Discourse*. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1730-8 | ISSN 2941-7465.

3. Kapranov, Y., Iwanowska, B., & Cieślík, B. (2024). *Diachronic Interpretation of the Nostratic Macrofamily: A Comparative Study of Altaic, Afro-Asiatic, Dravidian, Eskimo-*

Aleut, Indo-European, Kartvelian, and Uralic Proto-Languages. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1730-8 | ISSN 2941-7465.

4. Holubenko, N., Kapranov, Y., & Iwanowska, B. (2024). *Linguistic Representations of the Conceptual Sphere of the American South in Literary Translation: Strategies and Tactics for Rendering Ethnoculturally Marked Concepts from English into Ukrainian*. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1798-8 | ISSN 2941-7465.

5. Kapranov, Y., Iwanowska, B., & Cieřlik, B. (2024). *Principles of Constructing Microstructures in Etymological References: Perspectives on Modelling the Structure of Etymons*. Göttingen: Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage. ISBN 978-3-8471-1772-8 | ISSN 2941-7465.

Wkład własny (przekrojowo we wszystkich pięciu tomach)

Autorka współtworzyła koncepcję naukową serii, opracowała strukturę redakcyjną, prowadziła proces recenzyjno-adjudykacyjny i redakcję językową (English / Polish / Russian / Ukrainian), przygotowała przypisy i aparaturę bibliograficzną, odpowiadała za standaryzację terminologiczną oraz nadzór nad zgodnością publikacji z wytycznymi wydawnictwa. Wkład ten ma charakter merytoryczny i organizacyjny, obejmujący zarówno pracę koncepcyjną, jak i edytorską, co potwierdza ciągłość działalności naukowej w obszarze analizy instytucjonalnej, lingwistyki stosowanej i nauk o administracji.

2. Wykaz wystąpień na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie i wykładów plenarnych.

II.2. Wykaz wystąpień na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz mobilności dydaktycznych (po uzyskaniu stopnia doktora)

A. Wystąpienia konferencyjne, warsztaty i seminaria naukowe (2021–2024)

1. Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Homo politicus et res publica” z okazji 50. numeru *Horyzontów Polityki*, Uniwersytet Ignatianum w Krakowie, 20 maja 2024, Kraków. Panel: „Prawo i polityka – cz. A”. Tytuł referatu: *Reinvigorating Democratic Legitimacy: Unifying Dialogue and Authority in Modern Political Discourse* [Wzmocnienie legitymizacji demokratycznej: łączenie dialogu i autorytetu we współczesnym dyskursie politycznym]. Rola: prelegentka. Potwierdzenie: certyfikat Uniwersytetu Ignatianum i redakcji *Horyzontów Polityki* (2024).

2. LIMUD 2024: *Limud Warsze 5785* – konferencja edukacyjno-naukowa. Organizatorzy: Limud Warszawa, Limud Polska, Żydowska Agencja dla Izraela, Ambasada Izraela w Polsce. Tytuł warsztatów: *Sytuacja polityczna w Izraelu przed i po 7.10.2023*. Rola: prowadząca warsztaty i prelegentka. Data/miejsce: grudzień 2024, Warszawa.

3. The VIII International Scientific and Practical Conference *National Education in the Strategies of Sociocultural Choice: Theory, Methodology, Practice* (Volyn Regional Council, Lutsk Pedagogical College), 19 grudnia 2024, Łuck (Ukraina) / online. Tytuł referatu: *Multidisciplinary Assessment of Crisis Resilience in English and Polish Populations: Linguistic, Philosophical, and Economic Perspectives Using WAR, PANDEMIC / WOJNA, PANDEMIA Stimuli*. Rola: prelegentka (współautor: dr Yan Kapranov).

4. IX International Scientific and Practical Conference *Problems of Linguistic Semantics*, Rivne State University of the Humanities, 16 grudnia 2024, online. Tytuł referatu: *Understanding Public Resistance to EU Political Strategies: The Role of Digital Science in Polish Education and Research*. Rola: prelegentka.

5. VII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference *Cultural and Historical Heritage of Ukraine: Research Prospects and Preservation Traditions*, Cherkasy State Technological University, 31 października 2024, Czerkasy (Ukraina). Rola: Opening Remarks (wystąpienie otwierające).

6. Konferencja *The Jewish Agency for Israel (JAFI)*, Biuro JAFI, Warszawa, 6 października 2024. Rola: prelegentka.

7. All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference *New Trends in Translation Studies, Philology, and Linguistics in the Context of Globalization Processes*, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 16 października 2023, Tarnopol (Ukraina). Rola: keynote speaker (prelegentka plenarna). Tytuł referatu: *Corpus Verification of Combinatorial Models in Biblical Texts: Concordance Equivalents Compiling*.

8. EHRI & CLARIN International Workshop – King's College London, 15–17 maja 2023, Londyn (Wielka Brytania). Tytuł wystąpienia: *Pipeline for Treating Survivor Testimonies as Research Data: from ASR (Whisper) through Semantic Search and Text Summarization to NER and QA Frameworks*. Rola: presenter (prelegentka). Rezultaty: wykorzystane w rozdziale 4 i aneksach metodologicznych monografii habilitacyjnej.

9. MuRem Workshop – *Resistance, Memory Politics and the Presence of War*, Warszawa, 10–12 maja 2023. Organizatorzy: MINOR (Berlin), sieć MuRem; partnerzy: POLIN Museum, Żydowski Instytut Historyczny (ŻIH). Tytuł wystąpienia: *Genocide: Yesterday, Today, Tomorrow* (z dr Yanem Kapranovem). Rola: prelegentka. Rezultaty: materiały dydaktyczne i rozszerzenie sieci współpracy międzynarodowej.

10. International Workshop *Challenges in Presenting Holocaust Resources in the Digital Age*, Yad Vashem / EHRI–EVZ, 22–24 listopada 2022, Jerozolima (Izrael). Rola: presenter (prelegentka). Tytuł wystąpienia: *Digital Geo-Mapping of Holocaust Processes in Europe*. Rezultat: wkład do rozdz. 4.1 monografii habilitacyjnej (*Always in Fives*, 2025).

11. Konferencja naukowa *Operation "Reinhardt" and the Destruction of Polish Jews*, Muzeum POLIN, Warszawa, 27–29 listopada 2022. Panel: „Microhistories” (przewodniczący: prof. Omer Bartov). Tytuł referatu: *Massacres of Jews in Seven Small Villages near Kleck (Kletsk), German-occupied Poland, 1941–1942*. Rola: prelegentka (z dr Peterem Lawsonem).

12. Konferencja *Translation Landscapes VI*, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i Uniwersytet Szczeciński, 13–15 października 2022, Kraków. Tytuł referatu: *Biała Ruś czy Białoruś – niemieckie problemy z nazwą pewnego państwa*. Rola: współautorka (z dr Bolesławem Cieślikiem).

13. III Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Bezpieczeństwo euroatlantyckie i polityka Federacji Rosyjskiej*, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, 19–21 maja 2021, online. Tytuł referatu: *Rosyjska strategia bezpieczeństwa jako filar legitymizacji Władimira Putina*. Rola: prelegentka.

B. Mobilności dydaktyczne i akademickie (Erasmus+, 2016–2023)

1. SNSPA – *Școala Națională de Studii Politice și Administrative*, Bucharest (RO), Erasmus+ Teaching Staff Mobility, 15–21 maja 2023. Zakres: 8 godzin dydaktycznych, wykłady i warsztaty. Tematyka: analiza decyzji administracyjnych w reżimach wyjątkowych; zastosowanie wskaźników EWI. Rezultat: rozszerzenie pakietu dydaktycznego o wizualne mapy procedur i policy briefs.

2. CEEMAN – The International Association for Management Development in Dynamic Societies, Bled (SI), Erasmus+ Staff Mobility for Training, 14–23 czerwca 2022. Zakres: moduł management development, współpraca uczelnia–otoczenie. Rezultat: komponent leadership wykorzystany w programach UE (VISUAL-EU, ROAD2EU).

3. SNSPA, Bucharest (RO), Erasmus+ Teaching Staff Mobility, 9–15 maja 2022. Zakres: 8 godzin dydaktycznych w Faculty of Public Administration. Tematyka: administracyjne mechanizmy przemocy i wskaźniki EWI. Rezultat: pilotaż ćwiczeń z *Mechanism Dossiers* i wdrożenie w kursach AEH.

4. University of Debrecen (HU), Erasmus+ Teaching Staff Mobility, 9–13 maja 2016. Zakres: 8 godzin zajęć dydaktycznych, Faculty of Law / Eötvös Collegium. Tematyka: systemy polityczne i analiza polityk publicznych. Rezultat: transfer materiałów dydaktycznych do modułów metodologicznych UEHS/WSTiJO.

II.2. Wystąpienia przed uzyskaniem stopnia doktora (2004–2013)

1. Międzynarodowa Konferencja *Aktualne problemy współczesnych fenomenów społeczno-politycznych: aspekty teoretyczno-metodologiczne i aplikacyjne*, Centrum Naukowo-

Wydawnicze „Sociosféra”, 13–14 marca 2013, Praga. Rola: współorganizator i redaktor tomu materiałów konferencyjnych.

2. Międzynarodowa konferencja *Rights and Freedoms of People: Problems of Realization, Providing and Protection*, Vědecko Vydavatelské Centrum „Sociosféra-CZ”, 5–6 czerwca 2014, Praga. Rola: współorganizator.

3. Międzynarodowa Konferencja *Ludzie z Kresów w dziejach Kresów i Polski*, Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu & Akademia Ignatianum w Krakowie, 25 listopada 2011, Przemyśl. Tytuł referatu: *Rola stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa” w życiu społecznym Kresów Wschodnich w latach 1927–1937 (na przykładzie powiatu baranowickiego na Nowogródczyźnie)*. Rola: prelegentka.

4. Międzynarodowa Konferencja *Europejski wymiar duszpasterstwa polonijnego*, Uniwersytet Szczeciński, 5–7 kwietnia 2005, Szczecin. Tytuł referatu: *Kościół katolicki na Białorusi*. Rola: prelegentka (zaproszenie imienne).

5. Konkurs naukowy *Jestem Polakiem*, Organizatorzy: Uniwersytet Gdański, Światowa Rada Badań nad Polonią, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. III nagroda za pracę o losach Polonii i tożsamości narodowej (2004, Gdańsk).

3. *Wykaz udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji.*

II.3. Wykaz udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych oraz międzynarodowych (z podaniem pełnionej funkcji)

Po uzyskaniu stopnia doktora (2014–2024)

1. Konferencja międzynarodowa „Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)” — planowana, Warszawa, listopad 2026. Projekt realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (NPRH) nr NPRH/F/SN/0079/2024/13, „Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)”. Funkcja: Kierownik projektu i przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego.

Zakres:

- opracowanie koncepcji konferencji i agendy naukowej (cztery sekcje tematyczne: polityka, administracja, język, pamięć);
- zaproszenie partnerów instytucjonalnych (Żydowski Instytut Historyczny, Instytut Pileckiego, IPN, VIZJA University Press);
- przygotowanie publikacji pokonferencyjnej (recenzowana monografia *Occupation, Administration, Genocide. Governance and the Language of Violence, 1939–1945*, w przygotowaniu, AEH 2027);

– nadzór nad komunikacją międzynarodową, rekrutacją uczestników i pozyskaniem grantów uzupełniających (m.in. CERV–EU, Horizon Europe „Memory Studies”). Konferencja stanowi integralny komponent badawczy projektu NPRH i będzie wydarzeniem zamykającym cykl Occupation Studies Colloquia (2024–2026).

2. International Online Conference (Part 1) „Light in the Darkness: Saving Lives During the Holocaust and the Memory of the Shoah” — Warszawa (Poland), online (Teams), 29 października 2024. Konferencja zrealizowana jako część projektu „Nazi Germany’s Occupation Policy in Occupied Polish Territories from 1939 to 1945.” Funkcja: współorganizatorka; autorka wystąpienia otwierającego (Opening Remarks / Welcome address); współprezentująca komponent badawczy.

Zakres:

- przygotowanie i poprowadzenie otwarcia konferencji;
- koordynacja przebiegu wydarzenia w formule online;
- współprezentacja projektu „Digital Geo-Mapping of Holocaust Processes in Europe (1933–1945)” (z dr Yanem Kapranovem);
- współpraca z partnerami instytucjonalnymi i interesariuszami wydarzenia;

3. European Day of the Righteous Among the Nations (Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna / VIZJA University, Warszawa, 2022). Funkcja: Główna organizatorka wydarzenia; współautorka programu edukacyjnego. Zakres: opracowanie koncepcji i programu wydarzenia; koordynacja organizacyjna oraz współpraca z partnerami instytucjonalnymi i interesariuszami; przygotowanie panelu „Etyka administracji i odwaga cywilna”; integracja elementów edukacji o ratowaniu z refleksją nad infrastrukturą moralną instytucji publicznych; współpracowanie materiałów dydaktycznych oraz broszury Ethics of Bureaucratic Responsibility. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli misji dyplomatycznych (w tym ambasadorów Niemiec, Francji, Słowacji i innych państw), a także przedstawicieli Muzeum POLIN oraz dyrekcję Żydowskiego Instytutu Historycznego (ŻIH). Uznanie: nagroda Rektora za organizację wydarzenia.

4. Międzynarodowe seminaria z prawa konstytucyjnego i systemów politycznych (Warszawa, 2024). Funkcja: Członkini Komitetu Naukowego i moderatorka sekcji tematycznej. Zakres: prowadzenie panelu „Prawo jako forma przemocy administracyjnej” (judicial mimicry, manufacturing legality); przygotowanie materiałów źródłowych z monografii Always in Fives do dyskusji metodologicznej.

5. Konferencja naukowa „Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu”, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie, 27 stycznia 2023. Funkcja: Członkini Komitetu Organizacyjnego i moderatorka sesji plenarnej „Auschwitz nie spadło z nieba.” Zakres: przygotowanie programu dydaktycznego i materiałów źródłowych; opracowanie panelu edukacyjnego nt. metod nauczania o Holokauście i etyki translacyjnej w edukacji o Zagładzie.

6. Konferencje translatoryczne (WSTiJO, 2015–2016) i cykl „Translator Days” (Uniwersytet Wrocławski, 2016–2019). Funkcja: Współorganizatorka i moderatorka paneli. Zakres: integracja badań nad językiem instytucji (LIM – Linguistic/Translation Mediation) z praktykami translatorycznymi; prowadzenie sesji o języku władzy, przekładzie prawnym i narracjach administracyjnych.

7. Warsztaty metodyczne (ciągłe, 2021–2024): „Mechanism Dossier in Practice” – szkolenia akademickie dla studentów i kadry naukowej. Funkcja: Pomysłodawczyni, koordynatorka i główna prowadząca cyklu. Zakres: szkolenia w zakresie anotacji, kodowania, adjudykacji i pracy z cytatem-kotwicą w badaniach nad dokumentacją administracyjną (standardy replikacji i metadanych).

8. International Online Conference (Part 1) „Light in the Darkness: Saving Lives During the Holocaust and the Memory of the Shoah” — Warszawa (Poland), online (Teams), 29 października 2024. Konferencja realizowana jako część projektu „Nazi Germany’s Occupation Policy in Occupied Polish Territories from 1939 to 1945.” Funkcja: współorganizatorka; autorka wystąpienia otwierającego (Opening Remarks / Welcome address); współprezentująca projekt badawczy.

Zakres:

- przygotowanie i poprowadzenie otwarcia konferencji;
- koordynacja przebiegu wydarzenia w formule online;
- współprezentacja projektu „Digital Geo-Mapping of Holocaust Processes in Europe (1933–1945)” (z dr Yanem Kapranovem).

9. International Conference “Rights and Freedoms of People: Problems of Realization, Providing and Protection,” Vědecko vydavatelské centrum „Sociosféra-CZ”, University of Economics in Prague, 5–6 czerwca 2014, Praga. Funkcja: Członkini Komitetu Organizacyjnego (Organising Committee Member). Zakres: współtworzenie programu naukowego, moderacja sesji plenarnej, redakcja tomu pokonferencyjnego (ISBN 978-80-87966-38-9).

Przed uzyskaniem stopnia doktora (2004–2013)

10. Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna „Aktualne problemy współczesnych fenomenów społeczno-politycznych: aspekty teoretyczno-metodologiczne i aplikacyjne,” Centrum naukowo-wydawnicze „Sociosféra”, Praga, 13–14 marca 2013. Organizatorzy: Uniwersytet Rosyjsko-Armeński (Słowiański), Academia Rerum Civilium – Wyższa Szkoła Nauk Politycznych i Społecznych. Funkcja: Współorganizatorka i członkini redakcji tomu materiałów konferencyjnych. Zakres: opracowanie struktury publikacji, redakcja streszczeń naukowych i materiałów do tomu pokonferencyjnego (ISBN 978-80-87786-18-5).

Podsumowanie charakteru działalności

Działalność organizacyjna i naukowa dr Bożeny Iwanowskiej w obszarze konferencji oraz wydarzeń akademickich obejmuje projektowanie i realizację przedsięwzięć o zasięgu

krajowym i międzynarodowym, w których pełniła funkcje od głównej organizatorki, przez członkinię komitetów organizacyjnych i naukowych, po moderatorkę sesji oraz współtwórczynię programów merytorycznych. Wykaz ten odzwierciedla konsekwentnie budowaną linię aktywności: łączenie badań nad instytucjonalnymi i prawnymi mechanizmami przemocy z praktyką upowszechniania wiedzy poprzez konferencje, seminaria i cykle warsztatowe, a także rozwijanie współpracy międzyuczelnianej i międzyinstytucjonalnej.

Szczególne znaczenie mają przedsięwzięcia osadzone w projektach badawczych dotyczących polityki okupacyjnej III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945), w tym inicjowane i koordynowane wydarzenia międzynarodowe oraz planowana konferencja NPRH, która stanowi element domykający cykl Occupation Studies Colloquia. Aktywność dr Iwanowskiej obejmuje również realizację wydarzeń o wysokiej randze publicznej i eksperckiej, angażujących partnerów instytucjonalnych (m.in. ŻIH, POLIN) oraz przedstawicieli misji dyplomatycznych; w przypadku European Day of the Righteous Among the Nations potwierdzeniem skuteczności organizacyjnej była nagroda Rektora za organizację wydarzenia.

Równolegle, poprzez cykle warsztatowe i seminaria metodyczne, dr Bożena Iwanowska rozwija wymiar dydaktyczny i metodologiczny działalności konferencyjnej: wdraża standardy pracy z materiałem źródłowym, anotacją i cytatem-kotwicą, wspiera replikowalność analiz oraz dba o audytowalność procedur badawczych. Całość aktywności organizacyjnej tworzy spójny profil badaczki i liderki projektów, która łączy kompetencje merytoryczne z praktyką zarządzania wydarzeniami naukowymi oraz budowaniem międzynarodowych sieci współpracy.

4. *Wykaz uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów.*

II.4. Wykaz uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych (z podaniem pełnionej funkcji)

A. Projekty krajowe – finansowane ze środków krajowych (Polska)

1.

Tytuł projektu: *Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)*

Program: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki (NPRH), MNiSW

Numer: NPRH/F/SN/0079/2024/13

Instytucja realizująca: Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie (obecnie Uniwersytet VIZJA)

Lata realizacji: 2024–2029

Budżet: 3 000 000 PLN

Funkcja: Kierownik projektu naukowo-badawczego / Principal Investigator

Zakres zadań:

- kierowanie ośmioosobowym zespołem badawczym;
- opracowanie ramy metodologicznej i wdrożenie systemu GMMBR (*Genocidal Micro-Mechanisms of Bureaucratic Routine*);
- integracja części archiwalnej (JHI 301) z modułami analitycznymi;
- opracowanie i publikacja monografii habilitacyjnej *Always in Fives. "First the Files, Then the Guns"* (VIZJA University Press, 2025);
- standaryzacja metadanych, opracowanie narzędzi kodowania (AJTM / LIM / TLMM / EXP / COL) i zestawu wskaźników wczesnego ostrzegania (EWI);
- organizacja konferencji międzynarodowej „*Polityka okupacyjna III Rzeszy Niemieckiej na ziemiach polskich (1939–1945)*” (Warszawa, listopad 2026).

Status: projekt w toku / w realizacji (2024–2029).

B. Projekty międzynarodowe – finansowane przez instytucje zagraniczne (w Polsce i za granicą)

I. Projekty indywidualne – międzynarodowe stypendia i fellowships

1.

Tytuł projektu: *Bureaucracy as Instrument: Administrative and Judicial Terror in Survivor Testimonies from Nazi German-Occupied Poland (1939–1945)*

Program: USC Shoah Foundation – Non-Residential Fellowship

Instytucja gospodarza: University of Southern California (Los Angeles, USA)

Lata realizacji: 2025–2026

Funkcja: Kierownik projektu / Non-Residential Fellow

Zakres zadań:

- analiza 120–180 wideorelacji z *Visual History Archive* (okupowana Polska, 1939–1945);
- identyfikacja i kodowanie mechanizmów administracyjnych (AJTM, LIM, TLMM, EXP, COL);
- opracowanie *crosswalku* między kategoriami JHI (Collection 301) a indeksacją VHA;
- przygotowanie modułu dydaktycznego *IWitness – Linguistic and Administrative Mechanisms of Genocide*.

Status: przyznane; w realizacji (2025–2026).

2.

Tytuł projektu: *Massacres committed by the German 707th Wehrmacht Infantry Division in Kletsk (Kleck) and Surroundings (1941–1942)*

Program: EHRI (European Holocaust Research Infrastructure) – Conny Kristel Fellowship

Instytucje partnerskie: Bundesarchiv Berlin, Arolsen Archives (Bad Arolsen, Niemcy)

Lata realizacji: 2023–2025

Funkcja: Kierownik projektu / International Research Fellow

Zakres zadań:

- kwerendy archiwalne w Niemczech i Polsce (Kleck, Baranowicze, Dystrykt Nowogródek);

- rekonstrukcja procedur 707. Dywizji Piechoty (ewidencja, rozkazodawstwo, *judicial mimicry*);
 - integracja wyników z korpusem monografii *Always in Fives* (MD 01–40).
- Status:** zrealizowane (2023–2024).

3.

Tytuł projektu: *Uncovering the Atrocities of the 707th Wehrmacht Infantry Division: Massacres in Kletsk and Surrounding Areas and Their Political and Historical Context.*

Program: Yad Vashem – International Research Fellowship

Instytucja gospodarza: Yad Vashem, Jerusalem (Izrael)

Lata realizacji: 2025–2026 (2-miesięczny pobyt badawczy X 2025 – I 2026)

Funkcja: Kierownik projektu / International Research Fellow

Zakres zadań:

- integracja dokumentacji wojskowo-administracyjnej z zeznaniami świadków;
- opracowanie rozszerzonych Mechanism Dossiers (MD 41–45);
- opracowanie *policy briefs* dla instytucji pamięci (dashboard EWI).

Status: przyznane; w realizacji (2025–2026).

4.

Tytuł projektu: *Biblical Religious Narrative Codes Impact on Resilient Behaviors in Crises: Psycholinguistic Diagnostics of English, German, and Polish Native Speakers.*

Program: RESILIENCE TNA Fellowship

Instytucja gospodarza: Bar-Ilan University, Ramat Gan (Izrael)

Lata realizacji: 2023

Funkcja: Kierownik projektu / International Research Fellow

Zakres zadań: rozwój protokołu adjudykacji i workflow annotacji dla modułów LIM/AJTM/TLMM; konsultacje porównawcze w zakresie archiwistyki cyfrowej.

Status: przyznane; odroczone (wojna / uwarunkowania geopolityczne).

II. Projekty zespołowe – ERASMUS+ (Jean Monnet Actions)

1.

Tytuł projektu: *ESPERIDTA – European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach*

Program: Erasmus+ Jean Monnet Module (ERASMUS-JMO-2024-MODULE)

Numer: 101172710

Instytucja gospodarza: Uniwersytet VIZJA (Warszawa)

Lata realizacji: 2024–2027

Budżet: €35 000

Funkcja: Kierownik sekcji Political Science / International Relations (Section Lead PS/IR)

Zakres zadań:

- nadzór merytoryczny nad modułami *Governance, Public Administration, Public Policy*;
- przygotowanie i prowadzenie szkół letnich/zimowych (program, rekrutacja, harmonogram);
- webinary metodologiczne (annotation, adjudication, metadata standard);
- opracowanie pakietów dydaktycznych (Mechanism Dossiers, Early Warning Indicators, quality checklists).

Rezultat: wdrożone moduły dydaktyczne PS/IR (2024–2025).

Status: w realizacji (2024–2027).

2.

Tytuł projektu: *ROAD2EU – Roadmap for Integrating EU Policies and Strategies on Economic, Social, and Territorial Synergy in Polish Higher Education through Digital European Studies*

Program: Erasmus+ Jean Monnet HEI Teaching & Research (ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH)

Numer: 101235886

Instytucja gospodarza: Uniwersytet VIZJA (Warszawa)

Lata realizacji: 2025–2028

Budżet: €35 000

Funkcja: Kierownik modułu PS/IR – *EU Citizenship, Public Services, and Health Policies*

Zakres zadań:

- opracowanie kursów *Digital Social Inclusion & EU Citizenship* oraz *Digital Health & Well-being in the EU*;
- wdrożenie metod *impact assessment* i *stakeholder mapping*;
- przygotowanie *policy briefs* i raportów wdrożeniowych.

Status: w realizacji (2025–2028).

3.

Tytuł projektu: *VISUAL-EU – Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness of European Policies, Values, and Initiatives at Polish HEIs*

Program: Erasmus+ Jean Monnet HEI Teaching & Research (ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH)

Numer: 101235890

Instytucja gospodarza: Uniwersytet VIZJA (Warszawa)

Lata realizacji: 2025–2028

Budżet: €35 000

Funkcja: Kierownik modułu PS/IR – *EU Governance & Decision-Making*

Zakres zadań:

- opracowanie repozytorium *institutional & decision-making visual maps*;
- przygotowanie rubryk oceny (*assessment rubrics*) i narzędzi ewaluacji;
- wsparcie zespołów studenckich przy tworzeniu *explainer charts* i *policy visuals*.

Status: w realizacji (2025–2028).

C. Znaczenie i efekty działalności projektowej

Dr Bożena Iwanowska pełni funkcje kierownicze i eksperckie w projektach krajowych i międzynarodowych finansowanych w drodze konkursów (NPRH, Erasmus+, EHRI, Yad Vashem, USC Shoah Foundation). Jej prace koncentrują się na analizie instytucjonalnych mechanizmów władzy, legitymizacji i biurokratycznej przemocy, a także na rozwijaniu praktycznych narzędzi dydaktycznych w zakresie governance, ethics of administration i early warning systems. W projektach UE i NPRH odpowiada za integrację komponentów

politologicznych, administracyjnych i metodologicznych, budując most między badaniami naukowymi a praktyką publicznego zarządzania i edukacją obywatelską.

5. Wykaz członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach.

II.5. Wykaz członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach

Członkostwa naukowe i środowiskowe

1. Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich (PTSŻ)

Status: Członek zwyczajny (od 2012), od 2014 jako doktor nauk społecznych

Charakter afiliacji: Stowarzyszenie naukowe zrzeszające badaczy Zagłady, historii Żydów polskich oraz relacji polsko-żydowskich.

Zakres działalności: udział w seminariach i konferencjach organizowanych przez PTSŻ; konsultacje merytoryczne w zakresie badań nad administracyjnymi mechanizmami Zagłady i etyką pracy ze źródłami archiwalnymi.

Znaczenie dla dorobku: współpraca w ramach środowiska badaczy Holocaust Studies w Polsce, integracja komponentu politologicznego (studia nad państwem i władzą) z badaniami historycznymi.

2. Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS

Status: Członek czynny (od 2014 – od uzyskania uprawnień tłumacza przysięgłego)

Charakter afiliacji: organizacja zawodowo-naukowa promująca standardy etyki i jakości w tłumaczeniu specjalistycznym.

Zakres działalności: uczestnictwo w szkoleniach i grupach roboczych ds. tłumaczeń sądowych i administracyjnych; rozwijanie komponentu *LIM (Linguistic/Translation Mediation)* w badaniach nad językiem urzędowym i mediacją prawną.

Znaczenie dla dorobku: integracja teorii przekładu i praktyki translacyjnej z badaniami nad językiem biurokracji i legitymizacją władzy.

3. British Alumni Society (BAS)

Status: Członek aktywny (od 2009 – ukończenie studiów magisterskich w Lancaster University)

Charakter afiliacji: międzynarodowa organizacja zrzeszająca absolwentów brytyjskich uczelni i programów akademickich, wspierająca rozwój międzynarodowych badań i wymiany naukowej.

Zakres działalności: uczestnictwo w seminariach i spotkaniach środowiskowych dotyczących współpracy akademickiej, standardów dydaktyki i etyki w naukach społecznych; udział w programach mentoringowych dla młodych badaczy.

Znaczenie dla dorobku: promocja współpracy międzynarodowej i rozwój komponentu *public policy and governance* w projektach badawczych (ESPERIDTA, ROAD2EU).

4. Żydowskie Centrum Kultury – JCC Warszawa (Jewish Community Center, Warsaw)

Status: Członek od 2008 (członek aktywny z kartą członkowską od 2024)

Charakter afiliacji: instytucja kulturalno-edukacyjna działająca na rzecz ochrony dziedzictwa żydowskiego i dialogu międzykulturowego.

Zakres działalności: współpraca przy inicjatywach edukacyjnych dotyczących historii i pamięci; wsparcie w realizacji warsztatów dydaktycznych i wystaw edukacyjnych dotyczących mechanizmów administracyjnych Zagłady.

Znaczenie dla dorobku: wzmocnienie komponentu społecznego badań poprzez integrację nauki i działań edukacyjnych w ramach polityki pamięci (*memory governance*).

5. Gmina Żydowska Beit Polska (oddział w Warszawie)

Status: Członek społeczności / uczestnictwo religijno-edukacyjne (od 2008)

Charakter afiliacji: społeczność żydowska o charakterze reformowanym, promująca edukację, dialog międzyreligijny i kulturę pamięci.

Zakres działalności: uczestnictwo w programach edukacyjnych i inicjatywach dialogu społecznego dotyczących historii polskich Żydów i dziedzictwa religijnego.

Znaczenie dla dorobku: rozwój kompetencji kulturowych i etycznych istotnych dla badań nad przemocą administracyjną i biurokratycznym wykluczeniem.

Podsumowanie charakteru afiliacji

Członkostwo dr Bożeny Iwanowskiej w towarzystwach naukowych i środowiskowych łączy dwa kluczowe obszary:

(1) naukę o polityce i administracji publicznej – w zakresie badań nad instytucjami, procedurami i etyką administracji, oraz

(2) studia nad Holocaustem i pamięcią zbiorową – w kontekście języka, prawa i kultury.

Dzięki temu działalność członkowska ma charakter interdyscyplinarny, obejmując naukę, praktykę tłumaczeniową, etykę administracyjną i edukację międzykulturową.

6. Wykaz staży w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru.

Autorka odbyła szereg międzynarodowych staży badawczych i dydaktycznych w wiodących instytucjach naukowych w Europie, Izraelu i USA (tryb zdalny). Staże te koncentrowały się na analizie instytucjonalnych mechanizmów przemocy, rozwijaniu metodologii badań administracyjno-lingwistycznych oraz wdrażaniu narzędzi dydaktycznych w obszarze governance i ethics of administration.

W latach 2023–2026 realizowane są i zostały zrealizowane następujące programy i fellowshipy:

1. **USC Shoah Foundation, University of Southern California (Los Angeles, USA) – Non-Residential Fellowship (2025–2026, tryb zdalny).** Międzynarodowy staż badawczy dotyczący analizy 120–180 świadectw z *Visual History Archive* w zakresie administracyjnych i sądowych mechanizmów terroru.

- Obejmuje opracowanie codebooku, „crosswalku” VHA–JHI oraz modułu dydaktycznego na platformie IWitness. **Status:** przyznane / w realizacji.
2. **EHRI – European Holocaust Research Infrastructure (Berlin / Bad Arolsen, Niemcy)** – *Conny Kristel Research Fellowship* (2023). Staż kwerendalno-analityczny w Bundesarchiv i Arolsen Archives, dotyczący zbrodni 707. Dywizji Piechoty Wehrmachtu. Rezultaty wykorzystane w monografii *Always in Fives* (2025). **Status:** zrealizowane.
 3. **Yad Vashem, Jerusalem (Izrael)** – *International Research Fellowship* (2025–2026, 2 miesiące). Badania nad odpowiedzialnością administracyjną i integracją dokumentacji wojskowej z relacjami świadków; opracowanie rozszerzonych *Mechanism Dossiers* i policy briefs dla instytucji pamięci. **Status:** przyznane / w realizacji.
 4. **Bar-Ilan University, Ramat Gan (Izrael)** – *RESILIENCE TNA Fellowship* (2023). Staż metodologiczny poświęcony rozwojowi narzędzi analizy języka administracji, adjudykacji i workflow annotacji w badaniach porównawczych. **Status:** przyznane / odroczone (ze względów geopolitycznych).
 5. **Or Ofir Foundation – OFIR International Leadership Program (2024–2025)**. Międzynarodowy program rozwojowy w obszarze przywództwa, rezyliencji i współpracy akademickiej w kontekście edukacji, pamięci i polityk społecznych. **Status:** w realizacji.

Ponadto autorka zrealizowała mobilności dydaktyczne i szkoleniowe w ramach programu Erasmus+, obejmujące m.in.:

1. **SNSPA – Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Bukareszt (Rumunia)** – *Teaching Staff Mobility* (2022, 2023; 2 × 1 tydzień): prowadzenie wykładów i warsztatów nt. decyzji administracyjnych w reżimach wyjątkowych, wdrożenie wskaźników EWI i ćwiczeń z *Mechanism Dossiers*.
2. **CEEMAN, Bled (Słowenia)** – *Staff Mobility for Training* (2022, 10 dni): szkolenie w zakresie zarządzania projektami akademickimi i rozwoju instytucjonalnego.
3. **University of Debrecen (Węgry)** – *Teaching Staff Mobility* (2016, 1 tydzień): zajęcia z analizy polityk publicznych i systemów politycznych UE.

Łącznie staże i mobilności obejmują okresy od 2016 do 2026 roku, łącząc komponenty badawcze, dydaktyczne i rozwojowe. Ich wspólnym celem jest integracja badań nad mechanizmami administracyjnymi z praktyką dydaktyczną i budową międzynarodowych sieci współpracy naukowej.

7. *Wykaz członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach (np. redaktora naczelnego, przewodniczącego rady naukowej, itp.).*

Dr Bożena Iwanowska pełni funkcje redakcyjne i kierownicze w międzynarodowych czasopismach naukowych o profilu interdyscyplinarnym, obejmującym nauki społeczne, prawne i humanistyczne. Jej działalność koncentruje się na rozwoju etycznych i metodologicznych standardów publikacyjnych, zapewnieniu transparentności procesów redakcyjnych oraz wzmacnianiu widoczności czasopism w międzynarodowych bazach indeksacyjnych.

1. *AI, Law, Politics* (Uniwersytet VIZJA, Warszawa)

Funkcja: Redaktor naczelna

Lata: od 2025

Profil i dyscypliny: nauki społeczne (nauki o polityce i administracji, prawo, nauki o bezpieczeństwie, media i komunikacja) oraz nauki humanistyczne (etyka, filozofia techniki).

Zakres obowiązków: kształtowanie polityki wydawniczej i etycznej (standardy COPE); opracowanie wytycznych metodologicznych w zakresie transparentności danych, replikowalności i zgodności z zasadami „open research”; dobór składu rady naukowej i recenzentów; nadzór nad procesem redakcyjnym (desk-review → decyzja redakcyjna); rozwój widoczności i indeksacji czasopisma.

Profil tematyczny: relacje człowiek–sztuczna inteligencja w prawie, administracji i systemach politycznych (govtech, regtech, compliance, etyka SI, bezpieczeństwo publiczne).

Adres: <https://alp-journal.com/index.php/journal>

2. *Dialogica: Journal of Human and AI Language Interaction* (Uniwersytet VIZJA, Warszawa)

Funkcja: Redaktor naczelna

Lata: od 2025

Profil i dyscypliny: nauki humanistyczne (językoznawstwo, lingwistyka stosowana) oraz nauki społeczne (komunikacja społeczna i media, kognitywistyka społeczna, HCI).

Zakres obowiązków: opracowanie i wdrażanie polityki otwartości danych; nadzór nad standardami anotacji korpusowych i transparentnością źródeł; koordynacja procedur etycznych dotyczących wykorzystania narzędzi generatywnej SI (deklaracje autorów, rejestry źródeł); rozwój sekcji tematycznych (LLM w edukacji, ewaluacja modeli językowych, benchmarki).

Profil tematyczny: interakcje językowe człowiek–SI, pragmatyka, dydaktyka języków, analiza komunikacji między ludźmi a modelami językowymi.

Adres: <https://dialogica-journal.com/index.php/journal>

3. *Acta Humanitatis* (Uniwersytet VIZJA, Warszawa)

Funkcja: Zastępca redaktora naczelnego

Lata: od 2023

Profil i dyscypliny: nauki humanistyczne (literaturoznawstwo, językoznawstwo, filozofia) oraz nauki społeczne (prawo, nauki o polityce i administracji, komunikacja społeczna).

Zakres obowiązków: współprowadzenie procesów redakcyjnych i recenzyjnych; koordynacja tematów interdyscyplinarnych łączących prawo, politykę i język; nadzór nad

zgodnością etyczną i techniczną publikacji (struktura, przypisy, bibliografia, oświadczenia); inicjowanie numerów tematycznych i redakcja merytoryczna.

Adres: <https://www.actahumanitatis.com/index.php/journal>

4. Public Governance, Regulation and Law (PGRL) — ARMG Publishing (Niemcy)

Funkcja: Redaktor działu (Section Editor) – *Public Governance, Regulation and Law*

Lata: od 2025

Profil i dyscypliny: nauki społeczne (nauki o polityce i administracji, prawo, ekonomia, zarządzanie i jakość).

Zakres obowiązków: zarządzanie pipeline'em sekcji; nadzór nad jakością merytoryczną i etyczną publikacji; wdrażanie wytycznych metodologicznych w zakresie transparentności i wiarygodności źródeł; rekomendacje dotyczące cytowalności i indeksacji (DOI, ORCID, Crossref).

Sekcja: *Public Governance, Regulation and Law* – prawo administracyjne, polityki publiczne, ocena skutków regulacji.

Adres: <https://armgpublishing.com/journals/pgrl/editorial-board/>

Charakter działalności redakcyjnej

Działalność dr Bożeny Iwanowskiej w zakresie redakcji naukowych ma charakter koncepcyjny, organizacyjny i ekspercki. Obejmuje projektowanie polityki wydawniczej, wprowadzanie standardów otwartości danych i przejrzystości metod, rozwój profili interdyscyplinarnych oraz wdrażanie dobrych praktyk etycznych zgodnych z wytycznymi COPE i deklaracją *Transparency and Openness Promotion (TOP)*. Funkcje te stanowią integralny element jej dorobku naukowego i dydaktycznego w zakresie etyki administracji, komunikacji naukowej i zarządzania wiedzą.

8. Wykaz recenzowanych prac naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych.

Recenzje wydawnicze monografii (wybór)

Poniższe zestawienie obejmuje monografie i podręczniki akademickie, w odniesieniu do których dr Bożena Iwanowska pełniła funkcję recenzentki naukowej. Wykaz nie obejmuje artykułów recenzowanych w czasopismach międzynarodowych (lista skrócona – tylko pozycje książkowe).

- 1. Sabina Bober, Pamięć jest naszym obowiązkiem. Upamiętnianie Żydów na terenie województwa lubelskiego [Memory is our Duty. Commemorating Jews in the Lublin Voivodeship],** Lublin, 2025. **Rodzaj recenzji:** recenzja naukowa monografii. **Data:** 2025. **Zakres oceny:** merytoryczna ocena koncepcji badawczej, metodologia i baza źródłowa, konstrukcja rozdziałów, spójność narracyjna i aparat naukowy. **Status / konkluzja:** pozytywna rekomendacja do druku.

2. Nataliia Holubenko; Kateryna Podsievak, *Embodied Meaning in Motion: Nonverbal Communication for Interpreting Success*, Kyiv National Linguistic University, Kijów, 2025.

Rodzaj recenzji: recenzja naukowa podręcznika / monografii dydaktycznej. **Data:** 2025. **Zakres oceny:** struktura trzech modułów (teoria komunikacji niewerbalnej, pragmatyka znaczeń, trening kompetencji niewerbalnych), spójność dydaktyczna, komponent międzykulturowy. **Status / konkluzja:** pozytywna rekomendacja do publikacji i wdrożenia w programach kształcenia tłumaczy ustnych.

3. Olena Semenog; Yan Kapranov, *Ethics of Scientific Research: Philosophical, Linguistic Aspects. Third (Educational and Scientific) Level. Handbook*, Sumy State A. S. Makarenko Pedagogical University, Sumy, 2024.

Rodzaj recenzji: recenzja naukowa monografii / podręcznika akademickiego. **Rola:** recenzentka (wraz z M. Vovk, N. Hrona); nazwisko w wykazie recenzentów (s. 3). **Zakres oceny:** program kursu, kryteria ewaluacji, baza źródłowa, zadania z etyki badań naukowych; zgodność z europejskimi ramami etyki badań. **Status / konkluzja:** pozytywna rekomendacja; podręcznik zatwierdzony do wydania decyzją Rady Wydziału (protokół nr 2 z 30.09.2024).

4. Viktoriia Berezenko; Maria Shutova, *Contrastive Grammar of English and Ukrainian: PRACTIC. Manual for Higher Education Institutions (Specialty 035 Philology)*, Kyiv National Linguistic University Publishing House, Kijów, 2023.

Rodzaj recenzji: recenzja naukowa monografii dydaktycznej. **Rola:** recenzentka (nazwisko w wykazie recenzentów, s. 2). **Zakres oceny:** zbieżność z programem kształcenia (rozdz. I: *Syllabus*), klarowność treści i zadań dydaktycznych (rozdz. II–III), kompletność bibliografii i aparatu dydaktycznego. **Status / konkluzja:** pozytywna rekomendacja do druku (Uchwała Rady Naukowej KNLU, protokół nr 5 z 24.10.2023).

5. Yan Kapranov; Tetiana Tron, *Discourse Markers in Everyday English Communication: Translation and Corpus Verification*, Kyiv National Linguistic University Publishing House, Kijów, 2022.

Rodzaj recenzji: recenzja naukowa monografii / podręcznika akademickiego. **Data:** 2022. **Zakres oceny:** koncepcja dydaktyczna (sekcje I–VI), klasyfikacja markerów dyskursu, poprawność przekładów EN–UKR, trafność weryfikacji korpusowej (BNC, MICASE, GRAC), walory dydaktyczne dla kierunku 035 *Filologia*. **Status / konkluzja:** pozytywna rekomendacja do wykorzystania w procesie dydaktycznym (I i II stopień studiów filologicznych).

9. Wykaz uczestnictwa w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych.

Dr Bożena Iwanowska aktywnie uczestniczy w programach międzynarodowych i europejskich o charakterze badawczym, dydaktycznym i rozwojowym, finansowanych m.in. przez Komisję Europejską, instytucje izraelskie, amerykańskie i europejskie konsorcja badawcze. Programy te obejmują zarówno realizację projektów naukowych (fellowshipy, granty, sieci badawcze), jak i działania dydaktyczne w ramach programu Erasmus+.

Programy europejskie (Erasmus+, Jean Monnet Actions, CEEMAN)

1. **ESPERIDTA – European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach** (ERASMUS-JMO-2024-MODULE, 101172710; Uniwersytet VIZJA, Warszawa) Rola: kierownik sekcji Political Science & International Relations. Zakres: koordynacja części politologicznej projektu, planowanie szkół letnich i zimowych, przygotowanie materiałów dydaktycznych (MD/EWI, visual mapping). **Lata:** 2024–2027. **Finansowanie:** Komisja Europejska (Jean Monnet Module, €35 000).
2. **ROAD2EU – Roadmap for Integrating EU Policies and Strategies on Economic, Social and Territorial Synergy in Polish Higher Education through Digital European Studies** (ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH, 101235886; Uniwersytet VIZJA, Warszawa) Rola: członek zespołu projektowego, odpowiedzialność za moduły *Digital Social Inclusion & EU Citizenship* oraz *Digital Health & Well-being in the EU*. **Lata:** 2025–2028. **Finansowanie:** Komisja Europejska (Jean Monnet Project, €35 000).
3. **VISUAL-EU – Visualizing the EU: Enhancing Public Awareness of European Policies, Values, and Initiatives at Polish HEIs** (ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH, 101235890; Uniwersytet VIZJA, Warszawa) Rola: członek zespołu, współkoordynacja modułu dydaktycznego *EU Governance & Decision-Making Processes (visual mapping)*. **Lata:** 2025–2028. **Finansowanie:** Komisja Europejska (Jean Monnet Project, €35 000).
4. **Erasmus+ Teaching and Training Staff Mobility** Mobilności dydaktyczne i szkoleniowe w SNSPA (Bukareszt, Rumunia, 2022 i 2023), CEEMAN (Bled, Słowenia, 2022) i University of Debrecen (Węgry, 2016). Zakres: prowadzenie wykładów i warsztatów z zakresu analizy decyzji administracyjnych, polityk publicznych oraz governance; szkolenia z zarządzania projektami uczelni. **Charakter:** dydaktyczny i szkoleniowy (Erasmus+ KA103/KA107).
5. **IMTA – International Management Teachers Academy (CEEMAN, Bled, Słowenia)** Międzynarodowa Akademia Nauczycieli Zarządzania (CEEMAN – International Association for Management Development in Dynamic Societies). Program: *Strategic and International Management Track*. **Lata:** 2022. **Finansowanie:** CEEMAN / European management education network.

Programy międzynarodowe (fellowshipy i stypendia badawcze)

1. **USC Shoah Foundation Non-Residential Fellowship** (University of Southern California, Los Angeles, USA) Projekt: *Bureaucracy as Instrument: Administrative and Judicial Terror in Survivor Testimonies from Nazi German-Occupied Poland (1939–1945)*. Tryb: zdalny (Visual History Archive, IWitness). **Lata:** 2025–2026. **Charakter:** międzynarodowe stypendium badawcze; analiza

wideorelacji ocalałych, opracowanie typologii mechanizmów administracyjnego terroru (AJTM/LIM/TLMM). **Status:** przyznane / w realizacji.

2. **Yad Vashem – International Research Fellowship** (The World Holocaust Remembrance Center, Jerozolima, Izrael) Projekt: badania nad 707. Dywizją Piechoty Wehrmachtu w Klecku i okolicach; integracja świadectw z dokumentacją wojskową, rozwój wskaźników wczesnego ostrzegania (EWI). **Lata:** 2025–2026 (2-miesięczny pobyt stacjonarny). **Status:** przyznane / w realizacji.
3. **EHRI – Conny Kristel Research Fellowship** (Bundesarchiv, Berlin; Arolsen Archives, Niemcy) Projekt: *Massacres committed by the German 707th Wehrmacht Infantry Division in Kletsk...* **Lata:** 2023-2024. **Charakter:** międzynarodowa kwerenda archiwalna, analiza dokumentacji wojskowo-administracyjnej. **Status:** zrealizowane.
4. **RESILIENCE TNA Fellowship** (Bar-Ilan University, Ramat Gan, Izrael) **Lata:** 2023. **Charakter:** stypendium metodologiczne w zakresie analizy języka administracji i etyki badań. **Status:** przyznane / odroczone (wojna i uwarunkowania geopolityczne).
5. **OFIR International Leadership Program** (Or Ofir Foundation, Izrael) **Lata:** 2024–2026. **Charakter:** międzynarodowy program rozwojowy w obszarze leadership, edukacji, pamięci i rezyliencji społecznej. **Status:** w realizacji.

Charakter i znaczenie uczestnictwa

Udział dr Bożeny Iwanowskiej w programach europejskich i międzynarodowych ma charakter interdyscyplinarny i długofalowy, obejmujący:

- rozwój metodologii badań nad administracyjnymi mechanizmami przemocy i etyką decyzji publicznych (USC Shoah Foundation, Yad Vashem, EHRI, RESILIENCE),
- współpracę instytucjonalną w ramach europejskich programów dydaktycznych i naukowych (Jean Monnet Actions, Erasmus+, CEEMAN),
- oraz wdrażanie wyników badań w dydaktyce i politykach publicznych (projekty ESPERIDTA, ROAD2EU, VISUAL-EU).

Aktywność ta łączy badania, dydaktykę i rozwój międzynarodowych sieci współpracy w obszarze nauk o polityce i administracji, zgodnie z zasadą *research–teaching–impact integration*.

10. Wykaz udziału w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone w pkt. II.4.

Projekty zespołowe o charakterze publikacyjnym i badawczo-analitycznym

Udział w międzynarodowych zespołach autorskich w ramach serii naukowej *Brill / Vandenhoeck & Ruprecht Verlage* (2023–2025), obejmującej badania interdyscyplinarne

z zakresu lingwistyki porównawczej, etyki badań, komunikacji międzykulturowej i rezyliencji:

- *Strategic Perspectives on the Reconstruction and Diachronic Interpretation of Archetypal Theolinguistic Matrices in Religious-Popular Discourse* (2025);
- *Diachronic Interpretation of the Nostratic Macrofamily* (2024);
- *Linguistic Representations of the Conceptual Sphere of the American South in Literary Translation* (2024);
- *Principles of Constructing Microstructures in Etymological References* (2024).
Rola: współautorka koncepcji, adjudkacji metodologicznej i opracowania narzędzi kodowania danych językowych (LIM/AJTM/TLMM).

11. Wykaz uczestnictwa w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny.

Dr Bożena Iwanowska regularnie uczestniczy w pracach komisji uczelnianych i wydziałowych o charakterze naukowym i dydaktycznym, oceniających projekty studenckie, inicjatywy badawcze i społeczne oraz wnioski o przyznanie nagród za osiągnięcia naukowe i organizacyjne.

Komisja ds. oceny dyplomowych projektów społecznych i naukowych studentów Uniwersytetu VIZJA (dawniej Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie)

Okres: 2022 – obecnie (oceny cykliczne, corocznie).

Charakter prac: członkini komisji oceniającej projekty studenckie o charakterze naukowym, społecznym i dydaktycznym w ramach wewnątrzuczelnianych konkursów Wydziału Nauk Społecznych.

Zakres odpowiedzialności:

1. ocena merytoryczna i innowacyjna projektów realizowanych przez studentów w obszarze nauk społecznych, politycznych, prawnych i komunikacji,
2. rekomendacja najlepszych projektów do nagród Dziekana i Rektora,
3. opiniowanie wniosków o wsparcie finansowe lub organizacyjne ze środków uczelni,
4. nadzór nad zgodnością projektów z zasadami etyki badań i standardami metodologicznymi,
5. mentoring dla autorów projektów zakwalifikowanych do prezentacji i wdrożenia.

Efekt: coroczne wyłonienie i nagrodzenie najlepszych inicjatyw naukowo-społecznych studentów; wprowadzenie kryteriów oceny opartych na przejrzystości celów, wartości dydaktycznej i praktycznym znaczeniu projektu dla społeczności akademickiej.

Charakter aktywności

Udział w komisjach oceniających stanowi element stałego zaangażowania dr Bożeny Iwanowskiej w rozwój dydaktyki akademickiej i wspieranie młodych badaczy. Działalność ta łączy komponenty naukowe, organizacyjne i popularyzatorskie, przyczyniając się do budowania kultury jakości i innowacyjności w środowisku studenckim Uniwersytetu VIZJA.

III. WSPÓLPRA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM

1. Wykaz dorobku technologicznego.

Nie dotyczy. Działalność dr Bożeny Iwanowskiej koncentruje się w obszarze nauk społecznych i humanistycznych (politologia, administracja, etyka, komunikacja), nie obejmuje dorobku technologicznego w rozumieniu wdrożeń technicznych lub patentowych.

2. Współpraca z sektorem gospodarczym.

Dr Bożena Iwanowska współpracuje z sektorem pozarządowym, instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi, realizując projekty z zakresu edukacji obywatelskiej, etyki administracji i komunikacji międzykulturowej. Współpraca ma charakter merytoryczny i doradczy, obejmuje opracowanie programów edukacyjnych, udział w konsultacjach i szkoleniach, a także mentoring akademicki.

Wybrane formy współpracy

1. Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie (UNIC Warsaw) – współpraca przy cyklicznych wizytach studyjnych i projektach edukacyjnych dla studentów kierunku *Stosunki międzynarodowe*; prowadzenie modułów nt. dyplomacji publicznej, polityk globalnych i edukacji o ONZ.
2. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN – współorganizacja komponentów edukacyjnych w ramach ogólnopolskiej akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile”; przygotowanie i prowadzenie warsztatów, wykładów i zajęć z udziałem studentów międzynarodowych (2021–2025).
3. Związek Postępowych Gmin Żydowskich (Beit Polska) – współtworzenie i prowadzenie szkoleń, spotkań i warsztatów dotyczących edukacji o Holokauście, przeciwdziałania antysemityzmowi oraz tożsamości diaspory; rekomendacja instytucjonalna za wieloletnie zaangażowanie.
4. Muzeum Azji i Pacyfiku im. A. Wawrzyniaka (Warszawa) – współorganizacja wydarzeń kulturalnych (np. „Cagaan Sar. Powitanie Mongolskiego Nowego Roku” 2024–2025) oraz wsparcie koordynacyjne w zakresie współpracy ze studentami zagranicznymi.

5. Yorghas Foundation – współpraca ekspercka i popularyzatorska; pełnienie funkcji *Honorowego Ambasadora* fundacji w 2025 r.; wsparcie działań edukacyjnych i rozwojowych na rzecz integracji międzykulturowej i inkluzji społecznej.
3. *Wykaz uzyskanych praw własności przemysłowej, w tym uzyskanych patentów krajowych lub międzynarodowych.*

Nie dotyczy.

4. *Wykaz wdrożonych technologii.*

Nie dotyczy. W badaniach dr Bożeny Iwanowskiej rozwijane są natomiast innowacyjne narzędzia dydaktyczno-badawcze (codebook, workflow annotacji, *Mechanism Dossiers* i wskaźniki EWI), wdrażane w dydaktyce i szkołach letnich w ramach projektów UE (ESPERIDTA, ROAD2EU, VISUAL-EU).

5. *Wykaz wykonanych ekspertyz lub innych opracowań wykonanych na zamówienie instytucji publicznych lub przedsiębiorców.*

Dr Bożena Iwanowska realizowała ekspertyzy i opracowania o charakterze edukacyjnym, doradczym i analitycznym dla instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w Polsce i za granicą.

Wybrane przykłady

- Konsultacje merytoryczne programów edukacyjnych dla Muzeum POLIN, Muzeum Azji i Pacyfiku i Żydowskiego Instytutu Historycznego – w zakresie komunikacji międzykulturowej, pracy na świadectwach i etyki translacji.
- Opracowanie materiałów dydaktycznych dla Yad Vashem i EHRI (European Holocaust Research Infrastructure) – warsztaty i scenariusze zajęć w zakresie pracy na świadectwach, integracji baz i edukacji o Holokauście.
- Współpraca ekspercka z Ośrodkiem Informacji ONZ w Warszawie (UNIC) – projektowanie modułów dydaktycznych nt. dyplomacji publicznej, wielostronności i polityk globalnych.
- Żydowska Agencja dla Izraela (The Jewish Agency for Israel – JAFI, Warszawa) – współpraca w ramach wydarzeń edukacyjnych i konferencyjnych poświęconych współczesnym wyzwaniom geopolitycznym i społecznym. W grudniu 2024 r. dr Bożena Iwanowska prowadziła wystąpienie i warsztaty konferencyjne podczas LIMUD 2024: Limud Warsze 5785, zorganizowanego przez Limud Polska / Żydowską Agencję dla Izraela / Szkołę Lauder–Morasha / Ambasadę Izraela w Polsce. Temat: „*Sytuacja polityczna w Izraelu przed i po 7.10.2023*”. Charakter współpracy: przygotowanie i prowadzenie wystąpienia oraz warsztatu, współtworzenie ścieżki programowej dotyczącej kompetencji międzykulturowych i edukacji o Zagładzie, udział w panelach dyskusyjnych z ekspertami JAFI i przedstawicielami Ambasady Izraela.

- LIMUD Polska / LIMUD Warszawa – współpraca przy organizacji konferencji edukacyjno-naukowych (2024–2025), w tym cyklu Limud Warsze 5785; prowadzenie warsztatów i wystąpień dotyczących edukacji międzykulturowej, pamięci historycznej i analizy dyskursu politycznego; współtworzenie programu sekcji nauk społecznych. Tematyka: komunikacja międzykulturowa, etyka pracy na świadectwach, edukacja o Holokauście, rezyliencja społeczna. Rezultat: rozwój komponentu edukacji międzykulturowej i politycznej w sieci LIMUD Polska oraz popularyzacja wyników badań wśród szerokiego audytorium pozauczelnianego.
- Przygotowanie ekspertyz i materiałów dla projektów Jean Monnet (ESPERIDTA, VISUAL-EU, ROAD2EU) w zakresie polityk publicznych i etyki administracji.

6. *Wykaz udziału w zespołach eksperckich lub konkursowych.*

Dr Bożena Iwanowska uczestniczy w zespołach eksperckich i konkursowych o charakterze naukowym, dydaktycznym i społecznym, działających w ramach uczelni oraz instytucji partnerskich.

Wybrane przykłady

- Członkini komisji konkursowej ds. oceny projektów społecznych i naukowych studentów Uniwersytetu VIZJA (dawniej AEH) – coroczna ocena wniosków projektowych, rekomendacje do nagród Dziekana i Rektora (2020–obecnie).
- Ekspertka i konsultantka merytoryczna w programach edukacyjnych Muzeum POLIN, Beit Polska, Yad Vashem, EHRI, JAFI, LIMUD Polska, Yorghas Foundation – ocena merytoryczna projektów, warsztatów i wystąpień o charakterze naukowo-edukacyjnym.
- Członkini zespołów eksperckich w ramach Jean Monnet Actions (projekty ESPERIDTA, VISUAL-EU, ROAD2EU) – współodpowiedzialna za ewaluację modułów dydaktycznych, materiałów metodologicznych i raportów jakości.

7. *Wykaz projektów artystycznych realizowanych ze środowiskami pozaartystycznymi.*

Dr Bożena Iwanowska współrealizowała projekty edukacyjno-artystyczne łączące naukę, kulturę i pamięć społeczną. Do najważniejszych należą:

- „Cagaan Sar. Powitanie Mongolskiego Nowego Roku” – współorganizacja wydarzenia w Muzeum Azji i Pacyfiku (Warszawa, 2024); koordynacja współpracy studentów Uniwersytetu VIZJA z artystami mongolskimi i wsparcie organizacyjne (wyróżnienie w konkursie „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – WIERZBA”, 2025).
- Akcja społeczno-edukacyjna „Żonkile” – Muzeum POLIN (2022–2025) – integracja elementów sztuki pamięci, edukacji obywatelskiej i pracy z młodzieżą międzynarodową.
- LIMUD Warszawa / LIMUD Polska oraz Żydowska Agencja dla Izraela (JAFI) – współorganizacja i prowadzenie warsztatów podczas konferencji LIMUD 2024;

Limud Warsze 5785 (Warszawa, grudzień 2024). Temat: *Sytuacja polityczna w Izraelu przed i po 7.10.2023*. Rola: prowadzenie wystąpienia i warsztatów, współtworzenie ścieżek programowych (kompetencje międzykulturowe, edukacja o Zagładzie, etyka translacji). Partnerzy: Żydowska Agencja dla Izraela, Ambasada Izraela w Polsce, Szkoła im. Lauder–Morasha. Rezultat: integracja nauki, edukacji i kultury żydowskiej w wymiarze publicznym; rozwój przestrzeni dialogu międzykulturowego i popularyzacja badań o charakterze politologicznym i edukacyjnym.

IV. DANE NAUKOMETRYCZNE

1. *ImpactFactor (w dziedzinach i dyscyplinach, w których parametr ten jest powszechnie używany jako wskaźnik naukometryczny).*

Autorka jest autorką oraz współautorką licznych publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych, znajdujących się w aktualnym Wykazie MEiN (2024). Wiele z artykułów zostało opublikowanych w czasopismach o punktacji 100 pkt (jeden artykuł –140 pkt), indeksowanych w bazach Scopus, ERIH PLUS, CEJSH i Web of Science.

Tytuły czasopism i ich punktacja

Journal of Modern Science – 100 pkt
Studies in Applied Philology and Linguistic Cognition (Brill / V&R Academic) – 100 pkt
Horyzonty Polityki – 100 pkt
Studia Polityczne – 100 pkt
Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio K – 100 pkt
Athenaeum Polskie Studia Politologiczne – 100 pkt
Kwartalnik Historii Żydów – 100 pkt
Academic Journal of Modern Philology – 100 pkt
Contemporary Economics – 100 pkt

2. *Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy, z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań.*

Według danych z dwóch niezależnych źródeł naukometrycznych – ResearchGate oraz Google Scholar – dorobek publikacyjny autorki posiada potwierdzoną rozpoznawalność i cytowalność w krajowych i międzynarodowych bazach danych.

Dane z ResearchGate (stan na grudzień 2025 r.)

- Liczba cytowań łącznie: 20
- Indeks Hirscha (h-index): 2
- Research Interest Score: 152.5
- Profil naukowy: https://www.researchgate.net/profile/Bozena-Iwanowska-2?ev=hdr_xprf

Dane obejmują cytowania publikacji z zakresu nauk o polityce, administracji publicznej, lingwistyki stosowanej i etyki administracyjnej. Research Interest Score (RIS = 152.5) odzwierciedla międzynarodowy zasięg prac, liczbę pobrań, cytowań i interakcji naukowych.

Dane z Google Scholar (stan na grudzień 2025 r.)

- Liczba cytowań łącznie: 13
- Szacowany indeks Hirscha (h-index): 2–3
- Profil naukowy: <https://scholar.google.pl/citations?hl=pl&user=syBREqMAAAAJ>

Uwagi metodologiczne:

Oba źródła potwierdzają rosnący zasięg i rozpoznawalność publikacji autorki w środowisku naukowym. Liczby cytowań w ResearchGate i Google Scholar różnią się ze względu na odmienny zakres indeksacji (ResearchGate — repozytoria i czasopisma partnerskie; Google Scholar — pełne spektrum publikacji naukowych). Autocytowania nie są automatycznie wyodrębniane w żadnej z baz; ich udział szacunkowo nie przekracza 5–10% całości cytowań.

3. Indeks Hirscha: 2–3 (Google Scholar).

Informacje zawarte w pkt.IV powinny wskazywać również na bazę danych, na podstawie której zostały podane. Przy wyborze tej bazy należy zwracać uwagę na specyfikę dziedziny i dyscypliny naukowej, w której kandydat ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Rada Doskonałości Naukowej informuje, że podawanie danych naukometrycznych – w opinii Rady Doskonałości Naukowej – jest wskazane i zalecane, wynika to także ze stosowanej powszechnie praktyki przez samych kandydatów ubiegających się o awans naukowy. Należy jednak podkreślić, że podane we wnioskach o wszczęcie postępowania awansowego dane naukometryczne nie mogą stanowić kryterium oceny dorobku naukowego Kandydata dla podmiotów doktoryzujących, habilitujących oraz samej Rady Doskonałości Naukowej, organów prowadzących postępowania w sprawie nadania stopnia lub tytułu. Zadaniem tych organów jest przede wszystkim ocena ekspercka dorobku naukowego Kandydata ubiegającego się o awans naukowy, zaś decyzja o nadaniu stopnia lub tytułu nie powinna być uzależniona od podania tych danych.

(podpis wnioskodawcy)